

OPIS DJELATNOSTI

KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI – KD 2025

Uprava za statistiku – MONSTAT
Podgorica, januar 2026. godine

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

MONTENEGRO
STATISTICAL OFFICE

OPIS DJELATNOSTI

Metodologija klasifikacije djelatnosti KD 2025 - IV DIO

Podgorica, januar 2026. godine

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠĆENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR

01-041/26-20/1

Objavljuje Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT

Adresa: IV Proleterske br. 2, Podgorica
Telefon: +382 (0) 20 230-811
Elektronska pošta: contact@monstat.org
Internet stranica: <https://monstat.org>
Medijski upiti: mediji@monstat.org

SADRŽAJ

A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5
B	VADENJE RUDA I KAMENA	21
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	29
D	SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	145
E	SNABDIJEVANJE VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM I DJELATNOSTI SANACIJE OKOLINE	150
F	GRAĐEVINARSTVO	158
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO	170
H	SAOBRAĆAJ I SKLADIŠTENJE	205
I	USLUGE SMJEŠTAJA I ISHRANE	220
J	IZDAVAČKE, EMITERSKE I DJELATNOSTI PROIZVODNJE I DISTRIBUCIJE SADRŽAJA	226
K	TELEKOMUNIKACIJE, RAČUNARSKO PROGRAMIRANJE, KONSULTANTSKE DJELATNOSTI, RAČUNARSKA INFRASTRUKTURA I OSTALE INFORMACIONE DJELATNOSTI	238
L	FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	246
M	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	259
N	STRUČNE, NAUČNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	263
O	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	278
P	JAVNA UPRAVA I ODBRANA, OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	298
Q	OBRAZOVANJE	303
R	ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA	311
S	UMJETNOST, SPORT I REKREACIJA	323
T	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	337
U	DJELATNOST DOMAĆINSTAVA KAO POSLODAVACA, DJELATNOST DOMAĆINSTAVA KOJA PROIZVODE ROBU I USLUGE ZA SOPSTVENE POTREBE	347
V	DJELATNOST EKSTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	349

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

A

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO

Obuhvata:

- korišćenje biljnih i životinjskih resursa, uključujući gajenje usjeva i zasada, uzgoj i razmnožavanje životinja, iskorišćavanje šuma i gajenje ostalih biljaka, životinja i proizvoda životinjskog porijekla na poljoprivrednim gazdinstvima ili na njihovom prirodnom staništu.

Takođe obuhvata:

- organsku poljoprivredu, akvakulturu, gajenje genetski modifikovanih usjeva i uzgoj genetski modifikovanih životinja.

Ne obuhvata:

- nediferencirane aktivnosti domaćinstava za proizvodnju životnih dobara, koje su svrstane u grupu 98.10 - [vidjeti grupu](#).

01

Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti

Obuhvata:

- gajenje usjeva i zasada;
- uzgoj životinja.

Grupa 01.50 (mješovita poljoprivredna proizvodnja) odstupa od opšteg pravila za određivanje pretežne djelatnosti. S obzirom na to da su na mnogim poljoprivrednim gazdinstvima podjednako zastupljene i biljna i stočarska proizvodnja, takva gazdinstva mogu biti razvrstana u jednu ili drugu kategoriju.

Ova podjela obuhvata gajenje usjeva bez zemlje, npr. koristeći metode hidroponiku i akvaponiku.

PRAVILO IMPLEMENTACIJE:

U poljoprivredi je česta situacija u kojoj raščlanjivanje dodate vrijednosti predstavlja poteškoću kada, na primjer, jedinica proizvodi grožđe i proizvodi vino od sopstveno proizvedenog grožđa, ili kada proizvodi masline i od njih pravi ulje. U tim slučajevima, najpogodnija zamjenska varijabla je broj radnih sati. Primjena ove varijable na vertikalno integrisane aktivnosti po pravilu dovodi do klasifikacije tih jedinica u oblast poljoprivrede. U istim slučajevima i za druge poljoprivredne proizvode, jedinice će se klasifikovati u poljoprivredu po konvenciji, kako bi se obezbijedio usklađen tretman.

Takođe obuhvata:

- uslužne djelatnosti vezane za poljoprivredu, kao i lov, hvatanje zamkama i povezane aktivnosti.

Ne obuhvata:

Poljoprivredne aktivnosti isključuju svaku naknadnu preradu poljoprivrednih proizvoda (klasifikovanih u oblastima 10, 11 i 12), pored toga što je potrebno da se pripreme za primarna tržišta. Ovdje je uključena priprema proizvoda za primarna tržišta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Oblast ne obuhvata građevinske radove na poljoprivrednim površinama (npr. isušivanje zemljišta, priprema polja za proizvodnju pirinča itd.), koji se razvrstavaju u sektor F (Građevinarstvo). Isto tako, ne obuhvata poljoprivredne zadruge i slične organizacije koje se bave kupovinom i prodajom poljoprivrednih proizvoda i posreduju prilikom nabavke poljoprivrednih sirovina. One se razvrstavaju u sektor G (Trgovina na veliko i malo; opravka motornih vozila i motocikala). Takođe ne obuhvata brigu za prirodno okruženje (održavanje parkova, rezervata, ukrasnih površina itd.), klasifikovanih u vidjeti grupu 81.30.

01.1 Gajenje jednogodišnjih i dvogodišnjih biljaka

Obuhvata:

- gajenje biljaka čiji je vegetativni period kraći od dvije sezone. Uključeno je i gajenje biljaka za proizvodnju sjemena.

01.11 Gajenje žitarica, osim pirinča, gajenje leguminoza i uljarica

Obuhvata:

- gajenje žitarica, mahunarki i uljarica na otvorenom. Gajenje ovih usjeva često može biti kombinovano sa gajenjem drugih kultura.
- gajenje žitarica:
  - * tvrde i meke pšenice;
  - * raži;
  - * prosa;
  - * ječma;
  - * ovsa;
  - * kukuruza;
  - * sirka i dr. (napolice, krupnika, tritikale);
- gajenje leguminoza:
  - * graška;
  - * pasulja;
  - * boba;
  - * sočiva i dr.;
- gajenje uljarica:
  - * suncokreta;
  - * kikirikija;
  - * soje;
  - * uljane repice;
  - * susama;
  - * slačice;
  - * lana;
  - * ricinusa i dr.

Ne obuhvata:

- gajenje pirinča, vidjeti grupu 01.12;
- gajenje kukuruza (šećerca), vidjeti grupu 01.13;
- gajenje kukuruza za ishranu stoke, vidjeti grupu 01.19;
- gajenje uljarica, vidjeti grupu 01.26.

01.12 Gajenje pirinča

Obuhvata:

- gajenje pirinča.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

01.13 Gajenje povrća, dinja i lubenica, korjenastih i krolastih biljaka

Obuhvata:

- gajenje lisnatog i stabljičastog povrća:
  - * artičoke;
  - * špangle;
  - * kupusa;
  - * karfiola i brokula;
  - * salate i cikoriје;
  - * spanaća i slično;
- gajenje povrća s plodovima:
  - * krastavci i kornišoni;
  - * patlidžani;
  - * paradajza;
  - * lubenica;
- gajenje korjenastog, lukovičastog ili gomoljastog povrća, npr:
  - * šargarepa;
  - * repa;
  - * bijeli luk;
  - * crni luk (uključujući ljutiku);
  - * praziluk i drugo lukovičasto povrće.
- gajenje jestivih pečuraka i tartufa;
- gajenje povrtnog sjemena i sjemena šećerne repe (ne obuhvata gajenje sjemena ostalih vrsta repe);
- gajenje šećerne repe; gajenje ostalog povrća; gajenje korjenastih i krtolastih biljaka kao što su:
  - * krompir;
  - * batat;
  - * kasava;
  - * jam;
  - * repa i stočna repa.

Takođe obuhvata:

- gajenje kukuruza šećerca.

Ne obuhvata:

- gajenje feferona, paprika i drugih začinskih, aromatičnih i ljekovitih biljaka, vidjeti grupu 01.28;
- gajenje micelija za pečurke, vidjeti grupu 01.30.

01.14 Gajenje šećerne trske

Ne obuhvata:

- gajenje šećerne repe, vidjeti grupu 01.13.

01.15 Gajenje duvana

Obuhvata:

- uzgoj neprerađenog duvana.

Ne obuhvata:

- proizvodnju duvanskih proizvoda, vidjeti grupu 12.00.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			01.16	Gajenje biljaka za proizvodnju vlakana
				Obuhvata:
				- gajenje pamuka;
				- gajenje jute, kenafa i ostalih biljaka za dobijanje tekstilnih vlakana iz porodice bast;
				- gajenje lana i konoplje;
				- gajenje sisala i drugih tekstilnih vlakana iz roda agava;
				- gajenje abake, ramije i ostalih biljaka za dobijanje tekstilnih vlakana.
			01.19	Gajenje ostalih jednogodišnjih i dvogodišnjih biljaka
				Obuhvata:
				Ova grupa uključuje uzgoj svih ostalih jednogodišnjih kultura, npr.:
				- gajenje djeteline, lucerke, esparzete, kukuruza, lupine, drugih trava, stočne kelje i sličnih krmnih kultura;
				- gajenje sjemena repe i sjemena krmnih biljaka;
				- gajenje cvijeća;
				- proizvodnju rezanog cvijeća i cvjetnih pupoljaka;
				- gajenje sjemena cvijeća.
				Takođe obuhvata:
				- gajenje višegodišnjeg cvijeća i drugog ukrasnog bilja.
				Ne obuhvata:
				- gajenje sjemena šećerne repe, vidjeti grupu 01.13;
				- gajenje začinskog, aromatičnog i ljekovitog bilja, vidjeti grupu 01.28.
		01.2		Gajenje višegodišnjih biljaka
				Obuhvata:
				- gajenje biljaka čiji je vegetativni period duži od dvije sezone, bilo da njihovi nadzemni djelovi odumiru krajem sezone bilo da konstantno rastu. Uključeno je i gajenje biljaka namijenjenih za proizvodnju sjemena.
			01.21	Gajenje grožđa
				Obuhvata:
				- gajenje grožđa za konzumaciju ili dalju proizvodnju vina, sokova, sirćeta i drugog sušenog voća, npr. suvo grožđe, zante ribizle, sultanije.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju sokova, vidjeti grupu 10.32;
				- proizvodnju vina, vidjeti grupu 11.02.
			01.22	Gajenje tropskog i suptropskog voća
				Obuhvata:
				- gajenje tropskog i suptropskog voća kao što su: * avokado;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * banana;
- * urme;
- * smokve;
- * papaja, mango, ananas i ostalo tropsko i suptropsko voće.

01.23 Gajenje agruma

Obuhvata:

- gajenje agruma:
  - * grejpfrut i pomelo;
  - * limun i limeta;
  - * pomorandže;
  - * tangerine, mandarine i klementine.

01.24 Gajenje jabučastog i koštičavog voća

Obuhvata:

- gajenje voća kao što su:
  - * jabuke;
  - * kruške;
  - * kajsije;
  - * dunje;
  - * trešnje i višnje;
  - * breskve i nektarine;
  - * šljive i drugo jabučasto i koštičavo voće.

Ne obuhvata:

- gajenje manga, rambutana i ličija, vidjeti grupu 01.22;
- uzgoj maslina, vidjeti grupu 01.26.

01.25 Gajenje ostalog drvenastog, žbunastog i jezgrastog voća

Obuhvata:

- gajenje bobičastog voća:
  - * borovnica;
  - * svježih ribizli;
  - * ogrozda;
  - * kivi;
  - * maline;
  - * jagode i drugog voća.
- gajenje sjemena voća;
- gajenje jestivih orašastih plodova, npr.:
  - * bademi;
  - * indijski orasi;
  - * kesteni;
  - * lješnici;
  - * pistaći;
  - * orasi;
- gajenje ostalih plodova drveća i žbunja, npr.:
  - * rogač.

Ne obuhvata:

- gajenje kokosovog oraha, vidjeti grupu 01.26.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			01.26	Gajenje uljnih plodova
				Obuhvata:
				- gajenje maslina za proizvodnju ulja i za neposrednu potrošnju;
				- gajenje kokosovog oraha i plodova uljnih palmi;
				- gajenje plodova ostalih vrsta uljarica.
				Ne obuhvata:
				- gajenje soje, kikirikija i ostalog uljnog sjemenja, vidjeti grupu 01.11;
				- gajenje orašastih plodova za proizvodnju ulja, npr. orasi, bademi, lešnici, pinjoli, pistači, vidjeti grupu 25.01.
			01.27	Gajenje biljaka za pripremanje napitaka
				Obuhvata:
				- gajenje biljaka za pripremanje napitaka kao što su:
				* kafa;
				* čaj;
				* mate;
				* kakao.
				Ne obuhvata:
				- gajenje grožđa, vidjeti grupu 01.21;
				- gajenje hmelja, vidjeti grupu 01.28.
			01.28	Gajenje začinskog, aromatičnog i ljekovitog bilja
				Obuhvata:
				- gajenje jednogodišnjeg i višegodišnjeg aromatičnog bilja:
				* bibera, kapra, papričice, muškarnog oraščića, vanile, hmelja;
				* lovora, bosiljka, anisa, korijandera, kima, cimeta, karanfilića, đumbira i dr.;
				* gajenje biljaka za dobijanje narkotika.
				Takođe obuhvata:
				- sušenje začinskog, aromatičnog, ljekovitog i farmaceutskog bilja na suncu, povezano sa uzgojem biljaka.
				Ne obuhvata:
				- sušenje začina, aromatičnog, ljekovitog i farmaceutskog bilja na suncu od strane trećih lica, vidjeti grupu 01.63.
			01.29	Gajenje ostalih višegodišnjih biljaka
				Obuhvata:
				- gajenje kaučukovog drveća; gajenje novogodišnjih i ukrasnih jelki; gajenje drveća radi dobijanja soka.
				Ne obuhvata: - branje cvijeća, proizvodnju rezanog cvijeća, lukovica i sjemena cvijeća, vidjeti grupu 01.19; sakupljanje soka iz drveća ili smole u šumi, vidjeti grupu 02.30.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		01.3		Gajenje sadnog materijala
			01.30	Gajenje sadnog materijala
				Obuhvata:
				- proizvodnju svih vegetativnih sadnih materijala za razmnožavanje, uključujući reznice, kaleme i sadnice za direktno razmnožavanje ili podloge za kalemljenje;
				- gajenje biljaka za sadnju;
				- gajenje biljaka za ukrasne svrhe;
				- uključujući travnjak za presađivanje; uzgoj živih biljaka za lukovice, krtole i korenje; reznice i slipovi; mrijest gljiva;
				- rad rasadnika, osim šumskih rasadnika.
				Ne obuhvata:
				- gajenje biljaka za proizvodnju sjemena, vidjeti grupu 01.1 i 01.2;
				- djelatnost šumskih rasadnika, vidjeti grupu 02.10.
		01.4		Uzgoj životinja
				Obuhvata:
				- gajenje i razmnožavanje svih životinja, osim onih koje žive u vodi.
				Ne obuhvata:
				- uslužne djelatnosti u vezi sa uzgojem životinja, vidjeti grupu 01.62;
				- dobijanje sirovih koža u klanicama, vidjeti grupu 10.11.
			01.41	Uzgoj muznih krava
				Obuhvata:
				- uzgoj i reprodukciju mlječnih krava i/ili bivola;
				- proizvodnju sirovog mlijeka od krava ili bivola;
				- proizvodnju goveđeg sjemena mlečnih rasa.
				Ne obuhvata:
				- prerada mlijeka, vidjeti grupu 10.51.
			01.42	Uzgoj drugih goveda i bivola
				Obuhvata:
				- uzgoj goveda i bivola za proizvodnju mesa;
				- dobijanje bikovog sjemena za rasplod.
				Takođe obuhvata:
				- uzgoj i razmnožavanje goveda za vuču ili bivola;
				- uzgoj i razmnožavanje bikova za borbu.
			01.43	Uzgoj konja i drugih kopitara
				Obuhvata:
				- uzgoj i selekciju konja, magaraca, mula i mazgi bez obzira na svrhu.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - aktivnosti štala za trkačke i jahačke konje, vidjeti grupu 93.19.
			01.44	Uzgoj kamila i lama
				Obuhvata: - uzgoj i razmnožavanje kamila, lama i drugih životinja iz roda kamila.
			01.45	Uzgoj ovaca i koza
				Obuhvata: - uzgoj i razmnožavanje ovaca i koza; - proizvodnju sirovog ovčjeg ili kozijeg mlijeka; - proizvodnju sirove vune.
				Ne obuhvata: - šišanje ovaca uz naknadu, vidjeti grupu 01.62; - proizvodnju vlačene vune, vidjeti grupu 10.11; - preradu mlijeka, vidjeti grupu 10.51.
			01.46	Uzgoj svinja
				Obuhvata: - uzgoj svinja.
			01.47	Uzgoj živine
				Obuhvata: - uzgoj i razmnožavanje živine kao što su: * kokoške, patke, guske, ćurke, prepelice, nojevi, plovke i sl.; - proizvodnju jaja od peradi; - rad inkubatorskih stanica za perad; - automatizovano izlijeganje jaja za perad.
				Ne obuhvata: - proizvodnju perja i paperja, vidjeti grupu 10.12
			01.48	Uzgoj ostalih životinja
				Obuhvata: - uzgoj polu pripitomljenih i ostalih životinja: * ostalih ptica, osim živine; * insekata; * kunića; * irvasa; - proizvodnja krzna od uzgoja gmizavaca, npr. zmija i kornjača ili kože ptica iz rančerskih operacija; - uzgoj i razmnožavanje gmizavaca; - rad farmi kopnenih, puževa, mekušaca i crva; - uzgoj pčela i proizvodnju meda i pčelinjeg voska; - uzgoj svilene bube i proizvodnju kokona svilene bube; - uzgoj kućnih ljubimaca (osim riba):

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * mačaka i pasa; * ptica (papagaji, kanarinci i sl.); * hrčaka.
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja kože od lova i traperstva, vidjeti grupu 01.70; - uzgoj živih ukrasnih riba, vidjeti granu 03.2; - upravljanje farmama žaba, farmama krokodila, farmama morskih crva, vidjeti grupu 03.21, 03.22.; - rad ribnjaka, vidjeti grupu 03.21, 03.22; - smještaj i obuku kućnih ljubimaca, vidjeti grupu 96.99; - rad skloništa za napuštene životinje (kućne ljubimce), vidjeti grupu 96.99.
		01.5		Mješovita poljoprivredna proizvodnja
			01.50	Mješovita poljoprivredna proizvodnja
				<p>Obuhvata kombinovanu proizvodnju biljaka i životinja, bez specijalizovane proizvodnje jednog ili drugog.</p> <p>PRAVILO IMPLEMENTACIJE:</p> <p>Obim proizvodnje nije odlučujući faktor za određivanje vrste djelatnosti. Ako jedna od proizvodnji, biljna ili stočarska, prelazi 66% ukupnog prihoda, onda se takva djelatnost svrstava u biljnu ili stočarsku.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mješovito gajenje biljaka, vidjeti grupu 01.1 i 01.2; - mješoviti uzgoj životinja, vidjeti grupu 01.4.
		01.6		Pomoćne djelatnosti u poljoprivredi i djelatnosti poslije žetve
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prateće djelatnosti u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i djelatnosti slične poljoprivrednim, koje nijesu preduzete u cilju proizvodnje (žetva/berba), a obavljaju se uslužno, uz nadoknadu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti poslije žetve, u cilju pripreme poljoprivrednih proizvoda za prodaju (čišćenje, ljuštenje, sortiranje).
			01.61	Pomoćne djelatnosti za gajenje usjeva i zasada
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge za gajenje usjeva i zasada uz nadoknadu: <ul style="list-style-type: none"> * pripremu zemljišta; * sjetvu i podizanje zasada; * redovnu njegu usjeva i zasada; * zaprašivanje usjeva i zasada, uključujući i zaprašivanje iz vazduha; * uništavanje štetočina; * orezivanje voćaka i vinove loze; * presađivanje pirinča, proređivanje repe i dr.; * žetvu;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- skladištenje usjeva;
- rukovanje opremom za navodnjavanje.

Takođe obuhvata:

- održavanje poljoprivrednih površina u dobrom poljoprivrednom i ekološkom stanju;
- obezbjeđivanje poljoprivrednih mašina i prateće radne snage.

Ne obuhvata:

- aktivnosti poslije žetve, vidjeti grupu 01.63;
- drenažu zemljišta, vidjeti grupu 43.12;
- pejzažnu arhitekturu, vidjeti grupu 71.11;
- pružanje poslovnih i stručnih savjeta agronoma, vidjeti grupu 74.99;
- uređivanje i održavanje okoline, parkova, bašti i zelenih površina, vidjeti grupu 81.30;
- organizovanje poljoprivrednih izložbi i sajmova, vidjeti grupu 82.30.

01.62 Pomoćne djelatnosti za uzgoj životinja

Obuhvata:

- usluge u uzgoju životinja uz nadoknadu:
  - * unaprijeđenje priploda i rasta životinja i unaprijeđenje kvantiteta i kvaliteta životinjskih proizvoda;
  - * vještačko osjemenjavanje, kontrolu stada, opsluživanje krda, pripust stoke, kopuniranje živine, čišćenje živinarnika i dr.;
  - * usluge testiranja stoke i krda;
  - * šišanje ovaca;
  - * smještaj i čuvanje stoke.

Takođe obuhvata:

- djelatnost potkivanja.

Ne obuhvata:

- obezbeđivanje prostora samo za smještaj životinja, vidjeti grupu 68.20;
- aktivnosti istraživanja poljoprivrede, vidjeti grupu 72.10;
- veterinarske djelatnosti, vidjeti grupu 75.00;
- vakcinacija životinja, vidjeti grupu 75.00;
- iznajmljivanje životinja (npr. stada, trkački konji), vidjeti grupu 77.39;
- smještaj kućnih ljubimaca, vidjeti grupu 96.99.

01.63 Djelatnosti poslije žetve i dorada sjemena za sjemenski materijal

Obuhvata:

- aktivnosti usjeva nakon žetve na osnovu naknade ili ugovora;
- pripremu usjeva za primarna tržišta, npr. čišćenje, podrezivanje, sortiranje, dezinfekcija;
- prečišćavanje pamuka;
- priprema listova duvana, npr. sušenje na suncu;
- priprema kakao zrna, npr. ljuštenje;
- premazivanje voća voskom;
- sušenje voća, povrća, bilja, začina, ljekovitog bilja i duvana u prirodnim uslovima;
- sortiranje, čišćenje i sječenje ljekovitog bilja;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- sušenje zrna;
- aktivnosti poslije žetve u cilju poboljšanja kvaliteta razmnožavanja sjemena;
- otapanje biljaka koje sadrže biljna tekstilna vlakna (juta, lan, kokos itd.) koja nisu povezana sa uzgojem biljnih tekstilnih vlakana;
- vještačko sazrijevanje plodova kao usluga, npr. sazrijevanje banane.

Takođe obuhvata:

- aktivnosti u cilju poboljšanja kvaliteta razmnožavanja sjemena, npr. uklanjanjem oštećenog ili nezrelog sjemena, kao i smanjenje vlažnosti sjemena na bezbjedan nivo za skladištenje;
- sušenje, čišćenje, sortiranje i tretiranje sjemena do stavljanja u promet;
- tretman genetski modifikovanog sjemena.

Ne obuhvata:

- pripremu poljoprivrednih proizvoda od strane proizvođača, vidjeti odgovarajuću grupu u granama 01.1, 01.2, 01.3;
- uzgoj sjemena, videti grane 01.1, 01.2;
- preradu sjemena za dobijanje ulja, vidjeti grupu 10.41;
- sakupljanje i sušenje duvana, vidjeti grupu 12.00;
- marketinške aktivnosti komisionih trgovaca i zadružnih udruženja, vidjeti oblast 46;
- veleprodaju poljoprivrednih sirovina, vidjeti oblast 46.2;
- istraživanje za razvoj ili modifikovanje novih oblika sjemena, vidjeti grupu 72.10.

01.7 Lov, traperstvo i odgovarajuće uslužne djelatnosti

01.70 Lov, traperstvo i odgovarajuće uslužne djelatnosti

Obuhvata:

- lov i traperstvo u komercijalne svrhe;
- hvatanje divljih životinja radi dobijanja hrane, krzna, kože, u svrhe istraživanja, za zoološke vrtove ili za kućne ljubimce;
- obradu krupnih koža, koža reptila ili ptica od ulovljenih ili u zamke uhvaćenih životinja;
- hvatanje žaba i sakupljanje puževa u divljini.

Takođe obuhvata:

- kopneni ulov morskih sisara, npr. morževi, foke;
- lov na lisice, kune i vukove radi zaštite stoke;
- lov za kontrolu populacije životinja.

Ne obuhvata:

- uzgoj divljači na poslovima uzgoja, vidjeti oblast 01.4;
- proizvodnju krzna od gmizavaca koji se uzgajaju, npr. zmije i kornjače ili ptičje kože sa stočarstva operacije, vidjeti grupu 01.48;
- kontrola štetočina (uključujući zečeve) u vezi sa poljoprivredom, vidjeti grupu 01.61;
- ulov kitova, vidjeti grupu 03.11;
- proizvodnju koža porijeklom iz klanica, vidjeti grupu 10.11;
- sportski i rekreativni lov, vidjeti grupu 93.19;
- uslužne aktivnosti za promovisanje lova i traperstva, vidjeti grupu 94.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
02				Šumarstvo i sječa drveća
				Obuhvata:
				- proizvodnju oblog drveta i sakupljanje šumskih plodova. U šumarstvo spada najnužnija obrada posječenog drveća u šumi (sječenje granja, ljuštenje, izrada oblovine, cjepanica i drva za ogrijev). Djelatnost se obavlja u prirodnim i zasađenim šumama.
				Ne obuhvata:
				- dalju preradu drveta počevši od pilanja i blanjanja drveta, vidjeti oblast 16.
	02.1			Gajenje šuma i ostale šumarske djelatnosti
		02.10		Gajenje šuma i ostale šumarske djelatnosti
				Obuhvata:
				- uzgoj šuma: sadnju, rasađivanje, presađivanje, proređivanje i zaštitu šuma i šumskih pojaseva;
				- podizanje niskog rastinja, podizanje zasada celuloznog drveta i drveta za ogrijev;
				- rad šumskih rasadnika;
				- gajenje topole i vrbe. Ove aktivnosti se mogu obavljati u prirodnim, poluprirodnim ili zasađenim šumama.
				Ne obuhvata:
				- uzgoj jelki, vidjeti grupu 01.29;
				- rad rasadnika, osim šumskog drveća, vidjeti grupu 01.30;
				- sakupljanje gljiva i drugih samoniklih nedrvnih šumskih proizvoda, vidjeti grupu 02.30;
				- proizvodnju iverja i piljevine, koja nije povezana sa šumarskim aktivnostima, vidjeti grupu 16.11;
				- proizvodnju trupaca koji nisu povezani sa šumarskim aktivnostima, vidjeti grupu 16.26;
				- aktivnosti koje se odnose na njegu drveća i arborikulturu, vidjeti grupu 81.30.
	02.2			Sječa drveća
		02.20		Sječa drveća
				Obuhvata:
				- proizvodnju sortimenata za prerađivačku industriju u šumarstvu;
				- proizvodnju sortimenata koja se koristi u neprerađenom obliku, npr. podupirači za jame, stubovi za ogradu.
				Takođe obuhvata:
				- sakupljanje i proizvodnju otpadaka nastalih sječom drveća u energetske svrhe;
				- proizvodnju drvenog uglja u šumi (tradicionalnim metodama).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- gajenje novogodišnjih jelki, vidjeti grupu 01.29;
				- gajenje šuma i ostale šumarske djelatnosti: sadnju, rasađivanje, presađivanje, proređivanje i zaštitu šuma i šumskih pojaseva, vidjeti grupu 02.10;
				- sakupljanje šumskih proizvoda, osim drveta, vidjeti grupu 02.30;
				- proizvodnju iverja i piljevine, vidjeti grupu 16.10;
				- proizvodnju drvenog uglja suvom destilacijom drveta, vidjeti grupu 20.14.
		02.3		Sakupljanje šumskih plodova, osim drveta
			02.30	Sakupljanje šumskih plodova, osim drveta
				Obuhvata:
				- sakupljanje samoniklog materijala, npr.:
				* pečurke, tartufi;
				* bobice;
				* orasi;
				* balata i druge slične gume;
				* pluta;
				* lak i smole;
				* balzami;
				* žir, divlji kesteni;
				* mahovine i lišajevi;
				* biljna dlaka / rugulja.
				Takođe obuhvata:
				- berbu samoniklog bilja i povezano prirodno sušenje.
				Ne obuhvata:
				- gajenje šumskih proizvoda, osim hrasta plutnjaka, vidjeti oblast 01;
				- gajenje pečuraka ili tartufa, vidjeti grupu 01.13;
				- gajenje drvenastog, žbunastog i jezgrastog voća, vidjeti grupu 01.25;
				- sakupljanje drva za ogrijev, vidjeti grupu 02.20.
		02.4		Uslužne djelatnosti u vezi sa šumarstvom
			02.40	Uslužne djelatnosti u vezi sa šumarstvom
				Obuhvata:
				- usluge u šumarstvu uz naknadu:
				- usluzne djelatnosti u šumarstvu:
				* procjenu šumskog fonda, zaštitu od požara i dr.;
				* pružanje savjeta u vezi sa gazdovanjem šumama;
				* gašenje i prevencija šumskih požara;
				* kontrolu šumskih bolesti i štetočina;
				- usluzne djelatnosti u vezi sa iskorišćavanjem šuma:
				* transport trupaca unutar šume i dr.
				Ne obuhvata:
				- djelatnost šumskih rasadnika, vidjeti grupu 02.10;
				- drenažu šumskog zemljišta, vidjeti grupu 43.12;
				- čišćenje i ravnanje šumskog terena, vidjeti grupu 43.12.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
03				Ribarstvo i akvakultura
				Obuhvata:
				- ulov i uzgoj riba i drugih vodenih organizama. U ribarstvo spadaju lovljenje morskih ili slatkovodnih riba, rakova, mekušaca, sakupljanje i gajenje školjki i drugih morskih produkata (npr. bisera, sunđera, algi i dr.).
				Takođe obuhvata:
				- djelatnost ribnjaka i uzgoj drugih vodenih organizama.
				Ne obuhvata:
				- preradu riba, mekušaca i školjki koja se obavlja u pogonima na kopnu ili u posebnim plovećim fabrikama za preradu ribe, vidjeti grupu 10.20;
				- izgradnju i opravku brodova i čamaca, vidjeti grupu 30.11,30.13, 33.15 i 33.18;
				- sportski ili rekreativni ribolov, vidjeti grupu 93.19.
03.1				Ribolov
				Obuhvata:
				- ulovni ribolov, odnosno aktivnosti sakupljanja, uklanjanja ili sakupljanja živih divljih vodenih organizama (pretežno riba, mekušaca i rakova), uključujući biljke iz okeanskih, priobalnih ili unutrašnjih voda za ljudsku ishranu i druge namjene ručno ili najčešće raznim vrstama opreme za ribolov, npr. mreže, linije, stacionarne zamke. Takve aktivnosti se mogu sprovoditi na obali međuplime (npr. sakupljanje mekušaca, npr. ostrige) ili priobalne vode. Ove aktivnosti takođe uključuju ribolov u poribljenoj vodi tijela.
03.11				Morski ribolov
				Obuhvata:
				- komercijalni ribolov u okeanskim i obalnim vodama;
				- lov morskih rakova i mekušaca;
				- lov kitova;
				- hvatanje morskih vodenih životinja, npr.: kornjača, plaštenjaka, tunikata, morskih ježeva.
				Takođe obuhvata:
				- prikupljanje morskih organizama i produkata: sunđera i prirodnih bisera.
				Ne obuhvata:
				- lov morskih sisara, osim kitova, vidjeti grupu 01.70;
				- preradu i konzervisanje morskih sisara na brodovima za preradu, vidjeti grupu 10.11;
				- preradu i konzervisanje ribe, rakova, školjki i mekušaca koja nije povezana s ribolovom, tj. preradu na brodovima opremljenim samo za preradu i konzervisanje ribe ili u pogonima na obali, vidjeti grupu 10.20;
				- izdavanje plovila sa posadom u najam, vidjeti grupu 50.10;
				- ribolovnu inspekciju, kontrolu i stražu, vidjeti grupu 84.24;
				- sportski ribolov i sl., vidjeti grupu 93.19;
				- rad rezervata za sportski ribolov, vidjeti grupu 93.19.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

03.12 Slatkovodni ribolov

Obuhvata:

- ulov ribe na rijekama i jezerima, na komercijalnoj osnovi;
- ulov slatkovodnih ljuskara i mekušaca;
- ulov slatkovodnih životinja.

Takođe obuhvata:

- prikupljanje slatkovodnog materijala;
- sakupljanje drugih organizama i materijala: morske trave i alge.

Ne obuhvata:

- hvatanje žaba ili sakupljanje puževa u divljini, vidjeti grupu 01.70;
- sakupljanje divljih biljaka, npr. trska, šaš, vidjeti grupu 02.30;
- prerada ribe, rakova i mekušaca na brodovima-fabrikama ili u fabrikama na kopnu, vidjeti grupu 10.20;
- ribarske inspekcije, zaštite i patrolne službe, vidjeti grupu 84.24;
- sportski ribolov i srodne usluge, vidjeti grupu 93.19;
- rad rezervata za sportski ribolov, vidjeti grupu 93.19.

03.2

Akvakultura

Obuhvata:

- uzgoj i lov vodenih organizama (riba, školjki, mekušaca, biljaka, krokodila, vodozemaca i sl.) uz korišćenje raznih postupaka za poboljšanje prinosa tih organizama u odnosu na mogućnosti u prirodnom okruženju (npr. ishrana i zaštita od drugih životinja i sl.). Gajenje se odnosi na mlade i odrasle jedinke. Uzgoj i ubiranje vodenih organizama može se odvijati u privatnom i državnom vlasništvu.

Takođe obuhvata:

- uzgoj mlađih i odraslih jedinki u vještačkim uslovima.

Ne obuhvata:

- proizvodnju krzna od gmizavaca koji se uzgajaju, npr. zmiје i kornjače ili ptičje kože, vidjeti grupu 01.48;
- uzgoj gmizavaca, vidjeti grupu 01.48.

03.21 Morske akvakulture

Obuhvata:

- uzgoj ribe u morskoj vodi, uključujući uzgoj morske ukrasne ribe za akvarijume;
- proizvodnju školjki (dagnje od ostriga i dr.), jastoga, škampa, riblje mlađi;
- uzgoj morskih algi;
- kultura rakova, školjki, drugih mekušaca i drugih vodenih životinja u morskoj vodi.

Takođe obuhvata:

- aktivnosti akvakulture u bočatim (slana voda ali ne kao morska) vodama;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti akvakulture na kopnu u rezervoarima i rezervoarima punjenim slanom vodom; - rad mrijestilišta za morsku ribu i uzgajališta morskih crva; - uzgoj morskih mikroalgi. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgoj žaba i ostalih vodozemaca, vidjeti grupu 03.22; - sportski ribolov, vidjeti grupu 93.19.
			03.22	Slatkovodne akvakulture
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgoj i tov ribe u slatkoj vodi, uključujući i ukrasne ribe za akvarijume; - uzgoj školjki, mekušaca, vodozemaca i drugih životinja u slatkoj vodi; - uzgoj žaba; - usluge koje se odnose na mrešćenje i uzgoj riba u ribnjacima; - uzgoj morskih algi i algi (jestivih ili ne). <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgoj slatkovodnih mikroalgi. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgoj morskih organizama za akvarijume, vidjeti grupu 03.21; - sportski ribolov, vidjeti grupu 93.19.
			03.3	Pomoćne djelatnosti za ribolov i akvakulturu
			03.30	Pomoćne djelatnosti za ribolov i akvakulturu
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslužne aktivnosti vezane za morsko ili slatkovodno ribarstvo ili akvakulturu, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * kontrola ribarstva akvakulture; * ronilačke usluge za akvakulturu; * usluge podvodnih vozila na daljinsko upravljanje (ROV) za akvakulturu; * usluge popravke i održavanja ribljih kaveza; * druge prateće aktivnosti u oblasti ribarstva i akvakulture itd. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrolu ribarstva (čuvanje ribe). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti ribolova i akvakulture, vidjeti grane 03.1, 03.2; - preradu ribe i proizvoda akvakulture na fabričkim brodovima ili u fabrikama na obali, vidjeti grupu 10.20; - prerada ribe, rakova i mekušaca, vidjeti grupu 10.20; - djelatnosti u vezi sa servisiranjem opreme i/ili plovila, vidjeti oblast 33; - distribucija proizvoda ribarstva i akvakulture, vidjeti oblasti 46, 47, 52; - sportski ribolov i srodne usluge, vidjeti grupu 93.19; - rad rezervata za sportski ribolov, vidjeti grupu 93.19.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

B

VAĐENJE RUDA I KAMENA

Obuhvata:

- vađenje ruda i kamena uključuje vađenje minerala koji se prirodno javljaju kao čvrste materije (ugalj i rude), tečnosti (nafta) ili gasovi (prirodni gas). Ekstrakcija se može postići različitim metodama, npr. podzemna ili površinska eksploatacija, rad bunara, eksploatacija morskog dna. Ovaj sektor obuhvata dodatne aktivnosti koje imaju za cilj pripremu sirovih materijala za marketing, na primjer, drobljenje, mljevenje, čišćenje, sušenje, sortiranje, koncentrisanje ruda i tečenje prirodnog gasa. Rudarske djelatnosti su klasifikovane u oblasti, grane i grupe na osnovu glavnog proizvedenog minerala. Oblasti 05, 06 bave se rudarstvom i vađenjem fosilnih goriva (ugalj, lignit, nafta, gas); oblasti 07, 08 odnose se na rude metala, razne minerale i proizvode iz kamenoloma. Neke od tehničkih operacija iz ovog sektora, posebno vezane za vađenje ugljovodonika, mogu se obavljati i za treća lica od strane specijalizovanih jedinica kao industrijska usluga, što se ogleda u oblasti 09.

Takođe obuhvata:

- ekstrakciju nadložne mase na rudarskom lokalitetu.

Ne obuhvata:

- dalju obradu ekstrahovanih materijala, vidjeti sektor C;
- korišćenje ekstrahovanih materijala bez dalje transformacije u građevinske svrhe, vidjeti sektor F;
- flaširanje prirodnih izvorskih i mineralnih voda na izvorima i bunarima, vidjeti grupu 11.07;
- sanaciju rudnika, vidjeti grupu 39.00.

05

Vađenje uglja

Obuhvata:

- vađenje čvrstih mineralnih goriva podzemnim ili otvorenim rudarstvom; operacije (npr. klasiranje, čišćenje, komprimovanje i druge korake neophodne za transport) koji vode do proizvoda koji se može prodati.

Ne obuhvata:

- proizvodnju koksa, vidjeti grupu 19.10;
- prateće usluge prilikom vađenja uglja vidjeti grupu 09.90;
- proizvodnju briketa, vidjeti grupu 19.20.

05.1

Vađenje kamenog uglja

05.10

Vađenje kamenog uglja

Obuhvata:

- podzemnu i površinsku eksploataciju kamenog uglja;
- čišćenje, sortiranje po veličini i kvalitetu, usitnjavanje i dr.

Takođe obuhvata:

- izdvajanje uglja iz sitneži kamenog uglja.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - vađenje mrkog uglja i lignita, vidjeti grupu 05.20; - vađenje treseta, vidjeti grupu 08.92; - uslužne djelatnosti u vezi sa vađenjem uglja, vidjeti grupu 09.90; - probno bušenje radi pronalaženja kamenog uglja, vidjeti grupu 09.90; - proizvodnju koksa i ostalih produkata koksovanja, vidjeti grupu 19.10; - proizvodnju briketa kamenog uglja, vidjeti grupu 19.20; - radove na pripremanju terena za rudarstvo, vidjeti grupu 43.12.
		05.2	Vađenje lignita	
		05.20	Vađenje lignita	Obuhvata: - iskopavanje lignita (mrkog uglja); podzemno ili površinsko kopanje, uključujući eksploataciju metode tečenja; - pranje, dehidratacija, usitnjavanje, komprimovanje lignita radi poboljšanja kvaliteta ili olakšavanja transporta. Ne obuhvata: - vađenje kamenog uglja, vidjeti grupu 05.10; - vađenje i briketiranje treseta, vidjeti grupu 08.92; - uslužne djelatnosti u vezi s vađenjem uglja, vidjeti grupu 09.90; - bušenje, vidjeti grupu 09.90; - proizvodnju briketa uglja, vidjeti grupu 19.20; - radove na pripremanju terena za rudarstvo, vidjeti grupu 43.12.
06			Vađenje sirove nafte i prirodnog gasa	Obuhvata: - proizvodnju sirove nafte, vađenje bituminoznih škriljaca i pijeska radi dobijanja nafte, kao i vađenje prirodnog gasa i tečnih ugljovodonika. Ovdje spadaju i upravljanje, iskorišćavanje i razvoj naftnih polja ili ležišta prirodnog gasa u vlasništvu. Ove djelatnosti obuhvataju bušenje i opremanje bušotina, rad separatora i opreme za odstranjivanje mulja, rad naftovoda za sakupljanje sirove nafte sa naftnih polja, kao i druge djelatnosti prilikom pripremanja nafte ili prirodnog gasa za transport sa nalazišta. Ne obuhvata: - uslužne djelatnosti u vezi sa vađenjem nafte i prirodnog gasa uz naknadu, vidjeti grupu 09.10; - istraživanje naftnih i gasnih bušotina, vidjeti grupu 09.10; - bušenje radi dobijanja nafte ili prirodnog gasa, vidjeti grupu 09.10; - proizvodnju derivata nafte, vidjeti grupu 19.20; - geofizičko istraživanje i izrađivanje geoloških karata, vidjeti grupu 71.12.
		06.1	Vađenje sirove nafte	
		06.10	Vađenje sirove nafte	Obuhvata: - ekstrakciju sirovih naftnih ulja;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje bitumenskih ili uljnih škriljaca i katranskog pijeska; - proizvodnju sirove nafte iz bitumenskih škriljaca i pijeska; - procese za dobijanje sirove nafte (prelivanje, desalinizacija, dehidracija i stabilizacija). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekstrakcija kondenzata ili tečnosti prirodnog gasa, vidjeti grupu 06.20; - istraživanje naftnih bušotina, vidjeti grupu 09.10; - uslužne djelatnosti u vezi sa vađenjem nafte i prirodnog gasa, vidjeti grupu 09.10; - proizvodnju tečnosti prirodnog gasa iz sirove nafte (sirova nafta), vidjeti granu 19.2; - proizvodnju derivata nafte, vidjeti grupu 19.20; - izdvajanje tečnog naftnog gasa prilikom rafinisanja nafte, vidjeti grupu 19.20; - cjevovodni transport, vidjeti grupu 49.50.
		06.2		Vađenje prirodnog gasa
			06.20	Vađenje prirodnog gasa
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sirovih gasovitih ugljovodonika (prirodnog gasa); - vađenje kondenzata; isušivanje i razdvajanje frakcija tečnih ugljovodonika; - desumporisanje gasa; - vađenje metana iz rudnika uglja. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pretvaranje prirodnog gasa u tečno stanje; - regasifikaciju prirodnog gasa. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoćne djelatnosti u vezi sa vađenjem nafte i prirodnog gasa, vidjeti grupu 09.10; - istraživanje gasnih bušotina, vidjeti djelatnost 09.10; - proizvodnju tečnosti prirodnog gasa iz sirove nafte (sirova nafta), vidjeti granu 19.2; - pretvaranje naftnog gasa u tečno stanje pri rafinisanju nafte, vidjeti grupu 19.20; - proizvodnju industrijskih gasova, vidjeti grupu 20.11; - cjevovodni transport, vidjeti grupu 49.50.
		07		Vađenje ruda metala
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje ruda metala, podzemno i na površinskim kopovima. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripremu i radove na poboljšanju ruda, kao što su drobljenje, mljevenje, pranje, flotacija, prosijavanje, ljuštenje, sušenje, kalcinisanje i prženje (sinterovanje) ruda.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prženje pirita gvožđa, vidjeti grupu 20.13; - proizvodnju aluminijum - oksida, vidjeti grupu 24.42; - rad visokih peći, vidjeti oblast 24.
			07.1	Vađenje ruda gvožđa
			07.10	Vađenje ruda gvožđa
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskopavanje ruda koje se vrednuju uglavnom zbog sadržaja gvožđa; - obogaćivanje ruda gvožđa. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje i pripremanje pirita i pirhotina (osim pečenja), vidjeti grupu 08.91.
			07.2	Vađenje ruda obojenih metala
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje ruda obojenih metala.
			07.21	Vađenje ruda uranijuma i torijuma
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskopavanje ruda koje se uglavnom vrednuju zbog sadržaja uranijuma i torijuma: smola itd.; - koncentraciju takvih ruda; - proizvodnju žutog kolača. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obogaćivanje ruda uranijuma i torijuma, vidjeti grupu 20.13; - proizvodnju metalnog uranijuma iz uranijumovog oksida, vidjeti grupu 24.46; - topljenje i rafinisanje uranijuma, vidjeti grupu 24.46.
			07.29	Vađenje ostalih ruda obojenih metala
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje i pripremanje ostalih ruda obojenih metala: <ul style="list-style-type: none"> * ruda aluminijuma (boksit), bakra, olova, cinka, kalaja, mangana, hroma, nikla, kobalta, molibdena, tantala, vanadijuma i dr.; * plemenitih metala: zlata, srebra i platine. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje ruda uranijuma i torijuma, vidjeti grupu 07.21; - proizvodnju aluminijum-oksida, vidjeti grupu 24.42; - proizvodnju niklovog i bakarnog sulfata, vidjeti grupu 24.44 i 24.45.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		08		Ostalo vađenje ruda i kamena
				Obuhvata:
				- vađenje iz rudnika ili kamenoloma, ali i bagerovanje aluvijalnih naslaga, stijena drobljenje i korišćenje slatina. Proizvodi se najviše koriste u građevinarstvu (npr. pijesak, kamenje), proizvodnju materijala (npr. glina, gips, kalcijum) i proizvodnju hemikalija itd.
				Ne obuhvata:
				- preradu izvađenih ruda i kamena (osim drobljenja, mljevenja, čišćenja, sušenja, separacije i miješanja) od ekstrahovanih minerala, vidjeti sektor C.
		08.1		Vađenje kamena, pijeska i gline
		08.11		Vađenje ukrasnog kamena, krečnjaka, gipsa, škriljca i drugog kamena
				Obuhvata:
				- vađenje, grubo tesanje i testerisanje monumentalnog i građevinskog kamena, npr. mermer, granit, peščara;
				- lomljenje i drobljenje ukrasnog i građevinskog kamena;
				- vađenje, drobljenje i lomljenje krečnjaka;
				- eksploatacija gipsa i anhidrita;
				- iskopavanje krede i nekalcinisanog dolomita;
				- proizvodnju granula, krhotina i praha izvađenog kamenja, termički obrađenog ili neobrađenog.
				Ne obuhvata:
				- vađenje minerala za hemijsku proizvodnju i proizvodnju mineralnih đubriva, vidjeti grupu 08.91;
				- prženje krečnjaka i dolomita, vidjeti grupu 23.52;
				- vađenje i obrađivanje kamena van kamenoloma, vidjeti grupu 23.70.
		08.12		Vađenje šljunka, pijeska, gline i kaolina
				Obuhvata:
				- vađenje i čišćenje industrijskog pijeska, građevinskog pijeska i šljunka;
				- lomljenje i drobljenje šljunka;
				- vađenje pijeska;
				- vađenje gline, vatrostatne gline i kaolina.
				Ne obuhvata:
				- vađenje bituminoznog pijeska, vidjeti grupu 06.10.
		08.9		Vađenje ruda i kamena, na drugom mjestu nepomenuto
		08.91		Vađenje minerala za proizvodnju mineralnih đubriva i hemikalija
				Obuhvata:
				- eksploataciju prirodnih fosfata i prirodnih kalijumovih soli;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - iskopavanje prirodnog sumpora; ekstrakcija i priprema pirita i pirotita, osim pečenja; - iskopavanje prirodnog barijum sulfata i karbonata (bariti i viterit), prirodnih borata, prirodnih magnezijum sulfat (kizerit); - iskopavanje zemljanih boja, fluorita i drugih minerala koji se uglavnom vrednuju kao izvor hemikalija. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje guana; - iskopavanje ljekovitog blata; - procesi ekstrakcije za proizvodnju litijuma iz slane vode. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje soli, vidjeti grupu 08.93; - prženje gvozdениh pirita, vidjeti grupu 20.13; - proizvodnju vještačkih đubriva i azotnih jedinjenja, vidjeti grupu 20.15.
			08.92	Vađenje treseta
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje treseta; - preradu treseta radi poboljšanja kvaliteta ili lakšeg skladištenja ili transporta. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslužne djelatnosti u vezi s vađenjem treseta, vidjeti grupu 09.90; - proizvodnju briketa od treseta, vidjeti grupu 19.20; - proizvodnju baštenske zemlje (koja predstavlja smjesu treseta, obične zemlje, pijeska, gline, đubriva i sl.), vidjeti grupu 20.15; - proizvodnju proizvoda od treseta, vidjeti grupu 23.99.
			08.93	Vađenje soli
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje soli iz rudnika, uključujući i rastvaranje i isumpavanje; - proizvodnju soli isparavanjem morske vode ili drugih slanih voda; - drobljenje, čišćenje i rafinisanje soli koje obavlja proizvođač. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obradu i preradu soli radi dobijanja jestive soli, npr. jodiranje soli (bez vađenja), vidjeti grupu 10.84; - proizvodnju vode za piće isparavanjem slanih voda, vidjeti grupu 36.00.
			08.99	Ostalo vađenje ruda i kamena, na drugom mjestu nepomenuto
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vađenje raznih minerala i materijala: <ul style="list-style-type: none"> * abrazivni materijali, azbest, silicijumska fosilna brašna, * prirodni grafit, steatit (talk), feldspat itd.; prirodni asfalt, asfaltiti i asfaltne stene; prirodni čvrsti bitumen; * drago kamenje, kvarc, liskun itd.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
09				Pomoćne uslužne djelatnosti u vađenju ruda
				Obuhvata:
				- specijalizovane usluge u rudarstvu, uz naknadu ili na bazi ugovora. Uključene su istraživačke usluge kao što su uzimanje uzoraka i geološka posmatranja, bušenje, sondiranje i ispitivanje nalazišta nafte, ruda i minerala. U ostale usluge ove vrste spadaju: postavljanje tornjeva za bušenje, cementiranje, zatrpavanje i otvaranje naftnih i gasnih bušotina, drenaža rudnika, odstranjivanje jalovine i dr.
			09.1	Pomoćne djelatnosti za vađenje nafte i prirodnog gasa
			09.10	Pomoćne djelatnosti za vađenje nafte i prirodnog gasa
				Obuhvata:
				- usluge vađenja nafte i gasa koje se obavljaju uz naknadu ili na osnovu ugovora:
				* usluge istraživanja u vezi sa ekstrakcijom nafte ili gasa, npr. tradicionalna prospekcija metode, npr. vršenje geoloških osmatranja na perspektivnim lokalitetima;
				* usmjereno bušenje i ponovno bušenje; 'spuding in'; podizanje stuba na licu mjesta, popravka i demontaža; cementiranje omotača naftnih i gasnih bunara; pumpanje bunara; zatvaranje i napuštanje bunara itd.;
				* pretvaranje u tečno stanje i regasifikacija prirodnog gasa za potrebe transporta, koja se vrši na lokaciji rudnika,
				* usluge drenaže i pumpanja, uz naknadu ili na osnovu ugovora;
				* probno bušenje u vezi sa ekstrakcijom nafte ili gasa.
				Takođe obuhvata:
				- protivpožarnu zaštitu naftnih i gasnih polja.
				Ne obuhvata:
				- uslužne aktivnosti koje obavljaju operateri naftnih ili gasnih polja, vidjeti grupu 06.10, 06.20;
				- specijalizovana popravka i održavanje mašina i opreme za bušenje i vađenje, vidjeti grupu 33.12;
				- specijalizovana offshore instalacija, popravka i održavanje opreme koja je sastavni dio plutajućih platformi, vidjeti oblast 43;
				- pretvaranje u tečno stanje i regasifikacija prirodnog gasa za potrebe transporta, koja se ne vrši na kopu, vidjeti grupu 52.22;
				- usluge geofizičkog snimanja, na osnovu ugovora ili naknade, vidjeti grupu 71.12.
			09.9	Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena
			09.90	Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena
				Obuhvata:
				- usluge podrške uz naknadu ili na osnovu ugovora, potrebne za rudarske aktivnosti oblasti 05, 07 i 08:
				* usluge istraživanja korišćenjem tradicionalnih metoda

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- prospekcije, npr. uzimanje uzoraka jezgra i vršenje geoloških osmatranja na perspektivnim lokalitetima;
- * usluge drenaže i pumpanja, uz naknadu ili na osnovu ugovora;
- * probno bušenje i probno bušenje rupa;
- obezbjeđenje minskih okna i tunela;
- rušenje i demontaža podzemnih rudarskih objekata.

Ne obuhvata:

- upravljanje rudnicima ili kamenolomima na osnovu ugovora ili naknade, vidjeti oblasti 05, 07, 08;
- specijalizovana popravka i održavanje rudarskih mašina, vidjeti grupu 33.12;
- usluge geofizičkog snimanja, na osnovu ugovora ili naknade, vidjeti grupu 71.12.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

C

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Obuhvata:

- fizičku, mehaničku, hemijsku ili biološku transformaciju materijala, supstanci ili komponenti u nove proizvode, iako ovo nije jedini univerzalni kriterijum za definisanje proizvodnje (pogledajte napomenu o preradi otpada u nastavku). Materijali, supstance ili komponente koje prolaze kroz transformaciju su sirovine ili proizvodi poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, rudarstva ili vađenja kamena, kao i proizvodi drugih proizvodnih aktivnosti. Suštinske promjene, renoviranje ili rekonstrukcija robe se obično smatra prerađivačkom proizvodnjom.

Krajnji proizvod (output) prerađivačke industrije može biti gotov, u smislu da je spreman za korišćenje ili potrošnju, ili polugotov, u smislu da postaje unos (input) za dalju industrijsku preradu. Npr. krajnji proizvod (output) rafinisanja aluminijuma je unos (input) koji se koristi u primarnoj proizvodnji aluminijuma; primarni aluminijum je unos (input) za izvlačenje aluminijumske žice; aluminijumska žica je unos (input) za proizvodnju fabrikovanih proizvoda od žice.

Proizvodnja specijalizovanih djelova i komponenti, kao i dodataka i pratećih djelova uz mašine i opremu, svrstava se u istu klasu kao i proizvodnja mašina i opreme za koje su djelovi i pribor namijenjeni. Proizvodnja nespecijalizovanih djelova i komponenti mašina i opreme (npr. motora, klipova, električnih motora, električnih sklopova, ventila, mjenjača, kugličnih ležajeva) svrstava se u odgovarajuću klasu proizvodnje bez obzira na mašine i opremu za koju se ovi proizvodi mogu upotrijebiti.

Izrada specijalizovanih komponenti i pribora livenjem u kalupe ili izvlačenjem plastičnih materijala, obično je uključena u granu 22.2.

Sklapanje komponenata industrijskih proizvoda smatra se prerađivačkom industrijom i uključuje sklapanje proizvoda od komponenata iz sopstvene proizvodnje ili od komponenata koje su nabavljene.

Reciklaža otpada, tj. prerada otpada u sekundarne sirovine, klasifikovana je u granu 38.2. Sve dok podrazumijeva fizičke, mehaničke, biološke ili hemijske transformacije ne smatra se dijelom prerađivačke industrije. Primarna svrha tih djelatnosti jeste prerada ili obrada otpada i one su zato svrstane u sektor E. Međutim, proizvodnja novih gotovih proizvoda iz sekundarnih sirovina razvrstava se u prerađivačku industriju, čak i ako se u tim procesima otpad koristi kao unos (input). Na primjer, proizvodnja srebra od filmskog otpada smatra se procesom prerađivačke industrije.

NAPOMENA:

* Sekundarne sirovine su materijali i proizvodi koji se mogu koristiti kao sirovine jednostavnom ponovnom upotrebom, ili reciklažom.

Specijalizovano održavanje i popravka industrijskih, komercijalnih i sličnih mašina i opreme u principu se svrstavaju u oblast 33. Međutim, popravka računara i proizvoda za ličnu upotrebu i korišćenje u domaćinstvu, kao i popravka motornih vozila svrstana je u oblast 95.

Instaliranje mašina i opreme, kada se obavlja kao specijalizovana djelatnost, svrstava se u grupu 33.20.

Održavanje, popravka i ugradnja opreme koja čini sastavni dio zgrada ili sličnih objekata, npr. održavanje, popravka i ugradnja pokretnih stepenica ili sistema za klimatizaciju, klasifikuje se kao građevinarstvo u sektoru F, ako se izvodi na gradilištu.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ovaj sektor takođe sadrži aktivnosti proizvođača robe bez fabrike (FGP) u prerađivačkoj industriji (vidjeti Uvodne smjernice).

Kao opšte pravilo, aktivnosti u sektoru prerađivačke industrije obuhvataju transformaciju materijala u nove, obnovljene i prerađene proizvode. Njihov output je novi proizvod. Kao pojašnjenje, sljedeće djelatnosti se smatraju prerađivačkom industrijom u NACE:

- prerada svježe ribe (ljuštenje ostriga, filetiranje ribe), koja se ne obavlja na ribarskom čamcu, vidjeti grupu 10.20;
- pasterizacija i flaširanje mlijeka, vidjeti grupu 10.51;
- prerada kože, vidjeti grupu 15.11;
- zaštita drveta, vidjeti grupu 16.12;
- štamparske i srodne djelatnosti, isključujući objavljena dobra, vidjeti granu 18.1;
- protektiranje guma (obnavljanje gazećeg sloja), vidjeti grupu 22.11;
- proizvodnja gotovog betona, vidjeti grupu 23.63;
- galvanizacija, elektroplating, premazivanje i druge metalne ili nemetalne prevlake metala, vidjeti grupu 25.51;
- termička obrada metala, vidjeti grupu 25.52;
- dopunjavanje kertridža sa mastilom, vidjeti grupu 26.20;
- rekonstrukcija ili remont mašina, npr. motora automobila, vidjeti grupu 29.10;
- dopunjavanje ili punjenje aparata za gašenje požara, vidjeti grupu 28.29;
- sklapanje koje obezbjeđuje prodavac ili miješanje više proizvoda koji se prodaju. Ako montažu obezbeđuje izvođač, ovu djelatnost treba svrstati u prerađivačku industriju.

Nasuprot tome, postoje aktivnosti koje su, iako ponekad uključuju procese transformacije, klasifikovane u druge sektore NACE; drugim riječima, ne smatraju se prerađivačkom industrijom. One uključuju:

- sječa drveta, klasifikovana u sektor A;
- prerada poljoprivrednih proizvoda, svrstanih u sektor A;
- pripremanje hrane za neposrednu potrošnju u prostorijama, razvrstanih u oblast 56;
- obogaćivanje ruda i drugih minerala, klasifikovanih u sektor B;
- proizvodnju gasovitih goriva za snabdijevanje energijom preko stalne mreže, razvrstane u sektor D;
- proizvodnju komposta od organskog otpada, klasifikovanog u sektor E;
- montaža obezbijedena kao dio isporuke ili od strane prodavca. Međutim, ako je montaža glavna aktivnost koju obavlja izvođač, ona se svrstava u prerađivačku industriju.
- aktivnosti razbijanja velikih količina i preraspodjele u manje serije, uključujući pakovanje, prepakivanje ili flaširanje proizvoda, npr. kao alkoholna pića ili hemikalije; sortiranje i preprodaja otpada; miješanje boja po narudžbini kupca; i sječenje metala po narudžbini kupca; tretman koji ne dovodi do drugačijeg dobra, klasifikovanog u sektor G;
- izdavaštvo i kombinovana djelatnost izdavaštva i štampanja svrstani su u sektor J.

10

Proizvodnja prehrambenih proizvoda

Obuhvata:

- preradu proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva radi dobijanja hrane za ljude ili životinje, a uključena je i proizvodnja različitih međufaznih proizvoda koji nisu direktni prehrambeni proizvodi. U ovoj djelatnosti često ima nusproizvoda veće ili manje vrijednosti (npr. koža pri klanju životinja, uljna pogača pri proizvodnji ulja i dr.).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Grupisanje u ovoj oblasti izvršeno je prema vrstama proizvoda: meso, riba, voće i povrće, masti i ulja, mliječni proizvodi, mlinski proizvodi, hrana za životinje, ostali prehrambeni proizvodi. Proizvoditi se može za svoj ili za tuđ račun (npr. klanje po narudžbi stranke).

Pojedine djelatnosti (npr. one koje se obavljaju u pekarama, poslastičarnicama ili mesarama koje prodaju svoje proizvode) smatraju se prerađivačkom djelatnošću, iako je riječ o trgovini na malo proizvodima proizvođača koji posjeduju svoje radnje. U slučajevima gdje je prerada minimalna i ne vodi do prave transformacije, takva jedinica svrstava se u sektor G.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju tečnosti koje se smatraju hranom ili koje koriste slične proizvodne procese, npr. mlijeko i voćni sok ili koncentrat.

Ne obuhvata:

- pripremu jela za neposrednu potrošnju, vidjeti oblast 56.

10.1 Prerada i konzervisanje mesa i proizvoda od mesa

10.11 Prerada i konzervisanje mesa, osim živinskog mesa

Obuhvata:

- djelatnost klanica koje se bave klanjem, pripremanjem i pakovanjem mesa: govedine, svinjetine, jagnjetine, zečetine, ovčetine itd.;
- proizvodnju svježeg, rashlađenog ili smrznutog mesa, u polutkama;
- proizvodnju svježeg, rashlađenog ili smrznutog mesa, u komadima.

Takođe obuhvata:

- klanje i preradu kitova na kopnu ili na specijalizovanim plovilima;
- proizvodnju kože i krzna porijeklom iz klanica, npr. prerada kože i soljenje;
- topljenje i prečišćavanje masti i drugih jestivih životinjskih masti;
- preradu životinjskih iznutrica;
- proizvodnju vlačene vune.

Ne obuhvata:

- preradu jestivih živinskih masti, vidjeti grupu 10.12;
- proizvodnju sušenog, soljenog ili dimljenog mesa i mesnih proizvoda, vidjeti grupu 10.13.

10.12 Prerada i konzervisanje živinskog mesa

Obuhvata:

- klanje, pripremu i pakovanje živine;
- proizvodnju svježeg, rashlađenog ili zamrznutog živinskog mesa;
- proizvodnju jestivih masnoća od živine.

Takođe obuhvata:

- čišćenje, dezinfekcija, tretman za očuvanje i proizvodnja perja i paperja.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			10.13	Proizvodnja mesnih prerađevina
				Obuhvata:
				- proizvodnju sušenog, soljenog ili dimljenog mesa;
				- proizvodnju mesnih prerađevina: kobasica, salama, krvavica i džigerica, salfalada, pašteta, kuvane šunke i dr.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju gotovih jela od smrznutog mesa i živine, vidjeti grupu 10.85;
				- proizvodnju supe koja sadrži meso, vidjeti grupu 10.89;
				- trgovinu na veliko mesom, vidjeti grupu 46.32.
			10.2	Prerada i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca
			10.20	Prerada i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca
				Obuhvata:
				- pripremu i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca: npr. zamrzavanje, duboko zamrzavanje, sušenje, kuvanje, dimljenje, soljenje, potapanje u salamuri, konzerviranje;
				- proizvodnju proizvoda od ribe, ljuskara i mekušaca: riblji fileti, ikre, kavijar, zamjene za kavijar itd.;
				- proizvodnju ribljeg brašna za ljudsku ishranu ili stočnu hranu;
				- proizvodnju obroka i rastvora od ribe i drugih vodenih životinja nepogodnih za ishranu ljudi.
				Takođe obuhvata:
				- djelatnosti fabričkih plovila koja se ne bave ribolovom i samo preradom i konzervisanjem ribe;
				- preradu morskih algi;
				- odstranjivanje ribljih glava, guljenje i sječenje ribe na komade, a zatim zamrzavanje.
				Ne obuhvata:
				- preradu i konzervisanje ribe na ribarskim brodovima, vidjeti grupu 03.11
				- preradu kitova na kopnu ili na specijalizovanim brodovima, vidjeti grupu 10.11
				- proizvodnju ulja i masti od morskih sisara, vidjeti grupu 10.41;
				- proizvodnju pripremljenih zaleđenih jela od riba, vidjeti grupu 10.85;
				- proizvodnju supa od riba, vidjeti grupu 10.89.
			10.3	Prerada i konzervisanje voća i povrća
			10.31	Prerada i konzervisanje krompira
				Obuhvata:
				- preradu i konzervisanje krompira:
				* proizvodnju smrznutog krompira;
				* proizvodnju sušenog krompira za pripremu pirea;
				* proizvodnju pomfrita;
				* proizvodnju čipsa;
				* proizvodnju brašna, prekrupe;
				* ljušćenje i sječenje krompira.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

10.32 Proizvodnja sokova od voća i povrća

Obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća ili povrća.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju koncentrata od svježeg voća i povrća.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pića proizvedenih od voćnih nektara, vidjeti grupu 11.07.

10.39 Ostala prerada i konzervisanje voća i povrća

Obuhvata:

- proizvodnju hrane u kojoj je glavni sastojak voće ili povrće, osim pripremljenih jela, zamrznutih ili konzervisanih;
- konzervisanje voća, orašastih plodova ili povrća zamrzavanjem, sušenjem, stavljanjem u ulje ili sirće, stavljanjem u konzerve i dr.;
- proizvodnju prehrambenih proizvoda od voća ili povrća;
- proizvodnju džema, marmelade i voćnog želea;
- ljuštenje i prženje orašastih plodova;
- proizvodnju namaza i drugih proizvoda od orašastih plodova.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju brzo kvarljive hrane od voća ili povrća kao što su:
  - * salate, miješane salate upakovane,
  - * očišćeno ili narezano voće,
  - * sojin sir (tofu).

Ne obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća i povrća, vidjeti grupu 10.32;
- proizvodnju brašna ili prekrupe od suvih mahuna, vidjeti grupu 10.61;
- proizvodnju kandiranog voća i orašastih plodova, vidjeti grupu 10.82;
- proizvodnju gotovih jela od povrća, vidjeti grupu 10.85;
- proizvodnju vještačkih koncentrata, vidjeti grupu 10.89.

10.4 Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti

Obuhvata:

- proizvodnju sirovih i rafinisanih ulja i masti biljnog ili životinjskog porijekla.

Ne obuhvata:

- preradu ili prečišćavanje svinjske masti i jestive životinjske masti od goveda, ovaca, koza, svinja i živine, vidjeti granu. 10.1.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

10.41 Proizvodnja ulja i masti

Obuhvata:

- proizvodnju sirovih i rafinisanih biljnih ulja, npr. maslinovo ulje, sojino ulje, ulje konoplje, suncokretovo ulje, ulje repice;
- proizvodnju neomasćenog brašna ili prekrupe od uljarica, orašastih plodova ili zrna uljarica;
- proizvodnju rafinisanih biljnih ulja, npr. maslinovo ulje, sojino ulje, ulje konoplje, suncokretovo ulje, ulja repice;
- prerada biljnih ulja, npr. vjetrenjem, kuvanjem, dehidracijom, hidrogenacijom.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju nejestivih životinjskih ulja i masti; ekstrakcija ulja riba i morskih sisara;
- proizvodnju pamučnog lintera, pogače i drugih nus proizvoda proizvodnje ulja.

Ne obuhvata:

- preradu i prečišćavanje svinjske masti i drugih jestivih masti goveda, ovaca, koza ili svinja, vidjeti grupu 10.11;
- preradu jestivih živinskih masti, vidjeti grupu 10.12;
- proizvodnju margarina, vidjeti grupu 10.42;
- mokro mljevenje kukuruza, vidjeti grupu 10.62;
- proizvodnju kukuruznog ulja, vidjeti grupu 10.62;
- proizvodnju eteričnih ulja, vidjeti grupu 20.59;
- tretman ulja i masti hemijskim procesima, vidjeti grupu 20.59.

10.42 Proizvodnja margarina i sličnih jestivih masti

Obuhvata:

- proizvodnju margarina;
- proizvodnju mješavina margarina s dodacima i sličnih namaza;
- proizvodnju miješanih masnoća za kuvanje.

10.5 Proizvodnja mliječnih proizvoda i jestivih ledenih proizvoda

Ne obuhvata:

- proizvodnja biljnih zamjena za mlijeko, vidjeti grupu 10.89.

10.51 Proizvodnja mliječnih proizvoda

Obuhvata:

- proizvodnju svježeg tečnog mlijeka, pasterizovanog, sterilizovanog, homogenizovanog i/ili ultra termički obrađenog;
- proizvodnju napitaka na bazi mlijeka;
- proizvodnju kajmaka od svježeg tečnog mlijeka, pasterizovanog, sterilizovanog, homogenizovanog;
- proizvodnju sušenog ili koncentrovanog mlijeka zaslađenog ili nezaslađenog;
- proizvodnju mlijeka ili kajmaka u čvrstom obliku;
- proizvodnju maslaca;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju jogurta; - proizvodnju sira i urde; - rafinisanje i starenje sira; - proizvodnju surutke; - proizvodnju kazeina ili laktoze; - proizvodnju mliječnih proizvoda bez laktoze. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju mliječnog kefira; - proizvodnju laktoze i laktoznog sirupa. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sirovog kravljeg mlijeka, vidjeti grupu 01.41; - proizvodnju sirovog mlijeka (ovaca, koza, konja, magaraca, kamila, i dr.), vidjeti grupe 01.43, 01.44 i 01.45; - proizvodnju dijetetskih napitaka na bazi mlijeka, vidjeti grupu 10.86; - proizvodnju hrane za odojčad na bazi mlijeka, vidjeti grupu 10.86; - proizvodnju nemliječnog mlijeka (npr. biljnog mlijeka) i zamjena za sir, vidjeti grupu 10.89; - proizvodnju voćnog kefira i vodenog kefira, vidjeti grupu 11.03.
			10.52	Proizvodnja sladoleda i ostalih jestivih ledenih proizvoda
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sladoleda i drugog jestivog leda, npr. sorbet. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju leda iz prirodne vode, vidjeti grupu 35.30; - djelatnosti slastičarnica, vidjeti granu 56.1.
			10.6	Proizvodnja mlinskih proizvoda, skroba i proizvoda od skroba
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mljevenje brašna ili prekrupe od žitarica ili povrća, čišćenje, poliranje i mljevenje pirinča, kao i mikronizaciju i termičku obradu brašna i proizvodnju mješavine brašna ili tijesta od ovih proizvoda. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokro mljevenje kukuruza i povrća i proizvodnja skroba i proizvodi od skroba, kao i proizvodnja mlinskih proizvoda bez glutena. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sušenje zrna, uz naknadu ili ugovor, vidjeti grupu 01.63.
			10.61	Proizvodnja mlinskih proizvoda
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mljevenje žita: proizvodnju brašna, griza, prekrupe ili peleta od pšenice, raži, ovasa, kukuruza i drugih žita; - obradu pirinča: proizvodnju blanširanog, poliranog, glaziranog, djelimično kuvanog ili konvertovanog pirinča; proizvodnju pirinčanog brašna;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - mljevenje povrća: proizvodnju brašna i prekrupe od sušenog mahunastog povrća, korijenja i gomolja ili jestivih orašastih plodova; - proizvodnju žitnih doručaka; - proizvodnju mješavine brašna pripremljene za hljeb, kolače, keks, palačinke itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripremu usjeva za primarna tržišta, npr. čišćenje, podrezivanje, rangiranje itd., vidjeti grupu 01.63; - sušenje zrna na suncu, uz naknadu ili na osnovu ugovora, videti grupu 01.63; - proizvodnju krompirovog brašna i prekrupe, vidjeti grupu 10.31; - mokro mljevenje kukuruza, vidjeti grupu 10.62.
			10.62	<p>Proizvodnja skroba i proizvoda od skroba</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju skroba od pirinča, krompira, kukuruza itd.; - mokro mljevenje kukuruza; - proizvodnju glukoze, glukoznog sirupa, maltoze, inulina itd.; - proizvodnju glutena; - proizvodnju tapioke i zamjene za tapioku pripremljenu od skroba; - proizvodnju kukuruznog ulja. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju laktoze (mliječnog šećera), vidjeti grupu 10.51; - proizvodnju šećera od šećerne trske ili repe, vidjeti grupu 10.81.
			10.7	<p>Proizvodnja pekarskih proizvoda i proizvoda od brašna</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pekarskih proizvoda, makarona, nudli i sličnih proizvoda. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pekarskih i brašnih proizvoda bez glutena.
			10.71	<p>Proizvodnja hljeba, svježeg peciva i kolača</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pekarskih proizvoda: <ul style="list-style-type: none"> * hljeba i peciva, * slatkiša, kolača, pita, palačinki, vafli, kifli itd. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju prethodno pečenog hljeba. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju: svih dugotrajnih pekarskih proizvoda, vidjeti grupu 10.72; - proizvodnju tjestenine, vidjeti grupu 10.73; - pečenje prethodno pečenog hljeba i peciva ako je povezano sa maloprodajom, vidjeti grupu 47.24.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			10.72	Proizvodnja dvopeka, keksa, trajnog peciva i kolača
				Obuhvata:
				- proizvodnju dvopeka, keksa i drugih suvih pekarskih proizvoda;
				- proizvodnju konzervisanih peciva, kolača i vafila;
				- proizvodnju grickalica (kolačića, krepera, pereca itd.), slatkih ili slanih.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju prezli, dobijenih mlevenjem prepečenog hljeba.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnja grickalica od krompira, vidjeti grupu 10.31.
			10.73	Proizvodnja tjestenina i ostalih proizvoda od brašna
				Obuhvata:
				- proizvodnju testjenina, npr. makaroni i rezanci, kuvani ili punjeni ili ne;
				- proizvodnju griza (kus-kus).
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju gotovih jela i jela na bazi testjenina i jela od kus-kusa, vidjeti grupu 10.85;
				- proizvodnju supe koja sadrži testjenine, vidjeti grupu 10.89.
		10.8		Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju šećera i proizvoda od šećera, gotovih jela, kafe, čajeva i začina.
			10.81	Proizvodnja šećera
				Obuhvata:
				- proizvodnju i rafinaciju šećera ili supstituta šećera iz sokova trske, repe, javora, palme i dr.;
				- šećernog sirupa;
				- melase;
				- javorovog sirupa i šećera.
				Ne obuhvata:
				- sakupljanje javorovog sirupa u prirodi, vidjeti grupu 02.30;
				- proizvodnju laktoze i laktoznog sirupa, vidjeti grupu 10.51;
				- proizvodnju glukoze, glukoznog sirupa, maltoze, vidjeti grupu 10.62.
			10.82	Proizvodnja kakaoa, čokolade i konditorskih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju kakaoa, kakao maslaca, kakao masti, kakao ulja i dr.;
				- proizvodnju čokolade i čokoladnih bombona;
				- proizvodnju konditorskih proizvoda: karamele, nugata, fondana, bijele čokolade i dr.;
				- proizvodnju guma za žvakanje;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- čuvanje voća, orašastih plodova, kore voća i drugih dijelova biljaka u šećeru;
- proizvodnju bombona i pastila;
- proizvodnju slatkiša bez šećera.

Ne obuhvata:

- proizvodnju saharoze, vidjeti grupu 10.81.

10.83 Prerada čaja i kafe

Obuhvata:

- dekofeiniranje i prženje kafe;
- proizvodnju proizvoda od kafe:
  - * mljevene kafe,
  - * rastvorljiva kafa,
  - * ekstrakti i koncentrati kafe;
- proizvodnju zamjena za kafu;
- miješanje čaja i mate čaja;
- proizvodnju ekstrakata i preparata na bazi čaja ili mate čaja.

Također obuhvata:

- proizvodnju biljnih infuzija (nana, verbena, kamilica itd.);
- proizvodnju čaja i kafe punjenih u vrećicama, jastučićima ili kapsulama.

Ne obuhvata:

- sušenje, sortiranje, čišćenje i sječenje u preradi ljekovitog bilja, vidjeti grupu 01.63;
- proizvodnju inulina, vidjeti grupu 10.62;
- proizvodnju alkoholnih pića, piva, vina i bezalkoholnih pića, vidjeti oblast 11;
- pripremu botaničkih proizvoda za farmaceutsku upotrebu, vidjeti grupu 21.20.

10.84 Proizvodnja začina i drugih dodataka hrani

Obuhvata:

- proizvodnju začina, soseva i začina:
  - * majonez;
  - * senfno brašno i krupica;
  - * pripremljeni senf itd.;
- proizvodnju sirćeta.

Također obuhvata:

- preradu soli u so za hranu, npr. jodirana so;
- preradu začinskog bilja, uključujući sušenje, sortiranje, čišćenje i sječenje.

Ne obuhvata:

- uzgoj začinskog bilja, vidjeti grupu 01.28.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

10.85 Proizvodnja gotovih jela i obroka

Obuhvata:

- proizvodnju gotovih jela i obroka (tj. začinjjenih, skuvanih i pripremljenih za konzumiranje), zamrznutih, vakuumsko pakovanih ili konzervisanih. Ova jela su obrađena i konzervisana i obično su pakovana i pripremljena za prodaju; ova grupa ne obuhvata pripremu jela za neposrednu potrošnju, kao npr. hrane pripremljene u restoranima ili od strane keteringa. Da bi se smatrala jelom, ova hrana mora da sadrži najmanje dva različita glavna sastojka (osim začina).
- proizvodnju jela od mesa ili peradi;
- proizvodnju ribljih jela, uključujući ribu i pomfrit;
- proizvodnju tjestenina i jela od pirinča;
- proizvodnju jela od povrća;
- proizvodnju smrznute ili na drugi način konzervisane pice i *croque - monsieur*.

Ne obuhvata:

- proizvodnju svježe hrane ili hrane sa manje od dva sastojka, vidjeti odgovarajuću grupu u oblasti 10;
- proizvodnju kvarljive pripremljene hrane od voća i povrća, vidjeti grupu 10.39;
- proizvodnju lako pokvarljive pripremljene hrane, vidjeti grupu 10.89;
- trgovinu na veliko gotovim jelima i obrocima, vidjeti grupu 46.38;
- trgovinu na malo gotovim jelima i obrocima, vidjeti grupe 47.11, 47.27;
- djelatnosti keteringa događaja i usluga keteringa po ugovoru, vidjeti granu 56.2.

10.86 Proizvodnja homogenizovanih hranljivih preparata i dijetetske hrane

Obuhvata:

- proizvodnju hrane za posebne nutritivne svrhe:
  - * formule za odojčad,
  - * prateće formule mlijeka i druga dodatna hrana,
  - * hranu za bebe,
  - * niskoenergetske namirnice i namirnice sa smanjenom energijom namijenjene kontroli težine,
  - * hrana za medicinske svrhe.

Ne obuhvata:

- proizvodnju mlječnih proizvoda bez laktoze, vidjeti grupu 10.51;
- proizvodnju proizvoda bez glutena, vidjeti grupe 10.6, 10.7;
- proizvodnju konditorskih proizvoda bez šećera, vidjeti grupu 10.82.

10.89 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda, na drugom mjestu nepomenutih

Obuhvata:

- proizvodnju prehrambenih proizvoda koji su jestivi u roku od najviše tri dana nakon proizvodnje;
- proizvodnju supa i čorbi;
- proizvodnju lako pokvarljive pripremljene hrane, i to:
  - * sendviči,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * svježe (nepečene) pizze;
- proizvodnju kuichesa i croule-monsieurs.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju kvasca;
- proizvodnju ekstrakata i sokova od mesa, ribe, školjki ili mekušaca;
- proizvodnju biljnih zamjena za mlijeko, npr. pića od kokosa, pirinča, badema, soje;
- proizvodnju zamjena za meso i sir;
- proizvodnju proizvoda od jaja, npr. albumin iz jaja;
- proizvodnju vještačkih koncentrata;
- preradu otkupljenog prirodnog meda;
- proizvodnju poluproizvoda za sladoled i peciva;
- proizvodnju gotovih instant supa i instant rezanaca;
- proizvodnju vještačkog meda i karamela;
- proizvodnju sladnih ekstrakata i sirupa;
- proizvodnju brašna od insekata i drugih preparata na bazi insekata;
- proizvodnju dodataka ishrani i drugih prehrambenih proizvoda.

Ne obuhvata:

- proizvodnju lako kvarljive pripremljene hrane od voća i povrća, vidjeti grupu 10.39;
- proizvodnju tofua (sojinog sira), vidjeti grupu 10.39;
- proizvodnju smrznute pice, vidjeti grupu 10.85;
- proizvodnju alkoholnih pića, piva, vina i bezalkoholnih pića, vidjeti oblast 11;
- proizvodnju vitamina, vidjeti grupu 21.10.

10.9 Proizvodnja gotove hrane za životinje

10.91 Proizvodnja gotove hrane za domaće životinje

Obuhvata:

- proizvodnju pripremljene hrane za domaće životinje, uključujući koncentrovanu stočnu hranu i suplemente;
- pripremu nepomiješane (pojedinačne) stočne hrane za domaće životinje.

Takođe obuhvata:

- preradu otpadnih proizvoda iz prehrambene industrije u stočnu hranu.

Ne obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od mesa, vidjeti grupu 10.13;
- proizvodnju ribljeg brašna za stočnu hranu, vidjeti grupu 10.20;
- proizvodnju uljanih pogača, vidjeti grupu 10.41;
- djelatnosti koje rezultiraju nusproizvodima koji se mogu koristiti kao hrana za životinje bez posebnog tretmana, npr. uljarica (vidjeti grupu 10.41), ostaci mljevenja žitarica (vidjeti grupu 10.61) itd.

10.92 Proizvodnja gotove hrane za kućne ljubimce

Obuhvata:

- proizvodnju hrane za kućne ljubimce (pse, mačke, ptice, ribe itd.).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- preradu klaničnog otpada za proizvodnju stočne hrane;

Ne obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od mesa, vidjeti grupu 10.13;
- proizvodnju ribljeg brašna za stočnu hranu, vidjeti grupu 10.20;
- proizvodnju uljane pogače, vidjeti grupu 10.41;
- djelatnosti koje rezultiraju nusproizvodima koji se mogu koristiti kao hrana za životinje bez posebnog tretmana, npr. uljarica (vidjeti grupu 10.41), ostaci mljevenja žitarica (vidjeti grupu 10.61) itd.

11

Proizvodnja pića

Obuhvata:

- proizvodnju pića, npr. bezalkoholnih pića i mineralne vode; proizvodnju alkoholnih pića uglavnom fermentacijom, piva i vina i proizvodnju destilovanih alkoholnih pića.

Ne obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća i povrća, vidjeti grupu 10.32;
- proizvodnju pića na bazi mlijeka, vidjeti grupu 10.51;
- proizvodnju kafe, čaja i mate proizvoda, vidjeti grupu 10.83.

11.0

Proizvodnja pića

11.01 Destilacija, prečišćavanje i miješanje pića

Obuhvata:

- proizvodnju destilovanih alkoholnih pića: viskija, rakije, džina, likera i dr.;
- proizvodnju pića pomiješanih sa destilovanim alkoholnim pićima;
- miješanje destilovanog špiritusa;
- proizvodnju neutralnog špiritusa.

Ne obuhvata:

- proizvodnju nededilovanih alkoholnih pića, vidjeti grupe 11.02-11.05;
- proizvodnju sintetičkog etil alkohola, vidjeti grupu 20.14;
- proizvodnju etil alkohola od fermentisanih materijala, vidjeti grupu 20.14;
- samo flaširanje i etiketiranje, vidjeti grupu 46.34 (ako se obavlja kao dio veleprodaje) i 82.92 (ako se vrši uz naknadu ili na osnovu ugovora).

11.02 Proizvodnja vina od grožđa

Obuhvata:

- proizvodnju vina od svježeg grožđa;
- proizvodnju pjenušavog vina;
- proizvodnju ojačanih vina;
- proizvodnju vina od koncentrisanog grožđanog soka.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miješanje, prečišćavanje i flaširanje vina; - proizvodnju slabog ili bezalkoholnog vina. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vina od suvog grožđa, vidjeti grupu 11.03; - samo flaširanje i etiketiranje, vidjeti grupu 46.34 (ako se obavlja kao dio veleprodaje) i 82.92 (ako se vrši uz naknadu ili na osnovu ugovora).
			11.03	<p>Proizvodnja voćnih fermentisanih pića</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju fermentisanih ali nedestilovanih alkoholnih pića: medovine, sakea, jabukovače, kruške i ostalih voćnih vina; - proizvodnju vina od suvog grožđa. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju mješavina fermentisanih pića i bezalkoholnih pića; - proizvodnju voćnog kefira i vodenog kefira. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vina od grožđa, vidjeti grupu 11.02; - samo flaširanje i etiketiranje, vidjeti grupu 46.34 (ako se obavlja kao dio veleprodaje) i 82.92 (ako se vrši uz naknadu ili na osnovu ugovora).
			11.04	<p>Proizvodnja ostalih nedestilovanih fermentisanih pića</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju aromatizovanog vina od svježeg grožđa, aromatizovanog aromatičnim materijama, npr. vermut. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samo flaširanje i etiketiranje, vidjeti grupu 46.34 (ako se obavlja kao dio veleprodaje) i 82.92 (ako se vrši uz naknadu ili na osnovu ugovora)
			11.05	<p>Proizvodnja piva</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju alkoholnih pića od slada, npr. pivo, crno pivo i jako crno pivo. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju piva sa malim sadržajem alkohola ili bezalkoholnog piva.
			11.06	<p>Proizvodnja slada</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju slada od ječma, pšenice ili drugih žitarica. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sladnih ekstrakata i sirupa, vidjeti grupu 10.89.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

11.07 Proizvodnja bezalkoholnih pića i flaširanih voda

Obuhvata:

- proizvodnju bezalkoholnih pića (osim bezalkoholnog piva i vina);
- proizvodnju prirodnih mineralnih i drugih flaširanih voda;
- proizvodnju bezalkoholnih pića:
  - * bezalkoholne aromatizovane i/ili zaslađene vode: limunada, orandžada, kola, voćni napici, tonik vode itd.;
- proizvodnju drugih bezalkoholnih pića, npr. pića na bazi soje.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju pića proizvedenih od voćnih nektara.

Ne obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća i povrća, vidjeti grupu 10.32;
- proizvodnju koncentrata voćnih nektara, vidjeti grupu 10.32;
- proizvodnju pića na bazi mlijeka, vidjeti grupu 10.51;
- proizvodnju kafe, čaja i mate proizvoda, vidjeti grupu 10.83;
- proizvodnju pića na bazi alkohola, vidjeti grupe 11.01-11.05;
- proizvodnju bezalkoholnog vina, vidjeti grupu 11.02;
- proizvodnju bezalkoholnog piva, vidjeti grupu 11.05;
- proizvodnju leda za ishranu, vidjeti grupu 35.30;
- samo flaširanje i etiketiranje, vidjeti grupu 46.34 (ako se obavlja kao dio veleprodaje) i 82.92 (ako se vrši uz naknadu ili na osnovu ugovora).

12

Proizvodnja duvanskih proizvoda

Obuhvata:

- preradu poljoprivrednog proizvoda, duvana, u oblik koji je pogodan za finalnu potrošnju.

12.0

Proizvodnja duvanskih proizvoda

12.00 Proizvodnja duvanskih proizvoda

Obuhvata:

- proizvodnju duvanskih proizvoda i proizvoda zamjene za duvan: cigarete, fino rezani duvan, cigare, duvan za lulu, duvan za žvakanje, burmut;
- proizvodnju homogenizovanog ili rekonstituisanog duvana.

Takođe obuhvata:

- sabiranje i sušenje duvana.

Ne obuhvata:

- uzgoj ili prethodnu preradu duvana, vidjeti grupe 01.15, 01.63;
- proizvodnju tečnosti za elektronske cigarete, uključujući zatvorena punjenja, vidjeti grupu 20.59;
- proizvodnja elektronskih cigareta, vidjeti grupu 32.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

13

Proizvodnja tekstila

Obuhvata:

- pripremu i predenje tekstilnih vlakana, kao i tkanje, doradu tekstila i izradu odjevnih predmeta, proizvodnju tehničkih tekstila, proizvodnju gotovih tekstilnih artikala, osim odjevnih predmeta (npr. kućni tekstil, ćebad, tepisi, konopci).

Ne obuhvata:

- gajenje prirodnih vlakana, vidjeti oblast 01;
- proizvodnju odjeće, vidjeti oblast 14;
- proizvodnju sintetičkih i vještačkih vlakana, vidjeti grupu 20.60.

13.1

Priprema i predenje tekstilnih vlakana

13.10

Priprema i predenje tekstilnih vlakana

Obuhvata:

- pripremne operacije na tekstilnim vlaknima i predenje tekstilnih vlakana. Ovo se može raditi od različitih sirovina, bilo novih ili recikliranih tekstilnih materijala, npr. svila, pamuk, vuna, biljna ili vještačka vlakna, celulozna vlakna na bazi papira (drvo, slama).
- pripremanje tekstilnih vlakana:
  - * namotavanje i pranje svile;
  - * odmaščivanje i karbonizovanje vune i bojenje vune;
  - * grebanje i češljanje svih vrsta životinjskih, biljnih i vještačkih vlakana;
- predenje i proizvodnju pređe i konca za tkanje i šivenje od bilo kog tekstilnog materijala, radi prodaje ili dalje proizvodnje:
  - * trljanje lana;
  - * teksturiranje, upredanje, dubliranje, kabliranje i bojenje prediva od vještačkih ili sintetičkih filamenata;
- predenje recikliranih vlakana iz sekundarne sirovine.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju papirnog prediva.

Ne obuhvata:

- pripremne postupke povezane s poljoprivredom, vidjeti oblast 01;
- močenje bilja radi dobijanja vlakana (jute, lana, kokosa i dr.), vidjeti grupu 01.16;
- čišćenje pamuka, vidjeti grupu 01.63;
- proizvodnju sintetičkih ili vještačkih vlakana i kablova i proizvodnju jednostrukog prediva (uključujući i prediva velike jačine i prediva za tepihe) od sintetičkih ili vještačkih vlakana, vidjeti grupu 20.60;
- proizvodnju staklenih vlakana, vidjeti grupu 23.14;
- prerada tekstilnog otpada u sekundarne sirovine, vidjeti grupu 38.21.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		13.2		Proizvodnja tkanina
			13.20	Proizvodnja tkanina
				Obuhvata:
				- tkanje tekstila. Ovo se može raditi od različitih sirovina, bilo novih vlakana ili recikliranih tekstilnih materijala, npr. svila, pamuk, vuna, biljna ili veštačka vlakna ili papir, prerađeni tekstilni otpad ili nova tekstilna vlakna.
				- proizvodnju širokih tkanina od pamučnog, vunenog, pređenog ili svilenog tipa, uključujući i od mješavina ili veštačkih ili sintetičkih prediva (polipropilen itd.);
				- proizvodnju drugih širokih tkanina, koristeći lan, ramiju, konoplju, jutu, bast vlakna i specijalna prediva;
				- proizvodnju širokih tkanina od sekundarnih sirovina.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnja aramidnih niti;
				- proizvodnju pletenih tkanina od gomile ili ženila, frotirnih peškira, gaze itd.;
				- proizvodnja imitacije krzna tkanjem.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju pletenih i heklanih tkanina, vidjeti grupu 13.91;
				- proizvodnju tekstilnih podnih obloga, vidjeti grupu 13.93;
				- proizvodnju netkanih materijala, vidjeti grupu 13.95;
				- proizvodnju uskih tkanina, vidjeti grupu 13.96;
				- proizvodnju cerade, šatora, robe za kampovanje od tekstilnih materijala, jedra za jedrenje na dasci i čamca, zastora za sunce, labavih navlaka za automobile, mašine ili nameštaj, padobrana, vidjeti grupu 13.96;
				- proizvodnju tkanina od staklenih vlakana, vidjeti grupu 13.96;
				- proizvodnju filca, vidjeti grupu 13.99;
				- proizvodnju ugljeničnih vlakana i proizvoda od ugljeničnih vlakana, za neelektrične svrhe, vidjeti grupu 23.99.
		13.3		Dovršavanje tekstila
			13.30	Dovršavanje tekstila
				Obuhvata:
				- dovršavanje tekstila i odjeće, npr. bijeljenje, bojenje, oplemenjivanje i sl.;
				- bijeljenje i bojenje tekstilnih prediva, tkanina i tekstilnih predmeta, uključujući odjevne predmete;
				- doradu, apretiranje, sušenje, parenje, sakupljanje, popravljanje, sanforiziranje i mercerizaciju tkanina i tekstilnih predmeta, uključujući odjevne predmete.
				Takođe obuhvata:
				- izbjeljivanje farmerki;
				- plisiranje i slični radovi na tekstilu;
				- vodootporno premazivanje, gumiranje ili impregnacija kupljenih odjevnih predmeta;
				- štampanje tekstilnih tkanina kao međupostupak u proizvodnji tekstila.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - štampanje, uključujući štampanje svilenim ekranom, na tekstilu i odjevnim predmetima, ne kao međuprocen u proizvodnji tekstila, vidjeti grupu 18.12; - lasersko graviranje na tekstilu, vidjeti grupu 18.12; - proizvodnju tekstilne tkanine impregnirane, premazane, pokrivene ili laminirane gumom, gdje je guma glavni sastojak, vidjeti grupu 22.12.
		13.9		<p>Proizvodnja ostalog tekstila</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju proizvoda proizvedenih od tekstila, osim odjeće, na primjer gotovih tekstilnih predmeta, tepiha i ćilima, užeta, uskih tkanih tkanina, ukrasa.
			13.91	<p>Proizvodnja pletenih i kukičanih materijala</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pletenih i kukičanih tkanina: <ul style="list-style-type: none"> * elastičnih i plisiranih tkanina, * bukle i frotir tkanina, * mrežastih tkanina i tkanina za postavljanje na prozore, * ostalih pletenih i kukičanih tkanina. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja imitacije krzna pletenjem. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju mrežastih tkanina i tkanina za postavljanje na prozore načinjenih od čipke, vidjeti grupu 13.99; - proizvodnju pletene i kukičane odjeće, vidjeti grupu 14.10.
			13.92	<p>Proizvodnja tekstila za domaćinstvo i gotovih proizvoda za domaćinstvo</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju gotovih proizvoda od bilo kog tekstilnog materijala, uključujući i proizvode od pletenih ili kukičanih tkanina: <ul style="list-style-type: none"> * čebadi i putnih pokrivača, * posteljina, stonog, toaletnog i kuhinjskog rublja, * pokrivača, jorgana, jastuka, jastučića, vreća za spavanje; - proizvodnju gotovih proizvoda za uređenje prostora: <ul style="list-style-type: none"> * zavjesa, draperija, prekrivača za krevete, * zastava, transparenta, zastavica, * krpa za brisanje prašine, krpa za sudove i sličnih artikala. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju tekstilnog dijela električnih čebadi; - proizvodnju ručno tkanih tapiserija. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju tekstilnih artikala za tehničku upotrebu, vidjeti grupu 13.96;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju roletni i tendi, vidjeti grupu 13.96; - proizvodnju pelena i podloga za bebe, menstrualnog donjeg veša i sličnih artikala od tekstilnih materijala, vidjeti grupu 17.22.
			13.93	<p>Proizvodnja tepiha i prekrivača za pod</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju tekstilnih podnih obloga, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * tepiha, prostirki, otirača i podnih pločica. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju podnih obloga od igličasto utkanog filca; - proizvodnju veštačke trave (sintetičkog busena). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju podnih obloga od plute, vidjeti grupu 16.28; - proizvodnju prostirki i podnih obloga od pletenih materijala, vidjeti grupu 16.28; - proizvodnju elastičnih podnih obloga, npr. vinila, linoleuma, vidjet grupu 22.24.
			13.94	<p>Proizvodnja užadi, kanapa, pletenica i mreža</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pletenica, užadi, kanapa i konopaca (kablova) od tekstilnih vlakana, traka ili sličnih materijala, bez obzira na to da li su impregnirani, prevučeni, pokriveni ili obloženi gumom ili plastičnom masom; - proizvodnju čvorovanih mreža od upredenog konca, užadi ili kanapa; - proizvodnju proizvoda od kanapa ili mreža: ribarskih mreža, odbojnika za brodove, jastuka za istovaranje, omči za teret, konopaca i užadi opremljenih metalnim prstenovima i dr. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju mreža za kosu, vidjeti grupu 14.19; - proizvodnju žičanih kablova, vidjeti grupu 25.93; - proizvodnju mreža za sportski ribolov, vidjeti grupu 32.30.
			13.95	<p>Proizvodnja netkanih tekstila i predmeta od netkanog tekstila</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju netkanih tekstila, bilo da su impregnirani, obloženi, prekriveni ili laminirani plastikom ili gumom kao i proizvodnju netkanih tekstila u kojima plastika ili guma čine vezivnu supstancu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju netkanih listova koji se koriste za izradu zavoja za rane; - proizvodnju netkanih tkanina koje se koriste za izradu maramica za bebe; <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju gotovih proizvoda od netkanog materijala, npr. <ul style="list-style-type: none"> * posteljina, stolno, toaletno i kuhinjsko rublje od netkanog materijala, vidjeti grupu 13.92;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * zavese od netkanog materijala, vidjeti grupu 13.92;
- * krpe za pod, krpe za suđe, prašinu i slične krpe za čišćenje, od netkanog materijala, vidjeti grupu 13.92;
- * odeću od netkanog materijala, vidjeti grupu 14.29;
- * proizvodnju pelena i uložaka za bebe, menstrualnog donjeg veša, vidjeti grupu 17.22;
- * proizvodnju tekstilnih tapeta, vidjeti grupu 17.24;
- * jednokratnih zavesa korišćenih tokom hirurških zahvata izrađenih od netkanih materijala, vidjeti grupu 32.50.

13.96 Proizvodnja ostalog tehničkog i industrijskog tekstila

Obuhvata:

- proizvodnju traka, usko tkanih tkanina i onih koje su sastavljene na osnovi bez potke, sastavljene pomoću ljepila;
- proizvodnju etiketa, znački itd.;
- proizvodnju ukrasnih traka: gajtana, resa, pompona itd.;
- proizvodnju tekstilnih tkanina, impregniranih, obloženih, prekrivenih ili laminiranih plastikom;
- proizvodnju metaliziranog prediva, gumene niti i užadi prekrivenih tekstilnim materijalom, tekstilnog prediva prekrivenog, impregniranog, obloženog ili omotanog gumom ili plastikom;
- proizvodnju kord tkanine za gume od visokočvrstog vještačkog prediva
- proizvodnju drugih tretiranih ili obloženih tkanina, npr. tvrde tkanine kao što je bukram i slične ukružene tekstilne tkanine, tkanine obložene gumom ili skrobastim supstancama;
- proizvodnju raznovrsnih tekstilnih proizvoda, npr. tekstilnih fitilja, plinskih plašta za sijalice, cjevastih plinskih plašta;
- proizvodnju tkanine za plašteve, crijeva, transportnih ili pogonskih traka (bilo da su ojačane metalom ili drugim materijalom ili ne), tkanina za sita, tkanina za filtriranje;
- proizvodnju automobilske galanterije;
- proizvodnju umjetničkih platna i platna za preslikavanje;
- proizvodnju cerada, šatora, jedara, padobrana, tkanina za roletne i zaštitne zavjese, pokrivača za automobile, mašine ili namještaj.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju tkanina od staklenih vlakana.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pelena i podloga za bebe, menstrualnog donjeg veša i sličnih artikala od tekstilnih materijala, vidjeti grupu 17.22;
- proizvodnju medicinskog tekstila impregniranog ili prekrivenog farmaceutskim supstancama, npr. gazom, zavojima, vidjeti grupu 21.20;
- proizvodnju prenosnih ili transportnih traka od tekstilne tkanine, impregnirane, presvučene, prekrivene ili laminirane gumom, vidjeti grupu 22.12;
- proizvodnju ploča ili listova od celularne gume ili plastike u kombinaciji sa tekstilom samo za ojačavanje, vidjeti grupe 22.12, 22.21;
- proizvodnju tkanine od pletene metalne žice, vidjeti grupu 25.93;
- proizvodnju hirurških draperija za jednokratnu upotrebu koji se koriste tokom hirurških zahvata od netkanog materijala, vidjeti grupu 32.50.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

13.99 Proizvodnja ostalog tekstila, na drugom mjestu nepomenutog

Obuhvata:

- proizvodnju filca;
- proizvodnju tila i drugih mrežastih tkanina ili čipke u metraži, trakama ili u motivima vezenih tkanina;
- proizvodnju tekstilnih traka osjetljivih na pritisak;
- proizvodnju pertli za cipele od tekstila;
- proizvodnja mrežastih tkanina i tkanina za dekoraciju prozora, poput čipke.

Ne obuhvata:

- proizvodnju podnih obloga od filca za razboj sa iglama, vidjeti grupu 13.93;
- proizvodnju tekstilne vate i proizvoda od vate: higijenskih uložaka, tampona itd., vidjeti grupu 17.22.

14

Proizvodnja odjevnih predmeta

Obuhvata:

- sve krojačke usluge (gotove ili po mjeri), na svim materijalima (npr. koža, krzno, tkanine pletene i heklane), svih vrsta odjeće (npr. spoljašnje odjevne predmete, donje rublje za muškarce, žene ili djecu; radnu, gradsku ili opuštenu odjeću) i dodatke. Ne pravi se razlika između odjeće za odrasle i odjeće za djecu.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju odjevnih predmeta, pribora za odjeću i drugih proizvoda od krzna.

Ne obuhvata:

- popravku odjevnih predmeta, vidjeti grupu 95.29.

14.1

Proizvodnja pletene i kukičane odjeće

14.10

Proizvodnja pletene i kukičane odjeće

Obuhvata:

- proizvodnju dokoljenica, uključujući čarape, hulahopke i najlonke;
- proizvodnju pletene ili heklane odjeće i drugih gotovih proizvoda direktno u obliku, npr. puloveri, kardigani, džemperi, košulje, majice, bluže, prsluci, pidžame, donje rublje, uključujući odjeću za bebe;
- proizvodnju pletene i heklane sportske odjeće i kupaćih kostima.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju medicinskih čarapa i hulahopki;
- proizvodnju obuće bez donja, pletene ili heklane.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pletenih i heklanih tkanina, vidjeti grupu 13.91.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		14.2		Proizvodnja ostale odjeće i dodataka
				Obuhvata:
				- proizvodnju odjevnih predmeta, osim pletenih ili kukičanih. Materijal koji se koristi može biti bilo koje vrste i može biti premazan, impregnirani iligumiran.
				Ne obuhvata:
				- popravku odjevnih predmeta, vidjeti grupu 95.29.
		14.21		Proizvodnja odjeće
				Obuhvata:
				- proizvodnju odjeće, osim pletene ili kukičane, npr. kaputi, odijela, kompleti, jakne, pantalone, suknje, košulje, majice, bluze, odjeća za bebe.
				Takođe obuhvata:
				- vjenčаницe i druga odjeća za ceremoniju;
				- krojenje po mjeri.
				Ne obuhvata:
				- uniforme i slična službena odjeća, vidjeti grupu 14.23;
				- proizvodnju odjeće od gume ili plastike, vidjeti grupe 22.12, 22.26.
		14.22		Proizvodnja donjeg rublja
				Obuhvata:
				- proizvodnju tkanog donjeg rublja i noćne odjeće, osim pletenog ili kukičanog, npr. gaćice, bokserice, pidžame, spavaćice, kućni ogrtači, haljine za spavanje, brushalteri, korseti, kupaći kostimi, donje rublje za bebe.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju grudnjaka i korseta od svih vrsta tekstilnih materijala.
		14.23		Proizvodnja radne odjeće
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju uniformi i slične službene odjeće, npr. sudijske haljine, crkvene odore.
				Ne obuhvata :
				- proizvodnju obuće, vidjeti 15.20;
				- proizvodnju odjeće otporne na požar, vidjeti grupu 32.99.
		14.24		Proizvodnja odjeće od kože i proizvoda od krzna
				Obuhvata:
				- proizvodnju odjeće, uključujući radnu odjeću, od kože ili kompozitne kože, npr. kaputi, mantili, jakne, pantalone, kecelje

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju predmeta od krzna:
  - * odjeća od krzna i modni dodaci,
  - * sklopovi od krznenih koža, npr. "spuštenih" krznenih koža, ploče, prostirke, trake,
  - * razni predmeti od krzna: tepisi, neispunjene podne stolice, industrijske krpe za poliranje.

Ne obuhvata:

- proizvodnju sirovog krzna, vidjeti grupe 01.48, 01.70;
- proizvodnju sirovih koža i kožica, vidjeti grupu 10.11;
- proizvodnju imitacionih krzana (dugodlake tkanine dobijene tkanjem ili pletenjem), vidjeti grupe 13.20, 13.91;
- proizvodnju vanjske odjeće od sintetičke kože, vidjeti grupu 14.21;
- proizvodnju krznenih šešira, vidjeti grupu 14.29;
- obradu i bojenje krzna, vidjeti grupu 15.11;
- proizvodnju čizama ili cipela sa krznenim dijelovima, vidjeti grupu 15.20;
- proizvodnju specijalno dizajniranih rukavica od kože ili kompozitne kože za sport, vidjeti grupu 32.30.

14.29 Proizvodnja ostale odjeće i dodataka, na drugom mjestu nepomenutih

Obuhvata:

- proizvodnju sportske odjeće od tkanih materijala, npr. trenerki, skijaških odijela, druge tehničke sportske odjeće;
- proizvodnju šešira i kapa;
- proizvodnju ostalih odjevnih dodataka, npr. rukavica, remena, šalova, kravata, leptir-mašni, mrežica za kosu.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju obuće od tekstilnog materijala bez đona, osim pletene ili heklane.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pletene ili heklane obuće bez đona, vidjeti grupu 14.10;
- proizvodnju pletenih i heklanih kupaćih kostima, vidjeti grupu 14.10;
- proizvodnju kupaćih kostima, vidjeti grupu 14.22;
- proizvodnja plastičnih zaštitnih kapa, vidjeti grupu 22.26;
- proizvodnja sigurnosnih kapa, vidjeti grupu 32.99.

15

Proizvodnja kože i srodnih proizvoda od drugih materijala

Obuhvata:

- presvlačenje i bojenje krzna te pretvaranje kože ili kožica u kožu postupkom štavljenja ili presvlačenja, te izradu kožnih proizvoda za konačnu potrošnju.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju direktnih zamjenskih proizvoda (sličnih proizvoda) napravljenih od materijala koji nisu koža, npr. obuća od gume, tekstilni prtljag. Proizvodi napravljeni od zamjena za kožu su uključeni ovdje, jer se prave na slične načine kao i proizvodi od kože (npr. prtljag) i često se proizvode u istim pogonima.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		15.1		<p>Štavljenje, obrada, bojenje kože i krzna, proizvodnja putničkih i ručnih torbi i kaiševa i saračkih proizvoda i kaiševa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kože i krzna, kao i proizvode od njih.
			15.11	<p>Štavljenje, obrada, bojenje kože i krzna</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - štavljenje, bojenje i obrada sirove kože, krzna i prethodno štavljene kože; - proizvodnju obrađene kože od jelenje kože (šamoa), pergamentne kože, lakirane ili metalizovane kože; - proizvodnja kompozitne kože; - struganje, šišanje, čupanje, obrada, štavljenje, beljenje i bojenje krznenih koža i sirove kože sa dlakom. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sirove kože i krzna kao dio stočarstva, vidjeti granu 01.4; - proizvodnju sirove kože i krzna kao dio klanja, vidjeti grupu 10.11; - proizvodnju kožne odjeće, vidjeti grupu 14.24; - proizvodnju vještačke kože koja nije bazirana na prirodnoj koži, vidjeti grupe 22.12, 22.26.
			15.12	<p>Proizvodnja putnih i ručnih torbi, saračkih proizvoda i kaiševa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kofera, ručnih torbi, rančeva itd., od kože, kompozitne kože ili bilo kog drugog materijala, gdje se koristi ista tehnologija kao i za kožu; - proizvodnju saračkih proizvoda i kaiševa; - proizvodnju nemetalnih kaiševa za satove (npr. tkanina, koža, plastika); - proizvodnju raznih predmeta od kože ili kompozitne kože, npr. pogonski kaiševi, pakovanja; - proizvodnja pertli za cipele od kože; - proizvodnja konjskih bičeva i opreme za jahanje. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kožne odjeće za životinje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kožne odjeće, vidjeti grupu 14.24; - proizvodnju kožnih rukavica i šešira, vidjeti grupu 14.29; - proizvodnju obuće, vidjeti grupu 15.20; - proizvodnju sjedišta za bicikle, vidjeti grupu 30.92; - proizvodnju kaiševa za satove od plemenitih metala, vidjeti grupu 32.12; - proizvodnju kaiševa za satove od neplemenitih metala, vidjeti grupu 32.13; - proizvodnju sigurnosnih pojaseva za električare i drugih pojaseva za profesionalnu upotrebu, vidjeti grupu 32.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		15.2		Proizvodnja obuće
			15.20	Proizvodnja obuće
				Obuhvata:
				- proizvodnju obuće za sve namjene i od svih materijala, napravljene bilo kojim postupkom, uključujući stavljanje u kalup;
				- proizvodnju djelova obuće: gornjih djelova, spoljašnjih i unutrašnjih donova, štikli i dr.;
				- proizvodnju kamašni i sličnih proizvoda.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju gumenih, drvenih ili plastičnih djelova obuće.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju pletene ili heklane obuće bez đona, vidjeti grupu 14.10;
				- proizvodnju ski cipela, vidjeti grupu 32.30;
				- proizvodnju ortopedskih cipela po receptu, vidjeti grupu 32.50.
16				Obrada drveta i proizvodnja proizvoda od drveta i plute, osim nameštaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletenih materijala
				Obuhvata:
				- proizvodnju drvenih proizvoda, npr. građe, šperploče, furnira, sanduka, drvenih podova, drvenih rešetki, montažnih drvenih zgrada, proizvodnju čvrstih goriva od biljne biomase, završnu obradu drvenih proizvoda. Proizvodni procesi uključuju rezanje, blanjanje, oblikovanje, laminiranje i sklapanje drvnih proizvoda počevši od trupaca koji se režu na klade ili građu koja se može dalje sjeći ili oblikovati strugovima ili drugim alatima za oblikovanje. Građa ili drugi transformisani drveni oblici mogu se naknadno blanjati ili glačati i sklapati u gotove proizvode, npr. sanduke.
				Osim prerade drveta, ova djelatnost se uglavnom dijeli na osnovu specifičnih proizvoda koji se proizvode.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju nameštaja (31.00), niti ugradnju drvenih elemenata i sl., vidjeti grupe 43.32, 43.33, 43.35.
		16.1		Rezanje i blanjanje drveta; obrada i dorada drveta
			16.11	Rezanje i blanjanje drveta
				Obuhvata:
				- testerisanje, struganje i obradu drveta mašinama;
				- proizvodnju drvenih željezničkih pragova;
				- proizvodnju profilisanih drvenih proizvoda;
				- proizvodnju nesastavljene drvene građe za patosiranje;
				- proizvodnju drvenih strugotina, piljevine i brašna, drvenog čipsa i čestica izvan šumske proizvodnje.
				Ne obuhvata:
				- sječenje trupaca i grubu obradu drveta u šumi, vidjeti grupu 02.20;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- sušenje drveta, vidjeti grupu 16.12;
- proizvodnju furnirskih ploča dovoljno tankih za upotrebu u šperploči, tablama i panelima, vidjeti grupu 16.21;
- proizvodnju šindre i tesanog drveta, vidjeti grupu 16.23;
- proizvodnju drvenih briketa ili presovanog drveta, vidjeti grupu 16.26.

16.12 Obrada i dorada drveta

Obuhvata:

- opšte aktivnosti obrade i završne obrade drveta, koje se obično obavljaju na osnovu naknade ili ugovora;
- aktivnosti uglavnom obavljene na osnovu naknade ili ugovora:
  - * bušenje, struganje, izravnavanje, brušenje, poliranje, spajanje itd. drveta;
- sušenje drveta;
- impregnacija ili hemijska obrada drveta;
- tretiranje grubog drveta bojom, premazima ili drugim konzervansima;
- ostale aktivnosti obrade i završne obrade drveta.

Ne obuhvata:

- proizvodnju nesastavljenih drvenih podova, vidjeti grupu 16.22;
- premazivanje, impregnacija ili hemijska obrada drvenih proizvoda, vidjeti grupu 16.27;
- usluge dezinfekcije i dezinsekcije u zgradama, itd., vidjeti grupu 81.23;
- presvlačenje, obnavljanje i popravka nameštaja, vidjeti grupu 95.24.

16.2 Proizvodnja proizvoda od drveta, plute, pruća i slame

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od drveta, plute, slame ili pruća, uključujući osnovne oblike, kao i montažne proizvode.

16.21 Proizvodnja furnira i ploča od drveta

Obuhvata:

- proizvodnju furnira koji je dovoljno tanak da može da se koristi za furniranje, prevlačenje iverastih ploča ili u druge svrhe:
  - * obrušene, bojene, prevučene, impregnisane furnirske listove;
  - * furnir u obliku uzorka;
- proizvodnju šperploča, furnirskih panela i sličnih laminiranih drvenih ploča i table;
- proizvodnju iverica orijentisanih u pravcu vlakana (OSB) i drugih iverastih ploča;
- proizvodnju ploča srednje gustine (MDF) i drugih ploča vlaknatica;
- proizvodnju komprimovanog drveta;
- proizvodnja lijepljenog drveta, drvenih prelivekih lepenki (CLT) i laminiranih furnirskih ploča.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju izolacionih vlaknastih ploča od drveta ili drugih drvnih materijala, bez obzira da li su vezane smolama ili drugim organskim supstancama.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			16.22	Proizvodnja parketa
				Obuhvata:
				- proizvodnju parketa od drveta, laminiranog parketa i traka.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju nesastavljenih drvenih podnih ploča, vidjeti grupu 16.11.
			16.23	Proizvodnja ostale građevinske stolarije i elemenata
				Obuhvata:
				- proizvodnju proizvoda od drveta namijenjenih prvenstveno za upotrebu u građevinarstvu:
				* greda, drveta za rogove (krov), krovnih konstrukcija,
				* prefabrikovanih, laminiranih lijepkom i povezanih metalom,
				* stepenike, ograde,
				* drvene lajsne i profilisane obloge, šindre i daske za oblaganje;
				- proizvodnju montažnih kuća ili elemenata prevashodno od drveta, npr. sauna;
				- proizvodnju mobilnih kućica i prikolica za stanovanje;
				- proizvodnju zidova i pregrada od drveta (osim onih koji mogu da stoje samostalno).
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju drvenih stalaka.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju vrata, prozora, kapaka i njihovih okvira, vidjeti grupu 16.25;
				- proizvodnja drvenih pregrada, samostojećih, vidjeti grupu 31.00;
				- proizvodnju ugradnih ormara, vidjeti grupu 31.00;
				- ugradnju vrata, prozora i stepenica, vidjeti grupu 43.32
				- ugradnju kuhinja, ugradnih ormara, prodajnog namještaja itd., vidjeti grupu 43.32;
				- postavljanje krovnih konstrukcija, vidjeti grupu 43.41.
			16.24	Proizvodnja ambalaže od drveta
				Obuhvata:
				- proizvodnju sanduka, kutija, gajbi i slične ambalaže od drveta;
				- proizvodnju paleta, boks-paleta i drugih postavnih površina od drveta;
				- proizvodnju buradi, bačvi, kaca i drugih bačvarskih proizvoda od drveta;
				- proizvodnju kalemova za kablove.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju putničke galanterije, vidjeti grupu 15.12
				- proizvodnju sanduka od pletarskog materijala (pruća), vidjeti grupu 16.28.
			16.25	Proizvodnja vrata i prozora od drveta
				Obuhvata:
				- proizvodnju vrata i njihovih okvira i pragova od drveta;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja prozora, kapaka i francuskih prozora i njihovih okvira, od drveta; - proizvodnja vrata i prozora od više materijala sa ramom od drveta.
			16.26	Proizvodnja čvrstih goriva od biljne biomase
				Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju briketa, trupaca i peleta od aglomerisane piljevine, drvnog otpada i ostataka, slame ili druge biljne biomase.
				Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju stočne hrane od sojinog otpada, vidi 10.9 - sječenje, ljuštenje ili usitnjavanje trupaca, videti 16.11 - proizvodnju tresetnih briketa, videti 19.20
			16.27	Dorada drvenih proizvoda
				Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proces dorade ili zaštite drvenih površina, npr. premazivanje, impregnacija, završna obrada, poliranje, brušenje, uljenje, voskiranje, izbeljivanje, bojenje ili lakiranje drvenih proizvoda.
				Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - tapaciranje, dopuna i popravka namještaja, vidjeti grupu 95.24.
			16.28	Proizvodnja ostalih proizvoda od drveta, plute, pruća i slame
				Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju raznih proizvoda od drveta: <ul style="list-style-type: none"> * drvenih drški i djelova za alat, metli, četki, * drvenih kalupa za obuću, drvenih vješalica, * drvenog pribora za kuhinjsku upotrebu, * drvenih statueta i ukrasa, marketarije i intarzije od drveta, * drvenih kutija za nakit, pribora za jelo i sličnih proizvoda, * drvenih kalemova, motovila za konac za šivenje i sličnih proizvoda od struganog drveta <ul style="list-style-type: none"> * ostalih predmeta od drveta; - izrada drvenih ramova za umjetnička platna; - preradu prirodne plute, proizvodnju aglomerisane plute; - proizvodnja plute za boce; - proizvodnju proizvoda od prirodne ili aglomerisane plute, uključujući podne obloge; - proizvodnju pletenica i proizvoda od pletarskih materijala: prostirke, podloge, ekrani, futrole itd.; - proizvodnju korpi i pletarskih proizvoda; - proizvodnju drvenih okvira za slike i ogledala; - proizvodnju držača za kišobrane, štapove i sl.; - proizvodnja blokova za izradu lula za pušenje.
				Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju podmetača, prostirača i zastora od tekstilnog materijala, vidjeti grupu 13.92; - proizvodnju kofera od drveta, vidjeti grupu 15.12;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju drvene obuće, vidjeti grupu 15.20;
- proizvodnju šibica, vidjeti grupu 20.59;
- proizvodnju kutija za satove, vidjeti grupu 26.52;
- proizvodnju drvenih špula, bobina, kalemova koji su dio tekstilne industrije, vidjeti grupu 28.94;
- proizvodnju namještaja, vidjeti grupu 31.00;
- proizvodnju drvenih igračaka, vidjeti grupu 32.40;
- proizvodnju četki i metli, vidjeti grupu 32.91;
- proizvodnju mrtvačkih kovčega, vidjeti grupu 32.99;
- proizvodnja plutajućih pojasnih prsluka od plutarskog materijala, vidi 32.99.

17

Proizvodnja papira i proizvoda od papira

Obuhvata:

- proizvodnju celuloze, papira, prerađenog papira i proizvodnju proizvoda od recikliranih materijala od drveta, papira, kartona i kartonskih ploča.

Proizvodnja ovih proizvoda grupisana je zajedno jer čine niz vertikalno povezanih procesa. Više aktivnosti se često obavlja u jednoj jedinici.

Proizvodnja celuloze podrazumijeva separaciju celuloznih vlakana od ostalih materija u drvetu ili korišćenom papiru i miješanje reagenasa u malim količinama da bi se ojačalo vezivanje vlakana.

Konvertovani papirni proizvodi se prave od papira i drugih materijala primjenom različitih tehnika.

Papirni proizvodi mogu da budu štampani (npr. tapeti, ukrasni papir za poklone) ukoliko štampanje informacije nije glavna svrha djelatnosti.

Proizvodnja celuloze, papira i kartona uključena je u granu 17.1, dok ostale grupe uključuju proizvodnju dalje prerađenog papira i proizvoda od papira.

17.1

Proizvodnja celuloze, papira i kartona

17.11 Proizvodnja celuloze

Obuhvata:

- proizvodnju bijeljene, polubijeljene i nebijeljene drvene celuloze mehaničkim, hemijskim (rastvaranjem ili bez rastvaranja) ili poluhemijskim postupkom;
- proizvodnju celuloze od pamučnih vlakana i sl.;
- uklanjanje mastila i proizvodnja celuloze od otpadnog papira.

17.12 Proizvodnja papira i kartona

Obuhvata:

- proizvodnju papira i kartona namijenjenih za dalju industrijsku preradu.

Takođe obuhvata:

- dalju obradu papira i kartona:
  - * premazivanje, prekrivanje i impregnisanje papira i kartona,
  - * proizvodnju krepovanog i plisiranog papira,
  - * proizvodnju laminata i folija, ako su laminirani papirom ili kartonom;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju ručno izrađenog papira; - proizvodnju novinskog i drugog papira za štampanje i pisanje; - proizvodnju celulozne vate i tkanina od celuloznih vlakana; - proizvodnja karbon-papira ili šablonskog papira u rolnama ili velikim listovima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju talasastog papira i kartona, vidjeti grupu 17.21; - proizvodnju dalje obrađenih proizvoda od papira, kartona ili celuloze, vidjeti grupe 17.22-17.25; - štampanje i uslužne djelatnosti povezane sa štampanjem, vidjeti granu 18.1; - proizvodnju brusnog papira, vidjeti grupu 23.91; - izdavanje knjiga, novina i druge izdavačke djelatnosti, osim izdavanja softvera, vidjeti granu 58.1; - proizvodnju premazanog ili impregniranog papira, gdje je premaz ili impregnacija glavni sastojak, pogledajte klasu u kojoj je proizvodnja premaza ili impregnacije klasifikovana.
		17.2		Proizvodnja predmeta od papira i kartona
			17.21	Proizvodnja talasastog papira i kartona i ambalaže od papira i kartona
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju talasastog papira i kartona; - proizvodnja kartona, kutija i kofera od valovitog papira ili kartona; - proizvodnju preklopnih kartona, kutija i kutija od nevalovitog papira ili kartonske ambalaže; - proizvodnja kontejnera od čvrstog kartona; - proizvodnja drugih kontejnera od papira i kartona; - proizvodnja vreća i torbi od papira; - proizvodnja kutija za arhiviranje i sličnih artikala. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju koverata, vidjeti grupu 17.23; - proizvodnju oblikovanih i presovanih predmeta od papirne celuloze (npr. kartona za pakovanje jaja, oblikovani tanjiri od papirne celuloze), vidjeti grupu 17.25.
			17.22	Proizvodnja predmeta za sanitarne i toaletne potrebe za domaćinstva
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju predmeta od papira za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu i proizvoda od celulozne vate: <ul style="list-style-type: none"> * maramice za čišćenje, * maramica, ubrusa i salveta, * toaletnog papira, * sanitarnih ubrusa i tampona, pelene i podlošci za bebe, * šolja, činija, poslužavnika, * proizvodnju tekstilne vate i predmeta od vate: sanitarnih ubrusa i tampona. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju celulozne vate, vidjeti grupu 17.12.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

17.23 Proizvodnja kancelarijskih predmeta od papira

Obuhvata:

- proizvodnju papira za štampanje i pisanje spremnog za upotrebu;
- proizvodnja računarskog papira za štampanje spremnog za upotrebu;
- proizvodnja samokopirajućeg papira spremnog za upotrebu;
- proizvodnja šablonskog papira i karbonskog papira spremnog za upotrebu;
- proizvodnja lepljivog ili samolepljivog papira spremnog za upotrebu;
- proizvodnja koverti i karti - pisma;
- proizvodnja obrazovne i komercijalne kancelarijske opreme (sveske, fascikle, registri, knjige za računovodstvo, poslovni obrasci itd.), kada štampane informacije nisu glavna karakteristika;
- proizvodnja kutija, torbica, novčanika i kompendijuma za pisanje koji sadrže različite vrste papirne kancelarijske opreme.

Ne obuhvata:

- štampanje na papirnim proizvodima, vidjeti granu 18.1.

17.24 Proizvodnja tapeta

Obuhvata:

- proizvodnju zidnih tapeta i zidnih obloga od papira, uključujući i zidne tapete prevučene plastikom i tekstilne zidne tapete.

Ne obuhvata:

- proizvodnju papira i kartona, vidjeti grupu 17.12;
- proizvodnju plastičnih tapeta, vidjeti grupu 22.26.

17.25 Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona

Obuhvata:

- proizvodnju papirnih ili kartonskih etiketa;
- proizvodnja filter papira i kartona;
- proizvodnja papira za cigarete;
- proizvodnja papirnih i kartonskih kalema, špulni, kopči itd.;
- proizvodnju kutija za jaja i drugih proizvoda za pakovanje od presovanog kartona;
- proizvodnja papirnih noviteta;
- proizvodnju kartica za žakard mašine.

Ne obuhvata:

- štampanje etiketa, koje nisu sopstvene proizvodnje, vidjeti grupu 18.12;
- proizvodnju karata za igranje, vidjeti grupu 32.40;
- proizvodnju igara i igračaka od papira ili kartona, vidjeti grupu 32.40;
- izdavanje knjiga, novina i druge izdavačke djelatnosti, osim izdavanja softvera, vidjeti granu 58.1.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

18

Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa

Obuhvata;

- štampanje proizvoda, na primjer novina, knjiga, periodičnih publikacija, poslovnih formulara i čestitki, štampanje na majicama i drugim vrstama materijala, kao i prateće aktivnosti podrške, na primjer knjigovezivanje, usluge izrade ploča, slikanje podataka. Aktivnosti podrške koje su ovdje uključene su sastavni dio štamparske industrije, a proizvod (štamparska ploča, ukoričena knjiga ili računarski disk ili datoteka) koji je sastavni dio štamparske industrije skoro uvijek se obezbeđuje ovim operacijama.

Vlasništvo nad ulaznim materijalom je irelevantno za klasifikaciju štampanja i reprodukcije snimljenih medijskih aktivnosti. Oblast 18 eksplicitno pokriva aktivnosti obrade.

Procesi koji se koriste u štampanju obuhvataju različite metode za prenos slike sa ploče, ekrana ili računarske datoteke na medijum, na primer, papir, plastiku, metal, tekstilne proizvode, drvo. Najistaknutiji od ovih metoda podrazumijeva prenos slike sa ploče ili ekrana na medij putem litografske, duboke, sito ili fleksografske štampe. Često se računarska datoteka koristi za direktno pokretanje mehanizma za štampanje za kreiranje slike ili elektrostatičke i druge vrste opreme (digitalno ili štampanje bez uticaja).

Iako štampanje i izdavaštvo može da obavlja ista jedinica (novine, na primjer), sve je rjeđi slučaj da se ove različite aktivnosti obavljaju na istoj fizičkoj lokaciji.

Takođe obuhvata:

- reprodukciju snimljenih medija, npr. kompakt diskova, video zapisa, softvera na diskovima ili trakama, pločama.

Ne obuhvata:

- izdavačku djelatnost, sektor J;
- proizvodnju proizvoda sa 3D štampačem koji se klasifikuju prema proizvodu i materijalu koji se koristi.

18.1

Štampanje i uslužne djelatnosti u vezi sa štampanjem

Obuhvata:

- štampanje proizvoda, kao na primjer novina, knjiga, periodičnih publikacija, poslovnih obrazaca, čestitki, štampanje na majicama i drugim vrstama materijala, kao i operacije povezane sa štampanjem kao što su povezivanje knjiga, izrada grafičkih matrica i priprema podataka za štampu. Štampanje se može obavljati različitim tehnikama i na raznim materijalima.

18.11 Štampanje novina

Takođe obuhvata:

- štampanje novina i drugih periodičnih publikacija koje izlaze najmanje četiri puta nedjeljno.

Ne obuhvata:

- fotokopiranje, vidjeti grupu 18.12;
- izdavanje štampanog materijala, vidjeti grupu 58.1;
- rad sa fotokopirnim mašinama za fotokopiranje kao samouslužni rad, vidjeti grupu 82.10.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

18.12 Ostalo štampanje

Obuhvata:

- štampanje magazina i drugih periodičnih publikacija koje izlaze manje od četiri puta nedeljno;
- štampanje knjiga i brošura, notnih svesaka, mapa, atlasa, plakata, reklamnih kataloga, prospekata i drugih štampanih reklama, poštanskih i taksenih maraka, dokumenata o vlasništvu, čekova i drugih vrijednosnih papira, pametnih kartica, albuma, dnevnika, kalendara i drugih komercijalnih materijala, podmetača za pivo, personalizovani kancelarijski materijal i drugi štampani materijal visokom štamptom, ofset, fotogravura, fleksografija, sito štampa i druge štamarske mašine, mašine za umnožavanje, računarski štampači, emboseri i slično, uključujući brzo štampanje direktno na tekstilu, plastici, staklu, metalu, drvetu i keramici.
- digitalna štampa;
- sito štampa na tekstilu i odjeći;
- fotokopiranje dokumenata;
- dekorativna štampa, npr. štampa poklon omota, tapeta, materijala za transfer;
- štampa velikog formata, npr. štampanje zastava, transparenata, rol up štandova, plakata.

Štampani materijal je obično zaštićen autorskim pravima.

Ova grupa pokriva isključivo djelatnost štamarskih usluga, a ne robu.

Takođe obuhvata:

- štampanje na etiketama i tagovima npr. litografska, duboka štampa, fleksografska štampa, štampanje znakova;
- lasersko graviranje na tekstilu;
- djelatnosti štampanja fotografija;
- djelatnost reklamne štampe.

Ne obuhvata:

- štampanje tekstilnih tkanina kao međuprocen u proizvodnji tekstila, vidjeti grupu 13.30;
- proizvodnju kancelarijskog materijala (npr. sveske, registratori, registri, računovodstvene knjige, poslovni obrasci), kada štampane informacije nisu glavna karakteristika, vidjeti grupu 17.23;
- izdavanje štampanog materijala, vidjeti granu 58.1;
- aktivnosti reklamnog dizajna, vidjeti grupu 73.11;
- rad sa fotokopirnim mašinama za fotokopiranje kao samouslužni rad, vidjeti grupu 82.10;
- graviranje na metalu, staklu, drvetu itd., pogledajte odgovarajuću klasu prema korišćenom materijalu.

18.13 Usluge pripreme za štampu

Obuhvata:

- pripremu, slaganje i fototipizacija, unos podataka pre štampe u formu pogodnu za upotrebu u različitim procesima štampanja i predstavljanje u drugim vizuelnim medijima, uključujući skeniranje i optičko prepoznavanje karaktera, elektronski izgled;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- pripremu datoteka za multimedijalne (štampanje na papiru, CD-ROM-u, internetu) aplikacije;
- usluge izrade ploča, uključujući izradu slike i postavljanje ploča (za štamparske procese visoke štampe i ofset štampe);
- priprema cilindara: graviranje ili jetkanje cilindara za gravirnu štampu;
- obrada ploča: računar-do-ploče (CTP) (takođe i fotopolimerne ploče);
- priprema ploča i kalupa za reljefno štampanje ili utiskivanje
- priprema:
  - * umetničkih djela tehničkog karaktera, npr. priprema litografskih kamenova i drvenih blokova,
  - * prezentacionih medija,
  - * skica, rasporeda, maketa, itd.,
  - * proizvodnja probnih otisaka.

Ne obuhvata:

- grafički dizajn vizuelnog sadržaja za komunikaciju informacija koje nisu namijenjene za štampu, vidjeti granu 74.1.

18.14 Knjigovezačke i srodne usluge

Obuhvata:

- trgovačko uvezivanje, montiranje uzoraka i usluge post - štamparskih aktivnosti u podršci štamparskim aktivnostima, npr. trgovačko uvezivanje i završna obrada knjiga, brošura, časopisa, kataloga, poput savijanja, sječenja i obrade rubova, sklapanja, šivenja, šivenja koncem, lepljenja, sečenja i postavljanja korica, lijepljenja, sortiranja, privremenog povezivanja, zlatotiska; spiralno uvezivanje i uvezivanje plastičnom žicom;
- uvezivanje i završna obrada štampanog papira ili štampanog kartona, putem savijanja, štancovanja, bušenja, probijanja, ugraviranja, privremenog povezivanja, lijepljenja, laminiranja;
- usluge završne obrade za CD – ROM – ove;
- usluge završne obrade pošte, npr. prilagođavanje, priprema koverti;
- druge završne aktivnosti, npr. matrice, udubljivanje ili štampanje, kopiranje Brajevog pisma.

18.2 Umnožavanje snimljenih zapisa

18.20 Umnožavanje snimljenih zapisa

Obuhvata:

- umnožavanje sa master kopija gramofonskih ploča, kompaktnih diskova i traka sa muzikom ili drugim audio snimcima;
- umnožavanje sa master kopija ploča, kompaktnih diskova i traka sa filmovima i drugim video snimcima;
- umnožavanje sa master kopija softvera i podataka na diskovima i trakama.

Ne obuhvata:

- umnožavanje štampanih materijala, vidjeti grupe 18.11, 18.12;
- izdavanje softvera, vidjeti granu 58.2;
- proizvodnju i distribucija filmova, video kasete i filmova na diskovima ili sličnim medijima, vidjeti grupe 59.11, 59.12, 59.13;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- umnožavanje filmske trake za bioskopsku distribuciju, vidjeti grupu 59.12;
- proizvodnja master kopija za ploče ili audio materijal, vidjeti grupu 59.20.

19

Proizvodnja koksa i derivata nafte

Obuhvata:

- pretvaranje sirove nafte i uglja u upotrebljive proizvode. Preovlađujući proces je rafinisanje nafte, koji uključuje razdvajanje sirove nafte na sastavne djelove uz pomoć postupaka krekovanja i destilacije.

Ova oblast obuhvata proizvodnju gasova, npr. etana, propana, butana kao proizvoda rafinerija nafte.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju značajnih proizvoda za svoj račun (npr. koks, butan, propan, benzin, kerozin, lož-ulje itd.), kao i usluge obrade, npr. rafinisanje po narudžbi.

Ne obuhvata:

- proizvodnju takvih gasova u drugim jedinicama (vidjeti grupu 20.14), proizvodnju industrijskih gasova (vidjeti grupu 20.11), ekstrakciju prirodnog gasa (metana, etana, butana ili propana, vidjeti grupu 06.20), i proizvodnja gasova, osim naftnih gasova za snabdevanje gasovitim gorivima putem stalne mreže za snabdevanje (npr. gas iz uglja, vodeni gas, proizvedeni gas, gas iz gasovoda) (vidjeti grupu 35.21).
Proizvodnja petrohemikalija iz rafinirane nafte i proizvodnja tečnih biogoriva klasifikovane su u oblasti 20.

19.1

Proizvodnja produkata koksovanja

19.10

Proizvodnja produkata koksovanja

Obuhvata:

- djelatnost koksnih peći;
- proizvodnju koksa i polukoksa;
- proizvodnju smolastog koksa;
- proizvodnju koksnog gasa;
- proizvodnja sirove katranske smole od uglja i lignite;
- aglomeracija koksa.

Ne obuhvata:

- proizvodnju briketa od ugljenih goriva, vidjeti grupu 19.20.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		19.2		Proizvodnja derivata nafte i proizvoda od fosilnih goriva
			19.20	Proizvodnja derivata nafte i proizvoda od fosilnih goriva
				Obuhvata:
				- proizvodnju tečnih ili gasovitih goriva ili drugih proizvoda od sirove nafte, bituminoznih minerala ili njihovih frakcionih proizvoda. Rafinisanje nafte uključuje jednu ili više sledećih aktivnosti: frakcionisanje, direktnu destilaciju sirove nafte i kreovanje.;
				- proizvodnju motornih goriva: benzina, kerozina i dr.;
				- proizvodnju goriva: lakih, srednjih i teških goriva, rafinerijskih gasova kao što su etan, propan, butan i dr.;
				- proizvodnju baznih mazivih ulja i masti, uključujući i one iz otpadnih ulja;
				- proizvodnju proizvoda za petrohemijsku industriju i prekrivanje puteva;
				- proizvodnju raznih proizvoda: vajt-špirita, vazelina, parafinsko voska, vazelinske masti itd.;
				- proizvodnja naftnih briketa;
				- miješanje biogoriva; miješanje alkohola s naftom (gasohol);
				- proizvodnja proizvoda od otpadnih naftnih materijala, npr. otpadnih ulj za podmazivanje.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju tresetnih briketa;
				- proizvodnju briketa od kamenog uglja i lignite.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju čvrstih goriva iz biomase, vidjeti grupu 16.26;
				- proizvodnju tečnih biogoriva, vidjeti grupu 20.51.
		20		Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda
				Obuhvata:
				- preradu organskih i neorganskih sirovina primjenom hemijskih procesa. Ovdje razlikujemo proizvodnju osnovnih hemikalija, koje čine prvu grupu, i proizvodnju međufaznih i konačnih proizvoda, koji čine preostale industrijske grupe.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju tečnih biogoriva.
		20.1		Proizvodnja osnovnih hemikalija, vještačkih đubriva i azotnih jedinjenja, plastičnih i sintetičkih masa
				Obuhvata:
				- proizvodnju osnovnih hemikalija, vještačkih đubriva i azotnih jedinjenja, plastičnih i sintetičkih masa u primarnim oblicima.
			20.11	Proizvodnja industrijskih gasova
				Obuhvata:
				- proizvodnju tečnih ili komprimiranih odabranih neorganskih industrijskih ili medicinskih gasova:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * pojedinačnih gasova,
- * tečnog ili komprimovanog vazduha,
- * miješanih industrijskih gasova,
- * inertnih gasova kao što je ugljen-dioksid,
- * gasova za izolaciju.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju vodonika, koji nije namijenjen za snabdevanje energijom putem mreže

Ne obuhvata:

- vađenje metana, etana, propana ili butana, vidjeti grupu 06.20;
- utečnjavanje i regasifikaciju prirodnog gasa u svrhu transporta, obavljeno na mjestu rudnika, vidjeti grupu 09.10;
- proizvodnju gasova za gorivo, npr. etana, butana ili propana u rafineriji nafte, vidjeti grupu 19.20;
- proizvodnju rashladnih gasova od halogenovanih ugljovodonika, vidjeti grupu 20.14;
- proizvodnju gasovitih goriva iz uglja, otpada itd., vidjeti grupu 35.21;
- proizvodnju vodonika za snabdevanje kao gasovitog goriva putem stalne mreže za snabdijevanje, vidjeti grupu 35.21.

20.12 Proizvodnja sredstava za spravljanje boja i pigmenata

Obuhvata:

- proizvodnju sredstava za spravljanje boja i pigmenata bilo kog porijekla, u osnovnom obliku ili kao koncentrat.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju proizvoda koji se koriste kao fluorescentni agensi ili luminoscenti.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pripremljenih boja i pigmenata, vidjeti grupu 20.30.

20.13 Proizvodnja ostalih osnovnih neorganskih hemikalija

Obuhvata:

- proizvodnju hemikalija primjenom osnovnih procesa. Izlaz iz ovih procesa obično predstavljaju odvojeni hemijski elementi ili odvojena hemijski definisana jedinjenja.
- proizvodnju hemijskih elemenata (osim industrijskih gasova i osnovnih metala)
- proizvodnju neorganskih kiselina, osim azotne kiseline;
- proizvodnju alkalija, luga i drugih neorganskih baza, osim amonijaka;
- proizvodnju ostalih neorganskih jedinjenja;
- prženje gvozdene pirita;
- proizvodnju destilovane vode.

Takođe obuhvata:

- obogaćivanje uranijumskih i torijumskih ruda
- proizvodnja litijum-hidroksida
- proizvodnja sredstava za dekolorizaciju

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- proizvodnju industrijskih gasova, vidjeti grupu 20.11;
- proizvodnju azotnih đubriva i azotnih spojeva, vidjeti grupu 20.15;
- proizvodnju amonijaka, vidjeti grupu 20.15;
- proizvodnju amonijum hlorida, vidjeti grupu 20.15;
- proizvodnju nitrita i nitrata kalijuma, vidjeti grupu 20.15;
- proizvodnju amonijum karbonata, vidjeti grupu 20.15;
- proizvodnju aromatične destilovane vode, vidjeti grupu 20.59;
- proizvodnju osnovnih metala, vidjeti oblast 24.

20.14 Proizvodnja ostalih osnovnih organskih hemikalija

Obuhvata:

- proizvodnju hemikalija korišćenjem osnovnih procesa kao što su toplotno razbijanje i destilacija. Izlaz iz ovih procesa obično predstavljaju odvojeni hemijski elementi ili odvojena hemijski definisana jedinjenja.
- proizvodnju osnovnih organskih hemikalija:
  - * zasićenih i nezasićenih acikličnih ugljovodonika,
  - * zasićenih i nezasićenih cikličnih ugljovodonika,
  - * acikličnog i cikličnog alkohola, uključujući sintetičke etil-alkohole,
  - * monokarbonskih i polikarbonskih kiselina, uključujući sirćetnu kiselinu,
  - * ostalih jedinjenja s kiseoničnom grupom, uključujući aldehide, ketone, hinone i organska jedinjenja s dvojnim ili polikiseoničnim grupama,
  - * sintetički glicerol,
  - * organskih jedinjenja sa azotnom grupom, uključujući amine,
  - * fermentacija trske, kukuruza ili sličnih biljaka za proizvodnju alkohola i estera,
  - * ostalih organskih jedinjenja, uključujući proizvode suve destilacije drveta (npr. drveni ugalj) i dr.;
- proizvodnju sintetičkih aromatičnih proizvoda;
- proizvodnju metana, koji nije namijenjen za snabdijevanje kao gasovito gorivo putem stalne mreže snabdijevanja;
- proizvodnju katrana iz uglja;
- proizvodnja etil alkohola, osim za biogorivo (bioetanol);
- proizvodnja gasova za hlađenje.

Ne obuhvata:

- vađenje prirodnog gasa, koji se pretežno sastoji od metana, vidjeti grupu 06.20;
- proizvodnju plastike u osnovnim oblicima, vidjeti grupu 20.16;
- proizvodnju sintetičkog kaučuka u osnovnim oblicima, vidjeti grupu 20.17;
- proizvodnju sirovog glicerina, vidjeti grupu 20.41;
- proizvodnju tečnih biogoriva, npr. bioetanol gorivo, vidjeti grupu 20.51;
- proizvodnju prirodnih eteričnih ulja, vidjeti grupu 20.59;
- proizvodnju salicilne i O-acetilsalicilne kiseline, vidjeti grupu 21.10;
- proizvodnju etanola iz biomase, vidjeti grupu 20.51;
- proizvodnju metana za snabdijevanje kao gasovito gorivo putem stalne mreže snabdijevanja, vidjeti grupu 35.21.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

20.15 Proizvodnja vještačkih đubriva i azotnih jedinjenja

Obuhvata:

- proizvodnju vještačkih đubriva:
  - * prostih ili složenih azotnih, fosfornih ili kalijumovih vještačkih đubriva,
  - * uree, sirovih prirodnih fosfata i sirove prirodne kalijumove soli;
- proizvodnju azotnih jedinjenja:
  - * azotne kisjeline i sulfoazotne kisjeline, amonijaka, amonijum-hlorida, amonijum-karbonata, nitrata i nitrata kalijuma.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju zemlje za sađenje od prirodne zemlje, pijeska, gline minerala, sa azotom fosforom i kalijumom kao osnovnim sastojkom;
- proizvodnju drugih đubriva miješanjem ili hemijskom obradom životinjskih ili biljnih proizvoda.

Ne obuhvata:

- vađenje guana, vidjeti grupu 08.91
- proizvodnju agrohemijskih proizvoda kao što su pesticidi, vidjeti grupu 20.20;
- proizvodnju sredstava za krečenje, vidjeti grupu 20.59;
- proizvodnju otpadnog komposta, vidjeti grupu 38.21.

20.16 Proizvodnja plastičnih masa u primarnim oblicima

Obuhvata:

- proizvodnju smole, plastičnih masa i nevulkanizovanih termoplastičnih elastomera i mješavina smole po narudžbi kupca, kao i proizvodnju intetičke smole na nestandardan način.
- proizvodnju plastičnih masa u primarnim oblicima:
  - * polimera, uključujući polimere etilena, propilena, stirola, vinilhlorida, vinilacetata, vinilalkohola i akrilata,
  - * poliamida,
  - * fenolne i epoksidne smole i poliuretana,
  - * alkidne i poliesterske smole i polietra,
  - * izmjenjivača jona na bazi polimera i dr.,
  - * proizvodnja silikona u primarnim oblicima;
- aktivnosti na miješanju plastike.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju celuloze i njenih hemijskih derivata;
- proizvodnju plastičnih prahova, granula ili flakova miješanjem ili transformacijom plastičnih smola iz recikliranog plastičnog otpada;
- proizvodnju reciklirane plastike u obliku flakova ili plastičnih granula na bazi prethodno obrađenog plastičnog otpada nakon operacija reciklaže materijala.

Ne obuhvata:

- proizvodnju vještačkih i sintetičkih vlakana, filamenata i prediva, vidjeti grupu 20.60;
- obradu, sječenje, čišćenje i mljevenje plastičnog otpada, vidi 38.21.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			20.17	Proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima Obuhvata: - proizvodnju sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima: * sintetička guma, * faktično (vrsta gume koja se koristi u industriji) - proizvodnju mješavina sintetičke gume i prirodne gume ili gumi sličnih smola (npr. balata). Ne obuhvata: - sortiranje, usitnjavanje, čišćenje, mljevenje i peletiranje gumenog otpada, vidjeti grupudjel 38.21
			20.2	Proizvodnja pesticida, dezinfekcionih sredstava i drugih agrohemijskih proizvoda
			20.20	Proizvodnja pesticida, dezinfekcionih sredstava i drugih agrohemijskih proizvoda Obuhvata: - proizvodnju insekticida, rodenticida, fungicida, herbicida, akaricida, moluskicida, biocida; - proizvodnju proizvoda protiv klijanja, regulatora rasta biljaka; - proizvodnju dezinfekcionih sredstava (za poljoprivrednu i drugu upotrebu); - proizvodnju drugih agrohemijskih proizvoda, na drugom mjestu nepomenutih. Ne obuhvata: - proizvodnju đubriva i azotnih jedinjenja, vidjeti grupu 20.15.
			20.3	Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova
			20.30	Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova Obuhvata: - proizvodnju boja i lakova, emajla ili lakova; - proizvodnju pripremljenih pigmenata i boja, opacitatora i boja; - proizvodnju emajla i glazura koji se mogu peći, engobera i sličnih preparata; - proizvodnja kitova; - proizvodnju materijala za zaptivanje i sličnih nevatrostralnih preparata za popunjavanje ili prekrivanje; - proizvodnju organskih rastvarača i razređivača; - proizvodnju pripremljenih odstranjivača boje ili laka; - proizvodnja grafičkih boja. Ne obuhvata: - proizvodnju boja, tufova i pigmenata, vidjeti grupu 20.12; - proizvodnju mastila i tuševa za pisanje i crtanje, vidjeti grupu 20.59.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		20.4		Proizvodnja sredstava za pranje, čišćenje i poliranje
			20.41	Proizvodnja sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje
				Obuhvata:
				- proizvodnju organskih površinski aktivnih agensa
				- proizvodnju papira, vate, filca itd. prekrivenih ili obloženih sapunom ili deterdžentom;
				- proizvodnju sirovog glicerina;
				- proizvodnju sapuna, osim kozmetičkog sapuna;
				- proizvodnju površinski aktivnih preparata:
				* praška za pranje u čvrstom ili tečnom obliku i deterdženata,
				* preparata za pranje posuđa,
				* sredstava za omekšavanje tekstila;
				- proizvodnju proizvoda za čišćenje i poliranje:
				* preparati za parfimisanje ili dezodorisanje prostora,
				* vještački voskovi i pripremljeni voskovi,
				* polirne i kreme za kožu,
				* polirne i kreme za drvo,
				* polirne paste za vozila, staklo i metal
				* prahovi i paste za čišćenje, uključujući papir, vatu itd. obložene ili prekrivene ovim proizvodima.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju posebnih, hemijski definisanih jedinjenja, vidjeti grupe 20.13 i 20.14;
				- proizvodnju sintetičkog glicerina iz naftnih derivata, vidjeti grupu 20.14;
				- proizvodnju kozmetičkih sapuna, vidjeti grupu 20.42.
			20.42	Proizvodnja parfema i toaletnih preparata
				Obuhvata:
				- proizvodnju parfema i toaletnih preparata:
				* parfemi i toaletne vode,
				* preparati za uljepšavanje i šminkanje,
				* preparati za zaštitu od opekotina od sunca i za tamnjenje kože,
				* preparati za manikir i pedikir,
				* šamponi, lakovi za kosu, preparati za uvijanje i ispravljanje kose,
				* paste za zube i preparati za oralnu higijenu, uključujući preparate za fiksiranje proteza,
				* preparati za brijanje, uključujući preparate za prije i posle brijanja,
				* dezodoransi i soli za kupanje,
				* depilatori,
				* proizvodnja kozmetičkog sapuna.
				Ne obuhvata:
				- ekstrakciju i prečišćavanje prirodnih eteričnih ulja, vidjeti grupu 20.59.
		20.5		Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju tečnih biogoriva i hemijskih proizvoda, na drugom mjestu nepomenutih, kao što su eksplozivi i pirotehnička sredstva, lijepkovi, eterična ulja, složeni dijagnostički preparati.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

20.51 Proizvodnja tečnih biogoriva

Obuhvata:

- proizvodnju biodizela;
- proizvodnju etanola iz biomase;
- proizvodnju smješa bioetanola i etara djelimično dobijenih iz biomase;
- proizvodnju tečnih biogoriva čak i ako procesi koriste otpad kaosirovinu;

Ne obuhvata:

- proizvodnju čvrstih goriva od biljne biomase, vidjeti grupu 16.26;
- proizvodnju etil alkohola osim za bio-etanol biogoriva, vidjeti grupu 20.14;
- proizvodnju eksploziva, vidjeti grupu 20.59.

20.59 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda, na drugom mjestu nepomenutih

Obuhvata:

- proizvodnju fotografskih ploča, filmova, fotografskog papira i drugih materijala osjetljivih na svjetlost;
- proizvodnju hemijskih preparata za fotografske svrhe;
- proizvodnju želatina i njegovih derivata;
- proizvodnju lijepkova i pripremljenih lijepkova, uključujući lijepkove i lijepkove na bazi gume;
- proizvodnju eteričnih ulja;
- proizvodnju ekstrakata prirodnih aromatičnih proizvoda;
- proizvodnja rezinoida;
- proizvodnju mješavina mirisnih proizvoda za proizvodnju parfema ili hrane;
- proizvodnju pogonskog praha;
- proizvodnju eksploziva i pirotehničkih proizvoda, uključujući udarne kapisle, detonatore, signalne rakete itd.;
- proizvodnju e-tečnosti koje se koriste u uređajima za vaping;
- proizvodnju raznih hemijskih proizvoda:
  - * peptoni, derivati peptona, druge proteinske supstance i njihovi derivati na drugom mjestu nepomenutih,
  - * hemijski modifikovana ulja i masti,
  - * materijali koji se koriste u završnoj obradi tekstila i kože,
  - * prahovi i paste koji se koriste za lemljenje, lemljenje ili zavarivanje;
  - * supstance koje se koriste za kiseljenje metala;
  - * pripremljeni aditivi za cemente;
  - * aktivni ugalj, aditivi za ulje za podmazivanje, pripremljeni akceleratori gume, katalizatori i dr. hemijski proizvodi za industrijsku upotrebu,
  - * preparati protiv detonacije, preparati protiv smrzavanja
  - * tečnosti za hidraulički prenos,
  - * kompozitni dijagnostički ili laboratorijski reagensi,
  - * aditivi za gorivo, npr. na bazi etil tercijarnog-butil etra (ETBE) i metil tercijarnog-butil etra (MTBE);

Takođe obuhvata:

- proizvodnju mastila za pisanje i crtanje;
- proizvodnju šibica.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sintetičkih aromatičnih proizvoda, vidjeti grupu 20.14; - proizvodnju štamparskog mastila, vidjeti grupu 20.30; - proizvodnju parfemskih i toaletnih preparata, vidjeti grupu 20.42; - proizvodnju tečnih biogoriva, vidjeti grupu 20.51.
		20.6		Proizvodnja vještačkih vlakana
			20.60	Proizvodnja vještačkih vlakana
				Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sintetičkog ili neobrađenog vještačkog vlakna; - proizvodnju sintetičkih ili vještačkih vlakana koja nisu kardirana, češljana ili drugačije obrađena za predenje; - proizvodnja sintetičkih ili vještačkih filamentnih pređa, uključujući pređe velike čvrstoće; - proizvodnja sintetičkih ili vještačkih monofilamenata ili traka; - proizvodnju recikliranih vlakana.
				Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - predenje sintetičkih ili vještačkih vlakana, vidjeti grupu 13.10; - proizvodnju pređa od sintetičkih vlakana, vidjeti grupu 13.10; - proizvodnja ugljeničnih vlakana, vidjeti grupu 23.99.
		21		Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata
				Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata.
				Takođe obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju medicinskih hemikalija i biljnih proizvoda.
		21.1		Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda
			21.10	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda
				Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju aktivnih farmaceutskih sastojaka koji se koriste zbog svojih farmakoloških svojstava u proizvodnji medicinskih proizvoda, kao što su antibiotici, osnovni vitamini, salicilna i O-acetilsalicilna kiselina; - preradu krvi.
				Takođe obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju hemijski čistih šećera; - proizvodnju probiotika; - preradu žlijezda i proizvodnja ekstrakata žlijezda itd.
				Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju probiotika, vidjeti grupu 10.89; - proizvodnju farmaceutskih preparata za naprednu ćelijsku i gensku terapiju, vidjeti grupu 21.20.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		21.2		Proizvodnja farmaceutskih preparata
			21.20	Proizvodnja farmaceutskih preparata
				Obuhvata:
				- proizvodnju lijekova:
				* antiseruma i drugih frakcija krvi,
				* vakcina,
				* raznovrsnih medikamenata, uključujući i homeopatske preparate,
				- proizvodnju hemijskih kontraceptivnih sredstava za spoljnu upotrebu i hormonskih kontraceptivnih preparata;
				- proizvodnju medicinskih dijagnostičkih preparata, uključujući testove za provjeru graviditeta;
				- proizvodnju radioaktivnih dijagnostičkih preparata za preglede;
				- proizvodnju biotehničkih farmaceutskih preparata;
				- proizvodnja medicinskih proizvoda za naprednu terapiju ćelijama i genima.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju medicinske impregnirane vate, gaze, zavoja, obloga itd.;
				- priprema biljnih proizvoda (mljevenje, razvrstavanje, usitnjavanje) za farmaceutsku upotrebu;
				- proizvodnju lijekova ili vakcina na bazi virusnih vektora;
				- proizvodnju farmaceutskih preparata za veterinarsku medicinu.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju biljnih smjesa (menta, sporiš, kamilica, itd.), vidjeti grupu 10.83;
				- proizvodnju probiotika, vidjeti grupu 21.10;
				- proizvodnju zubnog materijala i cementa, vidjeti grupu 32.50;
				- proizvodnju cementa za rekonstrukciju kostiju, vidjeti grupu 32.50;
				- proizvodnju hirurške odjeće, vidjeti grupu 32.50;
				- trgovinu na veliko farmaceutskim proizvodima, vidjeti grupu 46.46;
				- trgovinu na malo farmaceutskim proizvodima, vidjeti grupu 47.73;
				- istraživanje i razvoj u farmakologiji i biljnoj farmakologiji, vidjeti grupu 72.10;
				- pakovanje farmaceutskih preparata, vidjeti grupu 82.92.
	22			Proizvodnja proizvoda od gume i plastike
				Obuhvata:
				- proizvodnju proizvoda od gume i plastike. Karakterišu ih sirovine koje se koriste u proizvodnom procesu. To ne znači da su svi proizvodi od tih materijala svrstani u ovu oblast.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju proizvoda od kompozitnih materijala u kojima je plastika dominantni materijal.
		22.1		Proizvodnja proizvoda od gume
				Obuhvata:
				- proizvodnju proizvoda od gume.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			22.11	<p>Proizvodnja, protektiranje i obnova guma za vozila, kao i proizvodnja unutrašnjih guma</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju guma za: motorna vozila, opremu, pokretne mašine, vazduhoplovstvo, igračke, namještaj i ostalu upotrebu: <ul style="list-style-type: none"> * pneumatskih guma, * punih guma, - proizvodnju unutrašnjih guma; - proizvodnju zamjenjivih gaznih slojeva guma, zaštitnih traka za gume, camelback traka za protektiranje guma itd.; - obnova i protektiranje guma. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju materijala za popravku unutrašnjih guma, vidjeti grupu 22.12; - popravka, montaža ili zamjena guma i unutrašnjih guma, vidjeti granu 95.3.
			22.12	<p>Proizvodnja ostalih proizvoda od gume</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju ostalih proizvoda od prirodnog ili sintetičkog kaučuka, nevulkanizirane, vulkanizirane ili tvrde gume: <ul style="list-style-type: none"> * ploča, listova, traka, šipki i drugih profilisanih oblika od gume * cijevi, crijeva i šmrkova, * transportnih traka, prenosnog i pogonskog remenja, * sredstava za kontracepciju, cucli i termofora, * gumeni odjevni predmeti, * konca i konopaca od gume, * gumiranog prediva i tkanina, * prstenova, prirubnica i zaptivača od gume; * obloga za valjke od gume, * gumenih dušeka na naduvavanje, * balona na naduvavanje; - gumenih četki; - cijevi od tvrde gume; - češljeva od tvrde gume, ukosnica, viklera i sličnih proizvoda; - proizvodnju gumiranih spojnih elemenata za građevinsku industriju; - proizvodnju čelijske gume na bazi lateksa; - proizvodnja gumiranih podnih obloga. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja materijala za popravku gume; - proizvodnja tekstilnih tkanina impregniranih, premazanih, prekrivenih ili laminiranih gumom; - proizvodnja gumenih vodenih dušeka; - proizvodnja gumenih kapa za kupanje i kecelja; - proizvodnja gumenih odijela za ronjenje i ronilačkih odijela; - proizvodnja gumenih seksualnih proizvoda; - proizvodnja odjeće od lateksa.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- proizvodnju rebrastih tkanina za spoljne gume za vozila, vidjeti grupu 13.96;
- proizvodnju odjevnih predmeta od elastičnih tkanina, vidjeti grupu 14.22 i 14.29;
- proizvodnju gumene obuće, vidjeti grupu 15.20;
- proizvodnju tutkala i ljepila na bazi gume, vidjeti grupu 20.59;
- proizvodnju profila za zaštitu guma za vozila, vidjeti grupu 22.11;
- proizvodnju gumenih plovila na naduvavanje, vidjeti grupu 30.11 i 30.12, 30.13;
- proizvodnju nepresvučenih madraca od pjenaste gume, vidjeti grupu 31.00;
- proizvodnju gumene sportske opreme, osim odjeće, kao što su bazeni za plivanje i plivačke jame, vidjeti grupu 32.30;
- proizvodnju gumenih igara i igračkaka (uključujući bazene na naduvavanje, čamce na naduvavanje, gumene životinje na naduvavanje, lopte i sl.), vidjeti grupu 32.40;
- obnovu guma, vidjeti grupu 38.21.

22.2 Proizvodnja proizvoda od plastike

Obuhvata:

- preradu novih ili recikliranih plastičnih smola u međuproizvode ili gotove proizvode, koristeći procese kao što su kompresiono oblikovanje, ekstruziono oblikovanje, injekciono oblikovanje, oblikovanje vazdušnim pritiskom i livenje. Za većinu ovih procesa, proizvodni postupak je takav da se može napraviti širok spektar proizvoda.

Ne obuhvata:

- proizvodnju plastičnih djelova ili dodataka, koji su prikladni za upotrebu isključivo ili prvenstveno za motorna vozila, vidjeti granu 29.3.

22.21 Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastike

Obuhvata:

- proizvodnju poluproizvoda od plastike:
  - * plastične ploče, listovi, blokovi, film, folija, trake itd.
- proizvodnju gotovih plastičnih proizvoda:
  - * plastične cijevi, crijeva i šmrkova; fitinzi za crijeva i cijevi,
  - * celofanski film ili listovi,
- proizvodnju fleksibilnih ili krutih ploča i listova od ćelijskog poliuretana;
- proizvodnja plastičnih ploča, listova, filma, folije i traka, ojačanih, laminiranih, poduprtih ili slično kombinovanih sa drugim materijalima;
- proizvodnja samolepljivih ploča, listova, filma i folije.

Ne obuhvata:

- proizvodnju plastike u primarnim oblicima, vidjeti grupu 20.16;
- proizvodnju proizvoda od sintetičke i prirodne gume, vidjeti granu 22.1;
- ugrađivanje metalnih cijevi sa poliuretanskom pjenom i oblaganje plastičnom cijevi, npr. za usluge snabdevanja parom i toplom vodom, vidjeti grupu 22.25.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			22.22	Proizvodnja ambalaže od plastike
				Obuhvata:
				- proizvodnju predmeta od plastike za pakovanje robe: * kesa, vreća, kutija, sanduka, kanistera, boca i dr.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju prtljaga i torbi od plastike, vidjeti grupu 15.12.
			22.23	Proizvodnja vrata i prozora od plastike
				Obuhvata:
				- proizvodnju vrata, prozora i njihovih okvira od plastike;
				- proizvodnju višematerijalnih vrata i prozora sa okvirom od plastike;
				- proizvodnja roletni, žaluzina (uključujući venecijanere) i sličnih proizvoda i njihovih djelova od plastike;
				- proizvodnja višematerijalnih roletni za vrata i prozore sa okvirom od plastike.
			22.24	Proizvodnja predmeta od plastike za građevinarstvo
				Obuhvata:
				- proizvodnju građevinske plastične galanterije: * lajsne, * tankovi, rezervoari, * plastične podne, zidne ili plafonske obloge u rolnama ili u obliku pločica itd., * plastične sanitarije kao što su plastične kade, tuš kade, umivaonici, toaleti, vodokotlići itd.
				- proizvodnju elastičnih podnih obloga, npr. vinil, linoleum;
				- proizvodnja vještačkog kamena (npr. kultivisani mermer).
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju sanitarne opreme od vještačkog kamena napravljene od mješavine plastike i minerala, gdje minerali služe kao punjenje.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju gumiranih podova, vidjeti grupu 22.12;
				- proizvodnju vrata i prozora od plastike, vidjeti grupu 22.23.
			22.25	Obrada i dorada plastičnih proizvoda
				Obuhvata:
				- opšte aktivnosti za preradu i završnu obradu plastičnih proizvoda, koje se obično obavljaju uz naknadu ili ugovor;
				- obrada plastike, kao što su sječenje, fazetiranje, tokarenje, frezovanje, bušenje, navođenje pomoću računarski numerički kontrolisanih (CNC) mašina ili drugih mašina;
				- savijanje, lijepljenje i zavarivanje plastičnih materijala;
				- obrada površina plastičnih proizvoda, uključujući graviranje, pjeskarenje, mikro-pjeskarenje, poliranje;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- premazivanje površina plastičnih proizvoda, kao što su bojenje, lakiranje i metalizacija.

Takođe obuhvata:

- oblaganje metalnih cijevi plastikom;
- zavarivanje plastičnih rezervoara i cijevi.

Ne obuhvata:

- plastificiranje metalnih površina, vidjeti grupu 25.51.

22.26 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike

Obuhvata:

- proizvodnju stonog i kuhinjskog posuđa i predmeta od plastike za toaletne potrebe;
- proizvodnju raznovrsnih plastičnih proizvoda, npr.:
  - * plastične kacige, izolacioni fitinzi, djelovi osvetljenja, kancelarijski ili školski pribor, odjevni predmeti, djelovi za namještaj, statuete, prenosnog i pogonskog remenja, samolepljive trake od plastike, plastični kalupi za obuću, držači za cigare i cigarete od plastike, češljevi, plastične uvijače za kosu, plastične novotarije;
- proizvodnju proizvoda od polimerne gline;

Takođe obuhvata:

- proizvodnju plastične opreme za čišćenje.

Ne obuhvata:

- proizvodnju plastičnih putnih torbi, vidjeti grupu 15.12;
- proizvodnju plastične obuće, vidjeti grupu 15.20;
- proizvodnju plastičnog namještaja, vidjeti grupu 31.00;
- proizvodnju dušeka od neobložene ćelijske plastike, vidjeti grupu 31.00;
- proizvodnju plastičnih sportskih rekvizita, vidjeti grupu 32.30;
- proizvodnju plastičnih igara i igračaka, vidjeti grupu 32.40;
- proizvodnju plastičnih medicinskih i stomatoloških aparata, vidjeti grupu 32.50;
- proizvodnju plastičnih oftalmoloških proizvoda, vidjeti grupu 32.50;
- proizvodnja plastičnih zaštitnih kaciga i ostale lične zaštitne opreme od plastike, vidjeti grupu 32.99.

23

Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala

Obuhvata:

- proizvodne aktivnosti povezane s jednom supstancom mineralnog porijekla. Ova oblast uključuje proizvodnju stakla i staklenih proizvoda (npr. ravno staklo, šuplje staklo, vlakna, tehničko staklo), keramičkih proizvoda, pločica i pečenih glinenih proizvoda, cementa, betona i gipsa, od sirovina do gotovih proizvoda.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju oblikovanog i gotovog kamena i drugih mineralnih proizvoda.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				- proizvodnju proizvoda od kompozitnih materijala u kojima su staklo i nemetalni minerali, kao što su pijesak, šljunak, kamen ili glina, predominantni materijal.
			23.1	Proizvodnja stakla i proizvoda od stakla
				Obuhvata:
				- proizvodnju stakla u svim oblicima, primjenom bilo kakvog postupka, kao i predmeta od stakla.
			23.11	Proizvodnja ravnog stakla
				Obuhvata:
				- proizvodnju ravnog stakla obuhvata izlivanje, valjanje, vučenje ili duvanje stakla, te brušenje ili poliranje stakla u obliku listova i listova plivajućeg stakla, zatamnjenog, površinski premazanog ili sa apsorbujućim, reflektirajućim ili neprovidnim slojem, uključujući žičano, obojeno u cijeloj masi ili tonirano ravno staklo.
				Takođe obuhvata:
				- oblikovanje i obrada izvršena kao dio proizvodnog procesa.
				Ne obuhvata:
				- oblikovanje i obrada listova ravnog stakla, na primer savijanje, graviranje, laminiranje, kaljenje, vidjeti grupu 23.12.
			23.12	Oblikovanje i obrada ravnog stakla
				Obuhvata:
				- proizvodnju savijenih, obrubljenih, ugraviranih, bušenih ili emajliranih staklenih listova ili profila;
				- proizvodnju kaljenog ili laminiranog sigurnosnog stakla;
				- proizvodnju staklenih ogledala;
				- proizvodnju višeslojnih izolacionih stakala i jedinica od stakla;
				- proizvodnju premazanog stakla;
				- obradu površine ravnog stakla.
				Ne obuhvata:
				- štampanje na staklu, vidjeti grupu 18.12;
				- proizvodnju retrovizora za vozila, vidjeti grupu 29.32.
			23.13	Proizvodnja šupljeg stakla
				Obuhvata:
				- proizvodnju boca i druge ambalaže od stakla ili kristala;
				- proizvodnju čaša za piće i drugih proizvoda od stakla ili kristala za upotrebu u domaćinstvu.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju staklenih unutrašnjih djelova za vakuumsko posuđe;
				- sječenje ili drugi načini dekoracije čaša za piće.
				Ne obuhvata:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- štampanje na staklu, vidjeti grupu 18.12;
- proizvodnju staklenih igračaka, vidjeti grupu 32.40.

23.14 Proizvodnja staklenih vlakana

Obuhvata:

- proizvodnju staklenih vlakana, uključujući staklenu vunu i netkane proizvode od njih;
- proizvodnju proizvoda od staklenih vlakana.

Ne obuhvata:

- proizvodnju tkanina od staklenog prediva, vidjeti grupu 13.96;
- proizvodnju staklene vune, kamene vune i sličnih mineralnih vuna, vidjeti grupu 23.99;
- proizvodnju optičkih vlakana za prenos podataka ili uživo prenos slika, vidjeti grupu 27.31.

23.15 Proizvodnja i obrada ostalog stakla, uključujući tehničke staklene proizvode

Obuhvata:

- proizvodnju laboratorijskog, higijenskog ili farmaceutskog staklenog pribora;
- proizvodnju stakala za satove ili časovnike, optičkog stakla i optičkih elemenata koji nisu optički obrađeni;
- proizvodnju staklenih predmeta koji se koriste za izradu bižuterije;
- proizvodnju staklenih izolatora i izolacionog pribora;
- proizvodnju staklenih abažura za lampe;
- proizvodnju staklenih figurica;
- proizvodnja staklenih blokova i cigli, ploča, kvadrata i pločica koje se koriste u građevinske svrhe, kao i višestaničnog ili pjenastog stakla u obliku blokova, panela, ploča, školjki ili sličnih oblika;
- proizvodnja stakla u obliku šipki ili cijevi.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju staklenih vrata, zidova, itd.;
- završnu obradu drugih vrsta stakla, uključujući tehničko staklo, naprimer sječenje ili mehaničko poliranje staklenog posuđa.

Ne obuhvata:

- proizvodnju obrađenih staklenih optičkih elemenata, vidjeti grupu 26.70;
- proizvodnju špriceva i ostale medicinsko - laboratorijske opreme, vidjeti grupu 32.50.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		23.2		Proizvodnja vatrostalnih proizvoda
			23.20	Proizvodnja vatrostalnih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju međufaznih proizvoda od iskopanih ili izvađenih nemetalnih minerala kao što su pijesak, šljunak, kamen ili glina;
				- proizvodnju vatrostalnog maltera i betona;
				- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda:
				* termoizolacionih keramičkih proizvoda od silikatnog fosilnog praška,
				* vatrostalnih cigli, blokova i pločica,
				* vatrostalnih keramičkih retorti, lonaca, mufova, izlivenika, cijevi.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju vatrostalnih predmeta koji sadrže magnezit, dolomit i hromit.
		23.3		Proizvodnja građevinskih materijala od gline
			23.31	Proizvodnja keramičkih pločica i ploča
				Obuhvata:
				- proizvodnju nevatrostalnih keramičkih podnih i zidnih pločica, mozaik-kockica i dr.;
				- proizvodnju nevatrostalnih keramičkih ploča i pločnika.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, vidjeti grupu 23.20;
				- proizvodnju keramičkih cigli i crijepa, vidjeti grupu 23.32;
				- proizvodnju predmeta od vještačkog kamena za upotrebu u građevinarstvu, vidjeti grupu 23.61.
			23.32	Proizvodnja opeke, crijepa i građevinskih proizvoda od pečene gline
				Obuhvata:
				- proizvodnju konstrukcijskih nevatrostalnih keramičkih proizvoda dobijenih pečenjem glinenih građevinskih materijala, na primjer keramičke cigle, crepovi, lonci za dimnjake, cijevi, provodnici;
				- proizvodnja blokova za podove od pečene gline.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, vidjeti grupu 23.20;
				- proizvodnju nestrukturnih nevatrostalnih keramičkih proizvoda, vidjeti granu 23.4.
		23.4		Proizvodnja ostalih keramičkih i porcelanskih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju gotovih proizvoda od iskopanih ili izvađenih ruda i nemetalnih minerala kao što su pijesak, šljunak, glina i kamen.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			23.41	<p>Proizvodnja keramičkih predmeta za domaćinstvo i ukrasnih predmeta</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju keramičkog posuđa, kuhinjskog pribora, predmeta za domaćinstvo, toaletnih proizvoda, statueta i ostali ukrasnih predmeta od keramike, npr. porcelan, kinesko porculansko posuđe, obična keramika, grnčarija, fajans ili fino posuđe. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju imitacija nakita, vidjeti grupu 32.13; - proizvodnju keramičkih igračkaka, vidjeti grupu 32.40.
			23.42	<p>Proizvodnja sanitarnih keramičkih proizvoda</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju keramičkih sanitarnih uređaja, npr. umivaonika, postolja za umivaonike, kada, bidea, WC šolja, vodokotlića; - proizvodnju nameštaja od keramike. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, vidjeti grupu 23.20; - proizvodnju keramičkog građevinskog materijala, vidjeti granu 23.3.
			23.43	<p>Proizvodnja keramičkih izolatora i izolacionog pribora od keramike</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju električnih izolatora i izolacionog pribora za električne svrhe, od keramike. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, vidjeti grupu 23.20.
			23.44	<p>Proizvodnja ostalih tehničkih proizvoda od keramike</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju trajnih magneta i predmeta namenjenih da postanu trajni magneti nakon magnetizacije, od materijala koji nisu metali, na primjer, aglomerirani ferit; - proizvodnju keramičkih predmeta za laboratorijske, hemijske ili druge tehničke svrhe. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, vidjeti grupu 23.20; - proizvodnju keramičkih građevinskih materijala, vidjeti granu 23.3; - proizvodnju vještačkog kamena (npr. kultivisanog mermera), vidjeti grupu 23.66.
			23.45	<p>Proizvodnja ostalih keramičkih proizvoda</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju keramičkih lonaca, sudova i sličnih proizvoda koji se koriste za prenošenje ili pakovanje proizvoda;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju keramičkih lonaca, sudova i sličnih proizvoda koji se koriste za prenošenje ili pakovanje proizvoda; - proizvodnja keramičkih korita, kada i sličnih posuda koje se koriste u poljoprivredi; - proizvodnja keramičkih proizvoda koji se ne svrstavaju u druge specifične kategorije (n.e.c.). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju keramičkih sanitarnih proizvoda, vidjeti grupu 23.42; - proizvodnju vještačkih zuba, vidjeti grupu 32.50.
		23.5		Proizvodnja cementa, kreča i gipsa
			23.51	Proizvodnja cementa
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju klinkera i hidrauličnog cementa, uključujući portland cement, aluminijumski cement, cement od šljake i superfosfatni cement i slične hidraulične cimente, bez obzira da li su obojeni ili u obliku klinkera. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vatrostalnog maltera i betona itd., vidjeti grupu 23.20; - proizvodnju gotove i suvo miješane betonske smješe i maltera, vidjeti grupu 23.63 i 23.64; - proizvodnju proizvoda od cementa, vidjeti grupu 23.65, 23.66; - proizvodnju cementa za zubarstvo, vidjeti grupu 32.50.
			23.52	Proizvodnja kreča i gipsa
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju negašenog, gašenog i hidratisanog kreča; - proizvodnju maltera od kalcinisanog gipsa ili kalcijum sulfata; <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kalcinisanog ili sinterovanog dolomita. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja čistog kalcijum oksida i kalcijum hidroksida, vidjeti grupu 20.12; - proizvodnja predmeta od gipsa, pogledajte grupu 23.62, 23.66.
		23.6		Proizvodnja proizvoda od betona, cementa i gipsa
			23.61	Proizvodnja proizvoda od betona namijenjenih za građevinarstvo
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju proizvoda od betona, cementa ili predmeta od vještačkog kamena za upotrebu u građevinarstvu: <ul style="list-style-type: none"> * opeke, ploča za popločavanje, građevinskih blokova, cigle, listovi,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- cijevi, stubova i dr.
- proizvodnju montažnih zgrada i konstruktivnih komponenti za visokogradnju ili niskogradnju, kontrolu i ometanje saobraćaja, od cementa, betona ili vještačkog kamena;
  - proizvodnja fabrički izrađenih prefabrikovanih elemenata od cigle za izgradnju montažnih zgrada koje se koriste u uređenju pejzaža i za potporne zidove, upravljanje otpadnim vodama i kišnicom, kao i za podzemne instalacije;
  - proizvodnju fabrički izrađenih elemenata od betona;
  - proizvodnju prefabrikovanih betonskih cijevi za pijaću vodu.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju elemenata za zidanje od kalcijum silikata;
- proizvodnju autoklaviranog aeriranog betona za zidanje.

23.62 Proizvodnja proizvoda od gipsa namijenjenih za građevinarstvo

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od gipsa za upotrebu u građevinarstvu:
* daske, ploče, paneli, pločice i slični predmeti, neukrašeni.

23.63 Proizvodnja svježeg betona

Obuhvata:

- proizvodnju betona spremnog za izlivanje, odnosno kome je već dodata voda i koji se obično transportuje u kamionima za miješanje betona.

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog cementa, vidjeti grupu 23.20.

23.64 Proizvodnja maltera

Obuhvata:

- proizvodnju nevatrostalnih maltera i betona koji još nije pomiješan sa vodom.

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog maltera, vidjeti grupu 23.20;
- proizvodnju gotovih mješavina i betona spremnog za izlivanje, vidjeti grupu 23.63.

23.65 Proizvodnja proizvoda od cementa s vlaknima

Obuhvata:

- proizvodnju panela, dasaka, pločica, blokova i sličnih predmeta od biljnih supstanci (npr. drvena vuna, slama, trska, rogoz) aglomerisanih sa cementom, gipsom ili drugim mineralnim vezivom;
- proizvodnju predmeta od azbestno-cementnih ili celuloznih vlakno-cementnih materijala, npr.:
* talasastih i drugih ploča, panela, crijepova, cijevi, rezervoara, oluka, korita, šolja, posuda, namještaja, okvira za prozore.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - proizvodnja izolacionih vlaknastih ploča od drveta ili drugih drvenih vlakana, bez obzira da li su vezane smolama ili drugim organskim supstancama, pogledajte 16.21
			23.66	Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, gipsa i cementa
				Obuhvata: - proizvodnju drugih predmeta od betona, gipsa ili kompozicija na bazi gipsa, cementa ili vještačkog kamena, kao što su statue, nameštaj, predmeti sa udubljenim i ispučnim reljefom, vaze, saksije za cvijeće. Takođe obuhvata: - proizvodnja ukrasnih ploča ili panela od gipsa ili kompozicija na bazi gipsa; - drugi predmeti od kalcijum silikata; - drugi predmeti od autoklaviranog aerisanog betona.
			23.7	Siječenje, oblikovanje i obrada kamena
			23.70	Siječenje, oblikovanje i obrada kamena
				Obuhvata: - sječenje, oblikovanje i dorada kamena, npr. za upotrebu u građevinarstvu, na grobljima, na putevima, za pokrivanje krovova; - proizvodnja nameštaja od kamena. Ne obuhvata: - aktivnosti koje obavljaju operateri kamenoloma, npr. proizvodnja grubo obrađenog kamena, vidjeti grupu 08.11; - proizvodnju mlinskog kamenja, abrazivnog kamenja i sličnih proizvoda, vidjeti granu 23.9.
			23.9	Proizvodnja brusnih i ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda, na drugom mjestu nepomenutih
			23.91	Proizvodnja brusnih proizvoda
				Obuhvata: - proizvodnju mlinarskog kamena, brusnog kamenja, brusnih točkova itd., bez okvira, za brušenje, oštrenje, izravnavanje ili rezanje, ručno oštrenje ili poliranje. Takođe obuhvata: - proizvodnja prirodnog ili vještačkog abrazivnog praha ili zrna, na bazi tekstilnog materijala, papira, kartona ili drugih materijala, bez obzira da li su oblikovani ili sašiveni.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			23.99	<p>Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala, na drugom mjestu nepomenutih</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju frikcionih materijala i nemontiranih predmeta od frikcionih materijala, na bazi mineralnih supstanci ili celuloze; - proizvodnju mineralnih izolacionih materijala kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * vuna od šljake (zgure), kamena vuna i slična mineralna vuna, ekspanzirani ili listasti vermikulit, ekspanzirane gline i slični materijali za toplotnu i zvučnu izolaciju; - proizvodnju proizvoda od raznovrsnih mineralnih materijala: <ul style="list-style-type: none"> * obrađen liskun i proizvodi od liskuna, treseta, grafita (osim elektromaterijala) i dr. - proizvodnju proizvoda od asfalta i sličnih materijala (npr. ljepljive trake, ugljene katranske crne smole); - proizvodnju vještačkog korunda. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalcinaciju kaolina. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju staklene vune i proizvoda od staklene vune, vidjeti grupu 23.14; - proizvodnju grafitnih elektroda, vidjeti grupu 27.90; - proizvodnju ugljenika ili grafitnih zaptivača, vidjeti grupu 28.29.
24				<p>Proizvodnja osnovnih metala</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti topljenja i/ili rafinacije crnih i obojenih metala iz rude, sirovog metala, metalnog otpada ili starog metala, korišćenjem elektrometalurških i drugih procesno-metalurških tehnika. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju metalnih legura i superlegura dodavanjem drugih hemijskih elemenata čistim metalima. Proizvodi dobijeni topljenjem i rafinacijom, obično u obliku ingota, koriste se u postupcima valjanja, izvlačenja i istiskivanja(ekstruzija) za izradu proizvoda kao što su ploče, listovi, trake, šipke, šipkasti profili, žice ili cijevi, cjevovodi i šuplji profili, kao i u rastopljenom obliku za livenje drugih osnovnih metalnih proizvoda.
			24.1	<p>Proizvodnja sirovog gvožđa, čelika i ferolegura</p>
			24.10	<p>Proizvodnja sirovog gvožđa, čelika i ferolegura</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti kao što su direktna redukcija gvozdene rude, proizvodnja sirovog gvožđa u rastopljenom ili čvrstom obliku, prerada sirovog gvožđa u čelik, proizvodnja ferolegura i proizvodnja čeličnih proizvoda. - rad visoke peći, čeličnih konvertora, valjaonica i završnih mlinova; - proizvodnju sirovog čelika i manganovog gvožđa u obliku sirovina, blokova ili ostalih primarnih oblika; - proizvodnju ferolegura;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju proizvoda koji sadrže gvožđe direktnom redukcijom gvožđa i drugih poroznih proizvoda koji sadrže gvožđe; - proizvodnju gvožđa izuzetne čistoće elektrolizom ili drugim hemijskim procesima; - ponovo topljenje otpadnih ingota gvožđa ili čelika; - proizvodnju granuliranog gvožđa i gvozdenog praha; - proizvodnju čelika u ingotima ili drugim primarnim oblicima; - proizvodnju poluproizvoda od čelika; - proizvodnju toplovaljanih i hladnovaljanih ravnih proizvoda od čelika; - proizvodnju toplo valjanih šipki i motki od čelika; - proizvodnju toplo valjanih otvorenih profila od čelika; - proizvodnju čeličnih šupljih profila i zavarene otvorene profile od čelika; - proizvodnju proizvoda za željezničke šine (nesastavljene šine) od čelika; - proizvodnju gasa iz visoke peći. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju obloženih ili neobloženih ravnih valjanih čeličnih proizvoda u rolni ili u ravnim dužinama širine veće od 600 mm, hladnovaljanjem toplovaljanih ravnih proizvoda ili čeličnih šipki. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju hladno vučenih šipki, vidjeti grupu 24.31.
			24.2	Proizvodnja čeličnih cijevi, šupljih profila i priključaka
			24.20	Proizvodnja čeličnih cijevi, šupljih profila i priključaka
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju bešavnih cijevi i cjevovoda okruglog ili neokruglog presjeka i poluproizvoda okruglog presjeka, za dalju obradu, toplovaljanjem, toplim istiskivanjem(ekstruzijom) ili drugim toplim procesima intermedijarnog proizvoda, koji može biti šipka ili ingot dobijen toplovaljanjem ili kontinuiranim livenjem; - proizvodnju preciznih i nepreciznih bešavnih cijevi i cjevovoda od toplovaljanih ili toplom ekstruiranim poluproizvodima daljom obradom, hladnim izvlačenjem ili hladnovaljanjem cijevi i cjevovoda okruglog presjeka, i samo hladnim izvlačenjem za cijevi i cjevovode neokruglog presjeka i šuplje profile; - proizvodnju varenih cijevi spoljašnjeg presjeka > 406,4 mm, hladno oblikovanih od toplo valjanih ravnih proizvoda i dužinski ili spiralno varenih; - proizvodnju varenih cijevi spoljašnjeg presjeka <= 406,4mm kružnog poprečnog presjeka trajnim hladnim ili toplim oblikovanjem toplo ili hladno valjanih ravnih proizvoda I dužinski ili spiralno varenih, i nekružnog poprečnog presjeka toplim ili hladnim oblikovanjem od toplo ili hladno valjanih traka dužinski varenih; - proizvodnju varenih cijevi spoljašnjeg presjeka <= 406,4mm, toplim ili hladnim oblikovanjem toplo ili hladno valjanih traka I dužinski varenih, isporučenih kao varene, ili dalje obrađenih hladnim izvlačenjem ili hladnim valjanjem ili hladno oblikovanih u cijevi nekružnog poprečnog presjeka; - proizvodnju ravnih prstenova i prstenova sa kovanom obodom obradom toplovaljanih ravnih proizvoda od čelika; - proizvodnju proizvoda za spajanje, kao što su koljena ili reduktori,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>kovanjem toplo valjanih bešavnih cijevi od čelika;</p> <p>- proizvodnju tankih i drugih cjevastih proizvoda od čelika.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <p>- proizvodnju bešavnih cijevi od čelika centrifugalnim livenjem, vidjeti grupu 24.52.</p>
		24.3		Proizvodnja ostalih proizvoda primarne prerade čelika
				<p>Obuhvata:</p> <p>- proizvodnju drugih proizvoda hladnom obradom čelika.</p>
			24.31	Hladno valjanje šipki
				<p>Obuhvata:</p> <p>- proizvodnja čeličnih šipki, motki i čvrstih profila od čelika hladnim valjanjem, brušenjem ili hladnom obradom.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <p>- hladno izvlačenje žice, vidjeti grupu 24.34.</p>
			24.32	Hladno valjanje pljosnatih proizvoda
				<p>Obuhvata:</p> <p>- proizvodnju obloženih ili neobloženih ravnih valjanih čeličnih proizvoda u rolni ili u ravnim dužinama širine manje od 600 mm, hladnovaljanjem toplovaljanih ravnih proizvoda ili čeličnih šipki.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <p>- proizvodnju obloženih ili neobloženih ravnih valjanih čeličnih proizvoda u rolni ili u ravnim dužinama širine veće od 600 mm, hladnovaljanjem toplovaljanih ravnih proizvoda ili čeličnih šipki, vidjeti grupu 24.10.</p>
			24.33	Hladno oblikovanje profila
				<p>Obuhvata:</p> <p>- proizvodnju otvorenih profila progresivnim hladnim oblikovanjem na valjaonici ili savijanjem na prese ravnih valjanih proizvoda od čelika;</p> <p>- proizvodnju hladno oblikovanih ili hladno savijenih rebrastih limova i sendvič panela.</p>
			24.34	Hladno vučenje žice
				<p>Obuhvata:</p> <p>- proizvodnju čelične žice hladnim vučenjem čeličnih šipki.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <p>- izvlačenje šipki i čvrstih profila od čelika, vidjeti grupu 24.31;</p> <p>- proizvodnju izvedenih proizvoda od žice, vidjeti grupu 25.93.</p>

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		24.4		Proizvodnja plemenitih i ostalih obojenih metala
			24.41	Proizvodnja plemenitih metala
				Obuhvata:
				- proizvodnju plemenitih metala: * proizvodnju i prečišćavanje obrađenih i neobrađenih; plemenitih metala: zlata, srebra i platine itd. iz ruda i otpada;
				- proizvodnju legura od plemenitih metala;
				- proizvodnju poluproizvoda ili praha od plemenitih metala;
				- oblaganje osnovnih metala slojem srebra, zlata ili platine, pričvršćenim lemljenjem, tvrdim lemljenjem, zavarivanjem, toplim valjanjem ili sličnim mehaničkim postupcima.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju žice od tih metala vučenjem;
				- proizvodnja ploča, listova, traka i folijskih laminata od plemenitih metala;
				- izdvajanje srebra iz otpada i ostataka elektrolitičkim rafiniranjem;
				- topljenje i livenje plemenitih metala u ingote, blokove ili slične oblike.
				Ne obuhvata:
				- livenje bakra, cinka i drugih obojenih metala, vidjeti grupu 24.54;
				- proizvodnja nakita od plemenitih metala, vidjeti grupu 32.12.
			24.42	Proizvodnja aluminijuma
				Obuhvata:
				- proizvodnju neobrađenog aluminijuma, legiranog ili nelegiranog, iz glinice ili iz aluminijskog otpada i škarta;
				- proizvodnju aluminijskih šipki, štapova, profila i žice;
				- proizvodnju aluminijskih cijevi, vodovodnih cijevi i cijevnih priključaka;
				- proizvodnju aluminijskih ploča, listova i traka, obojenih, lakiranih ili premazanih plastikom ili bez premaza;
				- proizvodnju aluminijske folije, štampane ili sa podlogom od papira, kartona, plastike ili sličnih materijala.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju aluminijum oksida (glinice).
				Ne obuhvata:
				- livenje aluminijuma i drugih lakih metala, vidjeti grupu 24.53;
				- usitnjavanje aluminijskog otpada i škarta, vidjeti grupu 38.21.
			24.43	Proizvodnja olova, cinka i kalaja
				Obuhvata:
				- proizvodnju neobrađenog olova, cinka i kalaja, legiranog ili nelegiranog, iz ruda ili iz otpada i škarta olova, cinka ili kalaja;
				- proizvodnju šipki, štapova, profila, žice, ploča, listova, traka i folija od olova, cinka ili kalaja.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- proizvodnju cinkovog praha atomizacijom rastopljenog cinka.

Ne obuhvata:

- livenje olova, cinka ili kalaja, vidjeti grupu 24.54;
- usitnjavanje otpada i škarta olova, cinka ili kalaja, vidjeti grupu 38.21.

24.44 Proizvodnja bakra

Obuhvata:

- proizvodnju nerafinisanog ili rafinisanog bakra, legiranog ili nelegiranog, iz ruda ili iz bakarnog otpada i škarta;
- proizvodnju šipki, štapova, profila, ploča, listova i traka od bakra i legura bakra
- proizvodnju žice od bakra i legura bakra;
- proizvodnju cijevi, cjevovoda i priključaka za cijevi od bakra i legura bakra
- proizvodnju bakarne folije, štampane ili sa podlogom od papira, kartona, plastike ili sličnih materijala

Također obuhvata:

- proizvodnju šipki, štapova, profila, ploča, listova, traka, žice, cijevi i cjevovoda od mesinga.

Ne obuhvata:

- livenje bakra, vidjeti grupu 24.54;
- usitnjavanje bakarnog otpada i škarta, vidjeti grupu 38.21.

24.45 Proizvodnja ostalih obojenih metala

Obuhvata:

- proizvodnju neobrađenog hroma, mangana, nikla itd., legiranog ili nelegiranog, iz ruda ili oksida ili iz elektrolitičke i aluminotermičke rafinacije otpada i škarta hroma, mangana, nikla itd.;
- proizvodnju šipki, štapova, profila i žice od hroma, mangana, nikla itd.;
- proizvodnju ploča, listova, traka i folija od hroma, mangana, nikla itd.;
- proizvodnju nikl - kamenca;
- proizvodnju drugih obojenih metala.

Ne obuhvata:

- livenje obojenih metala, vidjeti grupu 24.53, 24.54;
- usitnjavanje otpada i škarta obojenih metala, vidjeti grupu 38.21.

24.46 Proizvodnja nuklearnog goriva

Obuhvata:

- proizvodnju prirodnog uranijuma i njegovih jedinjenja iz ili drugih ruda;
- proizvodnju legura prirodnog uranijuma, disperzija (uključujući cermete), keramičkih proizvoda i mješavina koje sadrže prirodni uranijum ili jedinjenja prirodnog uranijuma;
- topljenje i rafinacija prirodnog uranijuma.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - obogaćivanje ruda uranijuma i torijuma, vidjeti grupu 20.13.
			24.5	Livenje metala
				Obuhvata: - djelatnost livnica koje koriste različite procese livenja za proizvodnju odlivaka sa svim legurama crnih i obojenih metala. Naknadno sječenje ili uklanjanje kamenca sa odlivaka može biti uključeno, ali bez dalje obrade. Ova grupa uključuje proizvodnju livenih djelova koji se koriste u različitim industrijama. Ne obuhvata: - proizvodnju proizvoda dobijenih proizvodnim procesima koji nisu livenje, npr. kao kovanje, presovanje, vučenje i štancovanje djelova, valjani prstenovi ili proizvodi od prah-metala, vidjeti oblast 25; - proizvodnju gotovih proizvoda daljom obradom odlivenih djelova, npr.: * kotlovi i radiator, vidjeti grupu 25.21; * liveni kućni predmeti, sidra, brodski propeleri i zvona, vidjeti grupu 25.99.
			24.51	Livenje gvožđa
				Obuhvata: - djelatnost željezara; - proizvodnju livenih djelova od sivog liva; - proizvodnju livenih djelova od duktilnog livenog gvožđa (uključujući livenje odlivenih djelova od sferoidnog grafitnog gvožđa i kovačkog gvožđa); - proizvodnju livenih djelova od drugih specijalnih legura livenog gvožđa.
			24.52	Livenje čelika
				Obuhvata: - proizvodnja livenih djelova od legiranog ili običnog čelika; - proizvodnju livenih djelova od ugljeničnog ili komercijalnog čelika; - proizvodnju livenih djelova od legiranog i visokolegiranog čelika; - proizvodnja livenih djelova od nerđajućeg čelika.
			24.53	Livenje lakih metala
				Obuhvata: - aktivnosti livnica za livenje lakih metala; - proizvodnju livenih djelova od aluminijumskih legura; - proizvodnju livenih djelova od magnezijumskih legura; - proizvodnju livenih djelova od titanijumskih legura. Takođe obuhvata: - livenje stomatoloških instrumenata itd. od lakih metala.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - livenje metala koji se ne smatraju lakim metalima, vidjeti grupu 24.51, 24.52, 24.54.
			24.54	Livenje ostalih obojenih metala
				Obuhvata: - aktivnosti livnica drugih obojenih metala; - proizvodnja odlivenih djelova od legura bakra, cinka, olova ili nikla; - proizvodnja odlivenih djelova od drugih legura obojenih metala.
				Takođe obuhvata: - livenje stomatoloških instrumenata itd. od drugih obojenih metala.
25				Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja
				Obuhvata: - proizvodnju "čistih" metalnih proizvoda (kao što su djelovi, kontejneri i konstrukcije), obično sa statičnom, nepokretnom funkcijom, za razliku od narednih oblasti (26-30), što pokriva proizvodnju kombinacija ili klopova takvih metalnih proizvoda (ponekad sa drugim materijalima) u složenije uređaje, koji, ukoliko nijesu čisto električni, elektronski ili optički, rade sa pokretnim djelovima.
				Takođe obuhvata: Ova oblast takođe uključuje proizvodnju proizvoda od kompozitnih materijala u kojima su metali dominantni materijal. U ovu diviziju spada i proizvodnja oružja i municije.
				Ne obuhvata: - specijalizovanu popravku i održavanje metalnih proizvoda, vidjeti granu 33.1; - specijalizovanu montažu proizvoda iz ove grupe u građevinarstvu, kao što su kotlovi za centralno grijanje, vidjeti grupu 43.22.
			25.1	Proizvodnja metalnih konstrukcija
				Obuhvata: - proizvodnju metalnih konstrukcija (kao što su metalni okviri ili djelovi konstrukcija).
			25.11	Proizvodnja metalnih konstrukcija i djelova konstrukcija
				Obuhvata: - proizvodnju metalnih okvira ili skeleta za građevinske konstrukcije njihovih dijelova (kule, rešetkasti jarboli, rešetke, mostovi, dijelovi mostova itd.); - proizvodnju opreme za skele, oplatu, podupirače ili podupiranje iskopanih jama; - proizvodnju industrijskih metalnih konstrukcija (okviri za visoke peći, oprema za podizanje i rukovanje itd.); - proizvodnju montažnih građevina uglavnom od metala: * radničke barake, modularni elementi za izložbe itd.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju potpornih konstrukcija od metala, npr. za rasvjetu ili zvučnike <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju djelova za brodske i parne kotlove, vidjeti grupu 25.21; - proizvodnju djelova za željezničke šine, vidjeti grupu 25.99; - proizvodnju karoserije, vidjeti grupu 29.20; - proizvodnju djelova za brodove, vidjeti grupu 30.11, 30.13.
			25.12	<p>Proizvodnja metalnih vrata i prozora</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju metalnih vrata, prozora i njihovih okvira, pragova za vrata, kapaka i vrata; - metalne pregrade za prostorije koje se pričvršćuju na pod; - proizvodnju metalnih roletni, metalnih sunčanih roletni i zaštitnih mreža protiv insekata. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju privremenih prostornih proširenja od metala.
			25.2	<p>Proizvodnja metalnih cistjernih, rezervoara i kontejnera</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju metalnih tankova, radijatora za centralno grijanje, kotlova za proizvodnju pare ili drugih isparivača (osim kotlova za centralno grijanje).
			25.21	<p>Proizvodnja radijatora, parnih kotlova i kotlova za centralno grijanje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju radijatora za centralno grijanje, koji nisu električki grijani; - proizvodnju kotlova za proizvodnju pare ili drugih isparivača; - proizvodnju pomoćnih postrojenja za upotrebu s kotlovima za proizvodnju pare ili drugih isparivača, npr. ekonomizera, pregrijača, kolektora pare i akumulatora; - proizvodnju kondenzatora za parne ili druge isparivačke energetske jedinice; - proizvodnju nuklearnih reaktora, osim separatora izotopa; - proizvodnju pomorskih ili energetskih kotlova. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju električnih peći i bojlera za vodu, vidjeti grupu 27.51; - proizvodnja kotlovsko-turbinskih kompleta, vidjeti grupu 28.11; - proizvodnja opreme za grijanje u domaćinstvu, vidjeti grupu 28.21; - proizvodnju separatora izotopa, vidjeti grupu 28.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			25.22	Proizvodnja ostalih metalnih cisterni, rezervoara i kontejnera
				Obuhvata:
				- proizvodnju rezervoara, tankova, bačvi i sličnih kontejnera od metala zapremine veće od 300 litara, bilo da su obloženi ili termoizolirani;
				- proizvodnja metalnih kontejnera za komprimirani ili tečni plin.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju metalnih bačvi, bubnjeva, limenki, kantica, kutija itd. koje se obično koriste za transport i pakovanje robe, zapremine do 300 litara, vidjeti grupu 25.91, 25.92;
				- proizvodnja transportnih kontejnera, vidjeti grupu 29.20;
				- proizvodnju tenkova (oklopnih vojnih vozila), vidjeti grupu 30.40.
		25.3		Proizvodnja oružja i municije
			25.30	Proizvodnja oružja i municije
				Obuhvata:
				- proizvodnju vojnog oružja, npr. artiljerijskog oružja, raketnih lansera, bacača plamena, bacača granata, torpednih cijevi i sličnih projektila, mitraljeza;
				- proizvodnju pištolja, sačmarica i pušaka;
				- proizvodnju vazdušnih, opružnih ili plinskih pištolja i pištolja itd.;
				- proizvodnju ratne municije;
				- proizvodnju patrona za sačmarice, revolvere i pištolje;
				- proizvodnju bombi, granata, torpeda, mina, raketa i slične ratne municije.
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju lovačkog, sportskog ili zaštitnog oružja i municije
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju inicijalnih kapisli, detonatora ili signalnih raketa, vidjeti grupu 20.59;
				- proizvodnju sablji, mačeva, bajoneta itd., vidjeti grupu 25.61;
				- proizvodnju optičke nišanske opreme za oružje, vidjeti grupu 26.70;
				- proizvodnju oklopnih vozila za transport novčanica ili dragocjenosti, vidjeti grupu 29.10;
				- gradnju vojnih brodova i plovila, vidjeti grupu 30.13;
				- proizvodnja vojnih aviona i svemirskih letjelica, vidjeti grupu 30.32;
				- proizvodnju tenkova i drugih oklopnih i motoriziranih borbenih vozila, vidi 30.40.
		25.4		Kovanje i oblikovanje metala i metalurgija praha
			25.40	Kovanje i oblikovanje metala i metalurgija praha
				Obuhvata:
				- opšte aktivnosti za oblikovanje metala;
				- kovanje, presovanje, štampanje i valjanje metala;
				- proizvodnju metalnih predmeta direktno od metalnog praha zagrijavanjem (sinterovanjem) ili pod pritiskom, tj. praškasta metalurgija.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Takođe obuhvata:
				- naknadno rezanje ili uklanjanje naslaga sa metala, bez daljnje obrade.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnja metalnog praha, vidjeti granu 24.1, 24.4.
	25.5			Obrada i prevlačenje metala; mašinska obrada metala
				Obuhvata:
				- opštu obradu metala (galvanizacija, prevlačenje, poliranje, varenje, graviranje i dr.) koja se obavlja po narudžbi.
		25.51		Prevlačenje metala
				Obuhvata:
				- cinkovanje, uključujući generalno (serijsko) toplo cinkovanje;
				- fosfatni ili hromatni konverzioni premaz;
				- oblaganje, galvanizacija, anodizacija itd. metala;
				- bojenje metala;
				- nemetalne prevlačenje metala, npr. * plastificiranje, emajliranje, lakiranje.
				Ne obuhvata:
				- djelatnosti kovača, vidjeti grupu 01.62;
				- štampanje na metalu, vidjeti grupu 18.12;
				- presvlačenje plastike metalom, vidjeti grupu 22.25;
				- oblaganje prostih metala prevlakom od srebra, zlata ili platine, vidjeti grupu 24.41;
				- termička obrada metala, vidjeti grupu 25.52;
				- očvršćavanje metala, vidjeti grupu 25.52;
				- farbanje metala na zgradama i građevinama niskogradnje, vidjeti grupu 43.34;
				- usluge graviranja 'dok čekaš', vidjeti grupu 95.29.
		25.52		Termička obrada metala
				Obuhvata:
				- opšte djelatnosti za termičku obradu metala;
				- termomehanička termička obrada metala, npr. predgrijavanje, žarenje, kaljenje, duboko zamrzavanje metala;
				- termohemijska termička obrada metala, npr. karburizacija, karbonizacija, azootizacija, oksidiranje, sulfidiranje, borenje.
		25.53		Mašinska obrada metala
				Obuhvata:
				- bušenje, struganje, glodanje, erodiranje, rendisanje, preklapanje, provlačenje, nivelisanje, testiranje, brušenje, oštrenje, skidanje; ivica, peskarenje, prevrtanje, poliranje, zavarivanje, spajanje itd.
				- sječenje i graviranje ili pisanje na metalu pomoću laserskih zraka.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti kovača, vidjeti grupu 01.62.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		25.6		<p>Proizvodnja pribora za jelo i sječiva, alata i metalne robe opšte namjene</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pribora za jelo, metalnih ručnih alata i opšteg metalnog pribora.
			25.61	<p>Proizvodnja pribora za jelo i sječiva</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kuhinjskog pribora, npr. noževi, viljuške, kašike; - proizvodnju drugih predmeta pribora, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * sjekire za meso i noževi za sjeckanje, * brijaći i britve, * makaze i mašince za šišanje; - proizvodnju sablji, mačeva, bajoneta itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju noževa i sječiva za industrijske mašine, vidjeti grupu 25.63; - proizvodnju šupljeg posuđa (lonci, kotlovi itd.), posuđa (zdjela, tanjira itd.) ili pribora za jelo (tanjiri, podmetači itd.), vidjeti grupu 25.99; - proizvodnju pribora za jelo od plemenitih metala, vidjeti grupu 32.12.
			25.62	<p>Proizvodnja brava i okova</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju proizvoda od gvožđa, npr. katanca, brava, ključeva, šarki za npr. montaže od osnovnih metala, okovi i slični predmeti za zgrade, namještaj, vozila itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku brava i usluge dupliranja ključeva, vidjeti grupu 95.29.
			25.63	<p>Proizvodnja alata</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju noževa i listova za sječenje - za mašine ili za mehaničke aparate; - ručnog alata kao što su kliješta, odvijači i dr.; - proizvodnju poljoprivrednih ručnih alata koji nisu na motorni pogon; - proizvodnja testera i sječiva za testere, uključujući i sječiva za kružne i lančaste testere; - proizvodnju izmjenljivih djelova ručnog alata, bez obzira na to da li su električni ili nijesu (burgije i sl.); - proizvodnju alata za presovanje; - proizvodnju kovačkih alata, npr. kovačke peći, nakovnja; - proizvodnju mengela i alata za učvršćivanje (stezanje); - proizvodnju kalupa i modela (osim kalupa za ingote). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju ručnih mašina i aparata sa ugrađenim motorom, vidjeti grupu 28.24; - proizvodnju kalupa za ingote, vidjeti grupu 28.91.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		25.9		Proizvodnja ostalih metalnih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju različitih metalnih proizvoda, npr. limenki, kanti, eksera, vijaka i matica; metalnih kućnih predmeta; metalnih okova; brodskih propelera i sidara; sklopljenih okova za željezničke pruge itd., koji se koriste u različitim kućnim i industrijskim primjenama.
		25.91		Proizvodnja čeličnih buradi i slične ambalaže
				Obuhvata:
				- proizvodnju rezervoara, limenki, buradi, kanti, kutija i sličnih kontejnera od gvožđa ili čelika, zapremine do 300 l;
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju metalnih kontejnera za komprimirani ili tečni gas, zapremine veće od 300 litara, vidjeti grupu 25.22.
		25.92		Proizvodnja ambalaže od lakih metala
				Obuhvata:
				- proizvodnju limenki od gvožđa ili čelika, koje se zatvaraju lemljenjem ili savijanjem, zapremine manje od 50 l;
				- proizvodnju aluminijskih bačvi, buradi, limenki, kutija i sličnih kontejnera, zapremine do 300 l;
				- proizvodnju limenki i konzervi za prehrambene proizvode, savitljivih tuba i kutija;
				- proizvodnju metalnih zatvarača.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju metalnih kontejnera za komprimirani ili tečni gas, ili kontejnera zapremine veće od 300 litara, vidjeti grupu 25.22.
		25.93		Proizvodnja žičanih proizvoda, lanaca i opruga
				Obuhvata:
				- proizvodnju metalnih kablova, pletenih traka i sličnih predmeta;
				- proizvodnju neizolovanih metalnih kablova ili izolovanih kablova koji nisu pogodni za upotrebu kao provodnici električne energije;
				- proizvodnju obloženih ili jezgrenih žica;
				- proizvodnju predmeta od žice, npr. bodljikave žice, žičane ograde, rešetke, mreže, platna;
				- obložene elektrode za elektro zavarivanje;
				- proizvodnju eksera i igala;
				- proizvodnju opruga (osim opruga za satove), npr.:
				* listne opruge, helikalne opruge, opruge sa torzionim šipkama,
				* listovi za opruge;
				- proizvodnju lanaca, osim lanaca za prenos snage.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju opruga za satove i ručne satove, vidjeti grupu 26.52;
				- proizvodnju izolovanih žica i kablova za prenos struje, vidjeti grupu 27.32;
				- proizvodnju pogonsko-prenosnih lanaca, vidjeti grupu 28.15.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

25.94 Proizvodnja veznih elemenata i vijčanih mašinskih proizvoda

Obuhvata:

- proizvodnju zakivaka, podloški i sličnih nenavojnih proizvoda;
- proizvodnju proizvoda za mašine sa šrafovim;
- proizvodnju vijaka, šrafova, matica i sličnih navojnih proizvoda.

25.99 Proizvodnja ostalih metalnih proizvoda, na drugom mjestu nomenutih

Obuhvata:

- proizvodnju metalnih kućnih predmeta:
  - * stonog posuđa: tanjiri, tacne itd.,
  - * kuhinjskog posuđa: lonci, čajnici itd.,
  - * posuđa za serviranje hrane: činije, tanjiri itd.,
  - * tiganja, šerpi i drugih neelektričnih kuhinjskih posuda za upotrebu na stolu ili u kuhinji,
  - * malih ručnih kuhinjskih aparata i dodataka,
  - * metalnih suđera za ribanje;
- proizvodnju građevinskih komponenti od cinka: oluci, završeci za krovove, kade, sudopere, lavaboi i slični proizvodi;
- proizvodnju metalnih proizvoda za kancelarijsku upotrebu, osim namještaja;
- proizvodnju sefova, sigurnosnih kutija, oklopnih vrata itd.;
- proizvodnju različitih metalnih proizvoda:
  - * propelera za brodove i njihovih lopatica,
  - * sidara,
  - * zvona,
  - * sklopljenih okova za železničke pruge,
  - * kopči, šnala, udica,
  - * metalnih merdevina,
  - * metalnih znakova, uključujući saobraćajne znakove,
- proizvodnju kesa od metalne folije;
- proizvodnju trajnih metalnih magneta;
- proizvodnju metalnih vakuumskih bokala i flaša,
- proizvodnju metalnih bedževa i metalnih vojnih oznaka;
- proizvodnju metalnih uvijača za kosu, drški i ramova za kišobrane, češljeva.

Ne obuhvata:

- proizvodnju mačeva i bajoneta, vidjeti grupu 25.61;
- proizvodnju kolica za kupovinu, vidjeti grupu 30.99;
- proizvodnju metalnog namještaja, vidjeti grupu 31.00;
- proizvodnju sportske opreme, vidjeti grupu 32.30;
- proizvodnju igara i igračaka, vidjeti grupu 32.40.

26

Proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda

Obuhvata:

- proizvodnju računara, perifernih računarskih jedinica, komunikacionih uređaja i sličnih elektronskih proizvoda, uključujući i sastavne dijelove ovih uređaja. Proizvodni proces karakteriše dizajn i upotreba integralnih kola i primjena visokospecijalizovane tehnologije.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- proizvodnju potrošačke elektronike, mjernih, istraživačkih i navigacionih uređaja, kontrolnih, laserskih, elektromedicinskih i elektroterapeutskih aparata i instrumenata, optičkih instrumenata i opreme, kao i proizvodnju magnetnih i optičkih medija.

Ne obuhvata:

- proizvodnju provodnika za elektronsku upotrebu i optičkih vlaknastih kablova, vidjeti oblast 27.

26.1 Proizvodnja elektronskih elemenata i ploča

26.11 Proizvodnja elektronskih elemenata

Obuhvata:

- proizvodnju poluprovodničkih i drugih elemenata za korišćenje u elektronici;
- proizvodnju elektronskih kondenzatora;
- proizvodnju otpornika;
- proizvodnju mikroprocesora;
- proizvodnju električnih cijevi;
- proizvodnju kablova: kablova za štampače, monitore, USB kablova;
- proizvodnju golih štampanih ploča, koje sadrže samo provodne elemente i kontakte;
- proizvodnju integrisanih kola (analognih, digitalnih ili hibridnih);
- proizvodnju dioda, tranzistora i srodnih diskretnih uređaja;
- proizvodnju induktora (npr. prigušnica, kalemova, transformatora) za elektronske komponente;
- proizvodnju elektronskih kristala i sklopova kristala;
- proizvodnju solenoida, prekidača i pretvarača za elektronske primjene;
- proizvodnju kockica ili pločica koje se sastoje od hemijskih elemenata (npr. silicijuma), selektivno dopiranih ili difuzovanih radi stvaranja diskretnih regija za primjenu u oblasti elektronike;
- proizvodnju komponenti za prikaz (plazma, polimer, LCD);
- proizvodnju svjetlećih dioda (LED);
- proizvodnju fotonaponskih ćelija, modula i panela.

Ne obuhvata:

- štampanje pametnih kartica, vidjeti grupu 18.12;
- proizvodnju štampanih kola koja sadrže provodne elemente, kontakte i druge pasivne elemente, vidjeti grupu 26.12;
- proizvodnju ekrana za računare i televizore, vidjeti grupu 26.20, 26.40;
- proizvodnju modema (uređaja za prenos podataka), vidjeti grupu 26.30;
- proizvodnju rendgenskih cijevi i sličnih uređaja za zračenje, vidjeti grupu 26.60;
- proizvodnju optičke opreme i instrumenata, vidjeti grupu 26.70;
- proizvodnju sličnih uređaja za električne primjene, vidjeti oblast 27;
- proizvodnju fluorescentnih svjetiljki, vidjeti grupu 27.11;
- proizvodnju solarnih generatora koji mogu direktno napajati, npr. motor ili elektrolizer, vidjeti grupu 27.11;
- proizvodnju električnih releja, vidjeti grupu 27.12;
- proizvodnju uređaja za električno ožičenje, npr. konektora, vidjeti grupu 27.33;
- proizvodnju solarnih bojlera, vidjeti grupu 28.21;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju sklopljenih električnih provodnika, izolovanih i opremljenih konektorima, vidjeti grupu 27.90; - instalaciju solarnih panela, vidjeti grupu 43.21; - ugradnju solarnih sistema za grijanje, vidjeti grupui 43.22.
			26.12	Proizvodnja štampanih elektronskih ploča
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju opterećenih štampanih ploča koje sadrže provodne elemente, kontakte i druge pasivne elemente; - ugradnju pasivnih elemenata na štampane ploče; - proizvodnju interfejs kartica, npr. zvučnih, video, kontrolera, mrežnih kartica, modema, sa ugrađenim pasivnim elementima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - štampanje pametnih kartica, vidjeti grupu 18.12; - proizvodnju golih štampanih ploča, koje sadrže samo provodne elemente i kontakte, vidjeti grupu 26.11;
			26.2	Proizvodnja računara i periferne opreme
			26.20	Proizvodnja računara i periferne opreme
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju i/ili sastavljanje računara svih vrsta, kao što su centralne jedinice, stoni računari, prenosni računari (laptopovi), serveri kao i računarske periferne uređaje, poput uređaja za skladištenje, ulazno/izlaznih uređaja (štampači, monitori, tastature). Računari mogu biti analogni, digitalni ili hibridni. Digitalni računari, najčešći tip, su uređaji koji obavljaju sledeće: (1) čuvaju programski program ili programe i podatke koji su odmah potrebni za izvršenje programa, (2) mogu biti slobodno programirani u skladu sa zahtjevima korisnika, (3) obavljaju aritmetičke proračune koje korisnik zatraži, i (4) izvršavaju, bez ljudske intervencije, program za obradu koji zahtijeva od računara da modifikuje svoje izvršenje putem logičkog odlučivanja tokom obrade. Analogni računari su sposobni da simuliraju matematičke modele i sadrže barem analogne elemente za kontrolu i programiranje. - proizvodnju desktop računara; - proizvodnju laptop računara; - proizvodnju centralnih jedinica; - proizvodnju ručnih računara; - proizvodnju magnetnih diskova, USB flash diskova i drugih uređaja za skladištenje; - proizvodnju optičkih uređaja za računare; - proizvodnju štampača; - proizvodnju monitora; - proizvodnju tastatura; - proizvodnju svih vrsta miševa, džojstika i dodataka za trackball; - proizvodnju specijalizovanih računarskih terminala; - proizvodnju računarskih servera; - proizvodnju skenera, uključujući skenere za bar kodove; - proizvodnju čitača pametnih kartica; - proizvodnju kaciga za virtuelnu realnost; - proizvodnju računarskih projektora (video projektora); - proizvodnju tonera za štampače.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- proizvodnju računarskih terminala, kao što su bankomati (ATM) i terminali za prodajna mjesta (POS), koji nisu mehanički upravljani;
- proizvodnju multifunkcionalnih kancelarijskih uređaja koji obavljaju dvije ili više sledećih funkcija: štampanje, skeniranje, kopiranje, faksiranje;
- punjenje tintnih patrona.

Ne obuhvata:

- reprodukciju snimljenih medija (računarski mediji, zvuk, video, itd.), vidjeti grupu 18.20;
- proizvodnju elektronskih komponenti i elektronskih sklopova koji se koriste u računarima i perifernim uređajima, vidjeti granu 26.1;
- proizvodnju računarskih modema, vidjeti grupu 26.12;
- proizvodnju interfejs kartica, modula i sklopova, vidjeti grupu 26.12;
- proizvodnju štampanih ploča opterećenih pasivnim elementima, vidjeti grupu 26.12;
- proizvodnju modema, opreme za prenos, vidjeti grupu 26.30;
- proizvodnju digitalnih komunikacionih prekidača, opreme za prenos podataka (npr. mostovi, ruteri, vrata), vidjeti grupu 26.30;
- proizvodnju potrošačkih elektronskih uređaja, npr. CD plejera, DVD plejera, vidjeti grupu 26.40;
- proizvodnju televizijskih monitora i ekrana, vidjeti grupu 26.40;
- proizvodnju konzola za video igre, vidjeti grupu 26.40;
- proizvodnju praznih optičkih i magnetnih medija za upotrebu sa računarima ili drugim uređajima, vidjeti grupu 26.70.

26.3 Proizvodnja komunikacione opreme

26.30 Proizvodnja komunikacione opreme

Obuhvata:

- proizvodnju opreme za centralnu kancelarijsku prekidačnu stanicu;
- proizvodnju opreme za telefone i prenos podataka koja se koristi za prenos signala elektronski putem žičanih ili bežičnih mreža, npr. radio i televizijski prenos, bežična komunikaciona oprema;
- proizvodnju bežičnih telefona;
- proizvodnju opreme za privatnu centralu (PBX);
- proizvodnju telefonske i faksimil opreme, uključujući telefonske sekretarice;
- proizvodnju opreme za prenos podataka, npr. mostove, rutere, prolaze;
- proizvodnju antena za prenos i prijem;
- proizvodnju opreme za kablovsku televiziju;
- proizvodnju pejdžera;
- proizvodnju mobilnih telefona;
- proizvodnju opreme za mobilnu komunikaciju;
- proizvodnju opreme za radio i televizijske studije i emitovanje, uključujući televizijske kamere;
- proizvodnju modema i opreme za prenos;
- proizvodnju radio i televizijskih predajnika;
- proizvodnju komunikacionih uređaja koji koriste infracrvene signale (npr. daljinske upravljače).

Takođe obuhvata:

- proizvodnju pametnih satova.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju elektronskih komponenti i sklopova koji se koriste u komunikacionoj opremi, uključujući računarske modeme, vidjeti grupu 26.12;
				- proizvodnju štampanih ploča sa pasivnim elementima, vidjeti grupu 26.12;
				- proizvodnja računara i računarske periferne opreme, vidjeti grupu 26.20;
				- proizvodnju potrošačke audio i video opreme, vidjeti grupu 26.40;
				- proizvodnju sistema za alarmiranje protiv provale i požara, koji šalju signale u kontrolnu stanicu, vidjeti grupu 26.51;
				- proizvodnju GPS uređaja, vidjeti grupu 26.51;
				- proizvodnju elektronskih semafora, vidjeti grupu 27.90;
				- proizvodnju saobraćajnih svjetala, vidjeti grupu 27.90.
	26.4			Proizvodnja elektronskih uređaja za široku potrošnju
		26.40		Proizvodnja elektronskih uređaja za široku potrošnju
				Obuhvata:
				- proizvodnju elektronske audio i video opreme za kuću, motorna vozila, sisteme javnog obavještanja i pojačala za muzičke instrumente;
				- proizvodnju video rekordera i opreme za umnožavanje;
				- proizvodnju televizora;
				- proizvodnju televizijskih monitora i displeja;
				- proizvodnju audio uređaja za snimanje i umnožavanje;
				- proizvodnju multimedijalnih projektora pogodnih za korišćenje prvenstveno sa uređajima za prenos i prijem televizijskih signala;
				- proizvodnju stereo opreme;
				- proizvodnju radio prijemnika;
				- proizvodnju zvučnih sistema;
				- proizvodnju video kamera za kućnu upotrebu;
				- proizvodnju džuboksa;
				- proizvodnju pojačala za muzičke instrumente i sisteme za javnu adresu;
				- proizvodnju mikrofona;
				- proizvodnju uređaja za reprodukciju optičkih medija sa optičkim čitačima;
				- proizvodnju karaoke mašina;
				- proizvodnju slušalica, npr. za radio, stereo ili računar;
				- proizvodnju konzola za video igre;
				- proizvodnju personalnih audio i video slušalica, uključujući slušalice za virtuelnu stvarnost;
				- proizvodnju audio i video opreme za kućni bioskop.
				Ne obuhvata:
				- umnožavanje snimljenih medija (računarski mediji, zvuk, video itd.), vidjeti granu 18.2;
				- proizvodnju računarskih perifernih uređaja i računarskih monitora, vidjeti grupu 26.20;
				- proizvodnju telefonskih sekretarica, vidjeti grupu 26.30;
				- proizvodnju pejdžera, vidjeti grupu 26.30;
				- proizvodnju daljinskih upravljača (radio i infracrveni), vidjeti grupu 26.30;
				- proizvodnju opreme za radiodifuziju i studije, vidjeti grupu 26.30;
				- proizvodnju antena, vidjeti grupu 26.30;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju opreme za radiodifuzne studije, npr. opreme za reprodukciju, odašiljačkih i prijemnih antena, komercijalnih video kamera, vidjeti grupu 26.30; - proizvodnju digitalnih kamera, vidjeti grupu 26.70; - proizvodnju elektroničkih igara s fiksnim (nezamjenjivim) softverom, vidjeti grupu 32.40.
			26.5	Proizvodnja mjernih instrumenata za ispitivanje i satova
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju senzora, opremu za mjerenje, testiranje i navigaciju koja se koristi u razne industrijske i neindustrijske svrhe, uključujući uređaje za mjerenje vremena, poput satova i ručnih satova, kao i povezanih uređaja.
			26.51	Proizvodnja instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navigaciju
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju uređaja i instrumenata za pretraživanje, detekciju, navigaciju, usmjeravanje, aeronautiku i nautiku, kao i vazduhoplovnih i pomorskih sistema i instrumenata; automatskih kontrola i regulatora za primjene poput grijanja, klimatizacije, hlađenja i kućnih aparata; instrumenata i uređaja za mjerenje, prikazivanje, indikaciju, bježenje, prenos i kontrolu temperature, vlažnosti, pritiska, vakuuma, sagorijevanja, protoka, nivoa, viskoznosti, gustine, kiselosti, koncentracije i rotacije; totalizatore (tj. registratore) mjerača tečnosti i uređaja za brojanje; instrumenata za mjerenje i testiranje karakteristika električne energije i električnih signala; instrumenata i sistema za laboratorijsku analizu hemijskog ili fizičkog sastava ili koncentracije uzoraka čvrstih, tečnih, gasovitih ili kompozitnih materijala; kao i drugih mjernih i testnih instrumenata i njihovih djelova. - proizvodnju neelektrične opreme za mjerenje, testiranje i navigaciju (osim jednostavnih mehaničkih alata); - proizvodnju instrumenata za avio-motore; - proizvodnju opreme za testiranje emisija automobila; - proizvodnju meteoroloških instrumenata; - proizvodnju opreme za testiranje i inspekciju fizičkih svojstava; - proizvodnju poligrafskih aparata; - proizvodnju instrumenata za detekciju i praćenje radijacije; - proizvodnju instrumenata za geodetska mjerenja; - proizvodnju termometara sa tečnošću u staklu i bimetalnih termometara (osim medicinskih); - proizvodnju uređaja za mjerenje vlažnosti vazduha; - proizvodnju hidrotermičkih graničnih kontrola; - proizvodnju kontrola za plamen i gorionike; - proizvodnju spektrometara; - proizvodnju pneumatskih mjerača; - proizvodnju mjerača potrošnje, npr. za vodu, gas, električnu energiju; - proizvodnju mjerača protoka i uređaja za brojanje; - proizvodnju brojača (tally counters); - proizvodnju detektora mina, generatora impulsa (signala) i detektora metala; - proizvodnju opreme za istraživanje, detekciju, navigaciju, vazduhoplovstvo i nautiku, uključujući sonobuoe; - proizvodnju radarske opreme;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju GPS uređaja;
- proizvodnju sistema protivprovalnih i protivpožarnih alarma koji šalju signale kontrolnoj stanici;
- proizvodnju uređaja za zaštitu životne sredine i automatskih kontrola za uređaje;
- proizvodnju sistema za upravljanje okruženjem i automatskih kontrola za uređaje;
- proizvodnju opreme za mjerenje i bjeleženje, npr. snimača podataka o letu (crnih kutija);
- proizvodnju detektora pokreta;
- proizvodnju radara;
- proizvodnju laboratorijskih analitičkih instrumenata (npr. opreme za analizu krvi);
- proizvodnju laboratorijskih vaga, balansa, inkubatora i razne laboratorijske opreme za mjerenje, testiranje itd.;
- proizvodnju senzora i opreme za detekciju.

Ne obuhvata:

- proizvodnju telefonskih sekretarica, vidjeti grupu 26.30;
- proizvodnju opreme za zračenje, vidjeti grupu 26.60;
- proizvodnju optičke opreme za pozicioniranje, vidjeti grupu 26.70;
- proizvodnju diktirajućih aparata, vidjeti grupu 28.23;
- proizvodnju vaga (osim osjetljivih laboratorijskih vaga), libela, trakomera itd., vidjeti grupu 28.29;
- proizvodnju medicinskih termometara, vidjeti grupu 32.50;
- ugradnju opreme za industrijsku kontrolu procesa, vidjeti grupu 33.20.

26.52 Proizvodnja satova

Obuhvata:

- proizvodnju satova, zidnih satova i mehanizama za mjerenje vremena, kao i njihovih dijelova.
- proizvodnju satova i zidnih satova svih vrsta, uključujući satove za instrument table;
- proizvodnju kućišta za satove i zidne satove, uključujući kućišta od plemenitih metala;
- proizvodnju opreme za mjerenje vremena i opreme za mjerenje, bjeleženje i prikazivanje vremenskih intervala pomoću mehanizma za satove ili zidne satove sa sinhronim motorom, npr.:
  - * parking satovi,
  - * vremenski satovi,
  - * pečati za vrijeme/datum,
  - * tajmeri za procese;
- proizvodnju vremenskih prekidača i drugih uređaja sa mehanizmom za satove ili zidne satove sa sinhronim motorom:
  - * vremenski zaključavači (brave);
- proizvodnju komponenata za satove i zidne satove, npr.:
  - * mehanizmi svih vrsta za satove i zidne satove,
  - * opruge, ležišta za osovine, brojčanici, kazaljke, ploče, mostovi i drugi dijelovi,
  - * kućišta i kućišta za satove i zidne satove od svih materijala.

Ne obuhvata:

- proizvodnju narukvica za satove od nemetalnih materijala (tekstila, kože, plastike), vidjeti grupu 15.12;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pametnih satova, vidjeti grupu 26.30; - proizvodnju narukvica za satove od plemenitih metala, vidjeti grupu 32.12; - proizvodnju narukvica za satove od nemetalnih plemenitih metala, vidjeti grupu 32.13.
		26.6		Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme
			26.60	Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju aparata i cijevi za zračenje (npr. industrijskih, medicinsko-dijagnostičkih, medicinsko-terapeutskih i istraživačko-naučnih); *rentgen-aparata i aparata koji koriste alfa, beta ili gama zrake; - proizvodnju CT skenera; - proizvodnju PET skenera; - proizvodnju opreme za magnetnu rezonancu (MRI); - proizvodnju medicinske ultrazvučne opreme; - proizvodnju elektrokardiografa; - proizvodnju elektromedicinske endoskopske opreme; - proizvodnju medicinskih laserskih aparata; - proizvodnju pejsmejкера; - proizvodnju slušnih aparata. Takođe obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju aparata za sterilizaciju mlijeka i hrane. Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju solarijuma, vidjeti grupu 27.90.
		26.7		Proizvodnja optičkih instrumenata, magnetnih i optičkih medija i fotografske opreme
			26.70	Proizvodnja optičkih instrumenata, magnetnih i optičkih medija i fotografske opreme Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju optičkih instrumenata i sočiva, npr. dvogleđa, mikroskopa (osim elektronskih i protonskih), teleskopa, prizmi, sočiva (osim oftalmoloških); premazivanje ili poliranje sočiva (osim oftalmoloških); montažu sočiva (osim oftalmoloških); proizvodnju fotografske opreme, npr. fotoaparata, kao i proizvodnju svjetlomera. - proizvodnju optičkih ogledala; - proizvodnju optičke opreme za oružja; - proizvodnju optičke opreme za pozicioniranje; - proizvodnju optičkih uveličavajućih instrumenata; - proizvodnju optičkih preciznih alata za mašinstvo; - proizvodnju optičkih komparatora; - proizvodnju filmskih i digitalnih kamera; - proizvodnju projektora za filmove i slajdove; - proizvodnju projektora za overhead prozirne slajdove;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju optičkih uređaja i instrumenata za mjerenje i provjeru (npr. oprema za kontrolu vatre, fotografski svjetlomjeri, daljinomeri); - proizvodnju sočiva, optičkih mikroskopa, dvogleda i teleskopa; - proizvodnju objektivnih sočiva za kamere, projektore ili fotografske povećivače ili smanjivače; - proizvodnju laserskih sklopova; - proizvodnju neupisanih magnetnih audio i video traka; - proizvodnju neupisanih optičkih diskova; <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umnožavanje snimljenih medija (računarskih medija, zvuka, videa, itd.) vidjeti grupu 18.20; - proizvodnju računarskih projektora, vidjeti grupu 26.20; - proizvodnju komercijalnih TV i video kamera, vidjeti grupu 26.30; - proizvodnju video kamera za kućnu upotrebu, vidjeti grupu 26.40; - proizvodnju požarnih alarma, vidjeti grupu 26.51; - proizvodnju kompletnog uređaja koji koristi laserske komponente, vidi proizvodnu grupu prema vrsti mašinerije (npr. medicinska laserska oprema, vidjeti grupu 26.60); - proizvodnju mašina za fotokopiranje, vidjeti grupu 28.23; - proizvodnju oftalmoloških proizvoda, vidjeti grupu 32.50.
27				<p>Proizvodnja električne opreme</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju generatora, transformatora i opreme za distribuciju električne energije. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju električne rasvjete, signalne opreme i električnih kućnih aparata. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju elektronskih proizvoda, vidjeti oblast 26.
	27.1			<p>Proizvodnja elektromotora, generatora, transformatora i uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju energetskih, distributivnih i specijalnih transformatora; električnih motora, generatora i generator-motorskih setova.
		27.11		<p>Proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju svih električnih motora i transformatora: naizmjenične (AC), jednosmerne (DC) i AC/DC. - proizvodnju električnih motora, osim za motorna vozila; - proizvodnju distributivnih transformatora, električnih; - proizvodnju lučnih transformatora za zavarivanje; - proizvodnju prigušnica za gasno-izbojne lampe ili cijevi (tj. transformatora); - proizvodnju transformatora za trafostanice za distribuciju električne energije;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju regulatora napona za prenos i distribuciju;
- proizvodnju invertora, ispravljača i konvertora;
- proizvodnju električnih linearnih aktuatora;
- proizvodnju generator-setova sa primarnim pokretačem (osim generator-setova sa turbinama);
- proizvodnju elektroenergetskih generatora (osim alternatora za punjenje baterija za motore sa unutrašnjim sagorevanjem);
- proizvodnju generator-motorskih setova (osim generator-set jedinica sa turbinama);
- previjanje armatura u fabrici;
- proizvodnju solarnih generatora koji se mogu direktno koristiti za napajanje, npr. motora ili elektrolizera.

Ne obuhvata:

- proizvodnju elektronskih transformatora i prekidača, vidjeti grupu 26.11;
- proizvodnju fotonaponskih ćelija, modula i panela, vidjeti grupu 26.11;
- proizvodnju opreme za električno zavarivanje i lemljenje, vidjeti grupu 27.90;
- proizvodnju generator-setova sa turbinama, vidjeti grupu 28.11;
- proizvodnju električnih motora za motorna vozila, vidjeti grupu 29.10;
- proizvodnju startera i generatora za motore sa unutrašnjim sagorevanjem, vidjeti grupu 29.31.

27.12 Proizvodnja uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije

Obuhvata:

- proizvodnju prekidača za energetske krugove;
- proizvodnju prenaponskih zaštita (za napon na nivou distribucije);
- proizvodnju kontrolnih panela za distribuciju električne energije;
- proizvodnju električnih releja;
- proizvodnju kanala za aparate električnih razvodnih ploča;
- proizvodnju električnih osigurača;
- proizvodnju elektro prekidača;
- proizvodnju električnih prekidača za napajanje (osim tastera, prekidača sa oprugom, solenoidnih i klackalnih prekidača).

Ne obuhvata:

- proizvodnju uređaja za kontrolu okruženja i instrumenata za kontrolu industrijskih procesa, videte grupu 26.51;
- proizvodnju generator-motorskih setova (osim generator-set jedinica sa turbinama), vidjeti grupu 27.11;
- proizvodnju prekidača za električne krugove, npr. tastera i prekidača sa oprugom, vidjeti grupu 27.33.

27.2 Proizvodnja baterija i akumulatora

27.20 Proizvodnja baterija i akumulatora

Obuhvata:

- proizvodnju baterija koje se ne mogu puniti i punjivih baterija;
- proizvodnju primarnih ćelija i primarnih baterija:
  - * ćelije koje sadrže manganske diokside, živin dioksid, srebrni oksid itd.;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju električnih akumulatora, uključujući djelove tih akumulatora: <ul style="list-style-type: none"> * separatori, kontejneri, poklopci; - proizvodnju olovno-kiselinskih baterija; - proizvodnju NiCad baterija; - proizvodnju NiMH baterija; - proizvodnju litijumskih baterija; - proizvodnju baterija sa suvim ćelijama; - proizvodnju baterija sa vlažnim ćelijama; - proizvodnju baterija za vozila i bicikle; - proizvodnju sistema za skladištenje energije u baterijama. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju stanica za punjenje automobila, vidjeti grupu 27.90; - ugradnju električnih sistema za skladištenje energije u zgradama, vidjeti grupu 43.21
			27.3	<p>Proizvodnja žičane i kablovske opreme</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju žičane opreme za prenos električne struje i ostale žičane opreme za ožičavanje električnih kola bez obzira na materijal. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolaciju žica i proizvodnju vlaknastih optičkih kablova.
			27.31	<p>Proizvodnja kablova od optičkih vlakana</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kablova od optičkih vlakana za prenos podataka ili uživo prenos slika, sa ili bez priključaka. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju staklenih vlakana ili niti, vidjeti grupu 23.14; - proizvodnju priključaka za optička vlakna, optičke vlaknaste snopove i kablove, vidjeti grupu 27.33; - instalaciju optičkih vlakana i drugih kablova za zgrade, vidjeti grupu 43.21.
			27.32	<p>Proizvodnja ostalih elektronskih i električnih provodnika i kablova</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju izolovane žice i kablova od čelika, bakra i aluminijuma. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju (vuču) žica, vidjeti grupu 24.34, 24.41, 24.42, 24.43, 24.44, 24.45; - proizvodnju elektro-kablova sa izolovanim žicama i priključcima, vidjeti grupu 27.90; - proizvodnju setova kablova, žičanih sistema i sličnih setova ili sklopova kablova za automobilske aplikacije, vidjeti grupu 29.31.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

27.33 Proizvodnja elektroinstalacionog materijala

Obuhvata:

- proizvodnju uređaja za elektroinstalacije koji prenose i ne prenose struju, za električne mreže, bez obzira na materijal;
- proizvodnju šipki za autobuse, električnih provodnika (osim prekidača);
- proizvodnju uzemljenih strujnih osigurača (GFCI);
- proizvodnju držača za lampe;
- proizvodnju gromobranskih uređaja i namotaja;
- proizvodnju prekidača za električno ožičenje (npr. na pritisak, tasteri, prekidači sa oprugom, klackalni prekidači);
- proizvodnju električnih utikača, priključaka ili utičnica;
- proizvodnju kutija za električno ožičenje (npr. spajališta, izlaznih kutija, kutije za prekidače);
- proizvodnju električnih instalacija i fittinga;
- proizvodnju opreme za stubove i vodove za prenos energije;
- proizvodnju plastičnih uređaja za ožičenje koji ne prenose struju, uključujući plastične kutije za spajanje, poklopce, plastične fittinge za stubove i poklopce prekidača.

Ne obuhvata:

- proizvodnju keramičkih izolatora, vidjeti grupu 23.43;
- proizvodnju priključaka, utičnica i prekidača za elektronske komponente, vidjeti grupu 26.11.

27.4 Proizvodnja opreme za osvjetljenje

27.40 Proizvodnja opreme za osvjetljenje

Obuhvata:

- proizvodnju sijalica, cijevi i elemenata za njih (osim stakla za sijalice), uređaja za električno osvjetljenje i elemenata za uređaje za električno osvjetljenje (osim uređaja za elektroinstalacije koji prenose struju).
- proizvodnju lampi, svjetlosnih tijela i sijalica, npr. neonskih, sa grafičkim vlaknima, fluorescentne, ultraljubičaste, infracrvene, LED;
- proizvodnju plafonskih ili zidnih svjetlosnih tijela, npr. lusteri;
- proizvodnju stonih ili podnih lampi (tj. svjetlosnih tijela);
- proizvodnju svjetlosnih lanaca;
- proizvodnju električnih cjepanica za kamine;
- proizvodnju baterijskih svjetiljki;
- proizvodnju električnih lampi za insekte;
- proizvodnju lanterna (npr. acetilenske, električne, na gas, benzin, kerozin);
- proizvodnju reflektora;
- proizvodnju svjetlosnih tijela za uličnu rasvjetu (osim saobraćajnih signala);
- proizvodnju svjetlosne opreme za transportna sredstva (npr. za motorna vozila, avione, brodove);
- proizvodnju solarnih svjetlosnih uređaja.

Ne obuhvata:

- proizvodnju staklenih predmeta i staklenih djelova za svjetlosna tijela, vidjeti grupu 23.15;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju svetlosnih dioda (LED), vidjeti granu 26.1;
- proizvodnju uređaja za ožičenje koji prenose struju i ne prenose struju za svjetlosna tijela, vidjeti grupu 27.33;
- proizvodnju plafonskih ventilatora ili ventilatora za kupatila sa integrisanim svjetlosnim tijelima, vidjeti grupu 27.51;
- proizvodnju električne signalne opreme, npr. saobraćajnih svijetala i opreme za pješačke signale, vidjeti grupu 27.90;
- proizvodnju električnih znakova, vidjeti grupu 27.90.

27.5 Proizvodnja aparata za domaćinstvo

Obuhvata:

- proizvodnju malih električnih aparata i električnih kućnih uređaja, kućnih ventilatora, usisivača za domaćinstvo, električnih uređaja za održavanje podova u domaćinstvima, uređaja za kuvanje za domaćinstvo, opreme za pranje veša za domaćinstvo, frižidera za domaćinstvo, uspravnih i zamrzivača sa sandukom, kao i drugih električnih i neelektričnih kućnih aparata, npr. mašina za pranje sudova, grijača vode, uređaja za odlaganje otpada. Ova grupa uključuje proizvodnju aparata koji koriste električnu energiju, gas ili druge izvore goriva.

27.51 Proizvodnja električnih aparata za domaćinstvo

Obuhvata:

- proizvodnju električnih kućnih aparata:
  - * frižidera,
  - * zamrzivača,
  - * mašina za pranje sudova,
  - * mašina za pranje i sušenje veša,
  - * usisivača,
  - * polirke za podove,
  - * uređaja za odlaganje otpada,
  - * mlinova, blendera, sokovnika,
  - * otvarača za konzerve,
  - * električnih brijanja, električnih četkica za zube i druge električne uređaje za ličnu higijenu,
  - * oštrača noževa,
  - * aspiratora,
- proizvodnju elektrotermalnih aparata za domaćinstvo:
  - * električne grijalice za vodu,
  - * električne čebadi,
  - * električne sušalice, češljeve, četke, viklera,
  - * električne pegle,
  - * grijače prostora i prenosne ventilatore za domaćinstvo,
  - * električne rerne,
  - * mikrotalasne rerne,
  - * šporete, grijne ploče,
  - * tosteri,
  - * električni roštilji,
  - * aparate za kafu ili čaj,
  - * tiganji, roštilji, rešetke, nape,
  - * električne grijne otpornike itd.,
  - * stone, podne, zidne, prozorske, plafonske ili krovne ventilatore.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- proizvodnju neelektričnih grejalica za prostorije, vidjeti grupu 27.52;
- proizvodnju komercijalnih i industrijskih frižidera i zamrzivača, klima uređaja za prostorije, ventilatora za potkrovlje, grijalica za prostorije sa trajnim montažama, komercijalnih aspiratora, komercijalnih uređaja za kuvanje; komercijalnih uređaja za pranje veša, suvo čišćenje i presovanje; komercijalnih, industrijskih i institucionalnih usisivača, vidjeti oblast 28;
- proizvodnju opreme za centralno grejanje sa trajnim montažama, vidjeti grupu 28.21;
- proizvodnju mašina za šivenje za domaćinstvo, vidjeti grupu 28.94;
- ugradnju centralnih sistema za usisavanje, vidjeti grupu 43.24.

27.52 Proizvodnja neelektričnih aparata za domaćinstvo

Obuhvata:

- proizvodnju neelektričnih kućnih aparata za kuvanje i grejanje:
  - * neelektrične grijalice za prostorije, kuhinjske ploče, rešetke, šporete, grijače vode, aparate za kuvanje, grijače za tanjire, roštilje.

Ne obuhvata:

- proizvodnju solarnih bojlera, vidjeti grupu 28.21.

27.9 Proizvodnja ostale električne opreme

27.90 Proizvodnja ostale električne opreme

Obuhvata:

- proizvodnju razne električne opreme, osim motora, generatora i transformatora, baterija i akumulatora, žica i uređaja za ožičenje, opreme za osvetljenje ili kućnih aparata.
- proizvodnju punjača za baterije, poluprovodničkih;
- proizvodnju električnih uređaja za otvaranje i zatvaranje vrata;
- proizvodnju električnih zvona;
- proizvodnju produžnih kablova napravljenih od kupljenih izolovanih žica;
- proizvodnju ultrazvučnih mašina za čišćenje (osim laboratorijskih i stomatoloških);
- proizvodnju solarijuma;
- proizvodnju gorivih ćelija, regulisanih i neregulisanih izvora napajanja;
- proizvodnju neprekinutih izvora napajanja (UPS);
- proizvodnju uređaja za suzbijanje prenapona (osim za naponske nivoe raspodjele);
- proizvodnju kablova za aparate, produžnih kablova i drugih setova kablova sa izolovanim žicama i priključcima;
- proizvodnju ugljeničnih i grafitnih elektroda, kontakata i drugih električnih ugljeničnih i grafitnih proizvoda;
- proizvodnju akceleratora čestica;
- proizvodnju električnih kondenzatora, otpornika, kondenzatora i sličnih komponenti;
- proizvodnju elektromagneta;
- proizvodnju sirena;
- proizvodnju elektronskih semafora;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju električnih znakova;
- proizvodnju električne signalne opreme, npr. saobraćajnih svjetala, opreme za pješačke signale;
- proizvodnju električnih izolatora (osim staklenih ili porculanskih);
- proizvodnju električne opreme za zavarivanje i lemljenje, uključujući lemljenje sa ručnim lemlicama;
- proizvodnju mašina za electroplating;
- proizvodnju punjača za motorna vozila;
- proizvodnju sklopljenih kablova sa priključcima;
- proizvodnju stanica za punjenje automobile.

Ne obuhvata:

- proizvodnju staklenih električnih izolatora, vidjeti grupu 23.15;
- proizvodnju porcelanskih električnih izolatora, vidjeti grupu 23.43;
- proizvodnju ugljeničnih i grafitnih vlakana i proizvoda (osim elektroda i električnih primjena), vidjeti grupu 23.99;
- proizvodnju elektronskih komponenti, kao što su ispravljači, integrisana kola za regulaciju napona, integrisana kola za konverziju energije, elektronski kondenzatori, elektronski otpornici i slični uređaji, vidjeti grupu 26.11;
- proizvodnju fotonaponskih ćelija, modula i panela, vidjeti grupu 26.11;
- proizvodnju transformatora, motora, generatora, uređaja za prebacivanje, releja i industrijskih kontrola, vidjeti granu 27.1;
- proizvodnju baterija, vidjeti grupu 27.20;
- proizvodnju komunikacionih i energetske žice, uređaja za ožičenje koji prenose i ne prenose struju, vidjeti granu 27.3;
- proizvodnju opreme za osvjetljenje, vidjeti grupu 27.40;
- proizvodnju aparata za domaćinstvo, vidjeti granu 27.5;
- proizvodnju neelektričnih uređaja za zavarivanje i lemljenje, vidjeti grupu 28.29;
- proizvodnju električne opreme za motorna vozila, npr. generatora, alternatora, svijećica, ožičenja za paljenje, sistema za električne prozore i vrata, regulatora napona, vidjeti grupu 29.31;
- proizvodnju inverter modula i gorivih ćelija za automobile, vidjeti grupu 29.31.

28

Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenutih

Obuhvata:

- proizvodnju mašina i opreme koje djeluju nezavisno na materijal, bilo mehanički ili termički, ili vrše rad na materijalima (npr. rukovanje, prskanje, mjerenje ili pakovanje), uključujući njihove mehaničke komponente koje proizvode i primjenjuju silu, kao i sve posebno proizvedene primarne dijelove. Ovo uključuje proizvodnju fiksnih i mobilnih ili ručnih uređaja, bez obzira na to da li su dizajnirani za industrijski ili građevinski i civilni inženjering, poljoprivrednu ili kućnu upotrebu. Takođe spada proizvodnja specijalne opreme za transport putnika ili tereta unutar ograničenih prostora.

Ova oblast pravi razliku između proizvodnje specijalizovanih mašina, tj. mašina koje se koriste isključivo u određenoj NACE djelatnosti ili maloj grupi NACE djelatnosti, i mašina opšte namjene, tj. mašina koje se koriste u širokom spektru NACE industrija.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- proizvodnju druge specijalizovane mašinske opreme koja nije obuhvaćena drugim klasifikacijama, bez obzira da li se koristi u proizvodnom procesu, npr. oprema za zabavne parkove, automatska oprema za kuglanje.

Ne obuhvata:

- proizvodnju metalnih proizvoda za opštu upotrebu (oblast 25), povezane kontrolne uređaje, računarsku opremu, opremu za mjerenje i testiranje, uređaje za distribuciju i kontrolu električne energije (oblasti 26 i 27) i motorna vozila opšte namjene (oblast 29).

28.1 Proizvodnja mašina opšte namjene

28.11 Proizvodnja motora i turbina, osim motora za avione i motorna vozila

Obuhvata:

- proizvodnju motora sa unutrašnjim sagorijevanjem sa klipovima, osim motora za motorna vozila, avione i bicikle:
  - * pomorski motori,
  - * željeznički motori;
- proizvodnju djelova koji su pogodni za upotrebu isključivo ili uglavnom u motorima sa unutrašnjim sagorevanjem, npr. klipovi, klipna prstenja, karburatori i drugi djelovi za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem, dizel motori, osim za motorna vozila;
- proizvodnju usisnih i izduvnih ventila za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem;
- proizvodnju turbina i njihovih djelova:
  - * parne turbine i druge turbine na paru,
  - * hidraulične turbine, vodnih kola i njihovi regulatori,
  - * vjetroturbine i mlinovi,
  - * gasne turbine, osim turbojet motora ili turbopropelera za pogon aviona;
- proizvodnju boiler-turbinskih postrojenja;
- proizvodnju turbinsko-generatornih postrojenja, koji se sastoje od turbine i generatora montiranih zajedno;
- proizvodnju motora za industrijsku primjenu;
- fabričko remontovanje motora brodova i čamaca.

Ne obuhvata:

- proizvodnju električnih generatora (osim turbinskih generatornih postrojenja), vidjeti grupu 27.11;
- proizvodnju generatorskih postrojenja sa primarnim pogonskim uređajem (osim turbinskih generatorskih postrojenja), vidjeti grupu 27.11;
- proizvodnju djelova motora sa unutrašnjim sagorijevanjem za motorna vozila, vidjeti grupu 29.10;
- proizvodnju električnih uređaja i komponenata motora sa unutrašnjim sagorijevanjem za motorna vozila, vidjeti granu 29.3;
- proizvodnju motora sa unutrašnjim sagorijevanjem za avione, vidjeti granu 30.3;
- proizvodnju motora za motocikle, vidjeti grupu 30.91;
- proizvodnju motora za avione, turbodžet motora i turbopropelera, vidjeti grupu 30.31, 30.32.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

28.12 Proizvodnja hidrauličnih pogonskih uređaja

Obuhvata:

- proizvodnju hidrauličnih i pneumatskih motora i motora sa fluidnim pogonom, cilindara i ventila;
- proizvodnju opreme za pripremu vazduha za upotrebu u pneumatskim sistemima;
- proizvodnju hidrauličnih sistema sa fluidnim pogonom;
- proizvodnju hidraulične transmisione opreme.

Ne obuhvata:

- proizvodnju hidrauličnih ili pneumatskih cijevi, cijevi i crijeva od gume, vidjeti grupu 22.12;
- proizvodnju hidrauličnih ili pneumatskih cijevi, cijevi i crijeva od plastike, vidjeti grupu 22.21;
- proizvodnju kompresora, vidjeti grupu 28.13;
- proizvodnju pumpi koje nisu hidraulične pumpe sa fluidnim pogonom, vidjeti grupu 28.13;
- proizvodnju ventila za primjenu koja nije vezana za fluidnu energiju, vidjeti grupu 28.14;
- proizvodnju mehaničke, tj. hidrostatske i hidrodinamičke, transmisione opreme, vidjeti grupu 28.15.

28.13 Proizvodnja ostalih pumpi i kompresora

Obuhvata:

- proizvodnju vazдушnih ili vakumskih pumpi, kompresora vazduha ili drugih gasova;
- proizvodnju pumpi za tečnosti, sa ili bez ugrađenog uređaja za mjerenje;
- proizvodnju pumpi za unutrašnje sagorijevanje, npr. pumpi za ulje, vodu i gorivo za motorna vozila.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju ručnih pumpi.

Ne obuhvata:

- proizvodnju hidrauličnih i fluidnih pumpi, vidjeti grupu 28.12.

28.14 Proizvodnja ostalih slavina i ventila

Obuhvata:

- proizvodnju industrijskih slavina i ventila, uključujući ventile za regulaciju i ulazne slavine;
- proizvodnju slavina i ventila za sanitarne uređaje;
- proizvodnju slavina i ventila za radijatore centralnog grejanja.

Ne obuhvata:

- proizvodnju ventila od nemetalne vulkanizovane gume, stakla ili keramičkih materijala, vidjeti grupu 22.12, 23.15 ili 23.44;
- proizvodnju ulaznih i izduvnih ventila za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem, vidjeti grupu 28.11;
- proizvodnju ventila za hidraulični ili pneumatski prenos i opremu za pripremu vazduha za upotrebu u pneumatskim sistemima, vidjeti grupu 28.12.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

28.15 Proizvodnja ležajeva, zupčanika i zupčastih pogonskih elemenata

Obuhvata:

- proizvodnju kugličnih i valjkastih ležajeva i djelova istih;
- proizvodnju opreme za mehanički prenos energije, npr.:
  - * prenosnih osovina, uključujući bregaste osovine, radilice i krakove,
  - * kućišta ležajeva i običnih ležajeva za osovine;
- proizvodnju zupčanika, zupčastih prenosnika i mjenjača brzina;
- proizvodnju kvačila i spojnice za osovine;
- proizvodnju plivajućih zamajaca i remenica;
- proizvodnju lanaca sa artikuliranim članovima;
- proizvodnju lanaca za prenos snage.

Ne obuhvata:

- proizvodnju drugih lanaca, vidjeti grupe 25.93;
- proizvodnju hidraulične prenosne opreme, vidjeti grupu 28.12;
- proizvodnju hidrostatičkih prenosnika, vidjeti grupu 28.12;
- proizvodnju kvačila za motorna vozila, vidjeti grupu 29.31;
- proizvodnju zupčanika, mjenjača i djelova za motorna vozila, vidjeti grupu 29.32;
- proizvodnju djelova za prenosnu opremu koji su pogodni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa motorima vozila ili vazduhoplovima, vidjeti oblasti 29, 30.

28.2 Proizvodnja ostalih mašina opšte namjene

28.21 Proizvodnja peći, gorionika i opreme za grijanje domaćinstava

Obuhvata:

- proizvodnju električnih i drugih industrijskih i laboratorijskih peći i pećnica, uključujući i peći za spaljivanje;
- proizvodnju pećnih gorionika;
- proizvodnju kotlova za centralno grijanje, solarnih bojlera za vodu i sličnih uređaja;
- proizvodnju uređaja za hlađenje i ventilaciju domaćinstava.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju mehaničkih kotlova, rešetki, izbacivača pepela i sličnih uređaja.

Ne obuhvata:

- proizvodnju električnih pećnica za domaćinstvo, vidjeti grupu 27.51;
- proizvodnju stonih, podnih, zidnih, prozorskih, plafonskih ili krovnih ventilatora, vidjeti grupu 27.51;
- proizvodnju sušilica za poljoprivredne proizvode, vidjeti grupu 28.93;
- proizvodnju peći za pekare i pećnica za keks, vidjeti grupu 28.93;
- proizvodnju sušilica za drvo, celulozu, papir ili papirni karton, vidjeti grupu 28.99;
- proizvodnju medicinskih, hirurških ili laboratorijskih sterilizatora, vidjeti grupu 32.50;
- proizvodnju (stomatoloških) laboratorijskih peći, vidjeti grupu 32.50.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

28.22 Proizvodnja opreme za podizanje i prenošenje

Obuhvata:

- proizvodnju ručno upravljane ili motorne opreme za podizanje, rukovanje, utovar ili istovar, kao što su:
  - * remenice, dizalice, vitlovi, i čekrci,
  - * naftni tornjevi, kranovi, mobilni podizači, stradlerski nosači,
  - * radni kamioni, sa ili bez opreme za podizanje ili rukovanje, sa ili bez samohodnosti, tipični za fabrike (uključujući ručne kamione i kolica),
  - * mehanički manipulatori i industrijski roboti specifično dizajnirani za podizanje, rukovanje, utovar ili istovar,
  - * proizvodnja besposadnih i robotskih viljuškara i uređaja za utovar/istovar paleta;
- proizvodnju transportera, žičara i sličnih uređaja;
- proizvodnju liftova, eskalatora i pokretnih stepenica;
- proizvodnju dijelova pogodnih za upotrebu isključivo ili pretežno sa opremom za podizanje i rukovanje.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju automatske opreme za podizanje i rukovanje za magacine.

Ne obuhvata:

- proizvodnju mašina za vertikalno poljoprivredno uzgajanje, vidjeti grupu 28.30;
- proizvodnju kontinuiranih dizalica i transportera za podzemnu upotrebu, vidjeti grupu 28.92;
- proizvodnju mehaničkih lopata, bagera i utovarivača sa lopatama, vidjeti grupu 28.92;
- proizvodnju industrijskih robota za više namjena, vidjeti grupu 28.99;
- proizvodnju kamiona sa kranovima, plovećih kranova, željezničkih kranova, vidjeti grupu 29.10, 30.11, 30.20;
- instalaciju liftova i dizalica, vidjeti grupu 43.24.

28.23 Proizvodnja kancelarijskih mašina i opreme, osim računara i računarske opreme

Obuhvata:

- proizvodnju računarskih mašina;
- proizvodnju registar kasa;
- proizvodnju kalkulatora;
- proizvodnju uređaja za mjerenje poštanske tarife, mašina za rukovanje poštom (mašine za punjenje, zatvaranje i adresiranje koverata; otvaranje, sortiranje, skeniranje);
- proizvodnju mašina za kucanje i stenografskih mašina;
- proizvodnja opreme za vezivanje kancelarijskog tipa (npr. plastično ili trakasto vezivanje);
- proizvodnju mašina za sortiranje, brojanje i umotavanje metalnog novca;
- proizvodnju mašina za oštrenje olovaka;
- proizvodnju mašina za spajanje;
- proizvodnju mašina za glasanje;
- proizvodnju držača za trake;
- proizvodnju probijača rupa;
- proizvodnju fotokopirnih mašina;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju crnih ploča; bijelih ploča i ploča za pisanje ili crtanje sa površinama za pisanje;
- proizvodnja diktafona.

Ne obuhvata:

- proizvodnju oštrača za olovke, vidjeti grupu 25.61;
- proizvodnju računara i perifernih uređaja, vidjeti grupu 26.20.

28.24 Proizvodnja ručnih pogonskih aparata sa mehanizmima

Obuhvata:

- proizvodnju ručnih alata sa sopstvenim električnim ili neelektričnim motorom ili pneumatskim pogonom, kao što su:
  - * cirkularne ili klipne testere,
  - * motorne testere (testere na lanac),
  - * bušilice i čekić bušilice,
  - * ručne električne brusilice,
  - * pneumatski čekići za esker,
  - * polirači,
  - * freze,
  - * brusilice,
  - * spajalice,
  - * pneumatske mašine za zakivanje nitni,
  - * mašine za ravnjanje drveta,
  - * makaze i alate za sječenje,
  - * udarni ključevi,
  - * ekseri sa prahom;

Ne obuhvata:

- proizvodnju ručnih alata i zamjenjivih dijelova za pneumatske i alate sa pogonom, vidjeti grupu 25.63;
- proizvodnju električnih ručnih mašina za lemljenje i zavarivanje i opreme, vidjeti grupu 27.90;

28.25 Proizvodnja opreme za klimatizaciju koja se ne koristi u domaćinstvu

Obuhvata:

- proizvodnju rashladnih uređaja ili zamrzivača za industrijsku i komercijalnu upotrebu;
- proizvodnju klima uređaja, osim za motorna vozila;
- proizvodnju industrijskih ventilatora;
- proizvodnju uređaja za prenos toplote;
- proizvodnju mašina za proizvodnju tečnog vazduha ili drugih gasova;
- proizvodnju ventilatora za tavanke prostore, npr. gabl ventilatori, ventilatori za krovove;
- proizvodnju isparivača i kondenzatora za industrijske i komercijalne hladnjake.

Ne obuhvata:

- proizvodnju kućnih rashladnih ili zamrzivačkih uređaja, vidjeti grupu 27.51;
- proizvodnju kućnih ventilatora, vidjeti grupu 27.51;
- proizvodnja opreme za hlađenje u domaćinstvu, vidjeti grupu 28.21;
- proizvodnja klima uređaja za motorna vozila, vidjeti grupu 29.32.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			28.29	<p>Proizvodnja ostalih mašina opšte namjene, na drugom mjestu nepomenutih</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vaga (osim osjetljivih laboratorijskih vaga), kao što su: vage za domaćinstvo i prodavnice, platforme za vaganje, vage za kontinuirano vaganje, vage za mostove (vaganje vozila), mašine za brojanje i provjeru težine; - proizvodnju mašina za filtriranje ili pročišćavanje tečnosti, uključujući za naftu i gorivo; - proizvodnju mašina za prskanje ili raspršivanje tečnosti ili prahova, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * pištolji za prskanje, aparati za gašenje požara, mašine za čišćenje pješćanim mlazom, mašine za parno čišćenje; - proizvodnju mašina za pakovanje i zamotavanje, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * mašine za punjenje, zatvaranje, zaptivanje, kapsulisanje i etiketiranje; - proizvodnju mašina za čišćenje (uključujući mašine za pranje sudova) ne za upotrebu u domaćinstvu; - proizvodnju mašina za čišćenje ili sušenje boca i gaziranje pića; - proizvodnju destilacijskih ili rektifikacionih postrojenja za industrije kao što su rafinerije nafte, hemijska industrija, industrija pića i dr.; - proizvodnju gasnih generatora; - proizvodnju kalandera ili drugih mašina za valjanje i njihovih valjaka (osim mašina za obradu metala i stakla); - proizvodnju centrifuga, uključujući centrifugalne sušilice (osim separatora za pavlaku, sušilica za odjeću i centrifuga za laboratorije); - proizvodnju zaptivača i sličnih spojeva od metalnog lima u kombinaciji s drugim materijalima ili od dva ili više slojeva metala; - proizvodnju automatskih mašina za prodaju; - proizvodnju ručnih alata, uključujući libele, mjerne trake i precizne alate za mašinske radove (osim optičkih alata); - proizvodnju mašina za zavarivanje i lemljenje bez električne energije; - proizvodnju rashladnih sistema i sličnih uređaja za direktno hlađenje pomoću recirkulacije vode. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju zaptivki od vulkanizovane gume, vidjeti grupu 22.12; - proizvodnju osjetljivih (laboratorijskih) vaga, vidjeti grupu 26.51; - proizvodnju kućnih uređaja za hlađenje i zamrzavanje, vidjeti grupu 27.51; - proizvodnju kućnih ventilatora, vidjeti grupu 27.51; - proizvodnju električnih mašina za zavarivanje i lemljenje, vidjeti grupu 27.90; - proizvodnju prskalica za poljoprivrednu ili hortikulturnu upotrebu, vidjeti grupu 28.30; - proizvodnju valjačkih mašina za obradu metala ili stakla i njihovih valjaka, vidjeti grupu 28.91, 28.99; - proizvodnju sušilica za poljoprivredne proizvode, vidjeti grupu 28.93; - proizvodnju mašina za filtriranje ili pročišćavanje hrane i pića, vidjeti grupu 28.93; - proizvodnju separatora za pavlaku, vidjeti grupu 28.93; - proizvodnju komercijalnih sušilica za odjeću, vidjeti grupu 28.94; - proizvodnju štamparskih mašina za štampanje tekstilnih materijala, vidjeti grupu 28.94; - proizvodnju centrifuga za laboratorije, vidjeti grupu 32.50.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		28.3		Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo
			28.30	Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo
				Obuhvata:
				- proizvodnju traktora za poljoprivrednu i šumarstvo;
				- proizvodnja traktora sa jednim točkom (traktori sa upravljanjem za pješaka);
				- proizvodnju kosilica, uključujući kosilice za travu;
				- proizvodnju samoutovarnih ili samoistovarnih prikolica ili poluprikolica za poljoprivredne svrhe;
				- proizvodnju poljoprivrednih mašina za pripremu zemljišta ili kultivaciju, kao što su:
				* plugovi, drljače, rasipači stajnjaka, sijačice, distributeri gnojiva itd.;
				- proizvodnju mašina za žetvu ili vršenje žetve, kao što su:
				* žetjelice, vršilice, sortirke itd.;
				- proizvodnja mašina za mužu;
				- proizvodnja poljoprivrednih ili hortikulturnih prskalica;
				- proizvodnja raznih poljoprivrednih mašina, kao što su:
				* mašine za držanje živine, mašine za pčelarstvo, oprema za pripremu stočne hrane itd.;
				* mašine za čišćenje, sortiranje ili klasifikaciju jaja, voća itd.
				- proizvodnja mašina za vertikalnu poljoprivredu.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju ručnih alata koji nisu pokretani, a koriste se u poljoprivredi, hortikulturi ili šumarstvu, vidjeti grupu 25.63;
				- proizvodnju transportera za upotrebu na farmama, vidjeti grupu 28.22;
				- proizvodnju ručnih alata sa pogonom, vidjeti grupu 28.24;
				- proizvodnju mašina za pomicanje zemlje, vidjeti grupu 28.92;
				- proizvodnju separatora za pavlaku, vidjeti grupu 28.93;
				- proizvodnja mašina za čišćenje, sortiranje ili klasifikaciju sjemena, žita ili sušenih mahunarki, vidjeti grupu 28.93;
				- proizvodnju traktora za poluprikolice, vidjeti grupu 29.10;
				- proizvodnju prikolica ili poluprikolica za druge svrhe osim poljoprivrednih, vidjeti grupu 29.20.
		28.4		Proizvodnja mašina za oblikovanje metala i mašinskih alata
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašina za oblikovanje metala i mašinskih alata, kao što je: proizvodnja mašinskih alata za obradu metala i drugih materijala (drvo, kosti, kamen, tvrda guma, tvrda plastika, hladno staklo itd.), uključujući one koji koriste laser, ultrazvučne talase, plazma luk, magnetski impuls.
			28.41	Proizvodnja mašina i mašinskih alata za oblikovanje i obradu metala
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašinskih alata za obradu metala, uključujući one koji koriste laser, ultrazvučne talase, plazma luk, magnetski impuls itd., kao što su:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju mašinskih alata za okretanje, bušenje, sječenje, navojno rezanje ili tapkanje za obradu metala;
- proizvodnju mašinskih alata za odstranjivanje burs (deburring), oštrenje, brušenje, honovanje, poliranje ili završnu obradu metala ili cermeta pomoću brušenja, abrazivnih materijala ili polirnih proizvoda;
- proizvodnju mašinskih centara i mašina sa više radnih stanica za obradu metala;
- proizvodnju mašinskih alata za planiranje, oblikovanje, rezanje utora, brušenje, izradu zupčanika, brušenje zupčanika ili završnu obradu zupčanika, sječenje, piljenje i drugih mašinskih alata koji uklanjaju metal ili cement.
- proizvodnju mašina za kovanje ili presovanje metala;
- proizvodnju stampajućih presa, hidrauličnih presa, hidrauličnih kočnica, udarnih čekića, mašina za kovanje itd.;
- proizvodnju vučnih mašina, mašina za valjanje navoja za obradu žica.

Ne obuhvata:

- proizvodnju zamjenjivih alata, vidjeti grupu 25.63;
- proizvodnju električnih mašina za zavarivanje i lemljenje, vidjeti grupu 27.90;
- proizvodnju mašina za aditivnu proizvodnju, vidjeti grupu 28.97.

28.42 Proizvodnja ostalih mašinskih alata

Obuhvata:

- proizvodnju mašinskih alata za obradu drveta, plute, kosti, kamena, tvrde gume, tvrde plastike, keramike, betona, hladnog stakla ili sličnih tvrdih materijala, uključujući one koji koriste laser, ultrazvučne talase, plazma luk, magnetski impuls itd.;
- proizvodnju držača za radne komade na mašinama;
- proizvodnju razdjelnih glava i drugih specijalnih dodataka za mašinske alate;
- proizvodnju stacionarnih mašina za zakivanje, spajanje, lijepljenje ili drugo sastavljanje drveta, plute, kosti, tvrde gume ili plastike itd.;
- proizvodnju stacionarnih rotirajućih ili udarnih bušilica itd.;
- proizvodnju presa za proizvodnju iverice itd.;

Takođe obuhvata:

- proizvodnju djelova i pribora za mašinske alate navedene gore.

Ne obuhvata:

- proizvodnju zamjenjivih alata za mašinske alate, kao što su bušilice, udarni alati, matrice, navojni čepovi, freze, alati za okretanje, oštrice za pile, noževi za rezanje, vidjeti grupu 25.63;
- proizvodnju električnih ručnih lemilica i pištolja za lemljenje, vidjeti grupu 27.90;
- proizvodnju ručnih alata sa pogonom, vidjeti grupu 28.24;
- proizvodnju mašina za turpijanje, zakivanje, sječenje limova, vidjeti grupu 28.41;
- proizvodnju mašina koje se koriste u metalurškim industrijama ili livnicama, vidjeti grupu 28.91;
- proizvodnju mašina za rudarstvo i vađenje minerala, vidjeti grupu 28.92;
- proizvodnju mašina za aditivnu proizvodnju, vidjeti grupu 28.97.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		28.9		Proizvodnja ostalih mašina za specijalne namjene
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašina specijalne namjene, tj. mašina koje se koriste isključivo u jednoj NACE industriji ili maloj grupi NACE industrija.
				Takođe obuhvata:
				Iako se većina ovih mašina specijalne namjene koristi u drugim proizvodnim procesima, kao što su proizvodnja hrane ili tekstila, ova grupa takođe uključuje proizvodnju mašina specifičnih za druge (neproizvodne industrije), kao što su oprema za lansiranje aviona ili oprema za zabavne parkove.
		28.91		Proizvodnja mašina za metalurgiju
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašina i opreme za rukovanje vrućim metalima, kao što su konvertori, kalupi za ingote, korita i mašine za livenje koje se koriste u metalurgiji ili livnicama metala;
				- proizvodnju mašina za valjanje metala i valjaka za takve mašine.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju kalupnih kutija i kalupa (osim kalupa za ingote), vidjeti grupu 25.63;
				- proizvodnju vučnih mašina, vidjeti grupu 28.41;
				- proizvodnju mašina za formiranje kalupa za livnicu, vidjeti grupu 28.99.
		28.92		Proizvodnja mašina za rudnike, kamenolome i građevinarstvo
				Obuhvata:
				- proizvodnju elevatora i transportera za robu i materijale sa kontinuiranim radom, za podzemnu upotrebu;
				- proizvodnju bušilica, sjekača ili mašina za kopanje za bušenje zemlje ili vađenje minerala, ruda, uglja ili mašina za sječenje stijene i opreme za bušenje tunela;
				- proizvodnju mašina za obradu minerala, kao što su mašine za prosijavanje, sortiranje, separaciju, pranje, drobljenje, mljevenje, miješanje ili gnječenje zemlje, kamena, ruda ili drugih minerala u čvrstom (uključujući prah ili pastu) obliku;
				- proizvodnju mješalica za beton i malter;
				- proizvodnju mašina za pomjiranje zemlje:
				* buldožeri, ugaoni buldožeri (anglidozeri), grederi, strugači, nivelatori, mehaničkih kašikara, utovarivači itd;
				- proizvodnju mašina za pobijanje i vađenje šipova, rasipače maltera, rasipače bitumena, mašine za nanošenje betona itd.;
				- proizvodnju mašina za miješanje mineralnih materijala sa bitumenom;
				- proizvodnju mašina za postavljanje šina;
				- proizvodnju kašika za buldožere i ugaone buldožere;
				- proizvodnju kamiona za utovar na terenu;
				- proizvodnju čistača za snijeg i duvača snijega.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju opreme za podizanje i rukovanje, vidjeti grupu 28.22;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju traktora, vidjeti grupu 28.30, 29.10;
- proizvodnju mašinskih alata za obradu kamena, uključujući mašine za cijepanje ili čišćenje kamena, vidjeti grupu 28.42;
- proizvodnju kamiona sa mješalicama za beton, vidjeti grupu 29.20.

28.93 Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duvana

Obuhvata:

- proizvodnju sušara za poljoprivredne proizvode;
- proizvodnju mašina za mliječnu industriju, na primjer:
  - * separatora pavlake,
  - * mašina za obradu mlijeka, na primer homogenizatori,
  - * mašina za preradu mlijeka, na primjer čumove za puter, radne mašine za puter i mašine za oblikovanje,
  - * mašina za proizvodnju sira, na primjer homogenizatori, modelatori, prese;
- proizvodnju mašina za industriju mljevenja žitarica, na primjer:
  - * mašina za čišćenje, sortiranje ili razvrstavanje sjemena, žitarica ili sušenih mahunastih biljaka, na primjer, vijače, sita, separatora, mašina za pranje žitarica,
  - * mašina za proizvodnju brašna i grizova itd., na primjer mlinovi za mljevenje, hranilice, sita, čistači mekinja, mješalice, ljuštači pirinča, razdvajači graška;
- proizvodnju presa, drobilica itd., na primjer za proizvodnju vina, piva, sokova od voća;
- proizvodnju mašina za pekarsku industriju ili za proizvodnju makarona, špageta ili sličnih proizvoda, na primjer:
  - * pekarski aparati, mikseri za tijesto, djelioci tijesta, modelatori, sjekači, mašine za nanos kolača;
- proizvodnju mašina i opreme za preradu raznovrsne hrane, na primjer:
  - * mašina za pravljenje slatkiša, kakaoa ili čokolade; za proizvodnju šećera; za pivare; za preradu mesa ili peradi, za pripremu voća, orašastih plodova ili povrća; za pripremu ribe, morskih plodova ili drugih morskih jela,
  - * druge mašine za industrijsku pripremu ili proizvodnju hrane ili pića;
- proizvodnju mašina za ekstrakciju ili pripremu životinjskih ili biljnih masti ili ulja;
- proizvodnju mašina za pripremu duvana i proizvodnju cigareta ili cigara, ili za duvan za lulu, duvana za žvakanje ili burmuta;
- proizvodnju mašina, postrojenja i opreme za kuvanje ili zagrijavanje hrane u hotelima i restoranima.

Ne obuhvata:

- proizvodnju opreme za sterilizaciju hrane i mlijeka zračenjem, vidjeti grupu 26.60;
- proizvodnju mašina za pakovanje, umotavanje i vaganje, vidjeti grupu 28.29;
- proizvodnju mašina za čišćenje, sortiranje ili razvrstavanje jaja, voća ili drugih poljoprivrednih proizvoda (osim sjemena, žitarica i sušenih mahunastih biljaka), vidjeti grupu 28.30.

28.94 Proizvodnja mašina za industriju tekstila, odjeće i kože

Obuhvata:

- proizvodnju tekstilnih mašina, na primjer:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * mašine za pripremu, proizvodnju, istiskivanje, izvlačenje, teksturiranje ili sječenje sintetičkih tekstilnih vlakana, materijala ili prediva, * mašine za pripremu tekstilnih vlakana, na primjer: čišćenje pamuka, raskidanje bala, sakupljanje i rastresanje pamuka, pranje i karbonizaciju vune, mašine za izradu prediva, * mašine za pređenje, * mašine za pripremu tekstilnih prediva, na primjer: valjci, razvlakači i povezane mašine, * tkačke mašine (tkalačke stanice), uključujući ručne tkalačke stanice, * mašine za pletenje, * mašine za izradu čvorastih mreža, tila, čipke, traka itd. - proizvodnju pomoćnih mašina ili opreme za tekstilne mašine: <ul style="list-style-type: none"> * dobi-mašina, žakard-mašina, automatski mehanizmi za zaustavljanje, mehanizmi za zamjenu šatlova, vretena i leptirnjaka vretena itd., - proizvodnju mašina za tekstilno štampanje; - proizvodnju mašina za obradu tkanina: <ul style="list-style-type: none"> * mašine za pranje, izbjeljivanje, bojenje, oblačenje, završnu obradu, premazivanje ili impregniranje tekstilnih tkanina, * mašina za namotavanje, odmotavanje, previjanje, sječenje ili reckanje tkanina, - proizvodnju mašina za pranje rublja: <ul style="list-style-type: none"> * mašine za peglanje, uključujući prese za fuziju, * komercijalne mašine za pranje i sušenje, * mašine za hemijsko čišćenje; - proizvodnju mašina za šivenje, glave mašina za šivenje i igle za mašine za šivenje (bilo da su za domaćinstvo ili ne); - proizvodnju mašina za proizvodnju ili završnu obradu filca ili netkanih tkanina; - proizvodnju mašina za industriju kože: <ul style="list-style-type: none"> * mašine za pripremu, šavljenje ili obradu kože, ili krzna; * mašine za izradu ili popravku obuće ili drugih predmeta od kože ili krzna.

Ne obuhvata:

- proizvodnju papirnih ili kartonskih kartica za upotrebu na džakard mašinama, vidjeti grupu 17.25;
- proizvodnju mašina za domaćinstvo za pranje i sušenje, vidjeti grupu 27.51;
- proizvodnju mašina za kalendarisanje, vidjeti grupu 28.29;
- proizvodnju mašina za korišćenje u uvezivanju knjiga, vidjeti grupu 28.99.

28.95 Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona

Obuhvata:

- proizvodnju mašina za proizvodnju papira od pulpe;
- proizvodnju mašina za proizvodnju papira i kartona ili za završnu obradu papira i kartona;
- proizvodnju mašina za pravljenje proizvoda od papira od pulpe, papira ili kartona, uključujući mašine za sječenje papira svih vrsta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			28.96	Proizvodnja mašina za plastiku i gumu
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašina za obradu meke gume ili plastike ili za proizvodnju proizvoda od ovih materijala: *ekstruderi, oblikovači, mašine za proizvodnju ili obnovu pneumatskih guma i druge mašine za proizvodnju specifičnih gumениh ili plastičnih proizvoda.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju mašina za aditivnu proizvodnju, vidjeti grupu 28.97.
			28.97	Proizvodnja mašina za aditivnu proizvodnju
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašina za aditivnu proizvodnju korišćenjem metala, plastike, gume, gipsa, cementa, keramike i drugih materijala.
			28.99	Proizvodnja ostalih mašina za specijalne namjene, na drugom mjestu nepomenutih
				Obuhvata:
				- proizvodnju mašina za sušenje drva, papirne pulpe, papira ili kartona i drugih materijala (osim za poljoprivredne proizvode i tekstil);
				- proizvodnju mašina za štampanje i uvezivanje knjiga, kao i mašina za aktivnosti podrške štampanju na različitim materijalima;
				- proizvodnju mašina za proizvodnju pločica, cigli, oblikovanih keramičkih pasta, cijevi, grafitnih elektroda, krede i drugih;
				- proizvodnju mašina za proizvodnju poluprovodnika;
				- proizvodnju mašina za oblikovanje kalupa za livnicu;
				- proizvodnju industrijskih robota koji obavljaju više zadataka za specijalizovane namjene;
				- proizvodnju različitih specijalizovanih mašina i opreme, na primjer: * mašine za sastavljanje električnih ili elektronskih lampi, cijevi (ventili) ili sijalica, * mašine za proizvodnju ili toplotnu obradu stakla ili staklenih predmeta, staklenih vlakana ili pređe, * mašine ili aparati za izotopsku separaciju,
				- proizvodnju opreme za centriranje i balansiranje guma; opreme za balansiranje (osim za balansiranje točkova);
				- proizvodnju centralnih sistema za podmazivanje;
				- proizvodnju opreme za lansiranje aviona, katapult za nosače aviona i sličnu opremu;
				- proizvodnju automatske opreme za kuglanu, npr. postavljač čunjeva;
				- proizvodnju ringišpila, ljuljaški, streljana i drugih zabavnih atrakcija;
				- proizvodnju mašina za kompresiju otpada;
				- proizvodnju mašina za malterisanje;
				- proizvodnju okretnih vrata;
				- proizvodnju sistema za uvijanje, koji se koriste za namotavanje ili otpuštanje užadi za opremu.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju aparata za domaćinstvo, vidjeti grupu 27.5;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju fotokopirnih mašina itd., vidjeti grupu 28.23; - proizvodnju mašina ili opreme za obradu tvrdih guma, tvrdih plastika ili hladnog stakla, vidjeti grupu 28.42; - proizvodnju ingot kalupa, vidjeti grupu 28.91; - proizvodnju mašina za aditivnu proizvodnju, vidjeti grupu 28.97.
29				<p>Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju motornih vozila za transport putnika ili tereta. Takođe, uključuje proizvodnju raznih djelova i pribora, kao i proizvodnju prikolica i poluprikolica. Popravka i održavanje motornih vozila proizvedenih u okviru ove divizije klasifikuju se u 95.31.
	29.1			<p>Proizvodnja motornih vozila</p>
		29.10		<p>Proizvodnja motornih vozila</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju električnih, motornih i hibridnih vozila, kao i autonomnih vozila; - proizvodnju putničkih automobila; - proizvodnju komercijalnih vozila: <ul style="list-style-type: none"> * kombiji, kamioni, autoprikolice za poluprikolice itd., - proizvodnju autobusa, trolejbusa i turističkih autobusa; - proizvodnju motora za motorna vozila, uključujući električne motore; - proizvodnju drugih motornih vozila, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * sniježne sanke, golf vozila, amfibijska vozila, * vozila za čišćenje puteva, * vozila za sve terene (ATV), karting i slična vozila, uključujući trkačke automobile. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabričko obnavljanje motora motornih vozila; - proizvodnju šasija opremljenih motorima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju lampi za motorna vozila, vidjeti grupu 27.40; - proizvodnju klipova, klipnih prstenova i karburatora koji nisu za motore motornih vozila, vidjeti 28.11; - proizvodnju radnih kamiona opremljenih dizalicom, vidjeti grupu 28.22; - proizvodnju traktora za poljoprivredu i šumarstvo, vidjeti grupu 28.30; - proizvodnju gusjeničnih bagera, vidjeti grupu 28.92; - proizvodnju kamiona za ispuštanje tereta van puta, vidjeti grupu 28.92; - proizvodnju karoserija za motorna vozila, npr. vatrogasnih vozila, bibliobusova, kamiona za miješanje betona, vidjeti grupu 29.20; - proizvodnju oklopnih vozila, vidjeti grupu 29.20; - proizvodnju električnih dijelova za motorna vozila, vidjeti grupu 29.31; - proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila, vidjeti grupu 29.32; - proizvodnju tenkova i drugih borbenih vozila, vidjeti grupu 30.40; - popravku i održavanje motornih vozila, vidjeti grupu 95.31.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		29.2		Proizvodnja karoserija za motorna vozila, prikolice i poluprikolice
			29.20	Proizvodnja karoserija za motorna vozila, prikolice i poluprikolice
				Obuhvata:
				- proizvodnju karoserija, uključujući kabine za motorna vozila, na primjer:
				* vatrogasna vozila, bibliobusove, oklopna vozila,
				* kamione za miješanje betona,
				- opremanje svih vrsta motornih vozila, prikolica i poluprikolica;
				- proizvodnju prikolica i poluprikolica, na primjer:
				* cistjerne, prikolice sa zatvorenim i otvorenim karoserijama,
				* kamp-prikolice;
				- rekondicioniranje i prilagođavanje motornih vozila;
				- proizvodnju kontejnera (uključujući kontejnere za transport tečnosti) koji su posebno dizajnirani i opremljeni za transport jednim ili više načina transporta.
				- proizvodnju šasija za prikolice.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju prikolica i poluprikolica posebno dizajniranih za upotrebu u poljoprivredi, vidjeti grupu 28.30;
				- proizvodnju djelova i dodatne opreme za karoserije motornih vozila, vidjeti grupu 29.32;
				- proizvodnju vozila vučenih životinjama, vidjeti grupu 30.99.
		29.3		Proizvodnja djelova i pribora za motorna vozila
				Obuhvata:
				- proizvodnju djelova i dodatne opreme za motorna vozila od svih materijala.
			29.31	Proizvodnja električne i elektronske opreme za motorna vozila
				Obuhvata:
				- proizvodnju električne opreme za motorna vozila, npr. starter motora, generatore, alternatore, svjećice, izolovane sklopove za paljenje, sisteme za podizanje prozora i vrata, sastavljanje kupljenih instrumenata u instrument tabli, regulatore napona;
				- proizvodnju (elektromagnetskih) kvačila za motorna vozila;
				Takođe obuhvata:
				- proizvodnju invertora i gorivnih ćelija za automobile;
				- proizvodnju setova kablova, izolovanih sklopova za žice i sličnih kablovskih sklopova ili sklopova za automobilske primjene;
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju baterija za vozila, vidjeti grupu 27.20;
				- proizvodnju rasvjetne opreme za motorna vozila, vidjeti grupu 27.40;
				- proizvodnju pumpi za motorna vozila i motore, vidjeti grupu 28.13

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			29.32	Proizvodnja ostalih djelova i dodatne opreme za motorna vozila
				Obuhvata:
				- proizvodnju raznih djelova i dodataka za motorna vozila, kao što su: * mjenjači, kvačila, kočnice, osovine, točkovi, amortizeri;
				- djelovi i dodaci za karoserije motornih vozila, kao što su: * branici, sigurnosni pojasevi, sigurnosni vazdušni jastuci, retrovizori;
				- proizvodnja sjedišta za automobile, uključujući sjedišta za bebe i djecu;
				- proizvodnja klima uređaja za motorna vozila.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju guma, vidjeti grupu 22.11;
				- proizvodnju gumenih cijevi, kaiševa i dr. od gume, za vozila, vidjeti grupu 22.12;
				- proizvodnju klipova, klipnih prstenova i karburatora koji nisu za motorna vozila, vidjeti grupu 28.11;
				- proizvodnju pumpi za motorna vozila i motore, vidjeti grupu 28.13;
				- popravku i održavanje i promjene motornih vozila, vidjeti grupu 95.31.
30				Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava
				Obuhvata:
				- proizvodnju transportne opreme, kao što su: proizvodnja brodova i čamaca, proizvodnja željezničkih vozila i lokomotiva, proizvodnja vazduhoplova i svemirskih letjelica, proizvodnja motocikala i bicikala, proizvodnja djelova za ovu opremu, čija proizvodnja nije drugačije klasifikovana.
			30.1	Izgradnja brodova i čamaca
				Obuhvata:
				- izgradnju brodova, čamaca, jahti i drugih plovnih objekata za prevoz i druge komercijalne svrhe, kao i za sportske, rekreativne i vojne svrhe.
			30.11	Izgradnja civilnih brodova i plovnih objekata
				Obuhvata:
				- izgradnju civilnih brodova, osim plovila za sport ili rekreaciju, kao i izgradnju plovnih objekata;
				- izgradnju komercijalnih plovila: * putnički brodovi, trajekti, teretni brodovi, tankeri, tegljači,
				- izgradnju ribarskih plovila, fabričkih brodova i drugih plovila za preradu ili čuvanje ribljih proizvoda.
				Takođe obuhvata:
				- izgradnju amfibijskih brodova (osim amfibijskih brodova za rekreaciju);
				- izgradnju platformi za bušenje, plovećih ili potopnih;
				- izgradnju plovnih objekata, kao što su: * ploveći dokovi, pontoni, zaštitne brane, ploveće rampe, bove, ploveći rezervoari, tegljači, plutajući kranovi, nerekreacioni čamci na naduvavanje itd.;
				- proizvodnju sekcija za brodove i plovne objekte;
				- proizvodnju podvodnih dronova;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- fabriku za prepravljanje brodova;
- instalaciju tehničkog enterijera čamaca.

Ne obuhvata:

- proizvodnju djelova plovila, osim glavnih sklopova trupa:
  - * proizvodnju jedara, vidjeti grupu 13.96,
  - * proizvodnju brodskih propelera, vidjeti grupu 25.99,
  - * proizvodnju željeznih ili čeličnih sidara, vidjeti grupu 25.99,
  - * proizvodnju brodskih motora, vidjeti grupu 28.11;
- proizvodnju navigacionih instrumenata, vidjeti grupu 26.51;
- proizvodnju rasvjetnih uređaja za brodove, vidjeti grupu 27.40;
- fabrika popravke brodskih motora, vidjeti grupu 28.11;
- proizvodnju amfibijskih motornih vozila, vidjeti grupu 29.10, 30.40;
- proizvodnju čamaca na naduvavanje ili splavova za sport i rekreaciju, vidjeti grupu 30.12;
- izgradnju jahti, vidjeti grupu 30.12;
- izgradnju vojnih brodova i plovila, vidjeti grupu 30.13;
- specijalizovana popravka i održavanje civilnih brodova i plovnih objekata, vidjeti grupu 33.15;
- brodogradilište, vidjeti grupu 38.21;
- unutrašnja instalacija i završni radovi na čamcima, vidjeti granu 43.3.

30.12 Izgradnja čamaca za sport i razonodu

Obuhvata:

- proizvodnju čamaca na naduvavanje i splavove za sport i rekreaciju,
- izgradnju jedrilica sa ili bez pomoćnog motora;
- izgradnju motornih brodova;
- izgradnju amfibijskih brodova za rekreaciju;
- izgradnju jahti;
- proizvodnju ličnih plovnih uređaja (personal watercraft);
- proizvodnju drugih plovila za sport i rekreaciju, npr.:
  - * kanui, kajaci, čamci za veslanje, skifovi.

Takođe obuhvata:

- prepravku plovila za sport i razonodu.

Ne obuhvata:

- proizvodnju djelova za plovila za sport i rekreaciju:
  - * proizvodnja jedra, vidjeti grupu 13.96,
  - * proizvodnja željeznih ili čeličnih ankera, vidjeti grupu 25.99,
  - * proizvodnja brodskih motora, vidjeti 28.11;
- fabrički remont motora sportskih i rekreativnih brodova, vidjeti grupu 28.11;
- proizvodnju dasaka za jedrenje i surfovanje, vidjeti grupu 32.30;
- popravku plovila za uživanje, vidjeti grupu 33.15;
- iznajmljivanje plovila za razonodu i jedrilica sa posadom, vidjeti grupu 50.10, 50.30;
- iznajmljivanje plovila za razonodu i jahti bez posade, vidjeti grupu 77.21.

30.13 Izgradnja vojnih brodova i plovnih objekata

Obuhvata:

- amfibijski ratni i jurišni brodovi;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - izgradnju vojnih brodova i plovnih objekata, kao što su borbeni brodovi opremljeni različitim ofanzivnim i defanzivnim oružjima i zaštitnim uređajima protiv granatiranja, kao i izgradnju vojnih plovnih objekata, na primjer: <ul style="list-style-type: none"> - nosači aviona; - krstarice; - razarači; - podmornice; - desantne letjelice - brodovi za ukrcavanje; - tegljače za prevoz municije ili mina. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabričku konverziju vojnih brodova, plovnih objekata i plovnih struktura. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju oružja i municije, na primjer torpedске cijevi, torpeda, vidjeti grupu 25.30; - fabrički remont motora vojnih brodova i plovnih objekata, vidjeti grupu 28.11; - izgradnju civilnih brodova i plovnih objekata, vidjeti grupu 30.11; - proizvodnju gumenih čamaca ili splavova za uživanje i sport, vidjeti grupu 30.12.
			30.2	Proizvodnja lokomotiva i šinskih vozila
			30.20	Proizvodnja lokomotiva i šinskih vozila
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju električnih, dizel, parnih i drugih željezničkih lokomotiva; - proizvodnju samohodnih željezničkih ili tramvajskih vagona, kamiona i vozova; - proizvodnju vozila za održavanje ili servis željeznica ili tramvaja; - proizvodnju željezničkih ili tramvajskih voznih sredstava koja nisu samohodna, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * putnički vagoni, teretni vagoni, cistjerne, vagoni sa samoistovarivanjem, radionica vagoni, vagon-kamioni, vagon tenderi, - proizvodnju specijalizovanih djelova za željezničke ili tramvajske lokomotive ili vozna sredstva, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * osovine, točkovi, kočnice i djelovi kočnica; kuka i uređaja za spajanje, amortizeri, ramovi vagona i lokomotiva, tijela, spojnici između hodnika. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju rudarskih lokomotiva i rudarskih željezničkih vozova; - proizvodnju mehaničke i elektromehaničke signalizacije, bezbjednosne i saobraćajne opreme, na primjer, za željeznicu, tramvaje, unutrašnje vodene puteve, puteve, parkirališta, aerodrome; - proizvodnju sjedišta za železničke vagone. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju nesastavljenih šina, vidjeti grupu 24.10; - proizvodnja sastavljenih djelova pruge za železnicu ili tramvaj, vidjeti grupu 25.99;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja električnih motora koji nisu za motorna vozila, vidjeti grupu 27.11; - proizvodnja električne signalizacije, bezbjednosne ili saobraćajne opreme za željeznicu ili tramvaj, vidjeti grupu 27.90; - proizvodnja motora i turbina, osim motora za motorna vozila, avione i bicikle, vidjeti grupu 28.11; - proizvodnju brodskih motora, vidjeti grupu 28.11.
		30.3		Proizvodnja vazduhoplova i svemirskih letjelica i srodne opreme
			30.31	Proizvodnja civilnih vazduhoplova i svemirskih letjelica i srodne opreme
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju aviona za transport robe ili putnika, za sport ili druge svrhe; - proizvodnju helikoptera; - proizvodnju jedrilica i zmajeva; - proizvodnju dirizabla i balona sa vrućim vazduhom; - proizvodnju djelova i dodatne opreme za avione ove klase: <ul style="list-style-type: none"> * glavni sklopovi, npr. trupovi, krila, vrata, kontrolne površine, stajni trap, rezervoari za gorivo, kućišta za motore, * vazduhoplovne propelere, rotore helikoptera i rotirajuće lopatice, * civilne motore za vazduhoplove, * turbojet i turbopropellerski motori koji se obično nalaze na civilnim avionima, * djelove pogodne za korišćenje samo ili pretežno u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem za civilne avione; - proizvodnju trenadžera za letjenje za obuku na zemlji; - proizvodnju raketa za svemirske i civilne svrhe; - proizvodnju svemirskih letjelica i raketnih nosilaca, satelita, planetarnih sondi, orbitalnih stanica, šatlova; - proizvodnju civilnih bespilotnih letelica (dronova). <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - remont i konverziju civilnih vazduhoplova ili vazduhoplovnih motora; - proizvodnju sjedišta za civilne vazduhoplove. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju padobrana, vidjeti grupu 13.96; - proizvodnju raketa za vojne svrhe, vidjeti grupu 25.30; - proizvodnju telekomunikacijske opreme za satelite, vidjeti grupu 26.30; - proizvodnju vazduhoplovne instrumentacije i aeronautičkih instrumenata, vidjeti grupu 26.51; - proizvodnju sistema za vazduhoplovnu navigaciju, vidjeti grupu 26.51; - proizvodnju svjetlosne opreme za vazduhoplove, vidjeti grupu 27.40; - proizvodnju djelova za paljenje i drugih električnih djelova za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem, vidjeti grupu 27.90; - proizvodnju klipnih motora, klipnih prstenova i karburatora, osim za motore motornih vozila, vazduhoplova i bicikala, vidjeti grupu 28.11; - proizvodnju opreme za lansiranje vazduhoplova, katapulte za nosače aviona i povezane opreme, vidjeti grupu 28.99; - proizvodnju vojnih vazduhoplova i svemirskih letjelica, vidjeti grupu 30.32; - proizvodnju dronova za vojne svrhe, vidjeti grupu 30.32;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju dronova za rekreativne svrhe, vidjeti grupu 32.40; - remont i održavanje civilnih vazduhoplova i svemirskih letjelica, vidjeti grupu 33.16.
			30.32	<p>Proizvodnja vojnih vazduhoplova i svemirskih letjelica i srodne opreme</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vojnih vazduhoplova i svemirskih letjelica i povezane opreme. - proizvodnju vazduhoplova sa fiksnim krilima; - proizvodnju vazduhoplova sa mogućnošću okretanja rotora (tiltrotor); - proizvodnju vazduhoplova sa rotacionim krilima (helikopteri); - proizvodnja dronova za vojne svrhe (bespilotne letjelice (UAVs)). <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabrički remont i rekonstrukciju vojnih vazduhoplova i svemirskih letjelica; - proizvodnju sjedišta za vojne vazduhoplove. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju oružja i municije, vidjeti grupu 25.30; - proizvodnju raketa za vojne svrhe, vidjeti grupu 25.30; - proizvodnju civilnih vazduhoplova i svemirskih letjelica i povezane opreme, vidjeti grupu 30.31; - popravku i održavanje vojne vazduhoplovne i svemirske opreme, vidjeti grupu 33.18.
			30.4	<p>Proizvodnja borbenih vojnih vozila</p>
			30.40	<p>Proizvodnja borbenih vojnih vozila</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vojnih borbenih vozila, sa ili bez naoružanja, kao i djelova tih vozila, na primjer: - proizvodnju tenkova; - proizvodnju oklopnih borbenih vozila za prevoz lica; - proizvodnju oklopnih vozila za snabdijevanje ili oklopnih vozila za obnovu sa dizalicama; - proizvodnju oklopnih amfibijskih vojnih vozila; - proizvodnju daljinski upravljanih tenkova; - proizvodnju oklopnih borbenih vozila i djelova tih vozila, na primjer oklopnih kupola, oklopnih vrata i poklopaca; - proizvodnju oklopnih ploča koje se mogu identifikovati kao djelovi vojnih borbenih vozila; - proizvodnju specijalnih gusjenica, specijalnih točkova i pogonskih točkova za oklopna borbena vozila. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabrički remont i obnovu vojnih borbenih vozila. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju oružja i municije, vidjeti grupu 25.30;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju putničkih automobila i kamiona sa lakim oklopom ili sa demontažnim oklopom, vidjeti grupu 29.10; - proizvodnju vojnih brodova, vidjeti grupu 30.13; - proizvodnju dronova za vojnu upotrebu, vidjeti grupu 30.32; - popravku i održavanje vojnih borbenih vozila, vidjeti grupu 33.18.
		30.9		<p>Proizvodnja transportnih sredstava, na drugom mjestu nepomenutih</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju transportne opreme koja nije obuhvaćena kategorijama motornih vozila, željezničkog, vodenog, vazdušnog ili svemirskog transporta, niti vojnih vozila.
			30.91	<p>Proizvodnja motocikala</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju motocikala i mopeda; - proizvodnju motora za motocikle; - proizvodnju bočnih prikolica za motocikle; - proizvodnju djelova i pribora za motocikle, npr. kočnice, mjenjači, kvačila, točkovi, prigušivači i izduvne cijevi, kao i djelove tih komponenti. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pneumatskih guma od gume, koje se koriste za motocikle, vidjeti grupu 22.11; - proizvodnju bicikala, vidjeti grupu 30.92; - proizvodnju bicikala sa pomoćnim električnim motorom, vidjeti grupu 30.92; - proizvodnju kolica za osobe sa invaliditetom, vidjeti grupu 30.92; - proizvodnju ličnih transportera, kao što su električni skejtbordi i trotineti, vidjeti grupu 30.92.
			30.92	<p>Proizvodnja bicikala i invalidskih kolica</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju nemotornih bicikala i drugih vrsta bicikala, uključujući (dostavne) tricikle, tandeme, dječije bicikle i tricikle; - proizvodnju djelova i pribora za bicikle, npr. ramova, viljuški, obruča točkova i žica, osovina, kočnica, sjedišta, pedala, mehanizma za lanac i mjenjača; - proizvodnju bicikala sa pomoćnim električnim motorom; - proizvodnju kolica za invalide sa ili bez motora; - proizvodnju djelova i pribora za kolica za invalide; - proizvodnju ličnih transportera, npr. električnih skija i trotineta; - proizvodnju kolica za bebe i djelova za njih. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pneumatskih guma i unutrašnjih guma od gume, koje se koriste za bicikle, vidjeti grupu 22.11; - proizvodnju igračkaka na točkovima koje se mogu voziti, uključujući plastične bicikle i tricikle, vidjeti grupu 32.40.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			30.99	<p>Proizvodnja ostalih transportnih sredstava, na drugom mjestu nepomenutih</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju vozila koja se pokreću ručno, npr. kamiončići za prtljag, ručna kolica, sanke, kolica za kupovinu; - proizvodnju vozila koja vuku životinje, npr. sulki, magareća kola, pogrebna kola. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - industrijske kamione, sa ili bez opreme za podizanje ili rukovanje, sa ili bez vlastitog pogona, koji se koriste u fabrikama (uključujući ručna kolica i kolica sa točkovima), vidjeti grupu 28.22; - dekorativna restoranska kolica, npr. kolica za deserte, kolica za hranu, vidjeti 31.00.
31				<p>Proizvodnja namještaja</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju namještaja i djelova namještaja, osim od ploča i panela od stakla, kamena, betona ili sličnih materijala kao djelova namještaja. Procesi koji se koriste u proizvodnji namještaja su standardne metode oblikovanja materijala i sastavljanja komponenti, uključujući rezanje, oblikovanje i laminiranje. Dizajn proizvoda, kako u estetskom, tako i u funkcionalnom smislu, važan je aspekt proizvodnog procesa. <p>Neki od procesa koji se koriste u proizvodnji namještaja slični su procesima koji se koriste u drugim segmentima proizvodnje. Na primjer, rezanje i sastavljanje se javljaju u proizvodnji drvenih nosača koji su klasifikovani u oblasti 16. Međutim, višestruki procesi razlikuju proizvodnju drvenog namještaja od proizvodnje drvenih proizvoda. Slično tome, proizvodnja metalnog namještaja koristi tehnike koje se takođe primjenjuju u proizvodnji proizvoda od valjanog metala koji su klasifikovani u oblasti 25. Proces oblikovanja plastičnog namještaja sličan je oblikovanju drugih plastičnih proizvoda. Međutim, proizvodnja plastičnog namještaja obično je specijalizovana djelatnost.</p>
			31.0	<p>Proizvodnja namještaja</p>
			31.00	<p>Proizvodnja namještaja</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju namještaja bilo koje vrste, za bilo koju namjenu i različite svrhe. Takođe obuhvata proizvodnju djelova namještaja, osim ploča i panela (bez obzira na to da li su oblikovani ili ne) od stakla (uključujući ogledala), mermera ili drugih vrsta kamena, betona ili sličnih materijala. - proizvodnju stolica i sjedišta za kancelarije, radne sobe, hotele, restorane i javne prostore; - proizvodnju stolica i sjedišta za pozorišta, bioskope itd.; - proizvodnju specijalnog namještaja za prodavnice: pultovi, vitrine, police itd.; - proizvodnju kancelarijskog namještaja;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju laboratorijskih klupa, stolica i drugih sjedišta za laboratorije, laboratorijskog namještaja (npr. ormari i stolovi);
- proizvodnju namještaja za crkve, škole, restorane;
- proizvodnju kuhinjskog namještaja;
- proizvodnju sofa, sofa na razvlačenje i kompleta sofa;
- proizvodnju vrtnih stolica i sjedišta;
- proizvodnju namještaja za spavaće sobe, dnevne sobe, vrtove itd.;
- proizvodnju ormara za šivaće mašine, televizore itd.;
- proizvodnju madraca i nosača madraca.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju kolica za ugostiteljstvo;
- proizvodnju ugrađenih komponenti za prodajni namještaja;
- završnu obradu namještaja, npr. prskanje, bojenje, poliranje, tapaciranje
- proizvodnju garderobera za hodnike.

Ne obuhvata:

- proizvodnju jastuka, pufova, jastučića, pokrivača i jorgana, vidjeti grupu 13.92;
- proizvodnju drvenih lajsni koje nisu prepoznatljive kao integralni dijelovi namještaja, vidjeti granu 16.1;
- proizvodnju građevinske stolarije i tesarskih proizvoda, vidjeti grupu 16.23;
- proizvodnju naduvanih gumenih madraca, vidjeti grupu 22.12;
- proizvodnju gumenih madraca za vodene krevete, vidjeti grupu 22.12;
- proizvodnju ploča i panela (bez obzira na to da li su oblikovani ili ne) od keramike, betona i kamena, vidjeti grupu 23.42, 23.66, 23.70;
- proizvodnju svjetiljki ili lampi, vidjeti grupu 27.40;
- proizvodnju tabli, vidjeti grupu 28.23;
- proizvodnju sjedišta za automobile, vidjeti grupu 29.32;
- proizvodnju dječijih sjedišta za automobile, vidjeti grupu 29.32;
- proizvodnju sjedišta za vozove, vidjeti grupu 30.20;
- proizvodnju sjedišta za avione, vidjeti grupu 30.31, 30.32;
- proizvodnju medicinskog, hirurškog, stomatološkog ili veterinarskog namještaja, vidjeti grupu 32.50;
- ugradnju modularnih pričvršćivača za namještaj, montažu pregrada, ugradnju laboratorijskog namještaja na gradilištu, vidjeti grupu 43.32;
- instalaciju ugrađenih komponenti za prodajni namještaj, vidjeti grupu 43.32;
- tapaciranje, restauraciju i popravku namještaja, vidjeti grupu 95.24.

32

Ostala prerađivačka industrija

Obuhvata:

- proizvodnju različitih proizvoda koji nisu obuhvaćeni drugim dijelovima klasifikacije. Pošto je ovo rezidualna djelatnost, proizvodni procesi, sirovine i upotreba proizvedenih proizvoda mogu se značajno razlikovati, a uobičajeni kriterijumi za grupisanje klasa u djelatnosti nisu primijenjeni ovdje.

32.1

Proizvodnja nakita, bižuterije i sličnih predmeta

Obuhvata:

- proizvodnju nakita i imitacije nakita.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			32.11	Kovanje novca
				Obuhvata:
				- proizvodnju novčića, uključujući novčiće koji se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, bez obzira da li su od plemenitih metala ili ne.
			32.12	Proizvodnja nakita i srodnih predmeta
				Obuhvata:
				- proizvodnju obrađenih bisera;
				- proizvodnju plemenitih i poluplemenitih kamenčića u obrađenom stanju, uključujući obradu kamenčića industrijskog kvaliteta i sintetičkih ili rekonstruisanih plemenitih ili poluplemenitih kamenčića;
				- obrada dijamanta;
				- proizvodnju nakita od plemenitih metala ili od osnovnih metala obloženih plemenitim metalima, ili plemenitih ili poluplemenitih kamenčića, ili kombinacija plemenitog metala i plemenitih ili poluplemenitih kamenčića;
				- proizvodnju zlatarskih proizvoda od plemenitih metala ili od osnovnih metala obloženih plemenitim metalima, npr.:
				* porodično posuđe, pribor za jelo, posude, toaletni pribor, kancelarijski ili radni pribor, predmeti za vjerske potrebe;
				- proizvodnju tehničkih ili laboratorijskih predmeta od plemenitog metala (osim instrumenata i njihovih dijelova), npr.: posude, lopatice, anode za elektrogalvane;
				- proizvodnju narukvica za satove, kaiševa za satove i kutija za cigarete od plemenitih metala.
				Takođe obuhvata:
				- graviranje ličnih proizvoda od plemenitih i neplemenitih metala.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju narukvica za satove od nemetalnih materijala (tkanina, kože, plastike itd.), vidjeti grupu 15.12;
				- proizvodnju osnovnih metala obloženih srebrom, zlatom ili platinom, koji nisu dalje obrađeni, vidjeti grupu 24.41;
				- proizvodnju statueta i drugih ukrasa od osnovnih metala obloženih plemenitim metalom, vidjeti grupu 25.99;
				- proizvodnju kućišta za satove, bilo da su od plemenitog metala ili ne, vidjeti grupu 26.52;
				- proizvodnju narukvica za satove od neplemenitih metala, vidjeti grupu 32.13;
				- proizvodnju imitacija nakita, bilo da su obložene plemenitim metalom ili ne, vidjeti grupu 32.13;
				- popravku nakita, vidjeti grupu 95.25.
			32.13	Proizvodnja imitacije nakita i srodnih proizvoda
				Obuhvata:
				- proizvodnju kostimskog ili imitiranog nakita, koji ne sadrži prirodne ili kultivisane bisere, plemenite ili poluplemenite kamenčiće, niti plemenite metale (osim kao oblogu ili u malim količinama) ili metale obložene plemenitim metalima, npr:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * prstenje, narukvice, ogrlice, broševi, minđuše i slični mali predmeti lične dekoracije napravljeni od osnovnih metala obloženih plemenitim metalima; * imitacija nakita koja sadrži imitacije kamenčića, npr. imitacija dragog kamenja, imitacija dijamanta i slično; <p>- proizvodnju metalnih narukvica za satove (osim od plemenitog metala).</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju nakita od plemenitih metala ili obloženog plemenitim metalima, vidjeti grupu 32.12; - proizvodnju nakita koji sadrži prave dragulje, vidjeti grupu 32.12; - proizvodnju narukvica za satove od plemenitih metala, vidjeti grupu 32.12.
		32.2		Proizvodnja muzičkih instrumenata
			32.20	Proizvodnja muzičkih instrumenata
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju žičanih muzičkih instrumenata; - proizvodnju klavijaturne žičanih instrumenata, uključujući automatske klavire; - proizvodnju klavijaturnih orgulja, harmonijuma i sličnih klavijaturnih instrumenata sa slobodnim metalnim jezičcima; - proizvodnju harmonika i sličnih instrumenata, uključujući usne harmonike; - proizvodnju duvačkih instrumenata; - proizvodnju udaraljki, npr. bubnjeva, ksilofona, činela, kastanjeta, marake; - proizvodnju muzičkih instrumenata koji proizvode zvuk elektronski, npr. digitalnih piana, sintisajzera; - proizvodnju muzičkih kutija, vašarskih orgulja, kaliope i sl.; - proizvodnju djelova i dodataka za instrumente, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * metronomi, tonske viljuške, zvučne cijevi, kartice, diskovi i valjci za automatske mehaničke instrumente. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju zviždaljki, pozivnih truba i drugih instrumenata za davanje zvučnih signala. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umnožavanje prethodno snimljenih zvučnih i video traka i diskova, vidjeti grupu 18.20; - proizvodnju mikrofona, pojačala, zvučnika, slušalica i sličnih komponenti, vidjeti grupu 26.40; - proizvodnju plejera, kasetofona itd., vidjeti grupu 26.40; - proizvodnju muzičkih instrumenata- igračaka, vidjeti grupu 32.40; - izdavanje prethodno snimljenih zvučnih i video traka i diskova, vidjeti grupu 59.20; - popravku muzičkih instrumenata koji se ne smatraju kulturnim naslijeđem i nisu istorijski značajni, vidjeti grupu 95.29; - podešavanje (štimovanje) klavira, vidjeti grupu 95.29.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		32.3		Proizvodnja sportske opreme
			32.30	Proizvodnja sportske opreme
				Obuhvata:
				- proizvodnju sportske i atletske opreme (osim odjeće i obuće);
				- proizvodnju predmeta i opreme za sportove, igre na otvorenom ili zatvorenom, od bilo kog materijala, npr.:
				* tvrde, mekane i napumpane lopte,
				* reketi, palice i drške,
				* skije, vezovi i štike,
				* skijaške čizme, snowboard čizme i obuća za skijaško trčanje,
				* daske za jedrenje, daske za surfovanje i vodene skije,
				* pribor za sportski ribolov, uključujući mreže za izvlačenje ribe,
				* lažna „ptica” i slični pribor za lov ili streljaštvo,
				* predmeti i oprema za planinarenje,
				* rukavice za sportsku upotrebu, od kože ili kompozitne kože,
				* bazeni za plivanje i jastučići za bazene,
				* klizaljke, roleri,
				* lukovi i samostreli,
				* oprema za teretanu, fitness centre ili atletiku.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju jedara za brodove, vidjeti grupu 13.96;
				- proizvodnju sportske odjeće, vidjeti grupu 14.29;
				- proizvodnju sedala i konjske opreme, vidjeti grupu 15.12;
				- proizvodnju bičeva i štapova za jahanje, vidjeti grupu 15.12;
				- proizvodnju sportske obuće, vidjeti grupu 15.20;
				- proizvodnju gumene opreme za ronjenje i mokrih odijela, vidjeti grupu 22.12;
				- proizvodnju plastičnih kapa, vidjeti grupu 22.26;
				- proizvodnju sportskog, lovačkog ili streljačkog oružja i municije, vidjeti grupu 25.30;
				- proizvodnju metalnih tegova koji se koriste za dizanje tegova, vidjeti grupu 25.99;
				- proizvodnju sportskih vozila, osim bobova, tobogana, itd., vidjeti oblasti 29, 30;
				- proizvodnju čamaca za sport i rekreaciju, vidjeti grupu 30.12;
				- proizvodnju bilijskih stolova, vidjeti grupu 32.40;
				- proizvodnju čepića za uši i zaštitu od buke (npr. za plivanje i zaštitu od buke), vidjeti grupu 32.99;
				- proizvodnju sigurnosnih kaciga, vidjeti grupu 32.99;
				- popravku sportske opreme, vidjeti grupu 95.29.
		32.4		Proizvodnja igara i igračka
			32.40	Proizvodnja igara i igračka
				Obuhvata:
				- proizvodnju lutaka, igračaka i igara (uključujući elektronske igre), modela u razmjeri i dječijih vozila (osim metalnih bicikala i tricikala);
				- proizvodnju lutaka i odjeće za lutke, djelova i dodataka;
				- proizvodnju akcionih figura;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- proizvodnju igračka životinja;
- proizvodnju igračka na točkovima koje su dizajnirane da se voze, uključujući plastična bicikla i tricikle;
- proizvodnju muzičkih instrumenata – igračka;
- proizvodnju karata za igru;
- proizvodnju igara i igračka od papira ili kartona;
- proizvodnju društvenih igara i sličnih igara;
- proizvodnju elektronskih društvenih igara;
- proizvodnju smanjenih (skaliranih) modela i sličnih rekreativnih modela, električnih vozova, građevinskih setova itd.;
- proizvodnju igara za kockanje i kockarskih mašina;
- proizvodnju bilijarskih i specijalnih stolova za kazino igre itd.;
- proizvodnju predmeta za vašarske igre, stone ili salon igre;
- proizvodnju slagalica i sličnih predmeta;
- proizvodnju dronova za rekreativne svrhe.

Takođe obuhvata:

- proizvodnju igračka od tkanine.

Ne obuhvata:

- proizvodnju konzola za video igre, vidjeti grupu 26.40;
- proizvodnju dronova za civilne svrhe, vidjeti grupu 30.31;
- proizvodnju bicikala, vidjeti grupu 30.92;
- proizvodnju predmeta za zabavu i novitete, vidjeti grupu 32.99;
- izrada i izdavanje softvera za video konzole, vidjeti grupu 58.21, 62.10;

32.5 Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i materijala

32.50 Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i materijala

Obuhvata:

- proizvodnju laboratorijske opreme, hirurških i medicinskih instrumenata, hirurških pomagala i pribora, stomatološke opreme i pribora, ortodontskih proizvoda, proteza i ortodontskih aparata. Takođe, uključuje proizvodnju medicinskog, stomatološkog i sličnog namještaja, gdje dodatne specifične funkcije određuju namjenu proizvoda, npr. stolice za zubare sa ugrađenim hidrauličkim funkcijama;
- proizvodnju hirurških navlaka i sterilnih konaca i tkanina;
- proizvodnju stomatoloških ispuna i cementa (osim ljepila za proteze), stomatološke voskove i druge pripreme za zubarske gipseve;
- proizvodnju cementa za rekonstrukciju kostiju;
- proizvodnju stomatoloških laboratorijskih peći;
- proizvodnju laboratorijskih ultrazvučnih mašina za čišćenje;
- proizvodnju medicinskih, hirurških ili laboratorijskih sterilizatora;
- proizvodnju laboratorijskih centrifuga;
- proizvodnju medicinskog, hirurškog, stomatološkog ili veterinarskog namještaja, npr.:
  - * operativni stolovi,
  - * stolovi za pregled,
  - * bolnički kreveti sa mehaničkim podešavanjima,
  - * stolice za zubare;
- proizvodnju predmeta posebno dizajniranih za isključivo korišćenje u implantatima u medicinskoj, hirurškoj, stomatološkoj ili veterinarskoj

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>nauci, npr. ploče koje ostaju trajno u tijelu, na primjer, da zamijene dio ili cijelu kost;</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju špriceva, igala, katetera, kanila itd.; - proizvodnju stomatoloških instrumenata i aparata; - proizvodnju vještačkih zuba i stomatoloških proteza; - proizvodnju ortopedskih i protetskih uređaja; - proizvodnju staklenih očiju; - proizvodnju medicinskih termometara; - proizvodnju oftalmoloških proizvoda, naočara, sunčanih naočara, sočiva brušenih po receptu, kontaktnih sočiva, zaštitnih naočara; - proizvodnju ortopedske obuće po mjeri i specijalnih uložaka za korekciju ortopedskih stanja; - proizvodnju zaštitnih maski za ličnu upotrebu, npr. FFP2, FFP3, hirurških maski. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju specijalnih serijski proizvedenih cipela koje podržavaju svod stopala, vidjeti grupu 15.20; - proizvodnju pasta i prašaka za učvršćivanje proteza, vidjeti grupu 20.42; - proizvodnju vate, gaze, zavoja i sličnih predmeta, npr. obloge, ljepljive flastere, obloge, impregnirane ili premazane farmaceutskim supstancama, vidjeti grupu 21.20; - proizvodnju elektromedicinskih i elektroterapeutskih aparata, vidjeti grupu 26.60; - proizvodnju slušnih pomagala, vidjeti grupu 26.60; - proizvodnju invalidskih kolica, vidjeti grupu 30.92; - aktivnosti optičara, vidjeti grupu 47.74.
			32.9	Prerađivačka industrija, na drugom mjestu nepomenuta
			32.91	Proizvodnja metli i četki
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju metli i četki, npr. WC četke, kućne četke, četke za bojenje, fine četke i tehničke i industrijske četke, uključujući četke koje čine dijelove mašina, ručno upravljane mehaničke metle za pod, krpe za brisanje i perja, četke za bojenje, pločice i valjke za bojenje, gumene lopatice i druge četke, metle, krpe; - proizvodnju četki za obuću i odjeću.
			32.99	Ostala prerađivačka industrija, na drugom mjestu nepomenuta
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju zaštitne sigurnosne opreme, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * proizvodnju sigurnosnih pojaseva za radnike i drugih pojaseva za radnu upotrebu, * proizvodnju plutajućih prsluka, * proizvodnju zaštitnih kaciga i druge lične zaštitne opreme, npr. zaštitne vizire/štitove, od plastike, npr. atletske kacige, * proizvodnju vatrogasne odjeće otporne na vatru, * proizvodnju metalnih zaštitnih kapa i drugih metalnih ličnih zaštitnih uređaja, * proizvodnju čepića za uši i zaštite od buke, npr. za plivanje i zaštitu od buke, * proizvodnju gas maski,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * proizvodnju zaštitne odjeće i opreme za biološke opasnosti,
- * proizvodnju pancira,
- * proizvodnju odijela i opreme za čišćenje prostorija,
- proizvodnju pera i olovki svih vrsta, bilo da su mehaničke ili ne
- proizvodnju grafitnih olovaka;
- proizvodnju pečata, datuma, za pečatiranje ili numerisanje, ručnih uređaja za štampanje ili izradu etiketa, ručnih štampačkih setova, pripremljenih traka za pisaće mašine i jastučića za mastilo;
- proizvodnju globusa;
- proizvodnju kišobrana, suncobrana, štapova za hodanje, sjedećih štapova;
- proizvodnju dugmadi, drikera, patenta za zatvaranje, nitni, kopči na dugme;
- proizvodnju elektronskih cigareta;
- proizvodnju upaljača za cigarete i drugih upaljača;
- proizvodnju predmeta lične upotrebe, npr.: lule za pušenje, dezodoranasa, vakuumske boce i druge vakuum posude za ličnu ili kućnu upotrebu, perike, lažne brade, obrve;
- proizvodnju raznih predmeta, npr.: svijeće, voštanice, itd.; vještački cvjetovi, voće i lišće; zabave i noviteti; ručne cjediljke i sita; krojačke lutke pogrebnih kovčega;
- proizvodnju cvječarskih korpji, buketa, vijenca i sličnih predmeta
- taksidermijske aktivnosti;
- proizvodnju skaliranih modela dizajniranih za demonstracione svrhe;

Ne obuhvata:

- proizvodnju fitilja za upaljače, vidjeti grupu 13.96;
- proizvodnju radne odjeće, vidjeti grupu 14.23;
- proizvodnju zaštitne odjeće, vidjeti grupu 14.23;
- proizvodnju papirnih novina, vidjeti grupu 17.25;
- proizvodnju plastičnih zaštitnih kapa, vidjeti grupu 22.26;
- proizvodnju individualnih zaštitnih maski, npr. FFP2, FFP3, hirurških maski, vidjeti grupu 32.50.

33

Popravka, održavanje i montaža mašina i opreme

Obuhvata:

- specijalizovanu popravku proizvoda proizvedenih u sektoru prerađivačka industrija sa ciljem da se mašine, oprema i drugi proizvodi dovedu u funkcionalno stanje. Uključeno je obezbjeđivanje generalnog servisiranja i rutinskog održavanja pomenutih proizvoda radi njihovog efikasnog rada i sprječavanja havarija i nepotrebnih popravki.

Ova oblast uključuje samo aktivnosti specijalizovane popravke i održavanja. Veliki dio popravki takođe obavljaju proizvođači mašina, opreme i drugih proizvoda, i u tom slučaju se jedinice angažovane za te popravke i proizvodne aktivnosti razvrstavaju u skladu sa principom dodate vrijednosti. Na taj način, ove kombinovane aktivnosti često se povezuju sa stvaranjem proizvoda. Isti se princip primjenjuje kod kombinovane trgovine i popravke.

Rekonstrukcija ili prerada mašina i opreme smatra se aktivnošću prerađivačke industrije i uključena je u druge djelatnosti ovog sektora.

Takođe obuhvata:

- specijalizovanu instalaciju mašina.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- čišćenje industrijskih mašina, vidjeti grupu 81.22;
- ugradnju opreme koja čini integralni dio zgrada ili sličnih objekata, npr. instalaciju električnih žica, pokretnih stepenica ili sistema za klimatizaciju, koja se klasifikuje kao građevinska djelatnost;
- popravku i održavanje računara i telekomunikacione opreme, vidjeti granu 95.1;
- popravku i održavanje kućnih aparata, vidjeti granu 95.2;
- popravku i održavanje dobara koja se koriste kao kapitalna dobra, kao i potrošna dobra, što se obično klasifikuje kao popravka i održavanje kućnih aparata (npr. popravka kancelarijskog i kućnog nameštaja), vidjeti grupu 95.24;
- popravku i održavanje motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.3.

33.1

Popravka i održavanje metalnih proizvoda, mašina i opreme

Obuhvata:

- specijalizovanu popravku proizvoda proizvedenih u sektoru prerađivačka industrija s ciljem vraćanja tih metalnih proizvoda, mašina, opreme i drugih proizvoda u radno stanje. Takođe, obuhvata pružanje opšteg ili rutinskog održavanja (npr. servisiranja) tih proizvoda kako bi se osigurala njihova efikasnost i spriječili kvarovi i nepotrebna popravka.

Ne obuhvata:

- obnovu ili prepravku mašina i opreme, vidjeti odgovarajuću grupu u oblastima 25-30;
- čišćenje industrijskih mašina, vidjeti grupu 81.22;
- popravka i održavanje računara i komunikacione opreme, vidjeti granu 95.1;
- popravku i održavanje kućnih aparata, vidjeti granu 95.2.

33.11

Popravka i održavanje metalnih proizvoda

Obuhvata:

- popravku i održavanje izrađenih metalnih proizvoda u oblasti 25;
- popravke metalnih cistjerna, rezervoara i kontejnera;
- popravke i održavanje cijevi i cijevnih instalacija;
- mobilnu zavarivačku popravku;
- popravku čeličnih brodskih buradi;
- popravku i održavanje generatora pare ili drugih parnih generatora;
- popravku i održavanje pomoćnih postrojenja za upotrebu sa generatorima pare:
  - * kondenzatori, ekonomizeri, nadgrejači, kolektori pare i akumulatori;
- popravku i održavanje nuklearnih reaktora, osim separatora izotopa;
- popravku i održavanje djelova za marine ili kotlove za snagu;
- popravku pločastih radova za kotlove za centralno grijanje i radijatore;
- popravku i održavanje vatrenog oružja i municije, uključujući popravku sportskih i rekreativnih pušaka.

Ne obuhvata:

- oštrenje oštrica i pila, vidjeti grupu 33.12;
- popravku i održavanje kolica za kupovinu, vidjeti grupu 33.17;
- popravku sistema za centralno grijanje itd., vidjeti grupu 43.22;
- popravku mehaničkih uređaja za zaključavanje, sefova itd., vidjeti grupu 80.09.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

33.12 Popravka i održavanje mašina

Obuhvata:

- popravku i održavanje industrijskih i komercijalnih mašina i opreme, npr. oštrenje ili instalaciju mašinskih oštrica i pila; pružanje zavarivačkih (npr. automobilski, opšti) usluga popravke; popravku poljoprivrednih i drugih teških i industrijskih mašina i opreme (npr. viličara i druge opreme za rukovanje materijalom, mašinske alate, komercijalne rashladne uređaje, građevinsku opremu i rudarsku mašineriju), uključujući mašine i opremu iz oblasti 28.
- popravku i održavanje motora, osim za motorna vozila, brodove, čamce i avione;
- popravku i održavanje železničkih motora;
- popravku i održavanje pumpi, kompresora i prateće opreme;
- popravku i održavanje mašina sa hidrauličnim pogonom;
- popravku ventila;
- popravku zupčanika i pogonskih elemenata;
- popravku i održavanje industrijskih procesnih peći;
- popravku i održavanje opreme za podizanje i rukovanje;
- popravku i održavanje industrijske rashladne opreme i opreme za prečišćavanje vazduha;
- popravku i održavanje komercijalnih opštih mašina;
- popravku motornih ručnih alata;
- popravku i održavanje mašina za sječenje metala i mašina za oblikovanje metala i njihovih dodataka;
- popravku i održavanje drugih mašina;
- popravku i održavanje poljoprivrednih traktora;
- popravku i održavanje poljoprivrednih mašina, kao i mašina za šumarstvo i sječu drveća;
- popravku i održavanje mašina za metalurgiju;
- popravku i održavanje mašina za rudarstvo, građevinarstvo i naftna i gasna polja;
- popravku i održavanje mašina za obradu hrane, pića i duvana;
- popravku i održavanje mašina za proizvodnju tekstila, odjeće i kože;
- popravku i održavanje mašina za proizvodnju papira;
- popravku i održavanje mašina za plastiku i gumu;
- popravku i održavanje drugih specijalizovanih mašina iz oblasti 28;
- popravku i održavanje uređaja za mjerenje;
- popravku i održavanje automata za prodaju;
- popravku i održavanje registar kasa;
- popravku i održavanje fotokopirnih mašina;
- popravku kalkulatora, elektronskih i drugih;
- popravka pisaćih mašina.

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje motora civilnih brodova i čamaca, vidjeti grupu 33.15;
- popravku i održavanje motora civilnih aviona, vidjeti grupu 33.16;
- popravku i održavanje motora za vojna borbena vozila, brodove, čamce, avione i svemirske letelice, vidjeti grupu 33.18;
- instalacijau popravka i održavanje peći i druge grejne opreme, vidjeti grupu 43.22;
- instalaciju, popravka i održavanje liftova i pokretnih stepenica, vidjeti grupu 43.24;
- popravku i održavanje računara, vidjeti grupu 95.10;
- popravku i održavanje motora za motorna vozila, vidi 95.31.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

33.13 Popravka i održavanje elektronske i optičke opreme

Obuhvata:

- popravku i održavanje dobara proizvedenih u grupama 26.5, 26.6 i 26.7, osim onih koji se smatraju kućnim aparatima;
- popravku i održavanje mjernih, testirajućih, navigacionih i kontrolnih uređaja iz grupe 26.5, npr.:
  - * instrumenti za motore aviona,
  - * oprema za testiranje emisije iz vozila,
  - * meteorološki instrumenti,
  - * oprema za testiranje i inspekciju fizičkih, električnih i hemijskih svojstava,
  - * instrumenti za geodetska mjerenja,
  - * instrumenti za detekciju i praćenje radijacije
- popravku i održavanje opreme za zračenje, elektromedicinske i elektoterapijske opreme iz grupe 26.60, npr.:
  - * oprema za magnetnu rezonancu,
  - * medicinska ultrazvučna oprema,
  - * pejsmejkere,
  - * slušne aparate,
  - * elektrokardiografe,
  - * elektromedicinsku endoskopsku opremu,
  - * aparate za zračenje;
- popravku i održavanje optičkih instrumenata i opreme iz grupe 26.70, ako je njihova upotreba uglavnom komercijalna, npr.:
  - * dvogled,
  - * mikroskopi (osim elektronskih i protonskih mikroskopa),
  - * teleskopi,
  - * prizme i sočiva (osim oftalmoloških),
  - * fotografsku opremu.

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje fotokopirnih mašina, vidjeti grupu 33.12;
- popravku i održavanje računara i prateće opreme, vidjeti grupu 95.10;
- popravku i održavanje projektora za računare, vidjeti grupu 95.10;
- popravku i održavanje komunikacione opreme, vidjeti grupu 95.10;
- popravku i održavanje komercijalnih TV i video kamera, vidjeti grupu 95.10;
- popravku video kamera za kućnu upotrebu, vidjeti grupu 95.21;
- popravku satova i časovnika, vidjeti grupu 95.25.

33.14 Popravka i održavanje električne opreme

Obuhvata:

- popravku i održavanje dobara iz oblasti 27;
- popravku i održavanje transformatora za snagu, distribuciju i specijalizovanih transformatora;
- popravku i održavanje električnih motora, generatora i motorgeneratora;
- popravku i održavanje uređaja za prekidače i upravljačkih panela;
- popravku i održavanje releja i industrijskih kontrola;
- popravku i održavanje primarnih i akumulatorskih baterija;
- popravku i održavanje električnih rasvjetnih uređaja;
- popravku i održavanje uređaja za provodjenje struje i uređaja koji ne provode struju za električne instalacije.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- popravka i održavanje punjačkih stanica za automobile.

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje električnih motora za brodove, motorna vozila i motocikle, vidjeti grupu 33.15, 95.31 i 95.32;
- popravku i održavanje računara i prateće računске opreme, vidjeti grupu 95.10;
- popravku i održavanje telekomunikacione opreme, vidjeti grupu 95.10;
- popravku i održavanje potrošačke elektronike, vidjeti grupu 95.21;
- popravku i održavanje kućnih aparata, vidjeti grupu 95.22;
- popravku satova i časovnika, vidjeti grupu 95.25.

33.15 Popravka i održavanje civilnih brodova i čamaca

Obuhvata:

- popravku i održavanje civilnih brodova i čamaca;
- popravku i rutinsko održavanje civilnih brodova;
- popravku i održavanje plovnih brodova;
- popravku i održavanje motora za civilne brodove i čamce, uključujući električne vanbrodske motore;
- popravku i održavanje plovećih struktura.

Ne obuhvata:

- fabričku obnovu motora za civilne, sportske i rekreativne brodove i čamce, vidjeti grupu 28.11;
- fabričku obnovu i rekonstrukcija civilnih brodova i čamaca, vidjeti grupu 30.11;
- fabričku obnovu i rekonstrukcija sportskih i rekreativnih čamaca, vidjeti grupu 30.12;
- popravku i održavanje vojnih brodova i čamaca, vidjeti grupu 33.18;
- popravku i održavanje motora za vojne brodove i čamce, vidjeti grupu 33.18.

33.16 Popravka i održavanje civilnih vazduhoplova i svemirskih letjelica

Obuhvata:

- popravku i održavanje civilnih vazduhoplova i svemirskih letjelica;
- popravku i održavanje civilnih vazduhoplova (osim fabričke konverzije, fabričke obnove, fabričke rekonstrukcije);
- popravku i održavanje motora civilnih vazduhoplova.

Ne obuhvata:

- fabričku obnovu i rekonstrukcija civilnih vazduhoplova, vidjeti grupu 30.31;
- fabričku obnovu motora civilnih vazduhoplova, vidjeti grupu 30.31;
- popravku i održavanje vojnih borbenih vozila, aviona i svemirskih letjelica, vidi 33.18

33.17 Popravka i održavanje ostale civilne transportne opreme

Obuhvata:

- popravku i održavanje druge transportne opreme iz oblasti 30;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - popravku i održavanje lokomotiva i željezničkih vagona, uključujući konverziju; - popravku kočija i vagona koje vuku životinje; - popravku i održavanje vozila za osobe sa invaliditetom; - popravku vozila koja se pokreću ručno ili ih vuku životinje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabričku obnovu i rekonstrukcija lokomotiva i željezničkih vagona, vidjeti grupu 30.20; - popravku i održavanje kolica za kupovinu, vidjeti grupu 33.11; - popravku i održavanje željezničkih motora, vidjeti grupu 33.12; - popravku i održavanje vojnih borbenih vozila, vidjeti grupu 33.18; - popravku bicikala, vidjeti grupu 95.29; - popravku i održavanje motocikala, vidjeti grupu 95.32.
			33.18	<p>Popravka i održavanje borbenih vojnih vozila, brodova, čamaca, vazduhoplova i svemirskih letjelica</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku i održavanje vojnih borbenih vozila, brodova, čamaca, vazduhoplova i svemirskih letjelica; - popravku i održavanje vojnih vazduhoplova i svemirskih letjelica; - popravku i održavanje vojnih borbenih vozila; - popravku i održavanje vojnih brodova, čamaca i plutajućih objekata; - popravku i održavanje motora za vojna borbena vozila, plovila, brodove, čamce, vazduhoplove i svemirske letjelice. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fabričku obnovu motora za vojne brodove i čamce, vidjeti grupu 28.11; - fabričku obnovu i rekonstrukciju vojnih borbenih vozila, brodova, čamaca, plutajućih objekata, vazduhoplova i svemirskih letjelica, vidjeti grupu 30.13, 30.32, 30.40; - fabričku obnovu i konverziju vojnih vazduhoplova ili motora za vazduhoplove, vidjeti grupu 30.32; - održavanje i popravka civilnih čamaca, brodova, vazduhoplova, svemirskih letjelica i drugih plovila, vidjeti grupu 33.15, 33.16.
			33.19	<p>Popravka ostale opreme</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku opreme koja nije obuhvaćena u drugim grupama ove oblasti; - popravku ribarskih mreža, uključujući krpljenje; - popravku užadi, opreme za jedra, platna i cerade; - popravku vreća za skladištenje đubriva i hemikalija; - popravku ili rekonstruisanje drvenih paleta, brodskih buradi ili buradi i sličnih predmeta; - automata za igru s kuglicama i drugih automata za igru na žetone; - popravku bolničkih kreveta. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnovu organa i drugih istorijskih muzičkih instrumenata

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- popravku namještaja za domaćinstvo i kancelarijski namještaj, vidjeti grupu 95.24
- popravka bicikala, vidjeti grupu 95.29
- popravka i prepravka odjeće, vidjeti grupu 95.29

33.2 Montaža industrijskih mašina i opreme

33.20 Montaža industrijskih mašina i opreme

Obuhvata:

- specijalizovanu instalaciju mašina. Međutim, instalacija opreme koja čini integralni dio zgrada ili sličnih struktura, na primjer instalacija pokretnih stepenica, električnih instalacija, sistema za alarm protiv provale ili sistema za klimatizaciju, klasifikuje se kao građevinska djelatnost;
- instalaciju industrijskih mašina u industrijskim postrojenjima;
- instalaciju i montažu opreme za kontrolu industrijskih procesa;
- instalaciju druge industrijske opreme, na primer:
  - * komunikacijska oprema,
  - * glavne računarske sisteme i slične računare,
  - * oprema za zračenje i elektromedicinska oprema itd.,
- demontažu velikih mašina i opreme;
- montažu mlinova;
- postavljanje mašina;
- instalaciju opreme za kuglanje;
- instalaciju skladišne mašinerije i opreme.

Takođe obuhvata:

- instalaciju velikih polica i skladišta (ne kao integralni dio zgrade);
- instalaciju samostalnih stanica za punjenje.

Ne obuhvata:

- instalaciju stanica za punjenje u zidnim kutijama, vidjeti sektor F;
- izgradnju kompletnih skladišta, vidjeti grupu 41.00;
- instalaciju liftova, pokretnih stepenica, automatizovanih vrata, sistema za usisavanje prašine itd., vidjeti grupu 43.24;
- instalaciju vrata, stepeništa, opreme za prodavnice, namještaja itd., vidjeti grupu 43.32;
- postavljanje čelične konstrukcije za skladišne police u skladištima, vidjeti grupu 43.42;
- instalaciju (postavljanje) personalnih računara, vidjeti granu 62.9.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
D				SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM, PAROM I KLIMATIZACIJA
				Obuhvata:
				- proizvodnju, skladištenje, kontrolu, distribuciju, trgovinu i posredovanje električne energije ili gasovitih goriva za snabdijevanje energijom putem stalne mreže vodova, glavnih i pomoćnih cijevi. Uključeno je snabdijevanje energijom za industrijske zone ili stambene zgrade.
				Ovaj sektor uključuje rad preduzeća za električnu energiju i gas.
				Takođe obuhvata:
				- grijanje i hlađenje, npr. snabdijevanje parom i klimatizaciju, putem trajne mreže.
				Ne obuhvata:
				- vađenje sirovog prirodnog gasa, vidjeti grupu 06.20;
				- usluge snabdijevanja vodom i prečišćavanja otpadnih voda, vidjeti oblasti 36, 37;
				- transport gasa cjevovodima koji ne ide kroz distributivnu mrežu, vidjeti grupu 49.50.
35				Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija
	35.1			Proizvodnja, prenos i distribucija električne energije
				Obuhvata:
				- proizvodnju i prenos električne energije do distribucionih centara i distribuciju krajnjim korisnicima. Trgovina i skladištenje električne energije su takođe obuhvaćeni.
				Ne obuhvata:
				- odvojenu proizvodnju i distribuciju pare i toplote, vidjeti granu 35.3;
				- djelatnosti brokera i agenata koji organizuju prodaju električne energije putem distributivnih sistema prema drugim licima, vidjeti granu 35.4.
		35.11		Proizvodnja električne energije iz neobnovljivih izvora
				Obuhvata:
				- proizvodnju električne energije iz neobnovljivih resursa, npr. prirodni gas, ugalj i fosilna goriva kao i nezagadjujući neobnovljivi izvori, npr. nuklearna energija.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, vidjeti grupu 35.12;
				- proizvodnju električne energije kao dio djelatnosti skladištenja električne energije, vidjeti grupu 35.16;
				- prečišćavanje otpada za ponovno korišćenje energije, vidjeti grupu 38.22.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

35.12 Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora

Obuhvata:

- upravljanje postrojenjima za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, npr. gasovitih biogoriva, hidroenergije, kopnenih i morskih vjetroelektrana, solarne fotonaponske i termalne energije, geotermalne energije, kao i energije plime, talasa i okeana.

Ne obuhvata:

- proizvodnju električne energije iz neobnovljivih izvora, vidjeti grupu 35.11;
- proizvodnju električne energije kao dio djelatnosti skladištenja električne energije, vidjeti grupu 35.16;
- prethodno prečišćavanje otpada za ponovno korišćenje energije, vidjeti grupu 38.22.

35.13 Prenos električne energije

Obuhvata:

- upravljanje visokonaponskim prenosnim sistemima koji prenose električnu energiju od proizvodnog postrojenja do distributivnog sistema.

35.14 Distribucija električne energije

Obuhvata:

- upravljanje visokonaponskim, srednjonaponskim i niskonaponskim distributivnim sistemima, npr. dalekovodima, stubovima, brojilima i instalacijama, koji prenose električnu energiju primljenu iz proizvodnog postrojenja ili prenosnog sistema do krajnjeg korisnika;
- iznajmljivanje i davanje u zakup distributivnih mreža za električnu energiju;
- distribuciju električne energije u elektroenergetske mreže/sisteme.

35.15 Trgovina električnom energijom

Obuhvata:

- prodaju električne energije za svoj račun.

Takođe obuhvata:

- upravljanje radom objekata za punjenje električnih vozila, npr. automobila, motora, trotineta, bicikala;
- upravljanje radom objekata za punjenje električnih uređaja, npr. mobilnih telefona, lap topova.

Ne obuhvata:

- prodaju električne energije za tuđi račun, vidjeti grupu 35.40.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			35.16	Skladištenje električne energije
				Obuhvata:
				- konverziju električne energije u formu energije koja može biti skladištena, skladištenje takve energije, naknadna konverzija takve energije u električnu energiju, npr. upravljanje postrojenjima za pumpno skladištenje, skladištenje komprimovanog vazduha ili baterijskim skladištima energije;
				- distribucija uskladištene električne energije u elektroenergetske mreže/sisteme;
				Ne obuhvata:
				- proizvodnju električne energije koja nije skladištena, vidjeti grupa 35.11, 35.12.
		35.2		Proizvodnja gasa i distribucija gasovitih goriva gasovodima
				Obuhvata:
				- proizvodnju gasa, kao i skladištenje i distribuciju prirodnog ili sintetičkog gasa korisnicima putem gasovoda.
				Ne obuhvata:
				- vađenje sirovog prirodnog gasa, vidjeti grupu 06.02;
				- djelatnosti posrednika ili agenata koji organizuju prodaju gasovitih goriva preko gasovoda kojima upravljaju drugi, vidjeti granu 35.4;
				- transport na veće udaljenosti preko gasovoda, vidjeti grupu 49.50;
				- odvojeno upravljanje gasovodima, na većim udaljenostima, koji povezuju proizvođače i distributere gasa, ili između urbanih centara, vidjeti grupu 49.50
			35.21	Proizvodnja gasa
				Obuhvata:
				- proizvodnju gasovitih goriva za snabdijevanje energijom putem distributivne gasne mreže, npr. karbonizacijom uglja, gasifikacijom lignita, elektrolizom ili metanizacijom;
				- proizvodnju gasovitih goriva za snabdijevanje energijom sa određenom kalorijskom vrednošću, prečišćavanjem, miješanjem i drugim procesima iz različitih vrsta gasova, uključujući prirodni gas ili vodonik
				- proizvodnju biogasa u svrhu snabdijevanja gasom iz, npr. otpadnih voda, stajnjaka, otpada;
				- proizvodnju gasovitih biogoriva za snabdijevanje energijom putem distributivne gasne mreže.
				Takođe obuhvata:
				- prečišćavanje biogasa za snabdijevanje energijom putem stalne mreže;
				- regasifikaciju prirodnog gasa za distribuciju kroz gasovodne sisteme;
				Ne obuhvata:
				- ekstrakciju sirovog prirodnog gasa, vidjeti grupu 06.20;
				- proizvodnju gasa iz koksnih peći, vidjeti grupu 19.10;
				- proizvodnju rafinisanih derivata nafte, vidjeti grupu 19.20;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju tečnog naftnog gasa (LPG), vidjeti grupu 19.20; - proizvodnju industrijskih gasova, vidjeti grupu 20.11; - proizvodnju vodonika, koji nije namijenjen za snabdijevanje energijom putem mreže, vidjeti grupu 20.11; - proizvodnju osnovnih organskih gasova koji nisu namijenjeni za snabdijevanje energijom putem mreže, vidjeti grupu 20.14; - proizvodnju gasa iz visoke peći, vidjeti grupu 24.10.
			35.22	<p>Distribucija gasovitih goriva gasovodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transport distribuciju i snabdijevanje gasovitim gorivima svih vrsta gasovodom; - iznajmljivanje i lizing gasovoda. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transport, obično na većim udaljenostima, gasovodima, vidjeti grupu 49.50.
			35.23	<p>Trgovina gasovitim gorivima preko gasovodne mreže</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodaju gasovitih goriva korisnicima preko gasovodne mreže za svoj račun. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodaju gasovitih goriva korisnicima preko gasovodne mreže, za tuđi račun, vidjeti grupu 35.40; - veleprodaja gasovitih goriva u bocama, vidjeti grupu 46.81; - maloprodaja gasovitog goriva za motorna vozila i motocikle, vidjeti grupu 47.30; - maloprodaja kućnog lož ulja i gasova u bocama, vidjeti grupu 47.78.
			35.24	<p>Skladištenje gasa kao dio usluge snabdijevanja putem mreže</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skladištenje gasovitih goriva; - skladištenje vodonika. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pretvaranje u tečno stanje prirodnog gasa za potrebe transporta, vidjeti grupu 09.10; - skladištenje gasovitih goriva koja nisu dio usluga snabdijevanja energijom preko mreže, vidjeti grupu 52.10.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		35.3		Snabdijevanje parom i klimatizacija
			35.30	Snabdijevanje parom i klimatizacija
				Obuhvata:
				- proizvodnju i distribuciju ohlađenog vazduha, npr. za klimatizaciju;
				- proizvodnju, prikupljanje i distribuciju pare i tople vode za grijanje, energiju i druge svrhe;
				- proizvodnju i distribuciju ohlađene vode za hlađenje;
				- proizvodnju leda iz prirodne vode.
				Takođe obuhvata:
				- skladištenje termalne energije.
				Ne obuhvata:
				- proizvodnja jestivog leda, vidjeti grupu 10.52;
				- proizvodnja toplote/pare preradom otpadnih materijala, vidjeti grupu 38.22.
		35.4		Djelatnosti brokera i zastupnika za električnu energiju i prirodni gas
			35.40	Djelatnosti brokera i zastupnika za električnu energiju i prirodni gas
				Obuhvata:
				- djelatnosti brokera ili zastupnika koji organizuju prodaju električnu energiju putem distributivnih sistema kojima upravljaju drugi;
				- djelatnosti brokera ili zastupnika za gas koji organizuju prodaju gasovitih goriva putem gasnih distributivnih sistema kojima upravljaju drugi;
				- djelatnosti brokera ili zastupnika na berzama roba i kapaciteta za distribuciju gasovitih goriva;
				- djelatnosti brokera ili zastupnika u vezi sa radom berzi električne energije, distribucije i prenosa kapaciteta za električnu energiju.
				Ne obuhvata:
				- skladištenje i distribuciju ili snabdijevanje električnom energijom korisniku (gasovodima) od strane proizvođača (za svoj račun), vidjeti granu 35.1;
				- skladištenje i distribuciju ili snabdijevanje gasovitim gorivima korisniku putem gasovoda od strane proizvođača (za svoj račun), vidjeti granu 35.2;
				- posredničke usluge za transport gasovitih goriva, vidjetii grupu 52.31.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
E				<p>SNABDIJEVANJE VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM I DJELATNOSTI SANACIJE OKOLINE</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti u vezi sa procesom uklanjanja raznih formi otpada (uključujući sakupljanje i obradu), poput čvrstog ili tečnog industrijskog otpada ili otpada iz domaćinstava, kao i aktivnosti kontrole kontaminiranih deponija. <p>Izlaz iz procesa tretmana otpada ili kanalizacije može se ili odložiti ili postati input za druge proizvodne procese. Sekundarne sirovine su materijali i proizvodi koji se mogu koristiti kao sirovine jednostavnom ponovnom upotrebom, ili reciklažom i oporabom otpada. U ovom dijelu su grupisane i djelatnosti vodosnabdijevanja, jer se često obavljaju u vezi sa, ili od strane jedinica koje se takođe bave prečišćavanjem otpadnih voda.</p> <p>Aktivnosti takođe uključuju sanaciju kontaminiranih zgrada i lokacija, zemljišta, površinskih i podzemnih voda (npr. okeani, mangrove, mora) itd.</p> <p>Jedinice koje obično preuzimaju postupke upravljanja otpadom svojih klijenata i postaju kupci usluga odvoza otpada, a zatim naplaćuju svojim klijentima uslugu upravljanja otpadom, svrstavaju se u djelatnost pod šifrom 38. Iako te jedinice same ne obavljaju odgovarajuće usluge, odgovorne su za njihovo izvršenje. Ova aktivnost se smatra potpunim outsourcingom usluge.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti trgovine otpadom kao agenti, vidjeti grupu 46.18; - aktivnosti trgovine otpadom kao trgovci na veliko, vidjeti grupu 46.87.
	36			<p>Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sakupljanje, tretman i distribuciju vode do krajnjih korisnika. Uključeno je prikupljanje vode iz različitih izvora, kao i distribucija na različite načine.
	36.0			<p>Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode</p>
		36.00		<p>Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sakupljanje vode iz jezera, rijeka, bunara, sa izvora i sl.; - sakupljanje kišnice; - prečišćavanje vode; - obradu vode u industrijske i druge svrhe; - desalinizaciju morske ili podzemne vode kao glavne aktivnosti u proizvodnji vode; - distribuciju vode cjevovodom, vozilom - cistjermom ili na drugi način; - hvatanje kišnice. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rad kanala za navodnjavanje; - iznajmljivanje i zakup vodovodnih distributivnih mreža.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- pružanje usluga navodnjavanja za poljoprivredne svrhe, vidjeti grupu 01.61;
				- proizvodnju prirodnih mineralnih voda i drugih flaširanih voda, vidjeti grupu 11.07;
				- tretman otpadnih voda u cilju sprečavanja zagađenja, vidjeti grupu 37.00;
				- postavljanje vodomjera, vidjeti grupu 43.22;
				- transport vode cjevovodima, a ne kroz mrežu, vidjeti grupu 49.50;
				- očitavanje vodomjera od strane trećih lica, vidjeti grupu 82.99.
37				Uklanjanje otpadnih voda
				Obuhvata:
				- rad kanalizacionih sistema ili uređaja za različitu obradu vode, prečišćavanje otpadnih voda, sakupljanje otpada iz vode, njegovo odstranjivanje i odlaganje.
				Takođe obuhvata:
				- rad postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za ponovnu upotrebu npr. poljoprivredne, industrijske, otpadne vode za čišćenje puteva ili sakupljene kišnice.
	37.0			Uklanjanje otpadnih voda
		37.00		Uklanjanje otpadnih voda
				Obuhvata:
				- rad postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za ponovnu upotrebu, na primer, poljoprivredne, industrijske, otpadne vode za čišćenje puteva ili sakupljene kišnice, ili za vještačko punjenje ili povećanje podzemnih voda
				- prikupljanje i transport otpadnih voda od korisnika, npr. domaćinstva ili industrijske jedinice;
				- prikupljanje i transport oborinskih voda kanalizacionim mrežama, kolektorima, cistjernama i drugim transportnim sredstvima (vozila za kanalizaciju i sl.);
				- održavanje i čišćenje kanalizacije i odvoda, uključujući kanalizaciju.
				Takođe obuhvata:
				- zamrzavajuće sušenje kanalizacionog mulja u postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda;
				- pražnjenje i čišćenje septičkih jama, sabirnih jama, sudopera i otpadnih jama iz kanalizacije;
				- servisiranje hemijskih toaleta;
				Ne obuhvata:
				- dalji tretman mulja ekstrahovanog iz otpadnih voda, vidi oblast 38;
				* anaerobna digestija, vidjeti granu 38.2,
				* aerobni tretman poput kompostiranja, vidjeti grupu 38.21,
				* spaljivanje sa povratom energije, vidjeti grupu 38.22,
				* spaljivanje bez povrata energije, vidjeti 38.31;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- dekontaminacija površinskih i podzemnih voda na mjestu zagađenja, vidjeti grupu 39.00;
- izgradnju ili popravku kanalizacionih sistema, vidjeti grupu 42.21;
- čišćenje i deblokiranje odvodnih cijevi u zgradama, vidjeti grupu 43.22.
- iznajmljivanje prenosivih toaleta, vidjeti grupu 77.39.

38

Sakupljanje, obrada i odlaganje otpada

Obuhvata:

- sakupljanje, obradu i odlaganje otpada. Takođe obuhvata odvoženje otpadnog materijala i obavljanje pripremnih radnji u okviru recikliranja otpada (sortiranje otpada radi dalje prerade). Sakupljanje otpada, koje samo podržava naknadni oporavak ili odlaganje sakupljenog otpada od strane iste jedinice, smatra se preradom otpada ili aktivnošću odlaganja.

Takođe obuhvata:

- lokalno odvoženje otpadnog materijala i rad postrojenja za oporabu materijala, odnosno postrojenja koja pretvaraju otpad, uključujući i ostatke, sortirani ili ne, u sekundarne sirovine;
- aktivnosti jedinica koje sprovode obaveze odgovornosti proizvođača za upravljanje otpadom u ime prvobitnih proizvođača otpada. Ove organizacije obično snose odgovornost za tretman otpada, koji im je delegiran od originalnih proizvođača proizvoda ili ambalaže.

Aktivnosti mogu uključivati rad sistema za povrat, prikupljanje i reciklažu korišćenih ambalaža ili ambalažnog otpada, ili za prihvatanje i obradu vraćenih ili korišćenih proizvoda.

Ne obuhvata:

- djelatnost veleprodaje otpada, vidjeti oblast 46.

38.1

Sakupljanje otpada

Obuhvata:

- sakupljanje otpada iz domaćinstava i preduzeća, npr. pomoću kanti, kontejnera. Obuhvata sakupljanje bezopasnog i opasnog otpada, npr. pelene, korišćene baterije, otpad od rušenja, otpadna ulja iz domaćinstava i brodova.

38.11 Sakupljanje bezopasnog otpada

Obuhvata:

- prikupljanje bezopasnog čvrstog otpada (tj. smeća) u okviru lokalnog područja od npr. prikupljanje otpada iz domaćinstava i preduzeća pomoću kanti za smeće, kanti na točkovima, kontejnera, koji mogu sadržati miješane materijale koji se mogu povratiti;
- prikupljanje materijala koji se može reciklirati (odvojeno ili ne);
- sakupljanje bezopasnog otpada životinjskog ili biljnog porijekla;
- prikupljanje korišćenih jestivih ulja i masti;
- prikupljanje otpada na javnim mjestima;
- sakupljanje dvorišnog otpada.

Takođe obuhvata:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- prikupljanje građevinskog otpada i otpada od rušenja;
- prikupljanje i uklanjanje otpadaka;
- prikupljanje otpada iz industrijskih postrojenja;
- rad postrojenja za prenos bezopasnog otpada.

Ne obuhvata:

- sakupljanje kanalizacije, vidjeti oblast 37;
- sakupljanje opasnog otpada, vidjeti grupu 38.12;
- rad postrojenja za sortiranje povratnog otpada, vidjeti granu 38.2;
- rad postrojenja za oporavak, vidjeti granu 38.2;
- rad deponija za odlaganje bezopasnog otpada i trajno skladištenje bezopasnog otpada, vidjeti grupu 38.32.

38.12 Sakupljanje opasnog otpada

Obuhvata:

- sakupljanje čvrstog i tečnog štetnog otpada, npr. otpad koji sadrži eksplozivne, zapaljive, otrovne, korozivne, toksične, kancerogene, zarazne ili druge materije i preparate štetne po ljudsko zdravlje i životnu sredinu. Takođe obuhvata identifikaciju, obradu, pakovanje i označavanje takvog otpada radi transporta.
- sakupljanje opasnog otpada, npr.:
  - * korišćeno ulje iz brodova ili garaža,
  - * boje i lakovi,
  - * biološki opasan otpad,
  - * opasan otpad životinjskog porijekla,
  - * nuklearni otpad,
  - * prikupljanje lijekova kojima je istekao rok trajanja,
  - * korišćene baterije

Takođe uključuje:

- rad postrojenja za prenos opasnog otpada.

Ne obuhvata:

- sakupljanje bezopasnog otpada, vidjeti grupu 38.11;
- rad deponija za odlaganje opasnog otpada i trajno skladištenje opasnog otpada, vidjeti grupu 38.32;
- sanacija i čišćenje kontaminiranih zgrada, rudnika, zemljišta ili podzemnih voda, npr. uklanjanje azbesta, vidjeti grupu 39.00.

38.2 Obnavljanje otpada

Obuhvata:

- Predtretman otpada i reciklažu kako neopasnog, tako i opasnog otpada. Uključeni su oporavak materijala, oporavak energije koji nastaje termičkom obradom otpada i druge forme oporavka otpada. Takođe, u grupu spada i tretman različitih vrsta otpada pre nego što dođe do oporavka, koristeći različite metode.

Ne obuhvata:

- tretman i odlaganje otpadnih voda, vidjeti grupu 37.00;
- odlaganje otpada bez ponovnog korišćenja, vidjeti grupu 38.3.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

38.21 Reciklaža materijala

Obuhvata:

Ova grupa uključuje preradu metalnog i ne-metalnog otpada, uključujući staro gvožđe i druge djelove u sekundarne sirovine.

Takođe je uključeno ponovno korišćenje materijala iz tokova otpada u obliku: (1) odvajanja i sortiranja materijala iz bezopasnog otpada koji se mogu reciklirati iz tokova neopasnog otpada ili (2) odvajanja i sortiranja pomiješanih materijala koji se mogu reciklirati (papir, plastika, korišćena ambalaža za piće, limenke i druga metalna ambalaža).

Primjeri mehaničkih ili hemijskih procesa transformacije koji se preduzimaju su:

- mehanička obrada (drobljenje, sječenje i sl.) metalnih otpadaka od starih automobila, veš-mašina, bicikala i sl.;
- mehaničko rastavljanje velikih metalnih predmeta (npr. vagona);
- ekstrakcija gvožđa iz klinkera;
- izvlačenje metala iz fotografskog otpada, npr. rastvor za fiksiranje ili fotografski filmovi i papir;
- demontaža olupina bilo koje vrste (automobila, brodova, računara, televizora i druge opreme) za ponovno korištenje materijala;
- proizvodnju gumene prašine od gumenog otpada i ostataka, uključujući dekontaminaciju, podjelu (eliminaciju) frakcija i devulkanizaciju;
- sortiranje i mehanička obrada (npr. čišćenje, mljevenje) plastike za proizvodnju sekundarne sirovine;
- prerada (starenje, čišćenje, sortiranje) pepela od insineracije u sekundarne sirovine (metale, agregate);
- sortiranje, čišćenje i drobljenje stakla;
- sortiranje, čišćenje i drobljenje ostalih vrsta otpada (npr. nakon rušenja građevinskih objekata) radi dobijanja sekundarnih sirovina;
- prerada otpada od hrane, pića i duvana i ostalih supstanci u sekundarne sirovine;
- reciklaža otpadnog ulja, prerada korišćenih jestivih ulja i masti u sekundarne sirovine;
- ekstrakcija srebra iz otpadnih hemikalija, osim elektrolitičkom rafinacijom;
- reciklaža fosfora iz spaljivanja kanalizacionog mulja;
- obnavljanje tekstilnih i odjevnih proizvoda mehaničkim, termičkim ili hemijskim procesima;
- proizvodnja komposta od otpada;
- proizvodnju biogasa iz otpada, a ne za potrebe snabdijevanja gasom ili energijom.

Ne obuhvata:

- proizvodnju novih, finalnih proizvoda od sekundarnih sirovina (bilo da su samostalno proizvedene ili ne), npr.: proizvodnja prediva i vlakana od ostataka konfekcijske robe, proizvodnju celuloze od otpadnog papira, protektiranje guma za vozila, proizvodnju metala iz metalnog otpada koja treba da bude razvrstana u odgovarajuće djelatnosti prerađivačke industrije (sektor C);
- prerada nuklearnih goriva, vidjeti grupu 20.13;
- pretapanje plastike za proizvodnju granulata ili jedinjenja, vidjeti grupu 20.16;
- pretapanje otpada od gvožđa i starog gvožđa, vidjeti grupu 24.10;
- proizvodnja biogasa iz otpada za snabdevanje gasom, vidjeti grupu 35.21;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - ponovno korišćenje energije tokom termičke obrade otpada, vidjeti grupu 38.22; - odlaganje otpada bez prerade i tretmana pre odlaganja, vidjeti granu 38.3; - trgovina na veliko materijalom koji se može ponovno koristiti, vidjeti grupu 46.87.
			38.22	Proizvodnja energije iz otpada
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obradu otpada za dobijanje energije, pretvaranje otpadnih materijala u npr. upotrebljivu toplotnu ili električnu energiju, kroz različite procese, koji uključuju termičku obradu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti postrojenja za pretvaranje otpada u energiju. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ponovno korišćenje deponijskog gasa za snabdijevanje gasom, vidjeti grupu 35.21.
			38.23	Ostalo obnavljanje otpada
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripremu kanizacionog mulja za tretman zemljišta što dovodi do koristi za poljoprivredu ili ekološkog poboljšanja; - pripremu neopasnog otpada za rekultivaciju u iskopenim površinama ili za inženjerske svrhe u uređenju. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju biogasa iz kanizacionog mulja, vidjeti grupu 35.21; - zatrpavanje bez povezanih pripremnih aktivnosti, npr. priprema neopasnog otpada za inženjerske svrhe u pejzažnom uređenju, vidjeti oblast 42.
			38.3	Odlaganje otpada bez obnavljanja
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlaganje oba i neopasnog i opasnog otpada. Uključeni su termički tretman bez ponovnog korištenja energije, deponovanje, ispuštanje u vodna tijela i trajno skladištenje otpada. Tretman prije odlaganja različitih oblika otpada na različite načine, npr. tretman organskog otpada u cilju odlaganja; tretman i odlaganje toksičnih živih ili mrtvih životinja i drugog kontaminiranog otpada; tretman i odlaganje tranzicionog radioaktivnog otpada iz bolnica i dr. takođe su uključeni u grupu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uključuje zakopavanje ili oranje pod otpadom; odlaganje korišćenih dobara radi eliminisanja štetnog otpada. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tretman i odlaganje otpadnih voda, vidjeti grupu 37.00; - reciklažu otpada, vidjeti granu 38.2.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

38.31 Spaljivanje otpada bez proizvodnje energije

Obuhvata:

- odlaganje i tretman prije odlaganja otpada sagorijevanjem ili termičkom obradom bez ponovnog korišćenja energije

Ne obuhvata:

- termički tretman sa rezultirajućom proizvodnjom energije, vidjeti grupu 38.22.

38.32 Odlaganje ili trajno skladištenje otpada

Obuhvata:

- odlaganje i tretman prije odlaganja bezopasnog ili opasnog otpada, bez obzira da li je otpad čvrst ili ne, na ili u zemlju (tj. pod zemljom), ili u trajnim objektima ili lokacijama za skladištenje otpada;
- operacije na deponijama za odlaganje otpada;
- tretman organskog otpada za odlaganje ili trajno skladištenje;
- odlaganje nusproizvoda životinjskog porijekla na deponije.

Takođe obuhvata:

- trajno podzemno skladištenje otpada u dubokoj geološkoj šupljini, npr. rudnik soli ili kalijuma;
- skladištenje uhvaćenog ugljen-dioksida

Ne obuhvata:

- rad objekata u kojima se otpad istovaruje radi daljeg transporta, vidjeti granu 38.1;
- rad objekata u kojima se sortiraju materijali koji se mogu povratiti, vidjeti grupu 38.21;
- dekontaminaciju, čišćenje zemljišta, vode i smanjenje toksičnog materijala, vidjeti grupu 39.00.

38.33 Odlaganje ostalog otpada

Obuhvata:

- ispuštanje tečnog otpada u mora/okeane ili druga vodna tijela, uključujući ispuštanje u morsko dno;
- ubrizgavanje tečnih otpadnih materijala u bunare, slane kupole ili prirodne rezervoare.

Ne obuhvata:

- rad postrojenja za sortiranje materijala koji se mogu reciklirati, vidjeti grupu 38.21;
- ponovno korišćenje energije termičkom obradom otpada, vidjeti grupu 38.22;
- dekontaminaciju, čišćenje zemljišta, vode i smanjenje toksičnog materijala, vidjeti grupu 39.00

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			39	Djelatnosti sanacija i ostale uslužne djelatnosti upravljanja otpadom
				Obuhvata:
				- pružanje usluga sanacije, npr. čišćenje kontaminiranih zgrada, lokacija, zemljišta, površinskih ili podzemnih voda.
			39.0	Djelatnosti sanacija i ostale uslužne djelatnosti upravljanja otpadom
			39.00	Djelatnosti sanacija i ostale uslužne djelatnosti upravljanja otpadom
				Obuhvata:
				- smanjenje azbesta, olovnih boja i drugih otrovnih materijala;
				- dekontaminaciju i čišćenje zagađenog zemljišta i podzemnih voda na mjestu zagađenja ili drugdje, korišćenjem npr. mehaničkih, hemijskih i bioloških postupaka;
				- dekontaminacija industrijskih postrojenja ili lokacija, uključujući nuklearna postrojenja i lokacije;
				- dekontaminacija i čišćenje površinskih voda nakon slučajnog zagađenja, npr. prikupljanjem zagađivača ili primjenom hemikalija;
				- čišćenje naftnih mrlja i drugih štetnih materija na kopnu, u površinskim vodama, u morima, uključujući i priobalna područja;
				- uklanjanje nagaznih mina, itd., uključujući detonaciju na lokaciji;
				- ostale specijalizovane aktivnosti kontrole zagađenja;
				- aktivnosti hvatanja ugljenika;
				- sanacija rudarskih lokacija.
				Takođe obuhvata:
				- usluge zadržavanja, kontrole i praćenja sanacije lokacije
				Ne obuhvata:
				- kontrolu štetočina u poljoprivredi, vidjeti grupu 01.61;
				- prečišćavanje vode za potrebe vodosnabdijevanja, vidjeti grupu 36.00;
				- tretman otpada sa ponovnim korišćenjem, vidjeti granu 38.2;
				- tretman otpada za odlaganje, vidjeti granu 38.3;
				- skladištenje uhvaćenog ugljen-dioksida (CO ₂), vidjeti granu 38.32;
				- građevinske projekte sanacije rudarskih lokaliteta, vidjeti sektor F;
				- čišćenje i zalivanje ulica na otvorenom, vidjeti grupu 81.23.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

F

GRAĐEVINARSTVO

Obuhvata:

- opšte i specijalizovane građevinske radove na zgradama i ostalim građevinama. Obuhvataju se novogradnja, popravke, dogradnja i adaptacija, postavljanje montažnih zgrada ili objekata na gradilištu, kao i građevine privremenog karaktera.

Opšte građevinarstvo predstavlja izgradnju kompletnih stambenih i poslovnih zgrada, kao i pomoćnih i poljoprivrednih zgrada. Takođe, uključuje i izgradnju ostalih građevina kao što su autoputevi, ulice, mostovi, tuneli, željezničke pruge, aerodromi, pristaništa i drugi priobalni objekti, sistemi za navodnjavanje, kanalizacioni sistemi, industrijski objekti, cjevovodi i električni vodovi, sportski objekti itd.

Ovi poslovi mogu da se obavljaju za sopstveni ili za tuđ račun. Dio radova, a ponekad i cjelokupne radove, mogu da obavljaju podizvođači. Ovdje se svrstava jedinica kojoj je povjerena cjelokupna odgovornost za građevinski projekat.

Obuhvata i popravku zgrada i ostalih građevina. Održavanje, popravka i ugradnja opreme koja čini sastavni dio zgrade, npr. pokretne stepenice ili sistemi za klimatizaciju, klasifikuju se kao građevina u sektoru F ako se radovi izvode na gradilištu.

U ovaj sektor svrstani su cjelokupna izgradnja zgrada (oblast 41), cjelokupni radovi na izgradnji ostalih građevina (oblast 42), kao i specijalizovane građevinske aktivnosti, i to samo ako se izvode kao dio građevinskog procesa (oblast 43).

Iznajmljivanje građevinske opreme sa rukovaocem klasifikuje se kao specijalizovani građevinski rad koji se izvodi korišćenjem ove opreme.

Takođe obuhvata:

- renoviranje, obnovu, rekonstrukciju i restauraciju istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata.

Ne obuhvata:

- proizvodne aktivnosti koje se ne obavljaju na gradilištu, vidjeti sektor C;
- proizvodnju i isporuku konstrukcija i djelova montažnih zgrada od drveta ili metala sa minimalnim građevinskim radovima na gradilištu, vidjeti grupu 16.25;
- arheološka iskopavanja, vidjeti granu 72.2;
- kurativna konzervacija istorijskih mjesta i zgrada, vidjeti grupu 91.30.

41

Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada

Obuhvata:

- izgradnju svih vrsta zgrada. Tu su svrstane izgradnja, popravke, dogradnja i adaptacija, postavljanje montažnih zgrada ili objekata na gradilištu, kao i građevine privremenog karaktera. Obuhvaćena je izgradnja kompletnih stambenih i poslovnih zgrada, prodavnica kao i pomoćnih i poljoprivrednih zgrada.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		41.0		Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada
			41.00	Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada
				Obuhvata:
				- izgradnju kompletnih stambenih i nestambenih zgrada, kao i dogradnje i adaptacije. Dio izgradnje ili cjelokupnu izgradnju može izvoditi podizvođač radova. Ako se obavljaju samo specijalizovani djelovi građevinskog procesa, onda se djelatnost svrstava u oblast 43.
				- izgradnju svih vrsta objekata:
				* stambene zgrade,
				* zgrade za industrijsku proizvodnju, npr. fabrika, radionica,
				* bolnica, škola i poslovnih zgrada,
				* hotela, prodavnica, tržnih centara i restorana,
				* aerodromskih zgrada,
				* sportskih dvorana,
				* parking garaža, uključujući i podzemne garaže,
				* skladišta,
				* vjerskih objekata,
				- montažu i podizanje montažnih građevina na gradilištu.
				Takođe obuhvata:
				- kompletno preuređenje ili renoviranje postojećih stambenih ili nestambenih zgrada koje uključuju nekoliko specijalizovanih građevinskih aktivnosti;
				- izgradnja objekata za vazdušni saobraćaj, npr. vazdušne kupole.
				Ne obuhvata:
				- izgradnju industrijskih postrojenja, osim zgrada, vidjeti grupu 42.99;
				- razradu građevinskih projekata, vidjeti grupu 68.12;
				- arhitektonsko i građevinsko projektovanje, vidjeti grupu 71.1;
				- rukovođenje projektom za izgradnju, vidjeti grupu 71.1.
	42			Izgradnja građevina
				Obuhvata:
				- izgradnju ostalih građevina. Ovdje spadaju novogradnja, popravke, dogradnja i adaptacija, postavljanje montažnih zgrada ili objekata na gradilištu, kao i građevine privremenog karaktera.
				Obuhvata se izgradnja složenih, teških građevina kao što su autoputevi, putevi, ulice, mostovi, tuneli, željezničke pruge, aerodromske staze, pristaništa i drugi objekti na vodi, sistemi za navodnjavanje, kanalizacioni sistemi, industrijska postrojenja, cjevovodi i električni vodovi i sportska igrališta. Ovi radovi mogu se obavljati za sopstveni račun ili uz naknadu. Dio radova, a ponekad i cjelokupne radove, mogu da obavljaju podizvođači.
		42.1		Izgradnja puteva i željezničkih pruga
			42.11	Izgradnja puteva i autoputeva
				Obuhvata:
				- izgradnju autoputeva, ulica, drumova i drugih puteva za vozila i pješake;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - površinske radove npr. asfaltiranje puteva, autoputeva ili mostova asfaltom, betonom, kamenom; - izgradnju aerodromskih pista; - izgradnju grubih, neasfaltiranih staza ili staza za brdski biciklizam. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje ulične rasvjete i električne signalizacije, vidjeti grupu 43.21; - farbanje puteva i drugih oznaka, vidjeti grupu 43.50; - postavljanje ograda i saobraćajnih oznaka itd, vidjeti grupu 43.50; - arhitektonsko i građevinsko projektovanje, vidjeti granu 71.1; - rukovođenje projektom za izgradnju, vidjeti grupu 71.12.
			42.12	Izgradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju željezničkih pruga i podzemnih željeznica i metroa; - izgradnju elektroenergetskih nadzemnih vodova i provodnih šina za željeznicu. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje rasvjete i električne signalizacije, vidjeti grupu 43.21; - rukovođenje projektom za izgradnju, vidjeti granu 71.1; - inženjerske djelatnosti, vidjeti grupu 71.12.
			42.13	Izgradnja mostova i tunela
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju mostova, npr. za uzdignute autoputeve (vijadukte) i željeznice; - izgradnju tunela, uključujući i one za autoputeve i željezničke pruge. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju željezničkih pruga, vidjeti grupu 42.12; - postavljanje ulične rasvjete i električne signalizacije, vidjeti grupu 43.21; - rukovođenje projektom za izgradnju, vidjeti vidjeti grupu 71.1 - inženjerske djelatnosti, vidjeti vidjeti grupu 71.12
			42.2	Izgradnja cjevovoda, električnih i komunikacionih vodova
			42.21	Izgradnja cjevovoda
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju cjevovoda za transportovanje tečnosti, uključujući gas i izgradnju međusobno povezanih zgrada i građevina koje čine sastavni dio tih sistema. - izgradnju ostalih građevina za: <ul style="list-style-type: none"> * cjevovode za prenos na velike daljine i gradske cjevovode (međumjesni i lokalni cjevovodi), * glavne dovode i mrežu, * sisteme za navodnjavanje (kanali), * rezervoare. - izgradnju: <ul style="list-style-type: none"> * odvodnih sistema (kolektora), uključujući i popravke, * postrojenja za deponovanje otpadnih voda, * crpnih stanica.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- bušenje bunara za vodu;
- geotermalna bušenja.

Ne obuhvata:

- postavljanje vodovodnih i kanalizacionih cijevi u zgradama, vidjeti grupu 43.22;
- rukovođenje projektom u vezi sa građevinskim radovima niskogradnje, vidjeti grupu 71.12;
- inspekcija kanalizacionih, vodovodnih i gasnih cijevi kamerom, koja nije povezana sa popravkom ili instalacijom, vidjeti grupu 71.20.

42.22 Izgradnja električnih i telekomunikacionih vodova

Obuhvata:

- izgradnju vodova za distribiciju električne energije i telekomunikacija i izgradnju međusobno povezanih zgrada i građevina koje čine sastavni dio tih sistema.
- izgradnju ostalih građevina za:
  - * međumjesne i lokalne komunikacione i energetske dalekovode i mrežu,
  - * elektrane, npr. solarne i vjetroelektrane,
- izgradnju stanica za distribuciju električne energije, npr. za električna vozila.

Ne obuhvata:

- izgradnju željezničkih pruga i podzemnih željeznica, vidjeti grupu 42.12;
- izgradnju brana i nasipa za hidroelektrane, vidjeti grupu 42.91;
- postavljanje fotonaponskih sistema na zgradama, vidjeti grupu 43.21;
- postavljanje akumulatorskih punjača, npr. za električna vozila, vidjeti grupu 43.21;
- rukovođenje projektom u vezi sa građevinskim radovima niskogradnje, vidjeti grupu 71.12.

42.9 Izgradnja ostalih građevina

42.91 Izgradnja hidroobjekata

Obuhvata:

- izgradnju i rekonstrukciju:
  - * vodenih puteva, pristaništa, riječnih radova, marina,
  - * hidromehaničke konstrukcije, npr. prevodnice, liftovi, ustave, navozne rampe,
  - * brane i nasipa.
- iskopavanje vodenih puteva, npr. lučke slivove, rijeke.

Ne obuhvata:

- izgradnju podvodnih cjevovoda, vidjeti vidjeti grupu 42.21
- postavljanje podvodnih kablova, vidjeti vidjeti grupu 42.22
- rukovođenje projektom u vezi sa građevinskim radovima niskogradnje, vidjeti vidjeti grupu 71.12

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			42.99	<p>Izgradnja ostalih građevina, na drugom mjestu nepomenutih</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju industrijskih postrojenja, osim zgrada kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * rudarski objekti, npr. okna, kule, tuneli, * rafinerije, * postrojenja hemijske industrije, * sisteme za skladištenje žitarica; - izgradnju ostalih građevina koje nijesu zgrade, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> * sportski objekti na otvorenom, - izgradnja igrališta, - izgradnja nemontažnih bazena. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - montažu industrijskih mašina i opreme, vidjeti grupu 33.20; - izgradnju sportskih dvorana, vidjeti grupu 41.00; - parcelisanje i unaprjeđenje sopstvenog zemljišta radi kasnije prodaje, vidjeti grupu 68.12; - usluge rukovođenja projektom u vezi sa građevinskim radovima niskogradnje, vidjeti grupu 71.12.
43				<p>Specijalizovani građevinski radovi</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specijalizovane građevinske radove (posebni zanati), tj. izgradnja djelova zgrada i ostalih građevina ili pripremni radovi za njih. Ovi radovi su obično specijalizovani na način da se mogu izvoditi na različitim građevinama i zahtijevaju posjedovanje posebne vrste stručnosti ili opreme. Specijalizovane vrste radova većinom izvode podizvođači radova u ime vlasnika čije aktivnosti spadaju u oblasti 41 ili 42. Popravke se uglavnom obavljaju bez podizvođača. <p>Obuhvaćene su i sve vrste montaža potrebnih za funkcionisanje građevine. Ove aktivnosti najčešće se izvode na samom gradilištu, mada dio poslova može da bude izveden u specijalnim radionicama.</p> <p>Uključeni su radovi kao što su uvođenje elektro instalacija, instalacija vodovoda i druge građevinske instalacije na plutajućim platformama.</p> <p>Iznajmljivanje građevinskih mašina sa rukovaocem svrstava se u one djelatnosti građevinarstva za čije se obavljanje te mašine iznajmljuju.</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specijalizovane građevinske aktivnosti, kao što su popravke i održavanje; - završetak ili završna obrada zgrada i drugih građevina.
			43.1	<p>Rušenje i pripremanje gradilišta</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripremanje gradilišta za kasnije obavljanje građevinske aktivnosti i uključuje prethodno uklanjanje postojećih objekata.
			43.11	<p>Rušenje objekata</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rušenje, demontažu ili uništavanje zgrada i drugih objekata.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

43.12 Priprema gradilišta

Obuhvata:

- raščišćavanje gradilišta;
- zemljane radove: iskopavanje, nasipanje, nivelisanje terena, iskop kanala, miniranje.

Takođe obuhvata:

- pripremne radove za rudarstvo;
- uklanjanje jalovine i konturisanje zemljišta na gradilištima;
- drenažne radove na gradilištu;
- drenažne radove na poljoprivrednom ili šumskom zemljištu;
- priprema zemljišta za arheološka iskopavanja.

Ne obuhvata:

- uklanjanje jalovine na zemljištu rudnika, vidjeti sektor B;
- bušenje radi proizvodnje sirove nafte ili prirodnog gasa, vidjeti grupu 06.10 i 06.20;
- probno bušenje, povezano sa ekstrakcijom nafte ili gasa, vidjeti grupu 09.10;
- pomoćne usluge za probno bušenje, npr. povezane sa rudarskim aktivnostima, vidjeti grupu 09.90;
- dekontaminaciju tla, vidjeti grupu 39.00;
- bušenje i kopanje bunara, vidjeti grupu 42.21;
- iskop okna, vidjeti grupu 43.50.

43.13 Ispitivanje terena bušenjem i sondiranjem

Obuhvata:

- ispitivanje terena bušenjem i sondiranjem i uzimanje uzoraka radi proučavanja terena i građenja, kao i u geofizičke, geološke ili druge svrhe;

Ne obuhvata:

- bušenje eksploatacionih izvora nafte ili gasa, vidjeti grupu 06.10 i 06.20;
- probna bušenja, kao što su vađenje nafte ili gasa, vidjeti grupu 09.10;
- pomoćne usluge ispitivanja bušenjem i sondiranjem tokom rudarskih aktivnosti, vidjeti grupu 09.90;
- bušenje i kopanje bunara za vodu, vidjeti grupu 42.21;
- geotermalna bušenja, vidjeti grupu 42.21;
- iskop okna, vidjeti grupu 43.50;
- istraživanja nafte i gasa, geofizička, geološka i seizmička mjerenja, vidjeti grupu 71.12.

43.2 Instalacioni radovi u građevinarstvu

Obuhvata:

- instalacione radove koji potpomažu funkcionisanje građevine kao takve, uključujući postavljanje instalacija električne energije, cjevovoda (vodovoda, gasovoda i kanalizacije), sistema za grijanje i klimatizaciju, liftova i dr.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

43.21 Postavljanje električnih instalacija

Obuhvata:

- instaliranje, popravku i održavanje električnih sistema u svim vrstama zgrada i ostalih građevina;
- postavljanje instalacija;
  - * električnih vodova i priključaka,
  - * telekomunikacionih vodova,
  - * vodova za računarsku mrežu, kablovsku televiziju, uključujući optičke kablove,
  - * satelitskih antenna,
  - * rasvjetnih sistema,
  - * protivpožarne alarme,
  - * alarmne sisteme protiv provala,
  - * ulične rasvjete i električnih signala,
  - * rasvjete na aerodromskim pistama,
  - * fotonaponski sistemi na zgradama,
  - * sistemi za skladištenje energije;
- ugradnja električnih punjača za električna vozila

Takođe obuhvata:

- priključivanje električnih aparata za domaćinstvo, uključujući podno grijanje.

Ne obuhvata:

- izgradnju dalekovoda za električnu energiju i telekomunikacije, vidjeti grupu 42.22;
- izgradnju solarnih i vjetroelektrana, vidjeti grupu 42.22;
- izgradnju stanica za distribuciju električne energije, vidjeti grupu 42.22;
- postavljanje gromobranskih provodnika, vidjeti grupu 43.24;
- nadzor i daljinski nadzor elektronskih sigurnosnih sistema, kao što su alarmi protiv provala i protivpožarni zaštitni sistemi, uključujući njihovo instaliranje i održavanje, vidjeti grupu 80.09.

43.22 Postavljanje vodovodnih, kanalizacionih, klimatizacionih sistema i sistema za grijanje

Obuhvata:

- instaliranje, popravku i održavanje vodovodnih, kanalizacionih, klimatizacionih sistema i sistema za grijanje, uključujući dogradnju i adaptaciju.
- ugradnju, održavanje i popravku:
  - * sistema za grijanje, npr. toplotne pumpe, solarni i termalni kolektori,
  - * peći (kotlarnice) i rashladne tornjeve,
  - * vodovodnu i sanitarnu opremu,
  - * ventilacionu i klimatizacionu opremu i kanale,
  - * uređaje za gas,
  - * cijevi za isparenja
  - * prskalice, npr. protivpožarni sistemi i prskalice za travnjak
- gradnja ili ugradnja zidanih peći za grijanje;
- iskop kanala za instalacione radove.

Takođe obuhvata:

- ugradnju sistema za distribuciju medicinskog gasa u bolnicama.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ugradnju električnog podnog grijanja, vidjeti grupu 43.21; - inspekcija kanalizacionih, vodovodnih i gasnih cijevi kamerom, koja nije povezana sa popravkom ili instalacijom, vidjeti grupu 71.20.
			43.23	Radovi na postavljanju izolacija
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - termoizolacione radove, npr. za cijevi, kotlove i kanale, unutrašnje ili spoljašnje, uključujući obloge za izolaciju; - zvučno izolacioni radovi; - vibroizolacioni radovi; - protivpožarni radovi; - hidroizolacija; - unutrašnja izolacija krovova. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoljašnja izolacija krovova, vidjeti grupu 43.41; - hidroizolacija krovova, vidjeti grupu 43.41.
			43.24	Ostali građevinski instalacioni radovi
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instaliranje, popravku i održavanje ostale opreme, osim električne, vodovodne, kanalizacione, klimatizacione sisteme i sisteme za grijanje ili industrijska postrojenja u zgradama i ostalima građevinama; - postavljanje instalacija u zgradama ili drugim građevinama za: <ul style="list-style-type: none"> * liftove, pokretne stepenice, uključujući stepenišne dizalice, * automatska i obrtna vrata, * gromobrane, * sistem za vakumsko čišćenje, * roletne i tende, - postavljanje ograda, šina i protivpožarnih stepeništa; - postavljanje znakova, svijetlećih ili ne; - ugradnja i zamjena brava; - ugradnja automatskih sistema na zgradama, npr. za otvaranje prozora i vrata. <p>Takođe uključuje</p> <ul style="list-style-type: none"> - ugradnju opreme za ličnu bezbjednost građevinskih radnika, npr. spasonosne trake. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instaliranje industrijskih mašina, vidjeti grupu 33.20.
			43.3	Završni građevinski radovi
			43.31	Malterisanje
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malterisanje spoljnih i unutrašnjih površina zgrada i drugih objekata i ukrasne štuko-radove, uključujući i nanošenje odgovarajuće podloge; - suvo zidanje zidova i malterisanje plafona.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			43.32	Ugradnja stolarije
				Obuhvata:
				- ugradnju vrata (osim automatskih i obrtnih), prozora, okvira za vrata i prozore od drveta ili drugog materijala;
				- ugradnju kuhinjske opreme, plakara, stepeništa, opreme za radnje i sl.;
				- unutrašnje dovršavanje, npr. plafona i pokretnih djelova;
				- montažne radove za zimski vrt, verande i balkone, od drveta ili drugog materijala;
				- montažu štandova i tezgi, npr. na pijacama, izložbama, sajmovima.
				Ne obuhvata:
				- ugrađivanje automatskih i obrtnih vrata, vidjeti grupu 43.24;
				- iznajmljivanje i zakup štandova i tezgi, npr za izložbe ili sajmove, vidjeti grupu 77.39.
			43.33	Postavljanje podnih i zidnih obloga
				Obuhvata:
				- postavljanje, popločavanje, namještanje ili oblaganje u zgradama i ostalim građevinama:
				*keramičkih, betonskih ili kamenih, zidnih ili podnih pločica, i oblaganje peći keramičkim pločicama,
				* parketa i drugih podnih obloga od drveta, pokrivanje zidova drvetom;
				* tapisona i linoleumskih podnih pokrivača, uključujući i one od gume ili plastičnih masa;
				* podnih i zidnih obloga od teraca, mermera, granita ili škriljca,
				* tapeta.
				Takođe obuhvata:
				- brušenje, poliranje i zaptivanje parketa i drugih drvenih podnih obloga.
				Ne obuhvata:
				- zidne obloge za spoljašnje zidove, vidjeti vidjeti grupu 43.35
			43.34	Bojenje i zastakljivanje
				Obuhvata:
				- unutrašnje i spoljašnje bojenje zgrada;
				- bojenje ostalih građevina;
				- zastakljivanje, postavljanje ogledala i dr.
				Takođe obuhvata:
				- premazivanje metala na zgradama i ostalim građevinama.
				Ne obuhvata:
				- hidroizolaciju krovova, vidjeti grupu 43.41;
				- ugradnju prozora, vidjeti grupu 43.32;
				- farbanje puteva i drugo obilježavanje ulica, vidjeti grupu 43.50.
			43.35	Ostali završni građevinski radovi
				Obuhvata:
				- završne radove, kojima se završava izgradnja objekta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- ugradnju prefabrikovanih limova, čeličnih djelova, profila i druge dekorativno-montažne radove na zgradama
- obloge za spoljašnje zidove
- postavljanje zavjesnih zidova
- postavljanje čeličnih konstrukcija za završetak i završnu obradu objekata
- ostale nepomenute završne radove

Ne obuhvata:

- postavljanje velikih polica, npr. u prodavnicama ili skladištima (koji nisu sastavni dio zgrade), vidjeti grupu 33.20;
- postavljanje akustičnih panela, pločica i sličnih materijala, vidjeti grupu 43.23;
- unutrašnje dekoraterske radove, vidjeti grupu 74.13;
- unutrašnje čišćenje zgrada i ostalih građevina, vidjeti grupu 81.21;
- specijalno unutrašnje i spoljašnje čišćenje zgrada, vidjeti grupu 81.22;
- čišćenje parom, pjeskarenje i slične aktivnosti za spoljašnji dio zgrade, vidjeti grupu 81.22.

43.4 Specijalizovani građevinski radovi u gradnji zgrada

43.41 Krovni radovi

Obuhvata:

- radove na uramljivanju krova;
- ugradnju krovnih rešetki;
- spoljnu izolaciju krovova;
- polaganje krovnog pokrivača;
- postavljanje izolacije na krovovima;
- hidroizolaciju krovova;
- ugradnju slivnika, nadstrešnih oluka i kišnice;
- ugradnju svjetiljki za krovove i otvora za krovove;
- postavljanje zaštite od snijega na kosim krovovima;
- ugradnja krovne sigurnosne opreme.

Ne obuhvata:

- unutrašnju izolaciju krovova, vidjeti vidjeti grupu 43.23.

43.42 Ostali specijalizovani građevinski radovi u izgradnji zgrada

Obuhvata:

- građevinske aktivnosti koje se specijalizuju za jedan aspekt zajednički za gradnju zgrada, a koje zahtevaju specijalizovane veštine ili opremu:
  - * izgradnja temelja za zgrade, uključujući vođenje šipova,
  - * dehumifikacija zgrada
  - * postavljanje predizrađenih, ne samostalno proizvedenih, čeličnih komponenata za zgrade,
  - * postavljanje dimnjaka i industrijskih peći;

Ne obuhvata:

- gradnju ili ugradnju zidanih peći za grijanje, vidjeti grupu 43.22.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		43.5		Specijalizovani građevinski radovi u niskogradnji
			43.50	Specijalizovani građevinski radovi u niskogradnji
				Obuhvata:
				- specijalizovane građevinske radove koji su zajednički za različite vrste građevina, a zahtijevaju posjedovanje specijalnih vještina ili specijalne opreme:
				* izgradnja temelja za građevinske inženjerske projekte, uključujući pobijanje šipova,
				* kopanje okana,
				* postavljanje čeličnih elemenata za građevinske inženjerske projekte,
				* postavljanje zaštitnih ograda, saobraćajnih znakova itd.
				- podizanje zidova za zaštitu od buke, npr. duž puteva;
				- postavljanje uličnog mobilijara;
				- postavljanje montažnih bazena;
				- farbanje puteva i druga obilježavanja;
				- postavljanje zaštitnih zidova na stijenama i postavljanje zaštite od odrona.
				Ne obuhvata:
				- površinske radove npr. asfaltiranje puteva, (asfaltom, betonom, kamenom, itd), vidjeti grupu 42.11;
				- izgradnja nemontažnih bazena, vidjeti grupu 42.99.
		43.6		Usluge posredovanja u pružanju specijalizovanih građevinskih usluga
			43.60	Usluge posredovanja u pružanju specijalizovanih građevinskih usluga
				Ova grupa obuhvata posredovanje u specijalizovanim građevinskim uslugama kroz povezivanje klijenata i pružalaca usluga uz naplatu naknade ili provizije, pri čemu posrednik ne pruža specijalizovane građevinske usluge za koje posreduje. Ove posredničke aktivnosti mogu se obavljati putem digitalnih platformi ili kroz nedigitalne kanale (licem u lice, telefonom, poštom itd.). Naknada ili provizija može se naplatiti od klijenta ili od pružaoca specijalizovanih građevinskih usluga. Prihod od posredničkih aktivnosti može uključivati i druge izvore prihoda, npr. prihode od prodaje oglasnog prostora.
		43.9		Ostale specijalizovane građevinske djelatnosti
			43.91	Zidarski radovi
				Obuhvata:
				- zidanje opekom, postavljanje blokova, postavljanje kamena i druge zidarske radove
			43.99	Ostale specijalizovane građevinske djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute
				Obuhvata:
				- postavljanje zaštitne opreme na gradilištu;
				- postavljanje bilborda ili reklamnih stubova;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- specijalizovane građevinske radove koji su zajednički za različite vrste građevina a zahtijevaju posjedovanje specijalnih vještina ili specijalne opreme, na drugom mjestu nepomenute:
  - * aktivnosti savijanja armaturnog čelika, na gradilištu,
  - * montiranje i demontiranje skela i radnih platformi;
- izvođenje radova po specijalnim zahtjevima, za koje je neophodna vještina penjanja i znanje korišćenja odgovarajuće opreme, tj. rad na visokim objektima;
- iznajmljivanje kranova i druge opreme za izgradnju koja ne može biti svrstana u specifični tip izgradnje, zajedno sa rukovaocima;
- sanacija / restauracija armiranobetonskih konstrukcija, npr. grede, stubovi;
- radovi na betoniranju.

Takođe obuhvata:

- renoviranje, obnovu, rekonstrukciju i restauraciju istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata.

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje skela i radnih platformi, bez postavljanja i demontaže, vidjeti grupu 77.32;
- iznajmljivanje građevinskih mašina i opreme bez rukovaoca, vidjeti grupu 77.32.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

G

TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO

Obuhvata:

Ovaj sektor obuhvata trgovinu svim vrstama robe na veliko i na malo (prodaja bez prerade) i pružanje usluga pri prodaji robe. Roba su fizički, proizvedeni predmeti za kojima postoji potražnja, nad kojima se mogu uspostaviti vlasnička prava i čije se vlasništvo može prenijeti sa jedne jedinice na drugu uključivanjem u transakcije na tržištu. Ovo je u skladu sa definicijama i konceptima koji se primjenjuju u domenu platnog bilansa, Radnoj grupi za digitalnu ekonomiju G20, Priručniku o mjerenju digitalne trgovine itd.

Trgovina na veliko i trgovina na malo predstavljaju posljednje faze u distribuciji robe. U tu svrhu se sprovode pomoćne aktivnosti, za koje se smatra da obuhvataju niz uobičajenih operacija (ili manipulacija) povezanih sa trgovinom, bez transformacije robe. Ove operacije (ili manipulacije) uključuju, na primjer, sortiranje, sortiranje i sastavljanje robe, miješanje ili miješanje robe (npr. pijesak), flaširanje (sa ili bez prethodnog čišćenja boca), pakovanje, lomljenje na veliko i prepakovanje za distribuciju u manjim serijama, skladištenje (bilo zamrznuto ili rashlađeno ili ne). Ukoliko se ne sprovode kao uobičajene operacije (ili manipulacije) povezane sa trgovinom, pomenute aktivnosti se mogu obavljati kao glavne, sekundarne ili pomoćne aktivnosti u drugim djelovima NACE. Razlika između oblasti 46 (trgovina na veliko) i oblasti 47 (trgovina na malo) zasniva se na tipu kupca. Veleprodaja je preprodaja nove i polovne robe trgovcima na malo, trgovina između preduzeća, npr. industrijskim, komercijalnim, institucionalnim ili profesionalnim korisnicima, ili preprodaja drugim veletrgovcima, ili Obuhvata djelovanje kao agent ili posrednik u kupovini robe za, ili prodaju robe takvim licima ili kompanijama. Glavni tipovi preduzeća koji su obuhvaćeni su trgovci na veliko, odnosno veletrgovci koji preuzimaju pravo na robu koju prodaju, npr. trgovci na veliko ili radnici, industrijski distributeri, izvoznici, uvoznici i zadružna udruženja za kupovinu, prodajne filijale i prodajne kancelarije (ali ne i maloprodajne prodavnice) koje održavaju proizvodne ili rudarske jedinice osim svojih pogona ili rudnika u svrhu marketinga svojih proizvoda i koji ne samo da primaju porudžbine koje treba ispuniti direktnim pošiljkama iz postrojenja ili rudnika. Uključeni su i robni brokerii, provizijski trgovci, agenti, montažeri i kupci. Ako veletrgovac ne preuzme vlasništvo nad robom kojom se bavi veletrgovac, veletrgovac se svrstava u grupu 46.1. Ako veletrgovac preuzme vlasništvo nad robom, čak i ako veletrgovac nastupa u ime trećeg lica, veletrgovac se svrstava u grupe 46.2-46.9. Veletrgovci često fizički sastavljaju, sortiraju i ocjenjuju robu u velikim serijama, razbijaju na veliko, prepakuju i ponovo distribuiraju u manjim serijama, na primjer farmaceutske proizvode; čuvaju, hlade, isporučuju i instaliraju robu, učestvuju u unaprjeđenju prodaje za svoje kupce i dizajniraju etikete. Maloprodaja je preprodaja nove i korišćene robe krajnjem potrošaču za ličnu ili kućnu potrošnju ili upotrebu, bez obzira na kanal, u prodavnicama, robnim kućama, tezgama, kućama za naručivanje poštom, prodavcima od vrata do vrata, prodavačima, potrošačkim zadrugama, aukcijskim kućama itd. Obuhvata prodaju robe preko izložbenog prostora (gdje se izložena roba može kupiti), preko efemernih prodajnih mjesta (npr. pop-up prodavnice) kao i u automatizovanim maloprodajnim radnjama. Većina trgovaca na malo preuzima vlasništvo nad robom koju prodaju, ali neki djeluju kao agenti za principala i prodaju ili na konsignaciju ili na osnovu provizije. Ako trgovac na malo ne preuzme vlasništvo nad robom kojom trguje, trgovac

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

se svrstava u grupu 47.9. Ako trgovac na malo preuzme vlasništvo nad robom, čak i ako trgovac na malo deluje u ime trećeg lica, trgovac se svrstava u grupe 47.1-47.8. NACE ne pravi nikakvu razliku na nivou grupe i klase između maloprodaje u prodavnici i on-line maloprodaje. Većina maloprodajnih aktivnosti funkcioniše i u prodavnicama i on-line (kao i drugi kanali distribucije) i teško je napraviti razliku između dva kanala distribucije/prodaje na osnovu primarnih metoda prodaje. Udio prodaje on-line i u prodavnici može da varira tokom vremena što utiče na stabilnost klasifikacije. Glavni kriterijumi klasifikacije za maloprodaju u NACE zasnivaju se na tome šta se prodaje, a ne na kanalima prodaje, i bez obzira na prodati proizvod. Maloprodaja putem pošte ili interneta se klasifikuje prema vrsti prodane robe. Razlika između veleprodaje i maloprodaje nije zasnovana na količini prodane robe, jer se veleprodaja može vršiti po jedinici, kao što se maloprodaja može vršiti na veliko. Umjesto toga, primarna razlika između veleprodaje i maloprodaje je tip kupca. Veleprodaja obično Obuhvata poslovne kupce, dok maloprodaja obično prodaje krajnjim kupcima. Ako trgovac prodaje i poslovnim i krajnjim kupcima bez razlike, a praktično je nemoguće razlikovati većinsku vrstu kupaca, onda se preporučuje da se prodavac tretira kao trgovac na malo. Miješanje napitaka koje pruža proizvođač ili podizvođač klasifikuje se u sektor C. Ako se obavlja kao uobičajena operacija (ili manipulacija) povezana s trgovinom, smatra se pomoćnom djelatnošću i integrisana je u sektor G.

Takođe obuhvata:

- tranzitne trgovinske aktivnosti koje se sastoje od kupovine robe i njenog premještanja sa jedne carinske teritorije na drugu. Tranzitna trgovina predstavlja trouglastu transakciju u kojoj tranzitni trgovac obavlja izvozne i uvozne transakcije između dvije ili više različitih zemalja van sopstvene ekonomske teritorije. Tranzitni trgovac posjeduje robu tokom njenog transporta (razlika u odnosu na posrednike koji ne preuzimaju vlasništvo nad posredničkom robom):
- specijalizovane i nespecijalizovane posredničke uslužne djelatnosti za maloprodaju, vidjeti granu 47.9;
- prodaju hrane i pića putem automata ili automatizovanih prodajnih mjesta.

Ne obuhvata:

- trgovinu električnom energijom, vidjeti grupu 35.15;
- promet gasovitim gorivima za snabdijevanje energijom preko mreže, vidjeti grupu 35.23;
- trgovinu digitalnom robom, striming i preuzimanje sadržaja na digitalnim platformama, npr. e-knjige, audio, uključene su u sektor J;
- aktivnosti preprodavaca pripejd telefonskih kartica i usluga, vidjeti grupu 61.20;
- popravku motornih vozila i motocikala, vidjeti oblast 95;
- zadružna udruženja se razvrstavaju po pretežnoj djelatnosti.

Trgovina na veliko

Obuhvata:

- trgovinu na veliko za sopstveni račun ili uz naknadu (komisiona prodaja) i odnosi se i na trgovinu na veliko na domaćem tržištu i na međunarodnu trgovinu na veliko (uvoz/izvoz), uključujući i trgovinu

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

na internetu; Trgovina na veliko za sopstveni račun podrazumjeva posjedovanje robe kojom se trguje do prenosa vlasništva na kupca. U slučaju tranzitne trgovine, robu naručuje kupac, a vlasnik je agent robe dok je u tranzitu, međutim oba slučaja su klasifikovana na isti način (grane 46.2-46.9).

Ova oblast obuhvata veleprodaju na osnovu naknade ili ugovora (grana 46.1), specijalizovanu veleprodaju (grane 46.2 - 46.7) i nespecijalizovanu veleprodaju (grana 46.9); grupa 46.39 je izuzetak jer obuhvata nespecijalizovanu veleprodaju hrane, pića i duvana.

Takođe obuhvata:

- veleprodaju motornih vozila i motocikala i pripadajućih djelova, opreme i pribora;
- tranzitne trgovinske djelatnosti.

Ne obuhvata:

- trgovinu električnom energijom, vidjeti grupu 35.15;
- promet gasovitim gorivima za snabdijevanje energijom preko vodova, vidjeti grupu 35.23;
- iznajmljivanje i lizing robe, vidjeti oblast 77;
- pakovanje čvrste robe i flaširanje tečne ili gasovite robe, uključujući miješanje i filtriranje za treća lica, vidjeti grupu 82.92.

46.1

Trgovina na veliko uz nadoknadu ili na osnovu ugovora

Obuhvata:

- posredničke uslužne djelatnosti, odnosno olakšavanje transakcija između prodavaca i kupaca za naručivanje robe uz naknadu ili provoziju bez preuzimanja vlasništva nad posredničkom robom, uključujući:
- djelatnosti komisionara, robnih posrednika i drugih veletrgovaca koji trguju na račun drugih bez posjedovanja posredničke robe u bilo kom trenutku;
- aktivnost zbližavanja prodavaca i kupaca;
- poslovi obavljanja komercijalnih poslova za račun nalagodavca, uključujući i na internetu.

Takođe obuhvata:

- aktivnosti centralnih nabavnih jedinica, ako su samo posrednici i nisu vlasnici robe;
- aktivnosti veleprodajnih aukcionih kuća robe trećih lica, uključujući internet veleprodajne aukcije.

Ne obuhvata:

- veleprodaju za sopstveni račun, vidjeti grane 46.2-46.9;
- aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime trećeg lica, vidjeti grane 46.2 - 46.9;
- aktivnosti neprozirnih posrednika (posrednika koji deluju u ime trećeg lica), vidjeti grane 46.2 - 46.9;
- posredničke uslužne djelatnosti za maloprodaju, vidjeti granu 47.9;
- posredničke uslužne djelatnosti za poslove sa nekretninama, vidjeti grupu 68.31;
- veb-sajtove koji pružaju pretragu robe koja povezuje kupce sa prodavcima, pogledati odgovarajuće grupe za posredničke uslužne

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				djelatnosti; djelatnosti oglašavanja, istraživanja tržišta i odnosa sa javnošću, vidjeti oblast 73.
			46.11	Posredovanje u trgovini na veliko poljoprivrednih sirovina, životinja, tekstilnih sirovina i poluproizvoda
				Obuhvata:
				- aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom stočne hrane - aktivnosti agenata koji posreduju na veleprodajnim aukcijama za krzno.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom hrane za kućne ljubimce, vidjeti grupu 46.17; - veleprodaju za sopstveni račun, vidjeti grane 46.2-46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime trećeg lica, vidjeti grane 46.2 - 46.9.
			46.12	Posredovanje u trgovini na veliklo gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama
				Obuhvata:
				- aktivnosti agenata uključenih u veleprodaju: goriva, rude, metali i industrijske hemikalije, uključujući đubriva.
				Ne obuhvata:
				- veleprodaju za sopstveni račun, vidjeti grane 46.2-46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime trećeg lica, vidjeti grane 46.2-46.9.
			46.13	Posredovanje u trgovini na velikom drvnom građom i građevinskim materijalom
				Obuhvata:
				- aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom sanitarne opreme.
				Takođe obuhvata:
				- aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom: * montažnih zgrada i građevinske opreme; * paleta i drvenih kontejnera i njihovih djelova.
				Ne obuhvata:
				- veleprodaju za sopstveni račun, vidjeti grane 46.2-46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime trećeg lica, vidjeti grane 46.2-46.9.
			46.14	Posredovanje u trgovini na velikom mašinama, industrijskom opremom, brodovima i avionima
				Obuhvata:
				Aktivnosti agenata uključenih u veleprodaju: - mašina, uključujući kancelarijske mašine i računare, industrijsku opremu, brodove i avione;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - telefonska i komunikaciona oprema, uključujući mobilne telefone, modeme itd. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom poljoprivredne opreme uključujući traktore; - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom jahti i rekreacijom. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti komisionara za motorna vozila i motocikle, vidjeti grupu 46.18; - aktivnosti veleprodajnih aukcijskih kuća robe motornih vozila trećih strana, uključujući internet veleprodajne aukcije motornih vozila, vidjeti grupu 46.18.; - veleprodaju za sopstveni račun, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime trećeg lica, vidjeti grane 46.2 - 46.9.
			46.15	<p>Posredovanje u trgovini na velikom namještajem, predmetima za domaćinstvo i metalnom robom</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju za vlastiti račun, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime treće strane, vidjeti grane 46.2 - 46.9.
			46.16	<p>Posredovanje u trgovini na velikom tekstilom, odjećom, krznom, obućom i predmetim od kože</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju za vlastiti račun, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime treće strane, vidjeti grane 46.2 - 46.9.
			46.17	<p>Posredovanje u trgovini na velikom hranom, pićima i duvanom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom dodataka prehrani za ljudsku ishranu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom hrane za kućne ljubimce; - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom dodataka prehrani za životinje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju za vlastiti račun, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime treće strane, vidjeti grane 46.2-46.9.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			46.18	<p>Posredovanje u trgovini na velikom posebnim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom farmaceutskih i medicinskih proizvoda, parfimerijskih i toaletnih proizvoda i sredstava za čišćenje; - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom igara i igračaka, sportske opreme, bicikala, knjiga, novina, časopisa i pisaćeg pribora, muzičkih instrumenata, satova, satova i nakita, fotografske i optičke opreme; - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom automobila i lakih motornih vozila, kamiona, prikolica i poluprikolica, kamp vozila, npr. kamp prikolice i kamp kućice, motocikli, uključujući mopede, bicikle, motorizirane osobne transportne uređaje i vozna sredstva; ova motorna vozila uključuju električna vozila; - aktivnosti agenata uključenih u veleprodaju dijelova i pribora za motorna vozila te dijelova i pribora za motocikle, bicikle, motorizirane osobne prijevozne uređaje i željeznička vozila; - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom otpada. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju za vlastiti račun, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime treće strane, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti agenata osiguranja, vidjeti grupu 66.22; - aktivnosti agenata nekretnina, vidjeti grupu 68.31.
			46.19	<p>Posredovanje u nespecijalizovanoj trgovini na veliko</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju za vlastiti račun, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti komisionara koji preuzimaju vlasništvo nad robom, čak i ako djeluju u ime treće strane, vidjeti grane 46.2 - 46.9; - aktivnosti agenata nekretnina, vidjeti grupu 68.31; - aktivnosti agenata koji se bave prodajom usluga robe (transport, osiguranje, reklama), vidi klasu prema toj konkretnoj usluzi.
		46.2		<p>Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i životinjama</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1.
		46.21		<p>Trgovina na veliko žitom, sirovim duvanom, sjemenjem i hranom za životinje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju žitarica i semena za sadnju; - veleprodaju uljanog voća; - trgovinu na veliko neprerađenim duvanom; - veleprodaja stočne hrane i poljoprivrednih sirovina. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju sjemena cvijeća i biljaka, vidjeti grupu 46.22; - veleprodaju hrane za kućne ljubimce, vidjeti grupu 46.38;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				- veleprodaju đubriva i agrohemijskih proizvoda, vidjeti grupu 46.85; - veleprodaju tekstilnih vlakana, vidjeti grupu 46.86.
			46.22	Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama
				Obuhvata: - veleprodaju cvijeća, sadnica i lukovica; - trgovinu na veliko sjemenjem cvijeća i biljaka.
			46.23	Trgovina na veliko životinjama
				Obuhvata: - veleprodaja kućnih ljubimaca.
			46.24	Trgovina na veliko sirovom, nedovršenom i dovršenom kožom
				Obuhvata: - veleprodaja kože, sirove i obrađene kože i krzna.
				Ne obuhvata: - aukcije krzna, vidjeti grupu 46.11.
		46.3		Trgovina na veliko hranom, pićima i duvanom
				Obuhvata: - veleprodaju svježe, konzervisane i smrznute hrane; - specijalizovanu i nespecijalizovana trgovinu na veliko hranom, pićima i duvanom.
				Ne obuhvata: - aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1.
			46.31	Trgovina na veliko voćem i povrćem
				Obuhvata: - veleprodaja svježeg voća i povrća; - veleprodaja mahunarki; - veleprodaja sušenog voća i povrća; - veleprodaja konzerviranog voća i povrća; - veleprodaja smrznutog voća i povrća.
				Takođe obuhvata: - trgovinu na veliko pečurkama.
				Ne obuhvata: - veleprodaju sokova od voća i povrća, vidjeti grupu 46.34; - veleprodaju gotovih jela, vidjeti grupu 46.38.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			46.32	<p>Trgovina na veliko mesom, mesnim proizvodima, ribom i ribljim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju mesa i mesnih proizvoda; - veleprodaju živine i divljači; - veleprodaju ribe i ribljih proizvoda; - veleprodaju morskih plodova. <p>Takođe ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju tripica, delikatesnih proizvoda, slanog mesa; - veleprodaju puževa; - veleprodaju algi i morskih algi. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju hrane za stočnu hranu, vidjeti grupu 46.21; - veleprodaju gotovih jela, vidjeti grupu 46.38; - veleprodaju hrane za kućne ljubimce, vidjeti grupu 46.38.
			46.33	<p>Trgovina na veliko mlječnim proizvodima, jajima i jestivim uljima i mastima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju mlječnih proizvoda; - trgovinu na veliko jajima i proizvodima od jaja; - trgovinu na veliko jestivim uljima i mastima životinjskog ili biljnog porijekla. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju mlijeka u prahu; - veleprodaja sladoleda i sorbeta.
			46.34	<p>Trgovina na veliko pićima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju alkoholnih pića; - veleprodaju bezalkoholnih pića; - trgovinu na veliko sokovima od voća i povrća. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otkup vina u rinfuzi i flaširanje bez prerade. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miješanje vina, destilovanih žestokih alkoholnih pića i drugih pića (u cilju pravljenja novog proizvoda), vidjeti grupe 11.01, 11.02, 11.07.
			46.35	<p>Trgovina na veliko duvanskim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaja duvana i proizvoda i pribora za pušenje, uključujući upaljače, lule, opremu za motanje cigareta itd.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju elektronskih cigareta (vape). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju e-tečnosti za elektronske cigarete, vidjeti grupu 46.85.
			46.36	<p>Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju šećera, uključujući šećer u kockama, melasu, šećerne konditorske proizvode i čokoladu; - veleprodaju pekarskih proizvoda. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju sladoleda, vidjeti grupu 46.33
			46.37	<p>Trgovina na veliko kafom, čajem, kakaom i začинима</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preradu čaja i kafe, vidjeti grupu 10.83; - veleprodaju gotovih pića u limenkama ili flašama, vidjeti grupu 46.34.
			46.38	<p>Trgovina na veliko ostalom hranom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druge specijalizovane veleprodajne aktivnosti koje nisu već klasifikovane u prethodnim grupama 46.31 do 46.37, npr. veleprodaja soli, sirćeta, brašna, kvasca, meda. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju gotovih jela; - veleprodaju homogenizovanih prehrambenih proizvoda i dijetetske hrane; - veleprodaju hrane za kućne ljubimce; - veleprodaju dodatka ishrani za ljudsku ishranu; - veleprodaju insekata, npr. cvrčci, koji su prerađeni i spremni za jelo. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju stočne hrane, videti 46.21
			46.39	<p>Nespecijalizovana trgovina na veliko hranom, pićima i duvanom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hranu, pića i duvanske proizvode koji se prodaju u pet ili više grupa grane 46.3. Ako prodati proizvodi obuhvataju do četiri grupe u grani 46.3, jedinica se smatra specijalizovanom trgovinom i svrstava se, prema pretežnoj djelatnosti definisanoj na osnovu dodate vrijednosti, u grupe 46.31 - 46.38.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		46.4		Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo
				Obuhvata:
				- veleprodaju robe za domaćinstvo, uključujući tekstil i namještaj.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1;
				- veleprodaju opreme za baštu i uređenje, npr. kosilice 46.61.
		46.41		Trgovina na veliko tekstilom
				Obuhvata:
				- veleprodaju prediva;
				- veleprodaju tkanina;
				- veleprodaju kućnog platna itd.;
				- veleprodaju galanterije: igle, konca za šivenje itd.;
				- veleprodaju suncobrana, cerada, jedara, padobrana i dr.
				Ne obuhvata:
				- veleprodaju odjeće, vidjeti grupu 46.42;
				- veleprodaju šatora i vreća za spavanje, vidjeti grupu 46.49;
				- trgovinu na veliko tekstilnim vlaknima, vidjeti grupu 46.86.
		46.42		Trgovina na veliko odjećom i obućom
				Obuhvata:
				- veleprodaju odjeće, uključujući sportsku odjeću;
				- veleprodaju odjevnih dodataka, npr. rukavice, kravate i naramenice;
				- veleprodaja obuće, uključujući nespecijalizovanu sportsku obuću;
				- veleprodaju proizvoda od krzna; veleprodaja kišobrana.
				Takođe obuhvata:
				- veleprodaju radne odjeće, uniformi, kostima.
				Ne obuhvata:
				- veleprodaju nakita, vidjeti grupu 46.48;
				- trgovinu na veliko kožnom galanterijom, isključujući odjeću i obuću, vidjeti djelatnost 46.49;
				- veleprodaju specijalizovane sportske obuće koja se koristi samo za bavljenje sportom, npr. patike za skijanje, patike za fudbal, klizaljke, baletske cipele, vidjeti grupu 46.49;
				- veleprodaja zaštitne opreme za motocikliste, vidjeti grupu 46.73.
		46.43		Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo
				Obuhvata:
				- trgovinu na veliko električnim aparatima za domaćinstvo;
				- veleprodaju radio i televizijske opreme;
				- veleprodaju fotografske i optičke robe;
				- trgovinu na veliko električnim aparatima za grijanje i hlađenje;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju opreme za grijanje iz obnovljivih izvora; - veleprodaju opreme za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC); - veleprodaju šivaćih mašina kućnog tipa; - veleprodaju sigurnosnih sistema i alarma. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju snimljenih medija, vidjeti grupu 46.49; - veleprodaju medija za snimanje, vidjeti grupu 46.50; - veleprodaja mašina za šivenje koje nisu kućne, vidjeti grupu 46.64; - trgovinu na veliko hardverom, vodovodnom i grejnom opremom i zalihama, vidjeti djelatnost 46.84; - veleprodaju opreme za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC), za upotrebu van domaćinstva, vidjeti grupu 46.84.
			46.44	<p>Trgovina na veliko porculanom, staklenom robom i sredstvima za čišćenje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju porculana i staklenih proizvoda; - veleprodaju sredstava za čišćenje; - veleprodaju pribora za domaćinstvo, posuđa i grnčarije. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju pribora za jelo.
			46.45	<p>Trgovina na veliko parfimerijskim i kozmetičkim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju parfema, kozmetike, sapuna i toalet papira.
			46.46	<p>Trgovina na veliko farmaceutskim i medicinskim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda; - veleprodaju veterinarske medicine; - veleprodaju korektivnih naočara, sočiva i sunčanih naočara; - veleprodaju medicinskih i hirurških instrumenata; - veleprodaju bolničke opreme. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju nekorektivnih sunčanih naočara. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju zdrave hrane i dijetetskih proizvoda, vidjeti grupu 46.38; - veleprodaju nameštaja za medicinske ustanove i bolnice, vidjeti grupu 46.47.
			46.47	<p>Trgovina na veliko namještajem za domaćinstva, kancelarije i trgovine, tepisima i opremom za osvjetljenje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju namještaja;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- veleprodaju tepiha;
- veleprodaju opreme za osvjetljenje;
- veleprodaju dušeka i opruga.

Takođe obuhvata:

- veleprodaju namještaja za magacine, crkve, medicinske ustanove i dr.

46.48 Trgovina na veliko satovima i nakitima

Takođe obuhvata:

- veleprodaju obrađenog dragog, prirodnog, sintetičkog ili rekonstruisanog kamena.

Ne obuhvata:

- veleprodaju imitacije nakita, vidjeti grupu 46.49;
- trgovinu na veliko sirovim dragim kamenjem, vidjeti grupu 46.86;
- veleprodaju neobrađenog sintetičkog ili rekonstruisanog dragog ili poludragog kamenja, vidjeti grupu 46.86.

46.49 Trgovina na veliko ostalim proizvodima za domaćinstvo

Obuhvata:

- veleprodaju predmeta od drveta, pletera i plute itd.;
- veleprodaju bicikala, e-bicikala, monotočkova, hoverborda, skutera, segveja, uključujući povezane djelove i dodatnu opremu;
- veleprodaju kancelarijskog materijala, knjiga, časopisa i novina;
- trgovinu na veliko kožnom galanterijom i putnim priborom;
- veleprodaju muzičkih instrumenata;
- veleprodaju snimljenih medija;
- veleprodaju igara i igračaka, uključujući predmete za zabave i magiju;
- veleprodaju sportske opreme, uključujući specijalnu sportsku obuću, npr. patike za skijanje, patike za fudbal, klizaljke, baletske cipele;
- veleprodaju čamaca za rekreaciju;
- veleprodaju opreme za bebe, npr. kolica za bebe, kolica, hodalice za bebe, nosiljke za bebe, autosjedišta za bebe;
- veleprodaju medalja i sportskih pehara.

Takođe obuhvata:

- veleprodaju šatora i vreća za spavanje;
- veleprodaju promotivnih artikala;
- veleprodaju lonaca i tiganja;
- veleprodaju imitacije nakita.

Ne obuhvata:

- veleprodaju elektronskih cigareta (vape), vidjeti grupu 46.35;
- veleprodaju maski, vidjeti grupu 46.42;
- trgovinu na veliko oružjem i municijom, vidjeti grupu 46.64;
- veleprodaju e-tečnosti za elektronske cigarete, vidjeti grupu 46.85.

46.5 Trgovina na veliko informaciono-komunikacionom opremom

Ne obuhvata:

- aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

46.50 Trgovina na veliko informaciono-komunikacionom opremom

Obuhvata:

- veleprodaju opreme za informacione i komunikacione tehnologije (IKT);
- veleprodaju računara, računarske periferne opreme i djelova;
- veleprodaju pametnih ploča;
- veleprodaju neprilagođenog softvera, uključujući video igre, obezbijedenog na fizičkom mediju, sa pravom na trajnu upotrebu;
- veleprodaju elektronskih ventila i cijevi; veleprodaja poluprovodničkih uređaja;
- veleprodaju mikročipova i integrisanih kola;
- veleprodaju štampanih kola;
- veleprodaju medija za snimanje;
- veleprodaju telefonske i komunikacione opreme, npr. mobilnih telefona i modema;
- veleprodaju kancelarijskih mašina i opreme.

Ne obuhvata:

- veleprodaju snimljenih medija, vidjeti grupu 46.49;
- veleprodaju mašina za aditivnu proizvodnju (3D štampači itd.), vidjeti grupu 46.64;
- izdavačku djelatnost, vidjeti oblast 58.

46.6 Trgovina na veliko ostalim mašinama, opremom i priborom

Obuhvata:

- veleprodaju specijalizovanih mašina, opreme i materijala za sve vrste industrije i mašina opšte namjene i njihovih djelova.

Ne obuhvata:

- aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1.

46.61 Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom

Obuhvata:

- veleprodaju poljoprivrednih i šumarskih mašina i opreme:
  - * plugovi, rasipači stajnjaka, sejalice;
  - * kombajni;
  - * vršilice;
  - * mašine za mužu;
  - * mašine za držanje živine, mašine za uzgoj pčela;
  - * traktori koji se koriste u poljoprivredi i šumarstvu.

Takođe obuhvata:

- veleprodaju opreme za baštu i uređenje, npr. kosilice

Ne obuhvata:

- veleprodaju stočne hrane, vidjeti grupu 46.21;
- veleprodaju đubriva i agrohemijskih proizvoda, vidjeti grupu 46.85.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			46.62	<p>Trgovina na veliko alatnim mašinama</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na veliko raznovrsnim alatnim mašinama za obradu svih vrsta materijala. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na veliko računarskim upravljanim alatnim mašinama.
			46.63	<p>Trgovina na veliko rudarskim i građevinskim mašinama</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju rudarskih, građevinskih i građevinskih mašina i opreme, npr. mašine za iskopavanje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju skela, vidjeti grupu 46.83; - trgovinu na veliko ručnim alatima, hardverom, vodovodnom i opremom za grijanje i zalihama, vidjeti grupu 46.84.
			46.64	<p>Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju mašina za tekstilnu industriju i mašina za šivenje i pletenje; - veleprodaju robota za proizvodne linije; - veleprodaju mašina za industriju hrane, pića i duvana; - veleprodaju transportne opreme, npr. lokomotiva, vagona, osim motornih vozila, motocikala i bicikala; - veleprodaju brodova i čamaca; - veleprodaju oklopnih vozila; - veleprodaju aviona, dronova i bespilotnih avionskih sistema; - veleprodaju opreme za ribarstvo i ribnjake; - veleprodaja atrakcija za zabavne i tematske parkove, npr. mehaničke vožnje; - veleprodaju opreme za frizerske salone, teretane, solarijume i kozmetičke salone; - veleprodaju tehnološke opreme za događaje, sajmove i izložbe; - veleprodju ostalih mašina koje nisu na drugom mjestu klasifikovane za upotrebu u industriji, trgovini, pomorstvu i drugim uslugama; - veleprodaju drugog električnog materijala, npr. elektromotori, transformatori; - veleprodaju baterija i akumulatora za kućnu upotrebu; - veleprodaju žica i prekidača i druge instalacione opreme za industrijsku upotrebu; - veleprodaju fotonaponskih panela; - veleprodaju oružja, oružanih sistema i municije; - veleprodaju kutija paleta; - veleprodaju rezervoara, tankova, kaca i sličnih kontejnera, kapaciteta većeg od 300 litara, od plastike i za industrijsku upotrebu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju mjernih instrumenata i opreme; - veleprodaju mašina za aditivnu proizvodnju (3D štampači itd.).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju mašina za šivenje kućnog tipa, vidjeti grupu 46.43; - veleprodaju medicinske opreme koja nije za domaćinstvo, vidjeti grupu 46.46; - veleprodaju čamaca za rekreaciju, vidjeti grupu 46.49; - veleprodaju bicikala, vidjeti grupu 46.49; - veleprodaju rudarskih, građevinskih i građevinskih mašina, vidjeti grupu 46.63; - veleprodaju motornih vozila, uključujući prikolice i kamp prikolice, vidjeti grupu 46.71; - veleprodaju djelova motornih vozila, vidjeti grupu 46.72; - veleprodaju motocikala, vidjeti grupu 46.73; - veleprodaju skela, vidjeti grupu 46.83; - veleprodaju baterija i akumulatora za motorna vozila, vidjeti grupu 46.72; - održavanje i popravka motornih vozila, vidjeti oblast 95.
			46.7	<p>Trgovina na veliko motornim vozilima, motociklima i njihovim djelova i priborom</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1; - održavanje i popravku motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.3.
			46.71	<p>Trgovina na veliko motornim vozilima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju novih i polovnih motornih vozila, uključujući električna vozila: <ul style="list-style-type: none"> * putnička motorna vozila, uključujući specijalizovana putnička motorna vozila, npr. kola hitne pomoći, minibusevi; * kamioni, prikolice i poluprikolice; * vozila za kampovanje, npr. kamp prikolice, kamp kućice. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na veliko terenskim motornim vozilima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom automobila i lakih motornih vozila, vidjeti grupu 46.18; - veleprodaju e-bicikala i njihovih djelova i pribora, vidjeti grupu 46.49; - veleprodaju opreme za motorni transport npr. brodovi, jahte, avioni, vozovi, vidjeti grupu 46.64; - veleprodaju djelova i pribora za motorna vozila, vidjeti grupu 46.72; - usluge prevoza putnika na zahtjev vozilom sa vozačem, vidjeti grupu 49.33; - iznajmljivanje i lizing automobila i lakih motornih vozila bez vozača, vidjeti grupu 77.11; - održavanje i popravku motornih vozila, vidjeti oblast 95.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			46.72	<p>Trgovina na veliko djelovima i priborom za motorna vozila</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju novih i polovnih djelova za motorna vozila, opreme i prateće opreme kao što su gume itd.; - veleprodaju baterija i akumulatora za motorna vozila. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti agenata koji se bave veleprodajom automobila i djelova i pribora za laka motorna vozila, vidjeti grupu 46.18; - veleprodaju čamaca, aviona, vozova, uključujući djelove i pribor, vidjeti grupu 46.64.
			46.73	<p>Trgovina na veliko motociklima, djelovima i priborom za motocikle</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju novih i polovnih motocikala, uključujući mopede; - veleprodaju djelova i pribora za motocikle; - veleprodaju zaštitne opreme za motocikliste. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti komisionara specijalizovanih za trgovinu na veliko motociklima, vidjeti grupu 46.18; - veleprodaju bicikala, e-bicikala i pripadajućih djelova i pribora, vidjeti grupu 46.49; - iznajmljivanje motocikala, vidjeti grupu 77.39; - popravku i održavanje motocikala, vidjeti grupu 95.32.
		46.8		<p>Ostala specijalizovana trgovina na veliko</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ostale specijalizovane veleprodajne djelatnosti koje nisu svrstane u grane 46.2 - 46.7.; - veleprodaju poluproizvoda, osim poljoprivrednih. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1; - veleprodaju baterija i akumulatora ne za motorna vozila, vidjeti grupu 46.64; - nespecijalizovanu trgovinu na veliko, vidjeti granu 46.9.
			46.81	<p>Trgovina na veliko čvrstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju fosilnih goriva i goriva sa niskim ili besplatnim ugljenikom, masti, maziva, ulja, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * drveni ugalj, ugalj, koks, ogrijevno drvo, peleti od drveta ili biomase, nafta,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * sirova nafta, dizel gorivo, benzin, lož ulje, lož ulje, kerozin, biogoriva, goriva od recikliranog ugljenika, sintetička goriva, u mješavini ili čista,
- * tečni naftni gasovi, tečni prirodni gas, butan i propan gas i njihovi povezani bio i obnovljivi oblici, u miješanju ili čistom,
- * ulja i masti za podmazivanje, rafinisani naftni proizvodi.

Ne obuhvata:

- veleprodaju vodonika, vidjeti grupu 46.85.

46.82 Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama

Obuhvata:

- trgovinu na veliko rudama crnih i obojenih metala;
- veleprodaju crnih i obojenih metala u primarnim oblicima;
- veleprodaju poluproizvoda od crnih i obojenih metala n.d.;
- veleprodaju zlata i drugih plemenitih metala;
- veleprodaju poluproizvoda od metala i metalnih ruda.

Takođe obuhvata:

- veleprodaju čeličnih limova za sopstveni račun, uključujući uobičajene operacije sječenja povezane sa trgovinom, koje ne uključuju proizvodnju nove robe;
- veleprodaju zlata i drugih plemenitih metala, kupljenih od domaćinstava ili preduzeća i prodatih trgovcima na malo, industrijskim, komercijalnim, institucionalnim ili profesionalnim korisnicima, ili drugim trgovcima na veliko.

Ne obuhvata:

- veleprodaju metalnog otpada, vidjeti grupu 46.87;
- prodaju zlatnih poluga, vidjeti sektor L.

46.83 Trgovina na veliko drvetom, građevinskim materijalima i sanitarnom opremom

Obuhvata:

- veleprodaju sirovog drveta;
- veleprodaju proizvoda primarne prerade drveta;
- veleprodaju paleta, drugih utovarnih ploča od drveta i buradi;
- veleprodaju podnih obloga od sirovog i montiranog drveta;
- veleprodaju građevinskog materijala:
  - * pijesak, šljunak, cement, cigle itd;
- veleprodaju skela;
- veleprodaju boja, lakova i premaza;
- veleprodaju tapeta i podnih obloga, npr. laminat, pločice, vinil pod;
- veleprodaju ravnog stakla;
- veleprodaju sanitarne opreme:
  - * kade, umivaonici, toaleti i drugi sanitarni porcelan;
- veleprodaju vrata, prozora i kapaka (od svih materijala).

Takođe obuhvata:

- veleprodaju polovnih mermernih cigli, stepenica, crijepa;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju uličnog namještaja, odnosno klupa, saobraćajnih barijera, stubova, uličnih svjetiljki, semafora, saobraćajnih znakova, autobuskih i tramvajskih stajališta; - veleprodaju montažnih objekata; - veleprodaju termoizolacione opreme; - veleprodaju rezervoara, rezervoara, kaca i sličnih plastičnih kontejnera za građevinarstvo.
			46.84	<p>Trgovina na veliko metalnom robom, instalacionim materijalima, opremom i priborom za grijanje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju gvožđa i sličnim priborom za domaćinstvo; - veleprodaju armatura; - veleprodaju bojlera za toplu vodu, radijatora i kotlova; - veleprodaju sanitarne opreme: <ul style="list-style-type: none"> * cijevi, fitinzi, slavine, T-komadi, priključci, gumene cijevi itd.; - veleprodaju alata, npr. čekići, testere, odvijači i drugi ručni alati, uključujući električni ručni alat; - veleprodaju opreme za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC), za domaćinstvo. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju opreme za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC), za kućnu upotrebu, vidjeti grupu 46.43; - veleprodaju rudarskih, građevinskih i građevinskih mašina, vidjeti grupu 46.63; - veleprodaju sanitarne opreme, vidjeti grupu 46.83.
			46.85	<p>Trgovina na veliko hemijskim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju industrijskih hemikalija, npr. anilin, eterična ulja, hemijska ljepila, metanol, parafin, mirisi i arome, soda, industrijska so, kiseline i sumpor, derivati skroba industrijski gasovi, boje i pigmenti, druge organske i neorganske osnovne hemikalije, glazure, štamparske boje i ljepila; - veleprodaju eksploziva i pirotehničkih proizvoda; - veleprodaja đubriva i agrohemijskih proizvoda; - veleprodaju vodonika. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju e-tečnosti za elektronske cigarete. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodaju gasovitih goriva putem mreže za tuđi račun, vidjeti grupu 35.40.
			46.86	<p>Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju plastičnih materijala u primarnim oblicima; - veleprodaju gume; - veleprodaju tekstilnih vlakana;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju proizvoda za pakovanje (ambalažnih artikala); - veleprodaju sirovog dragog kamenja; - veleprodaju nemetalnih ruda; - veleprodaju papira u balama i celuloze. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veleprodaju poljoprivrednih sirovina, vidjeti grupu 46.21; - veleprodaju obrađenog dragog kamenja, vidjeti grupu 46.48; - veleprodaju kancelarijskog materijala, vidjeti grupu 46.49.
			46.87	<p>Trgovina na veliko otpacima i ostacima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na veliko metalnim i nemetalnim otpadom i otpacima i materijalom za reciklažu, uključujući sakupljanje, sortiranje, odvajanje, uklanjanje korišćene robe, npr. automobila u cilju dobijanja dijelova za višekratnu upotrebu, pakovanja i prepakivanja, skladištenja i isporuke, ali bez procesa transformacije. Dodatno, otkupljeni i prodati otpad ima preostalu vrijednost. - trgovinu na veliko upotreblijvanom robom (metal, plastika,), nakon demontaže automobila, računara, televizora i druge opreme za sopstveni račun od strane jedinice bez dalje transformacije robe; - trgovinu na veliko olupinama automobila. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje kućnog i industrijskog otpada, vidi granu 38.1; - prerada otpada i ostataka i drugih proizvoda u sekundarnu sirovinu kada je potreban proces transformacije (nastala sekundarna sirovina je pogodna za direktnu upotrebu u procesu industrijske proizvodnje, ali nije finalni proizvod), vidjeti grupu 38.21.; - demontažu neupotreblijvih automobila, računara, televizora i druge opreme i dijelova za obnavljanje materijala, vidjeti grupu 38.21.; - razbijanje brodova, vidjeti grupu 38.21; - usitnjavanje automobila mehaničkim procesom, vidjeti grupu 38.21; - tretman otpada za odlaganje bez obnove, vidjeti grupu 38.3; - trgovina na malo polovnom robom, vidjeti grupu 47.79.
			46.89	<p>Ostala specijalizovana trgovina na veliko, na drugom mjestu nepomenuta</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druge specijalizovane aktivnosti trgovine na veliko koje nisu klasifikovane u drugim klasama ove oblasti.
			46.9	<p>Nespecijalizovana trgovina na veliko</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti veletrgovaca koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu. 46.1.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

46.90 Nespecijalizovana trgovina na veliko

Obuhvata:

- trgovinu na veliko raznovrsnom robom bez posebne specijalizacije;

Ne obuhvata:

- aktivnosti trgovaca na veliko koji ne preuzimaju vlasništvo nad robom kojom trguju, vidjeti granu 46.1.

47

Trgovina na malo

Obuhvata:

- preprodaju (prodaju bez izmjena ili nakon manjih izmjena ili uobičajenog rukovanja, npr. prepravljanja) nove i korišćene fizičke robe široj javnosti za ličnu potrošnju ili upotrebu u domaćinstvu, od strane prodavnica, robnih kuća, potrošačkih zadruga, tezgi, preko pošte, interneta, prodaje od vrata do vrata, uličnih prodavaca, automata itd.

Ova oblast obuhvata maloprodaju novih i polovnih motornih vozila i motocikala, uključujući i električna vozila.

Klasifikacija djelatnosti trgovine na malo vrši se na osnovu robe kojom se trguje, a ne prema načinu prodaje (u prodavnici, onlajn, preko tezge i pijace, itd.). Trgovina na malo je podijeljena na specijalizovanu trgovinu na malo (grane 47.2 - 47.8) i nespecijalizovanu trgovinu na malo (grana 47.1).

Trgovina na malo obuhvata trgovinu na malo polovnom robom (grupa 47.79). Gore navedene grane su dalje podijeljene po asortimanu prodatih proizvoda.

Djelatnosti posredovanja u trgovini na malo, koje omogućavaju transakcije između kupaca i prodavaca za naručivanje i/ili isporuku dobara i usluga uz naknadu ili proviziju, bez preuzimanja vlasništva nad robom, svrstavaju se u granu 47.9. Sve ostale aktivnosti trgovine na malo, čak i ako trgovac na malo djeluje u ime trećeg lica, svrstavaju se u grane 47.1 - 47.8.

Roba koja se prodaje u ovoj oblasti ograničena je na robu koja se obično naziva robom široke potrošnje ili robom za maloprodaju. Dakle, roba koja inače ne ulazi u maloprodaju, npr. zrna žitarica, rude, industrijske mašine, su isključeni. Preuzimanja, npr. knjiga, video zapisa, takođe su isključeni.

Pravila za definisanje specijalizovanih i nespecijalizovanih aktivnosti trgovine na malo opisana su u paragrafima Uvodnih smjernica.

Takođe obuhvata:

- maloprodaju robe koja se prodaje prvenstveno široj javnosti, od izložene robe, proizvoda, npr. personalni računari, kancelarijski materijal, boje ili drvo, iako ovi proizvodi možda nisu za ličnu ili kućnu upotrebu. Rukovanje koje je uobičajeno u trgovini ne utiče na osnovni karakter robe i može uključivati, na primjer, sortiranje, odvajanje, miješanje i pakovanje, isporuku i ugradnju robe kao i unaprijeđenje prodaje za svoje kupce, ako ih isporučuje isti trgovac.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo automobilskim gorivom i proizvodima za podmazivanje ili hlađenje; - aktivnosti maloprodajnih aukcijskih kuća robe trećih lica, kako nove tako i polovne, uključujući internet aukcije na malo; - aktivnosti jedinica koje pružaju posredničke usluge za (ne)specijalizovanu trgovinu na malo (tržnice) koje olakšavaju transakcije između kupaca i prodavaca za naručivanje i/ili isporuku fizičke robe uz naknadu ili proviziju, bez preuzimanja vlasništva nad robom kojom se posreduje. Ove aktivnosti se mogu sprovoditi na digitalnim platformama ili preko nedigitalnih kanala, vidjeti granu 47.9; - automati za prodaju robe osim hrane i pića; - automati za prodaju hrane i pića pripremljenih u samom aparatu. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodaju poljoprivrednih proizvoda od strane farmera, vidjeti oblast 01; - proizvodnju i promet robe, koja se generalno svrstava u proizvodnju u oblastima 10 – 32; - trgovina žitaricama, rudama, sirovom naftom, industrijskim hemikalijama, gvožđem i čelikom i industrijskim mašinama i opremom, vidjeti oblast 46; - prodaja hrane i pića u ugostiteljskim objektima i prodaja hrane za ponijeti, vidjeti oblast 56; - trgovina digitalnom robom, striming i preuzimanje sadržaja na digitalnim platformama, npr. e-knjige, audio, vidjeti sektor J; - iznajmljivanje i lizing motornih vozila ili motocikala, vidjeti granu 77.1; - iznajmljivanje ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo široj javnosti, vidjeti granu 77.2.
		47.1		<p>Nespecijalizovana trgovina na malo</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo raznih linija proizvoda u istoj jedinici (nespecijalizovana prodaja, npr. supermarketi, hipermarketi, robne kuće). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specijalizovana trgovina na malo, vidjeti grane 47.2 - 47.8; - posredničke usluge za specijalizovanu i nespecijalizovanu trgovinu na malo, vidjeti granu 47.9.
		47.11		<p>Nespecijalizovana trgovina na malo pretežno hranom, pićima i duvanskim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maloprodaju širokog asortimana robe (npr. odjeće, namještaja, aparata, hardvera, kozmetike), među kojima bi, međutim, trebalo da dominiraju prehrambeni proizvodi, pića ili duvan. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo gorivima, u kombinaciji sa hranom, pićem, proizvodima za održavanje vozila, uslugama pranja automobila i sl. pri čemu prodaja goriva nije pretežna, vidjeti grupu 47.30.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			47.12	<p>Ostala nespecijalizovana trgovina na malo</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maloprodaju širokog asortimana robe (npr. odjeća, namještaj, aparati, hardver, kozmetika, nakit, igračke, sportska oprema) u kojoj proizvodi hrane, pića ili duvan nisu pretežni. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nespecijalizovana trgovina na malo polovnom robe, vidjeti grupu 47.79.
		47.2		<p>Trgovina na malo hranom, pićem i duvanom</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preradu hrane i pića i proizvodne aktivnosti, vidjeti oblasti 10, 11.
			47.21	<p>Trgovina na malo voćem i povrćem</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo svježim voćem i povrćem, uključujući rezano svježe voće i povrće; - trgovina na malo sušenim i konzerviranim voćem i povrćem. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo sokovima od voća i povrća, vidjeti grupu 47.25.
			47.22	<p>Trgovina na malo mesom i proizvodima od mesa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo mesom i proizvodima od mesa, uključujući živinu i divljač; - trgovina na malo tripicama, delikatesnim proizvodima, slanim mesom. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo puževima.
			47.23	<p>Trgovina na malo ribom, rakovima i mekušcima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo ribom, morskim plodovima, morskim proizvodima i proizvodima od njih. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo algama i morskom travom.
			47.24	<p>Trgovina na malo hljebom, kolačima i konditorskim proizvodima</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maloprodaju hljeba i peciva pečenog na licu mjesta od polupečenih proizvoda; - maloprodaja gotovog hljeba pripremljenog automatskim mašinama koje same peku hljeb.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - proizvodnju hljeba, svježeg peciva i kolača, vidjeti grupu 10.71.
			47.25	Trgovina na malo pićima
				Obuhvata: - maloprodaju alkoholnih i bezalkoholnih napitaka, koji nisu za konzumaciju ili proizvedeni na licu mjesta.
				Takođe obuhvata: - trgovina na malo sokovima od voća i povrća.
				Ne obuhvata: - prodaja pića za konzumaciju u prostorijama, vidjeti grupu 56.30.
			47.26	Trgovina na malo duvanskim proizvodima
				Obuhvata: - trgovinu na malo duvanom u bilo kom obliku, npr. cigarete, cigari, duvan za lule, duvan za žvakanje; - trgovina na malo duvanom i proizvodima i priborom za pušenje, uključujući upaljače, lule, opremu za motanje cigareta itd.
				Takođe obuhvata: - trgovina na malo elektronskim cigaretama i e-tečnosti.
			47.27	Trgovina na malo ostalim prehrambenim proizvodima
				Obuhvata: - maloprodaju prehrambenih proizvoda koji nisu klasifikovani na drugom mjestu. Organski označena hrana, regionalna hrana itd. uključena je u grupe 47.21 - 47.27, u zavisnosti od proizvoda koji se prodaje. - promet na malo mliječnim proizvodima, uključujući proizvode od mlijeka i sira i jaja; - trgovina na malo kafom, čajem, uljima, brašnom, šećerom, tjesteninom i dr. - promet na malo ostalim prehrambenim proizvodima.
				Takođe obuhvata: - trgovina na malo gotovim jelima, osim za neposrednu konzumaciju na licu mjesta; - trgovina na malo prehrambenim suplementima za ljudsku ishranu, npr. dijetetski suplementi, dijetetski proizvodi.
				Ne obuhvata: - maloprodaju gotovih jela za neposrednu potrošnju na licu mjesta, vidjeti granu 56.1.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		47.3		Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima
			47.30	Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima
				Obuhvata:
				- trgovina na malo gorivom, bilo fosilnih ili bez ugljen - dioksida, za motorna vozila i motocikle;
				- rad benzinskih pumpi.
				Takođe obuhvata:
				- trgovina na malo benzinom u kombinaciji sa elektro gorivima (e-goriva), ako prodaja elektro goriva nije pretežna;
				- trgovina na malo lubrikacionim i rashladnim proizvodima za motorna vozila;
				- trgovina na malo vodonikom za motorna vozila i motocikle;
				- trgovina na malo gorivom u kombinaciji sa hranom, pićem, proizvodima za održavanje vozila, uslugama pranja automobila i sl. kod prodaje goriva nije preovlađujuća.
				Ne obuhvata:
				- stanice za punjenje električnih vozila, vidjeti grupu 35.15;
				- veleprodaja goriva, vidjeti grupu 46.81;
				- trgovina na malo tečnim naftnim gasom za kuvanje ili grijanje, vidjeti grupu 47.78;
				- trgovina na malo djelovima i priborom za motorna vozila, vidjeti grupu 47.82;
				- trgovina na malo motociklima i djelovima i priborom za motocikle, vidjeti grupu 47.83.
		47.4		Trgovina na malo informaciono-komunikacionom opremom
				Ne obuhvata:
				- strimovanje i preuzimanje sadržaja na digitalnim platformama, vidjeti sektor J.
			47.40	Trgovina na malo informaciono-komunikacionom opremom
				Obuhvata:
				- maloprodaju opreme za informacione i komunikacione tehnologije (IKT).
				- trgovina na malo računarima;
				- trgovina na malo računarskom perifernom opremom, npr. štampači, fotokopir aparati, interaktivne table, oprema za video konferencije;
				- trgovina na malo konzolama za video igre;
				- trgovina na malo softverima koji nisu prilagođeni korisniku, uključujući video igrice, obezbijeđeni na fizičkom mediju, sa pravom na trajnu upotrebu;
				- trgovina na malo audio i video opremom;
				- trgovina na malo radio i televizijskom opremom;
				- trgovina na malo medijima za snimanje;
				- trgovina na malo media plejerima i uređajima za snimanje;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo pametnim telefonima, mobilnim telefonima i telefonima i njihovim dodacima, npr. punjači, hands-free kompleti, zaštitna folija i futrole. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo fotografskom, optičkom i preciznom opremom, npr. digitalne kamere, vidjeti grupu 47.78; - trgovina na malo polovnom informacionom i komunikacionom opremom, vidjeti grupu 47.79; - distribucija e-knjiga i audio knjiga putem striminga i preuzimanja od strane izdavača knjiga, vidjeti grupu 58.11; - distribuciju putem striminga i preuzimanja video igara od strane izdavača, vidjeti grupu 58.21; - distribucija putem striminga i preuzimanja video zapisa/filmova od strane izdavača, vidjeti grupe 59.13, 60.20; - distribucija audio zapisa putem striminga i preuzimanja od strane izdavača, vidjeti grupu 59.20.
		47.5		<p>Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specijalizovanu maloprodaju opreme za domaćinstvo, npr. tekstila, alata, tepiha, električnih aparata, namještaja. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo audio i video opremom, vidjeti grupu 47.40; - trgovinu na malo polovnom opremom za domaćinstvo, vidjeti grupu 47.79.
			47.51	<p>Trgovina na malo tekstilom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo tkaninama; - trgovina na malo predivom za pletenje; - trgovina na malo osnovnim materijalima za izradu ćilima, tapiserija ili veza; - trgovina na malo tekstilom; - trgovina na malo galanterijom: iglama, koncem za šivenje i dr; - trgovina na malo ceradama. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo posteljinom. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo zavjesama i mrežastim zavjesama, vidjeti grupu 47.53; - trgovina na malo suncobranima, vidjeti grupu 47.55; - trgovina na malo odjećom, vidjeti grupu 47.71.
			47.52	<p>Trgovina na malo metalnom robom, građevinskim materijalom, bojama i staklom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo metalnom robom;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - trgovina na malo bojama i lakovima; - trgovina na malo rastvaračima, bijelim špiritom i drugim drogerijskim proizvodima; - trgovina na malo ravnim staklom; - trgovina na malo drugim građevinskim materijalom, npr. cigle, pločice, dekorativni blokovi, drvo, podne ploče, izolacioni material; - trgovina na malo sanitarnom opremom i opremom za grijanje; - trgovina na malo materijalom za uradi sam, elektro i vodoinstalaterskim materijalom i opremom; - trgovina na malo alatima, npr. čekići, testere, odvijači i drugi ručni alati, uključujući električni ručni alat; - trgovina na malo materijalom iz obnovljivih izvora energije, npr. neelektrični solarni kolektori i fotonaponski paneli, bez instalacije; - trgovina na malo električnim ili elektronskim požarnim alarmima, aparatima za gašenje požara, blokovima za hitne slučajeve, sistemima za usisavanje dima, sefovima i trezorima, bez usluga ugradnje ili održavanja; - trgovina na malo vratima i prozorima i kopcima od bilo kog materijala. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maloprodaju opreme za baštu i uređenje, npr. Kosilice; - maloprodaja sauna, bazena i banja, uključujući i komplete i sl., bez ugradnje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje fotonaponskih panela koji nisu povezani sa zgradom, vidjeti grupu 42.22; - postavljanje fotonaponskih panela povezanih na zgradu, vidjeti grupu 43.21; - maloprodaja zidnih ili podnih obloga, npr. tapete, pločice, laminati, vinilne podove, vidjeti grupu 47.53; - trgovina na malo tepisima i prostirkama, vidjeti grupu 47.53. <p>47.53 Trgovina na malo tepisima, prostirkama, zidnim i podnim oblogama</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo tepisima i prostirkama; - trgovinu na malo zavjesama i mrežastim zavjesama; - trgovinu na malo zidnim ili podnim oblogama, npr. tapete, pločice, laminati i vinilni podovi. <p>47.54 Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo električnim aparatima za domaćinstvo. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo audio i video opremom, vidjeti grupu 47.40; - trgovinu na malo kosilicama, vidjeti grupu 47.52; - trgovinu na malo električnim ručnim alatima, vidjeti grupu 47.52.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			47.55	<p>Trgovina na malo namještajem, opremom za osvjetljenje, stonim posuđem i ostalim proizvodima za domaćinstvo</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo namještajem, uključujući duške i okvire sa oprugama; - trgovinu na malo proizvodima za osvjetljenje; - trgovinu na malo posuđem i priborom za jelo, staklenim posuđem, stonim posuđem, porculanom i grnčarijom; - trgovinu na malo robom od drveta, plute i pletenih proizvoda; - trgovinu na malo neelektričnim aparatima za domaćinstvo; - trgovinu na malo solarnim aparatima za domaćinstvo; - trgovinu na malo suncobranima; - trgovinu na malo predmetima i opremom za domaćinstvo. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo opremom za bebe, npr. kolica za bebe, guralice, hodalice za bebe, nosiljke za bebe, auto - sjedišta za bebe; - trgovinu na malo jedrima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalaciju električnih sistema, npr. sigurnosni alarmni sistemi i protiv požarni alarmi, vidjeti grupu 43.21; - trgovinu na malo električnih ili elektronskih protivpožarnih alarma, sigurnosnih sistema, sefova, vidjeti grupu 47.52; - trgovinu na malo fotonaponskim panelima bez instalacije, vidjeti grupu 47.52; - trgovinu na malo podnim pločicama od plute, vidjeti grupu 47.53; - trgovinu na malo zavjesama i mrežastim zavjesama, vidjeti grupu 47.53; - trgovinu na malo muzičkim instrumentima i partiturama, vidjeti grupu 47.69 - trgovinu na malo antikvitetima, vidjeti grupu 47.79; - trgovinu na malo polovnim namještajem, vidjeti grupu 47.79.
			47.6	<p>Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specijalizovanu trgovinu na malo kulturnih i rekreativnih dobara, npr. knjige, novine, audio i video zapisi na fizičkim medijima, sportska oprema, igre i igračke.
			47.61	<p>Trgovina na malo knjigama</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo knjigama, uključujući audio knjige na fizičkim medijima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo snimljenih medija, vidjeti grupu 47.69; - trgovinu na malo starinskim knjigama, vidjeti grupu 47.79; - trgovinu na malo polovnih knjiga, vidjeti grupu 47.79; - distribuciju e-knjiga i audio knjiga putem striminga i preuzimanja od strane izdavača knjiga, vidjeti grupu 58.11.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			47.62	<p>Trgovina na malo novinama i ostalim periodičnim publikacijama i kancelarijskim materijalom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo časopisima i žurnalima; - trgovinu na malo, kancelarijskim i školskim priborom, npr. olovke, hemijske olovke, papir itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo umjetničkim alatima i materijalima za crtanje, slikanje i vajanje, vidjeti grupu 47.69; - distribuciju novina putem striminga ili preuzimanja od strane njihovih izdavača, vidjeti grupu 58.12; - distribuciju časopisa i žurnala putem striminga ili preuzimanja od strane njihovih izdavača, vidjeti grupu 58.13.
			47.63	<p>Trgovina na malo sportskom opremom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo sportskom opremom, uključujući ribolovačku opremu, oružje i municiju, opremu za kampovanje i dr.; - trgovinu na malo čamcima; - trgovinu na malo biciklima, uključujući e-bicikle, monocikla, hoverborde, skutere, Segveje (električno prevozno sredstvo sa dva točka koje ima samobalansirajući sistem); - trgovinu na malo specijalnom obućom za sport, npr. patike za fudbal, klizaljke, cipele za skijanje; - trgovinu na malo specijalnom sportskom opremom, odjećom za skijanje, borilačke vještine, balet i dr.; - trgovinu na malo padobranima, šatorima, vrećama za spavanje itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo nespecijalizovanom sportskom obućom, npr. patike za tenis, patike za košarku, patike za teretanu, cipele za trening, vidjeti grupu 47.72.
			47.64	<p>Trgovina na malo igrama i igračkama</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo igrama i igračkama od svih materijala; - trgovinu na malo rekvizitima za proslave, npr. maske, ukrasi, magični predmeti; <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo igračkama dronovima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo video konzolama i video igrama na fizičkom mediju, vidjeti grupu 47.40; - trgovinu na malo maskama, vidjeti grupu 47.71; - trgovina na malo polovnim igrama i igračkama, vidjeti grupu 47.79; - izdavanje/objavljanje igara, društvenih igara, vidjeti grupu 58.19;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - distribuciju video igara putem strimovanja i preuzimanja od strane njihovih izdavača, vidjeti grupu 58.21; - distribuciju audio sadržaja putem strimovanja i preuzimanja od strane njihovih izdavača, vidjeti grupu 59.20; - platforme za distribuciju (dijeljenje) sadržaja za video igre, vidjeti grupu 60.39.
			47.69	<p>Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju, na drugom mjestu nepomenutih</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju koja nisu klasifikovana na drugom mjestu; - trgovinu na malo snimljenim medijima; - trgovinu na malo muzičkim instrumentima, partiturama i pratećeg pribora, npr. gudači, stalci za muziku, metronomi; - trgovinu na malo filatelije, numizmatike i kolekcionarskih predmeta, npr. markice i kovanice; - aktivnosti komercijalnih umjetničkih galerija. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo umjetničkim materijalom, uključujući perle, glinu, platna, uljane i vodene boje itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo video igrama na fizičkom mediju, vidjeti grupu 47.40; - trgovinu na malo suvenirima, rukotvorinama i vjerskim predmetima, vidjeti grupu 47.78; - trgovinu na malo antikvitetima, polovnim i antikvarnim knjigama, polovnim muzičkim instrumentima i polovnim snimljenim medijima, vidjeti grupu 47.79; - distribuciju audio zapisa putem strimovanja i preuzimanja od strane njihovih izdavača, vidjeti grupu 59.20.
			47.7	<p>Trgovina na malo ostalom robom, osim motornim vozilima i motocikalima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specijalizovanu trgovinu na malo raznim proizvodima koji nisu klasifikovani na drugom mjestu, npr. odjeća, obuća i proizvodi od kože, farmaceutska i medicinska roba, satovi, suvenirni, sredstva za čišćenje, toaletne potrepštine, cvijeće, kućni ljubimci, polovna roba. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo polovnom robom.
			47.71	<p>Trgovina na malo odjećom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo odjevnim predmetima, uključujući donji veš; - trgovinu na malo proizvodima od krzna; - trgovinu na malo priborom za odjeću, npr. rukavice, kravate, naramenice.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo radnom odjećom, uniformama, maskama, karnevalskim kostimima i sl. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo tekstilom, vidjeti grupu 47.51; - trgovinu na malo specijalnom sportskom opremom: odjeća za skijanje, borilačke vještine, balet itd., vidjeti grupu 47.63; - trgovinu na malo zaštitnom opremom za motocikliste i bicikliste, vidjeti grupu 47.63; - trgovinu na malo polovnom odećom, vidjeti grupu 47.79.
			47.72	<p>Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo obućom; - trgovinu na malo kožnom galanterijom; - trgovinu na malo putnim priborom od kože i vještačke kože. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo specijalnom obućom za sport, npr. patike za fudbal, klizaljke, cipele za skijanje, vidjeti grupu 47.63; - trgovinu na malo kožnom odećom, vidjeti grupu 47.71; - trgovinu na malo ortopedskom obućom, vidjeti grupu 47.74.
			47.73	<p>Trgovina na malo farmaceutskim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo farmaceutskim proizvodima; - trgovinu na malo veterinarskim lijekovima. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo homeopatskim proizvodima i lijekovima bez recepta; - trgovinu na malo biljnim lijekovima i biljnim preparatima.
			47.74	<p>Trgovina na malo medicinskim i ortopedskim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo korektivnih naočara, sočiva i naočara za sunce; - trgovinu na malo slušnim aparatima; - trgovinu na malo ortopedskom obućom; - trgovinu na malo štakama i invalidskim kolicima; - trgovinu na malo ortopedskim protezama; - trgovinu na malo vratnim kragnama i korzetima; - trgovinu na malo elastično-kompresivnim proizvodima, npr. elastične čarape, rukavi. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo nekorektivnim sunčanim naočarima.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			47.75	<p>Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo parfimerijskim, kozmetičkim, toaletnim potrepštinama, proizvodima za ličnu njegu itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo toaletnim potrepštinama, sredstvima za higijenu itd. za kućne ljubimce, vidjeti grupu 47.76.
			47.76	<p>Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo đubrivima i sredstvima za zaštitu bilja; - trgovinu na malo kućnim ljubimcima i artikalima za kućne ljubimce; - trgovinu na malo hranom za kućne ljubimce i druge životinje koje se drže kod kuće iz rasonode, npr. kokoši, konji. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo toaletnim potrepštinama, sredstvima za higijenu i dr. za kućne ljubimce.
			47.77	<p>Trgovina na malo satovima i nakitom</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo srebrnim predmetima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo imitacijom nakita, vidjeti grupu 47.78.
			47.78	<p>Trgovina na malo ostalom novom robom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo fotografskom i preciznom opremom; - trgovinu na malo optičkom opremom, osim naočara i sočiva, npr. teleskopi, mikroskopi, dvogledi; - trgovinu na malo lož uljem za domaćinstvo, gasom u bocama, ugljem i ogrijevnim drvetom, peletom od drveta ili biomase; - trgovinu na malo ambalažnim proizvodima; - trgovinu na malo pogrebnim i grobljanskim proizvodima, npr. urne, nadgrobni spomenici; - trgovinu na malo imitacijom nakita; - trgovinu na malo sredstavima za čišćenje, npr. deterdženti, sunđer; i; - trgovinu na malo suvenirima, zanatskim i vjerskim predmetima; - trgovinu na malo neprehrambenim proizvodima. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo vještačkim cvijećem i biljkama. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo ribolovačkom opremom, vidjeti grupu 47.63;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo oružjem i municijom, vidjeti grupu 47.63; - trgovinu na malo poštanskim markicama i novčićima, vidjeti grupu 47.69; - trgovinu na malo naočarima i sočivima, vidjeti grupu 47.74.
			47.79	<p>Trgovina na malo polovnom robom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo polovnim knjigama; - trgovinu na malo antikvitetima; - trgovinu na malo polovnom odjećom; - trgovinu na malo polovnim namještajem; - trgovinu na malo polovnim aparatima za domaćinstvo; - trgovinu na malo ostalom polovnom robom. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo polovnim motornim vozilima, motociklima i pripadajućim djelovima i priborom, vidjeti granu 47.8; - djelatnosti maloprodajnih aukcijskih kuća nove i polovne robe trećih lica, uključujući internet aukcije na malo, vidjeti granu 47.9; - djelatnost posrednika u maloprodaji polovnim proizvodima, vidjeti granu 47.9; - djelatnosti iznajmljivanja prostora, uključujući osoblje, za polovnu robu, vidjeti grupu 47.91; - djelatnosti zalagaonica, vidjeti 64.92
			47.8	<p>Trgovina na malo motornim vozilima, motociklima i njihovim dijelovima i priborom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo novih i polovnih motornih vozila, motocikala i svih vrsta dijelova, komponenti, potrepština, alata i pribora za motorna vozila i motocikle, npr. <ul style="list-style-type: none"> * pneumatike i unutrašnje gume za pneumatike; * svjećice, baterije, oprema za osvjetljenje, oprema za punjenje vozila i električni dijelovi. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo polovnim djelovima i priborom nakon demontaže automobila ili drugih motornih vozila; - trgovinu na malo djelovima i priborom za elektromotorna vozila i motocikle. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posredničke usluge u veleprodaji, vidjeti grupu 46.18; - posredničke usluge u trgovini na malo motornim vozilima i motocikalima, vidjeti granu 47.9; - usluge prevoza putnika vozilom sa vozačem na zahtjev, vidjeti grupu 49.33; - iznajmljivanje i lizing motornih vozila bez vozača, vidjeti granu 77.1; - održavanje i popravku motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.3.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			47.81	Trgovina na malo motornim vozilima
				Obuhvata:
				- trgovinu na malo novim i polovnim motornim vozilima, uključujući električna vozila: * putnička motorna vozila, * vozila za kampovanje, npr. kamp prikolice, kamp kućice.
				Takođe obuhvata:
				- trgovinu na malo terenskim motornim vozilima; - trgovinu na malo prikolicama za motorna vozila.
				Ne obuhvata:
				- trgovinu na malo bicikalima i e-bicikalima itd., vidjeti grupu 47.63;
				- trgovinu na malo djelovima i priborom za motorna vozila, vidjeti grupu 47.82;
				- trgovinu na malo motociklima, djelovima i priborom za motocikle, vidjeti grupu 47.83;
				- djelatnosti zastupnika u trgovini na malo motornim vozilima, vidjeti granu 47.9;
				- usluge prevoza putnika na zahtjev, vozilom sa vozačem, vidjeti grupu 49.33;
				- iznajmljivanje i lizing motornih vozila bez vozača, vidjeti granu 77.1;
				- održavanje i popravku motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.3.
			47.82	Trgovina na malo djelovima i priborom za motorna vozila
				Obuhvata:
				- trgovinu na malo novih i polovnih djelova, opreme i pribora za motorna vozila.
				Ne obuhvata:
				- trgovinu na malo motornim gorivom, vidjeti grupu 47.30;
				- trgovinu na malo motornim vozilima, vidjeti grupu 47.81;
				- održavanje i popravku motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.3.
			47.83	Trgovina na malo motociklima, djelovima i priborom za motocikle
				Obuhvata:
				- trgovinu na malo novim i polovnim motociklima, uključujući mopede
				- trgovinu na malo novim i polovnim djelovima i priborom za motocikle
				- trgovinu na malo opremom za motocikliste, npr. kacige i specifična odjeća.
				Ne obuhvata:
				- trgovinu na malo bicikala, e-bicikala, monotočkova, hoverborda, skutera i pripadajućih djelova i pribora, vidjeti grupu 47.63;
				- iznajmljivanje motocikala, vidjeti grupu 77.39;
				- popravku i održavanje bicikala, e-bicikala, monotočkova, hoverbordova, skutera, vidjeti grupu 95.29;
				- popravku i održavanje motocikala, vidjeti granu 95.3.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

47.9 Djelatnosti posredovanja u trgovini na malo

Obuhvata:

- posredničke uslužne aktivnosti za specijalizovanu i nespecijalizovanu trgovinu na malo koje olakšavaju transakcije između kupaca i prodavaca fizičke robe uz naknadu ili proviziju, bez isporuke i preuzimanja vlasništva nad robom kojom se posreduje. Ove aktivnosti se mogu sprovesti na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknadu ili proviziju mogu dobiti ili kupci ili prodavci. Prihodi od posredničkih uslužnih djelatnosti za trgovinu na malo mogu obuhvatati i druge izvore prihoda, npr. prihodi od prodaje oglasnog prostora.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti posrednika u trgovini na malo polovnom robom;
- djelatnosti trgovine na malo aukcijskih kuća kako nove tako i korišćene robe trećih lica, uključujući internet aukcije na malo;
- djelatnosti zastupnika u trgovini na malo motornim vozilima i motociklima.

47.91 Djelatnosti posredovanja u nespecijalizovanoj trgovini na malo

Obuhvata:

- posredničke uslužne aktivnosti za nespecijalizovanu trgovinu na malo koje olakšavaju transakcije između kupaca i prodavaca za naručivanje i/ili isporuku fizičke robe uz naknadu ili proviziju, bez isporuke i preuzimanja vlasništva nad robom kojom se posreduje. Ove aktivnosti se mogu sprovesti na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknadu ili proviziju mogu dobiti ili kupci ili prodavci. Prihodi od posredničkih uslužnih djelatnosti za nespecijalizovanu trgovinu na malo mogu obuhvatati i druge izvore prihoda, npr. prihodi od prodaje oglasnog prostora.

Takođe obuhvata:

- aktivnosti iznajmljivanja prostora, uključujući osoblje, za polovnu robu.

Ne obuhvata:

- posredničke uslužne djelatnosti za specijalizovanu trgovinu na malo, vidjeti grupu 47.92.

47.92 Djelatnosti posredovanja u specijalizovanoj trgovini na malo

Obuhvata:

- posredničke uslužne aktivnosti za specijalizovanu trgovinu na malo koje olakšavaju transakcije između kupaca i prodavaca za naručivanje i/ili isporuku fizičke robe uz naknadu ili proviziju, bez isporuke i preuzimanja vlasništva nad robom kojom se posreduje. Ove aktivnosti se mogu sprovesti na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknadu ili proviziju mogu dobiti ili kupci ili prodavci. Prihodi od posredničkih uslužnih djelatnosti za specijalizovanu trgovinu na malo mogu obuhvatati i druge izvore prihoda, npr. prihodi od prodaje oglasnog prostora.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo benzinom u kombinaciji sa elektro gorivima (e-goriva), ako prodaja elektro goriva nije preovlađujuća, vidjeti grupu 47.30;
- posredničke uslužne djelatnosti za nespecijalizovanu trgovinu na malo, vidjeti grupu 47.91.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

H

SAOBRAĆAJ I SKLADIŠTENJE

Obuhvata:

Ovaj sektor obuhvata prevoz putnika ili tereta, npr. željeznicom, cjevovodom, drumom, vodom ili vazduhom, uključujući prevoz putnika bez obzira na razloge, bilo iz ličnih, profesionalnih ili rekreativnih razloga, planiranih ili ne. Iznajmljivanje transportne opreme sa vozačem ili operaterom, kao i poštanske i kurirske djelatnosti su klasifikovane u ovom sektoru.

Sektor obuhvata i prateće aktivnosti, npr. rad terminala i parking objekata, rukovanje teretom, skladištenje i magacini, npr. rad silosa, skladišta robe, rezervoara za skladištenje. Transportne djelatnosti klasifikovane u oblasti 49, 50, 51, 53 često uključuju povezane djelatnosti, npr. pakovanje, rukovanje robom, privremeno pakovanje, uzorkovanje i vaganje robe, koji isključivo podržavaju transportne aktivnosti. Ove prateće aktivnosti svrstavaju se u oblast 52 samo ako se obavljaju u ime drugih.

Takođe obuhvata:

- posredničke usluge koje povezuju kupce sa pružaocima transportnih usluga, osim oblast 79.

Ne obuhvata:

- veliku popravku, održavanje ili promjenu transportne opreme, osim motornih vozila, vidjeti granu 33.1;
- izgradnju, održavanje i popravku puteva, željeznica, luka, aerodroma, vidjeti oblast 42;
- iznajmljivanje transportne opreme bez vozača ili rukovaoca, vidjeti grane 77.1, 77.3;
- saobraćajne djelatnosti kao sastavnog dijela rekreativnih objekata, npr. u tematskim parkovima, vidjeti granu 93.2;
- održavanje i popravku motornih vozila, vidjeti grupu 95.31;
- održavanje i popravku motocikala, vidjeti grupu 95.32.

49

Kopneni saobraćaj i cjevovodni transport

Obuhvata:

- prevoz putnika i tereta drumskim ili željezničkim saobraćajem. Djelatnosti obuhvataju prevoz putnika, bilo iz ličnih, profesionalnih ili rekreativnih razloga, kao i transport robe drumskim, željezničkim ili cevovodnim putem.

49.1

Željeznički prevoz putnika

49.11

Nacionalni i međunarodni željeznički prevoz putnika

Obuhvata:

- prevoz putnika željezničkim prevoznim sredstvima glavnim željezničkim prugama
- djelatnosti vagona za spavanje ili vagona za ručanje kao integrisane djelatnosti željezničkih poduzeća.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prijevoz putnika nacionalnom i međunarodnom željeznicom radi razgledanja. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz putnika metroom, tramvajem, podzemnom železnicom itd., vidjeti grupu 49.12; - aktivnosti putničkog terminala, vidjeti grupu 52.21; - rad na željezničkoj infrastrukturi i srodne djelatnosti, npr. mijenjanje kolosjeka i ranžiranje, vidjeti grupu 52.21; - rad vagona za spavanje ili vagona-restorana kada ih upravljaju odvojene jedinice, vidjeti grupu 55.90, 56.11.
			49.12	Ostali željeznički prevoz putnika
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz putnika metroom, podzemnom i nadzemnom željeznicom, metropolskom željeznicom i tramvajem; - prevoz putnika žičarom. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz putnika lakom željeznicom za razgledanje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti putničkog terminala, vidjeti grupu 52.21; - upravljanje železničkom infrastrukturom i srodne aktivnosti, npr. mijenjanje kolosjeka i manevrisanje, vidjeti grupu 52.21.
			49.2	Željeznički prevoz tereta
			49.20	Željeznički prevoz tereta
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz tereta na glavnoj željezničkoj mreži, kao i na kratkim sporednim teretnim kolosjecima. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz tereta uspinjačom; - usluge vuče. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skladištenje i čuvanje robe, vidjeti grupu 52.10; - aktivnosti teretnih terminala, vidjeti grupu 52.21; - upravljanje željezničkom infrastrukturom i srodne aktivnosti kao što su mijenjanje kolosjeka i manevrisanje, vidjeti grupu 52.21.; - manipulisanje teretom u ime drugih, vidjeti grupu 52.24.
			49.3	Ostali kopneni prevoz putnika
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sve ostale aktivnosti u vezi sa kopnenim prevozom putnika, izuzev prevoza putnika željeznicom.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			49.31	Linijski drumski prevoz putnika
				Obuhvata:
				- linijski (redovni) gradski, prigradski ili međugradski drumski prevoz putnika npr. autobusima, turističkim autobusima, trolejbusima, minibusevima. Prevoz se odvija po utvrđenom redu vožnje, što podrazumijeva ukrcavanje i iskrcavanje putnika na utvrđenim stajalištima.
				Takođe obuhvata:
				- rad školskih autobusa i autobusa za prevoz zaposlenih;
				- redovni prevoz putnika drumskim putem radi razgledanja.
				Ne obuhvata:
				- putnički željeznički saobraćaj, vidjeti granu 49.1;
				- prevoz putnika žičarom, vidjeti grupu 49.12;
				- vanredni prevoz putnika drumskim putem radi razgledanja, u vozilima sa 10 ili više mjesta, vidjeti grupu 49.32;
				- usluge prevoza putnika na zahtjev u vozilima sa vozačem za maksimalno 9 osoba (taksi i sl.), vidjeti grupu 49.33;
				- upravljanje vazдушnim žičarama i sl., vidjeti grupu 49.34.
			49.32	Vanlinijski drumski prevoz putnika
				Obuhvata:
				- vanlinijski (povremeni/vanredni) gradski, međugradski i drumski prevoz putnika na udaljene lokacije u vozilima za deset i više osoba. To može uključivati prevoz autobusima, trolejbusima ili minibusevima.
				Ne obuhvata:
				- željeznički prevoz putnika, vidjeti granu 49.1;
				- rad školskih autobusa i autobusa za prevoz zaposlenih, vidjeti grupu 49.31;
				- usluge prevoza putnika na zahtjev u vozilima sa vozačem za maksimalno 9 osoba (taksi i sl.), vidjeti grupu 49.33.
			49.33	Uslužne djelatnosti prevoza putnika vozilom s vozačem na zahtjev
				Obuhvata:
				- prevoz putnika na zahtjev u vozilima sa vozačem, za prevoz 9 ili manje osoba:
				- taksi usluge;
				- privatno iznajmljivanje vozila sa vozačem;
				- taksi usluge motocikla.
				Ne obuhvata:
				- usluge bicikl taksija, vidjeti grupu 49.39;
				- drumski prevoz putnika vozilima koje vuku ljudi ili životinje, vidjeti grupu 49.39;
				- posredničke usluzne djelatnosti za prevoz putnika, vidjeti grupu 52.32;
				- prevoz pacijenata ambulantnim vozilima, vidjeti grupu 86.92.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			49.34	Prevoz putnika žičarama i ski-liftovima
				Obuhvata:
				- prevoz žičarama, ski-liftovima i uspinjačama, što može uključivati pripremu ski staza;
				- prevoz putnika liftovima.
				Takođe obuhvata:
				- prevoz tereta žičarama.
				Ne obuhvata:
				- prevoz putnika žičarom, vidjeti grupu 49.12;
				- željeznički prevoz putnika u svrhu razgledanja, vidjeti grupu 49.12;
				- vanredni drumski prevoz putnika u vozilima sa 10 ili više mjesta, vidjeti grupu 49.32;
				- upravljanje sportskim terenima, što može uključivati i rad žičara, ski liftova i uspinjača, vidjeti grupu 93.11.
			49.39	Ostali kopneni prevoz putnika, na drugom mjestu nepomenut
				Obuhvata:
				- usluge bicikl taksija;
				- drumski prevoz putnika vozilima koje vuku ljudi ili životinje.
				Ne obuhvata:
				- prevoz pacijenata ambulantnim vozilima, vidjeti grupu 86.92.;
				- transport ljudskih ostataka, vidjeti grupu 96.30.
		49.4		Drumski prevoz tereta i usluge preseljenja
				Obuhvata:
				- sve aktivnosti u vezi s kopnenim prevozom tereta, osim prevoza tereta željezničkim saobraćajem.
			49.41	Drumski prevoz tereta
				Obuhvata:
				- sve poslove drumskog transporta tereta:
				* transport drva,
				* prevoz stoke,
				* prevoz robe u rashladnim vozilima,
				* prevoz teških tereta,
				* prevoz rasutog tereta, uključujući prevoz u cistjernama, kao i sakupljanje mlijeka na farmama,
				* transport automobile,
				* transport otpada i otpadnih materijala, bez sakupljanja ili odlaganja;
				- drumski prevoz tereta, u ime poštanskih ili kurirskih jedinica, bez obavljanja drugih poštanskih ili kurirskih aktivnosti;
				- drumski transport predmeta između različitih objekata, npr. zgrada, skladišta, uz naknadu ili na ugovornoj osnovi.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- iznajmljivanje teretnog vozila sa vozačem;
- drumski prevoz tereta vozilima koje vuku ljudi ili životinje;
- iznajmljivanje miksera za beton, sa vozačem;
- isporuku namještaja, što može uključivati raspakivanje i montažu.

Ne obuhvata:

- izvlačenje trupaca unutar šume, kao dio sječe, vidjeti grupu 02.40;
- distribuciju vode kamionima, vidjeti grupu 36.00;
- transport otpada kao dio integrisanih aktivnosti sakupljanja otpada, vidjeti grupu 38.11, 38.12;
- usluge selidbe, vidjeti grupu 49.42;
- rad terminalnih objekata za rukovanje teretom, vidjeti granu 52.2;
- aktivnosti pakovanja i pakovanja za transport, vidjeti granu 52.2;
- premještanje tereta na industrijskim lokacijama, obično korišćenjem opreme koja nije pogodna za javne puteve, vidjeti grupu 52.24;
- preuzimanje robe i grupisanje za otpremu, vidjeti grupu 52.25;
- poštanske i kurirske delatnosti, vidjeti grupu 53.10, 53.20;
- transport oklopnim vozilima, vidjeti grupu 80.01.

49.42 Usluge preseljenja

Obuhvata:

- usluge preseljenja za poslovne subjekte i domaćinstava drumskim saobraćajem.

Takođe obuhvata:

- iznajmljivanje vozila za selidbu sa vozačem;
- skladištenje nameštaja u sklopu usluge selidbe.

49.5 Cjevovodni transport

49.50 Cjevovodni transport

Obuhvata:

- prenos gasa, tečnosti, polutečnih mješavina i ostalog tereta putem cjevovoda;
- transport prirodnog gasa cjevovodima od postrojenja za preradu do lokalnih distributivnih sistema.

Takođe obuhvata:

- rad pumpnih stanica za transport cjevovodima.

Ne obuhvata:

- distribuciju gasovitih goriva, pare ili vode do krajnjih korisnika preko lokalne ili regionalne mreže, vidjeti grupu 35.22, 35.30, 36.00;
- distribuciju vode cistjernama, vidjeti grupu 36.00;
- trgovina na malo gorivom za motorna vozila, vidjeti grupu 47.30;
- transport tečnosti kamionima, vidjeti grupu 49.41.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		50		Vodeni saobraćaj
				Obuhvata:
				- vodeni prevoz putnika ili tereta, bilo da je redovan ili ne, bilo iz profesionalnih, ličnih ili rekreativnih razloga. Takođe su uključeni i rad čamaca za vuču ili guranje, ekskurzija, čamaca za krstarenje ili razgledanje, trajekata, vodenih taksija itd. Iako je lokacija indikator za razdvajanje pomorskog i unutrašnjeg vodnog transporta, odlučujući faktor je vrsta plovnih objekata koja se koriste. Prevoz pomorskim plovnim objektima razvrstan je u grane 50.1 i 50.2, dok je prevoz drugim plovnim objektima klasifikovan u grane 50.3 i 50.4.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti restorana i barova na brodovima (vidjeti grupu 56.11, 56.30), ako ih obavljaju posebne jedinice.
		50.1		Pomorski i priobalni prevoz putnika
				Takođe obuhvata:
				- prevoz putnika na jezerima i sl. kada se koriste slični tipovi plovnih objekata.
		50.10		Pomorski i priobalni prevoz putnika
				Obuhvata:
				- prevoz putnika preko mora i priobalnih voda, bilo da je redovan ili ne: * upravljanje izletničkim, kruzerskim ili turističkim brodovima, * upravljanje trajektima, vodenim taksijima itd.;
				- upravljanje brodovima za krstarenje;
				- brodovima za razgledanje, izletničkim i drugim vidovima prevoza putnika morem ili priobalnim vodama.
				Takođe obuhvata:
				- iznajmljivanje turističkih brodova sa posadom za prevoz morem i obalnim vodama (npr. za ribarske krstarenja);
				- trajektni prevoz putnika sa ili bez vozila.
				Ne obuhvata:
				- djelatnosti restorana i barova na brodovima, kada ih pružaju posebne jedinice, vidjeti grupu 56.11, 56.30;
				- iznajmljivanje turističkih brodova i jahti bez posade, vidjeti grupu 77.21;
				- iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca bez posade, vidjeti grupu 77.34;
				- rad plutajućih kazina koji ne prevoze putnike, vidjeti grupu 92.00.
		50.2		Pomorski i priobalni prevoz tereta
				Takođe obuhvata:
				- prevoz tereta na jezerima i sl., kada se koriste slični tipovi plovnih objekata.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			50.20	Pomorski i priobalni prevoz tereta
				Obuhvata:
				- prevoz tereta preko mora i priobalnih voda;
				- prevoz uz pomoć vuče ili guranja brodova, naftnih platformi itd.
				Takođe obuhvata:
				- iznajmljivanje brodova sa posadom za pomorski i priobalni teretni transport;
				- trajektni prevoz vozila bez pratnje.
				Ne obuhvata:
				- trajektni prevoz putnika sa ili bez vozila, vidjeti grupu 50.10;
				- skladištenje tereta, vidjeti grupu 52.10;
				- upravljanje lukama i druge pomoćne aktivnosti, npr. pristajanje, pilotiranje, istovar, spasavanje brodovavidjeti grupu 52.22;
				- rukovanje teretom, vidjeti grupu 52.24;
				- iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca bez posade, vidjeti grupu 77.34
			50.3	Prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima
			50.30	Prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima
				Obuhvata:
				- prevoz putnika rijekama, kanalima, jezerima i ostalim unutrašnjim plovnim putevima, uključujući i prevoz unutar luka i pristaništa.
				Takođe obuhvata:
				- iznajmljivanje brodova za razonodu sa posadom za unutrašnji vodeni transport;
				- upravljanje brodovima za razgledanje i ekskurzije na unutrašnjim plovnim putevima;
				- unutrašnji trajektni prevoz putnika sa ili bez vozila.
				Ne obuhvata:
				- djelatnosti restorana i barova na brodovima, kada ih pružaju posebne jedinice, vidjeti grupu 56.11, 56.30;
				- iznajmljivanje brodova za razonodu i jahti bez posade, vidjeti grupu 77.21;
				- rad plutajućih kazina koji ne prevoze putnike, vidjeti grupu 92.00.
			50.4	Prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima
			50.40	Prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima
				Obuhvata:
				- prevoz tereta rijekama, kanalima, jezerima ili drugim unutrašnjim vodenim putevima, uključujući i prevoz unutar luka i pristaništa;
				- prevoz tereta na unutrašnjim plovnim putevima, koristeći plovne objekte koji nisu pogodni za pomorski transport.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje plovnih objekata (brodova) sa posadom, za prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevim. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rukovanje teretom, vidjeti grupu 52.24; - iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca bez posade, vidjeti grupu 77.34.
51				<p>Vazdušni saobraćaj</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz putnika i tereta vazdušnim putem ili u vasioni <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prskanje zasijanih površina pomoću vazduhoplova, vidjeti grupu 01.61; - popravljanje i održavanje civilnih aviona ili avionskih motora, vidjeti grupu 33.16; - pružanje usluga na aerodromu, vidjeti grupu 52.23 - reklamiranje iz vazduha, vidjeti grupu 73.11 - snimanje iz vazduha, vidjeti grupu 74.20 - civilni vazdušni nadzor, vidi 80.09 - vojni vazdušni nadzor, vidi 84.22
		51.1		<p>Vazdušni prevoz putnika</p>
			51.10	<p>Vazdušni prevoz putnika</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planirani avionski prevoz putnika na redovnim linijama, sa utvrđenim redom letjenja; - putničke čarter letove; - letove radi razgledanja panorama. <p>Takođe uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje vazduhoplovne opreme s posadom u svrhe prevoza putnika. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje vazduhoplovne opreme bez posade, vidjeti grupu 77.35.; - avionske hitne medicinske službe, vidjeti grupu 86.92.
		51.2		<p>Vazdušni prevoz tereta i svemirski prevoz</p>
			51.21	<p>Vazdušni prevoz tereta</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevoz tereta avionom, bilo da je redovan ili vanredan. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje vazduhoplovne opreme s posadom u svrhe prevoza tereta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			51.22	Svemirski prevoz
				Obuhvata:
				- lansiranje satelita i svemirskih vozila;
				- svemirski transport putnika i terete.
52				Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prevozu
				Obuhvata:
				- skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju kao što su aktivnosti upravljanja transportnom infrastrukturom kao što su aerodromi, luke, tuneli, mostovi itd., uključujući aktivnosti transportnih agencija i rukovanje teretom.
				Pomenute aktivnosti se obavljaju u ime trećih strana. Ako se povezane usluge pružaju isključivo za podršku transportnim aktivnostima iste jedinice, one će se smatrati pomoćnim aktivnostima za transport, a ta jedinica će biti klasifikovana na drugom mjestu u sektoru H.
		52.1		Skladištenje
			52.10	Skladištenje
				Obuhvata:
				- upravljanje skladištima i skladišnim objektima za sve vrste robe:
				* upravljanje silosima za žitarice,
				* skladišta za opštu robu,
				* hladnjače i rashladni skladišta,
				* skladišni rezervoari itd.
				- skladištenje nameštaja koji nije dio usluge selidbe.
				Takođe obuhvata:
				- skladištenje robe u zonama slobodne trgovine;
				- brzo smrzavanje povezano sa skladištenjem i magacinskim uslugama;
				- aktivnosti skladištenja fizičkih arhiva i papirnih fajlova.
				Ne obuhvata:
				- skladištenje električne energije, vidjeti grupu 35.16;
				- skladištenje gasovitih goriva za snabdijevanje energijom kroz mrežu, vidjeti grupu 35.24;
				- skladištenje namještaja kao dio usluge selidbe, vidjeti grupu 49.42;
				- upravljanje parking objektima za motorna vozila, vidjeti grupu 52.21;
				- zimsko skladištenje karavana, brodova i čamaca, kao i skladištenje aviona, vidjeti grupe 52.21, 52.22, 52.23;
				- upravljanje samostalnim skladištima, vidjeti grupu 68.20;
				- iznajmljivanje praznog prostora, vidjeti grupu 68.20.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

52.2 Prateće djelatnosti u saobraćaju

Obuhvata:

- aktivnosti koje podržavaju prevoz putnika ili tereta, uključujući upravljanje transportnim objektima i djelovima transportne infrastrukture, kao i aktivnosti povezane sa rukovanjem teretom prije, poslije ili između segmenata transporta.

Ne obuhvata:

- posredničke usluge u prevozu tereta, vidjeti grupu 52.31;
- posredničke usluge u prevozu putnika, vidjeti grupu 52.32.

52.21 Uslužne djelatnosti u kopnenom saobraćaju

Obuhvata:

- aktivnosti povezane sa drumskim, željezničkim i drugim kopnenim prevozom putnika, životinja ili tereta:
  - * upravljanje terminalima, npr. na željezničkim i autobuskim stanicama, stanicama za rukovanje robom,
  - * upravljanje željezničkom infrastrukturom i objektima vezanim za željeznicu, teretnim terminalima, tehničkim servisima, željezničkim stanicama za snabdevanje gorivom,
  - * upravljanje putevima, mostovima i tunelima, uključujući aktivnosti zimskog održavanja;
- mijenjanje kolosjeka (skretanje) i manevrisanje;
- upravljanje parking prostorima, garažama, parkiralištima za bicikle i zimskim skladištenjem kamp-prikolica;
- vuču vozila i pomoć na putu;
- aktivnosti u vezi sa premjeravanjem tereta u kamionskom prevozu;
- usluge naplate putarine.

Takođe obuhvata:

- pretvaranje gasa u tečnost u svrhu prevoza.

Ne obuhvata:

- pretvaranje prirodnog gasa u tečnost za potrebe prevoza, obavljena na mjestu eksploatacije, vidjeti grupu 09.10;
- regasifikacija prirodnog gasa za distribuciju kroz mreže, vidjeti grupu 35.22;
- popravku puteva, vidjeti oblast 42;
- rukovanje teretom, vidjeti grupu 52.24;
- premještanje tereta na industrijskim lokacijama, obično sa transportnom opremom koja nije pogodna za upotrebu na javnim putevima, vidjeti grupu 52.24.

52.22 Uslužne djelatnosti u vodenom saobraćaju

Obuhvata:

- aktivnosti povezane sa vodenim prevozom putnika, životinja ili tereta:
  - * upravljanje terminalima, npr. luke, pristaništa,
  - * upravljanje vodenim čvorovima (slapovima) itd.,
  - * navigacija, pilotiranje, vuča i privezivanje,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * snabdijevanje gorivom i prihvata lučkog otpada,
- * kabotažu, spasilačke aktivnosti,
- * aktivnosti svjetionika,
- * aktivnosti inspekcije terete u vodenom saobraćaju;
- usluge informacija o vodenim putevima;
- zimsko skladištenje brodova i čamaca.

Takođe obuhvata:

- obezbjeđivanje bezbjednosti pri održavanju infrastrukture vodenih puteva;
- pretvaranje u tečni gas i regasifikacija prirodnog gasa u svrhu vodenog prevoza, obavljena van mjesta eksploatacije.

Ne obuhvata:

- iskopavanje dna i održavanje vodenih puteva, vidjeti grupu 42.91;
- rukovanje teretom, vidjeti grupu 52.24;
- upravljanje marinama, vidjeti grupu 93.29.

52.23 Uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju

Obuhvata:

- aktivnosti povezane sa vazdušnim prevozom putnika, životinja ili tereta:
  - * upravljanje terminalima, npr. terminalima za vazdušni saobraćaj,
  - * aktivnosti aerodroma i kontrole vazdušnog saobraćaja,
  - * pomoćne usluge na aerodromima itd.
  - * aktivnosti zemaljske službe na aerodromima itd.
- obezbjeđivanje bezbednosti pri održavanju infrastrukture aerodrome;
- skladištenje aviona.

Takođe obuhvata:

- vatrogasne i protivpožarne usluge na aerodromima.

Ne obuhvata:

- rukovanje teretom, vidjetigrupu 52.24;
- kontrola prtljaga i putnika na aerodromima, ne od strane javnih vlasti, vidjeti grupu 80.01;
- kontrola prtljaga i putnika na aerodromima, od strane javnih vlasti, vidjeti grupu 84.24;
- rad škola letenja za profesionalne pilote, vidjeti grupu 85.32;
- rad škola letenja koje ne izdaju profesionalne sertifikate i dozvole, vidjeti grupu 85.53.

52.24 Manipulacija teretom

Obuhvata:

- utovar i istovar tereta ili prtljaga putnika bez obzira na vrstu saobraćajnog sredstva kojim je prevoz izvršen;
- pretovar terete na brodovima;
- utovar i istovar teretnih železničkih vagona.

Takođe obuhvata:

- iznajmljivanje i leasing transtajnera ili kranova sa vertikalnim pomeranjem, sa operaterom, za aktivnosti rukovanja teretom;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- premještanje tereta na industrijskim lokacijama, obično sa transportnom opremom koja nije pogodna za upotrebu na javnim putevima.

Ne obuhvata:

- transport ili premještanje objekata unutar industrijskog postrojenja, na osnovu naknade ili ugovora, ako se koristi javni put, vidjeti grupu 49.41;
- upravljanje terminaliskim objektima, vidjeti grupe 52.21, 52.22, 52.23;
- posredničke usluge u prevozu tereta, vidjeti grupu 52.31.

52.25 Uslužne djelatnosti u logistici

Obuhvata:

- djelatnosti distributivnih centara;
- preuzimanje robe i grupisanje za otpremu;
- poslovi rukovanja robom, npr. privremeno pakovanje i pakovanje robe u kutije radi skladištenja ili zaštite tokom transporta, raspakivanja, uzorkovanja, vaganja robe.

Ne obuhvata:

- špediterske usluge, vidjeti grupu 52.26;
- brokerske usluge u pomorskom saobraćaju – uključuje posredovanje u prijavi i carinjenju brodova između vlasnika brodova i pošiljalaca ili primalaca robe, vidjeti granu 52.3;
- kurirske aktivnosti, vidjeti grupu 53.20;
- pružanje osiguranja za motorna vozila, pomorski, vazdušni i transportni sektor, vidjeti grupu 65.12;
- konsultantske usluge za upravljanje logistikom preduzeća, vidjeti grupu 70.20;
- konsultantske usluge u oblasti logistike, odnosno planiranje, projektovanje i podrška operacijama transporta, skladištenja i distribucije, vidjeti grupu 70.20.

52.26 Ostale prateće djelatnosti u saobraćaju

Obuhvata:

- izdavanje i nabavka transportnih dokumenata i otpremnica;
- aktivnosti carinskih agenata;
- organizacija multimodalnog i kombinovanog transporta vozom, drumom, morem ili vazduhom (intermodalni transport) u ime pošiljaoca ili primaoca;
- organizacija i špedicija grupnih i pojedinačnih pošiljki u ime klijenta.

Ne obuhvata:

- posredovanje u prevozu tereta u željezničkom, brodskom i avionskom saobraćaju, vidjeti grupu 52.31;
- rad platformi za posredovanje u transportu tereta, vidjeti grupu 52.31;
- posredovanje pri prodaji putničkih mjesta na brodovima i avionima, vidjeti grupu 52.32;
- kurirske aktivnosti, vidjeti grupu 53.20;
- pružanje osiguranja za motorna vozila, pomorski, vazdušni i transportni sektor, vidjeti grupu 65.12;
- konsultantske usluge u oblasti logistike preduzeća, vidjeti grupu 70.20;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- djelatnosti putničkih agencija, vidjeti grupu 79.11;
- aktivnosti turoperatora, vidjeti grupu 79.12;
- turističke pomoćne aktivnosti, vidjeti grupu 79.90.

52.3 Uslužne djelatnosti posredovanja u prevozu

Obuhvata:

- posredovanje u prevozu tereta i putnika.

52.31 Uslužne djelatnosti posredovanja u prevozu tereta

Obuhvata:

- posredovanje u prevozu tereta, spajajući klijente i pružaoce usluga uz naplatu naknade ili provizije, bez pružanja samih usluga prevoza tereta od strane posrednika. Ove posredničke aktivnosti mogu se obavljati putem digitalnih platformi ili nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući usluge od vrata do vrata, telefonom, poštom itd.). Naknada ili provizija može biti naplaćena od klijenta ili od pružaoce usluge prevoza tereta. Prihod od posredničkih aktivnosti može uključivati i druge izvore prihoda, kao što su prihodi od prodaje reklamnog prostora.

Ova klasa obuhvata:

- posredovanje u prevozu tereta željeznicom, brodom i avionom;
- upravljanje platformama za posredovanje u uslugama prevoza terete.

Ne obuhvata:

- prevoz tereta, vidjeti oblasti 49, 50, 51;
- posredovanje u prodaji putničkih mjesta na brodovima i u avionima, vidjeti grupu 52.32

52.32 Uslužne djelatnosti posredovanja u prevozu putnika

Obuhvata:

- posredovanje u prevozu putnika, spajajući klijente i pružaoce usluga prevoza uz naplatu naknade ili provizije, bez toga da posrednik sam pruža usluge prevoza putnika. Ove posredničke aktivnosti mogu se obavljati putem digitalnih platformi ili nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući usluge od vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknada ili provizija može biti naplaćena od klijenta ili od pružaoce usluga prevoza putnika. Prihod od posredničkih aktivnosti može uključivati i druge izvore prihoda, kao što su prihodi od prodaje reklamnog prostora.
- upravljanje online platformama za dijeljenje vožnje (ridesharing) koje omogućavaju putnicima da rezervišu prevoz;
- pružanje posredničkih usluga pri kupovini kopnenog, pomorskog ili vazdušnog prevoza za putnike.
- posredovanje u prodaji putničkih mjesta na brodovima i avionima.

Takođe obuhvata:

- posredovanje u pružanju taxi usluga putem radio-dispečerskih centara, bez obavljanja prevoza;
- usluge rezervacije putničkog prevoza uz naplatu naknade.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- taksi prevoz i druge usluge drumskog prevoza putnika, vidjeti grupu 49.33;
				- posredovanje u prevozu tereta željeznicom, brodom i avionom, vidjeti grupu 52.31;
				- upravljanje online platformama koje omogućavaju ljudima da iznajme vozilo (auto, bicikl, skuter itd.), koje zatim sami voze, vidjeti grupu 77.51;
				- jedinice koje pružaju usluge rezervacije uz dodatne savjete ili stručnost u vezi putovanja, vidjeti grupu 79.11;
				- kombinovane usluge smještaja, putovanja i hrane, tj. turističke agencije i turoperatori, vidjeti grupe 79.11, 79.12.
	53			Poštanske i kurirske aktivnosti
		53.1		Poštanske aktivnosti
			53.10	Poštanske aktivnosti
				Obuhvata:
				- aktivnosti poštanskih službi koje posluju u okviru obaveze univerzalne usluge, koju pruža jedan ili više određenih pružalaca univerzalne usluge. Ove aktivnosti uključuju korišćenje infrastrukture univerzalne usluge, uključujući maloprodajna mjesta, objekte za sortiranje i obradu pošte, kao i rute za prikupljanje i dostavu pošte. Dostava može obuhvatiti poštu u obliku pisama, razglednica, štampanih materijala (novine, časopisi, reklamni materijali, itd.), male pakete, robu ili dokumente. Takođe, uključene su i druge usluge koje su potrebne za podršku obavezi univerzalne usluge.
				- prikupljanje, sortiranje, transport i dostavu (domaću ili međunarodnu) pisama i paketa (poštanskih pošiljki) putem poštanskih službi koje posluju u okviru obaveze univerzalne usluge. Mogu biti uključeni različiti načini transporta, a aktivnost može biti obavljena kako privatnim prevozom, tako i putem javnog transporta.
				- sakupljanje pisama i paketa iz javnih poštanskih sandučića ili iz poštanskih filijala.
				Ne obuhvata:
				- poštanske žiro usluge, poštanske štedne aktivnosti i aktivnosti novčanih naloga, vidjeti grupu 64.19.
		53.2		Ostale poštanske i kurirske aktivnosti
			53.20	Ostale poštanske i kurirske aktivnosti
				Obuhvata:
				- preuzimanje, sortiranje, transport i dostavu (domaću ili međunarodnu) pisama i paketa (poštanskih pošiljki) od strane firme koje posluju van okvira obaveze univerzalne usluge. Mogu biti uključeni različiti načini

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				transporta, a aktivnost može biti obavljena kako privatnim prevozom, tako i putem javnog transporta.
				Takođe obuhvata:
				- usluge dostave na kućnu adresu, uključujući dostavu hrane.
				Ne obuhvata:
				- transport tereta, (prema načinu transporta) vidjeti grupu 49.20, 49.41, 50.20, 50.40, 51.21, 51.22;
				- dostavu nameštaja, može uključivati otpakivanje ili montažu, vidjeti grupu 49.41;
				- dostavu pripremljenih obroka na kućnu adresu, ako je obavlja ista jedinica koja priprema obroke, vidjeti oblast 56.
		53.3		Uslužne djelatnosti posredovanja u pružanju poštanskih i kurirskih usluga
			53.30	Uslužne djelatnosti posredovanja u pružanju poštanskih i kurirskih usluga
				Obuhvata:
				- posredovanje u poštanskim i kurirskim aktivnostima, povezivanjem klijenata i pružalaca usluga uz naplatu naknade ili provizije, pri čemu posrednik ne pruža posredovane poštanske i kurirske usluge. Ove posredničke aktivnosti mogu se obavljati na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (lični kontakt, uključujući dostavu od vrata do vrata, telefon, poštu itd.). Naknada ili provizija može biti naplaćena od klijenta ili pružaoca poštanskih i kurirskih usluga. Prihod od posredničkih aktivnosti može uključivati i druge izvore prihoda, kao što su prihodi od prodaje reklamnog prostora.
				- svaku posredničku uslugu koju pružaju treće strane prema tačkama pristupa pružatelja poštanskih usluga i koja se nudi poslovnim i domaćim korisnicima.
				- upravljanje online platformama koje omogućavaju ljudima da rezervišu uslugu dostave hrane.
				Ne obuhvata:
				- usluge dostave hrane, vidjeti grupu 53.20;
				- upravljanje online platformama za dostavu pripremljenih obroka na kućnu adresu, ako je obavlja ista jedinica koja priprema obroke, vidjeti grupu 56.40;
				- monetarne posredničke usluge, npr. plaćanje taksi putem poštanske službe, vidjeti grupu 64.19.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
I				USLUGE SMJEŠTAJA I ISHRANE
				<p>Obuhvata:</p> <p>Ovaj sektor obuhvata pružanje usluga smještaja za kraći boravak (manje od jedne godine) za posjetioce i druge putnike, privremeni smještaj u jednokrevetnim ili zajedničkim sobama ili studentskim domovima za studente, sezonske radnike i druga lica, kao i obezbjeđivanje obroka i pića za neposredno konzumiranje. Obim i vrsta dopunskih usluga u ovom sektoru mogu se u velikoj mjeri razlikovati.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripremanje hrane i pića putem trgovine na veliko i na malo, vidjeti sektor G (pripremanje ovakve hrane i pića svrstava se u prerađivačku industriju, sektor C; - smještaj na duži period (godinu dana ili duže), u svojstvu osnovnog, vidjeti sektor M.
	55			Smještaj
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluge smještaja za kraći boravak posjetilaca i drugih putnika. Smještaj može uključivati i obroke, rekreativne sadržaje i ostale usluge. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluga smještaja za kraći boravak na primjer za studente, radnike. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti vezane za obezbeđivanje smještaja u objektima, npr. stanovi ili apartmani, koji se obično iznajmljuju na godišnjem nivou, vidjeti oblast 68.
			55.1	Hoteli i sličan smještaj
			55.10	Hoteli i sličan smještaj
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluge smještaja, po pravilu na dnevnoj ili nedeljnoj osnovi, prije svega za kraći boravak posjetilaca. Takođe obuhvata smještaj u opremljenim sobama ili apartmanima. Pod uslugama smještaja ovdje se podrazumijevaju dnevno čišćenje soba i spremanje kreveta. Dodatne usluge mogu biti ponuđene na primjer usluge pružanja hrane i pića, pranje rublja, objekata za rekreaciju kao i održavanje konferencija, konvencija. Ove aktivnosti generalno karakteriše pružanje usluga korisnicima na licu mjesta. <p>Ova grupa obuhvata smještaj u:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hotelima - odmaralištima - turističkim apartmanskim hotelima <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - smještaj bez pružanja usluga korisnicima na licu mjesta, vidjeti grupu 55.20; - uslužne djelatnosti posredovanja u pružanju smještaja, vidjeti grupu 55.40;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		55.2		Odmarališta i slični objekti za kraći boravak
			55.20	Odmarališta i slični objekti za kraći boravak
				Obuhvata:
				- usluge smještaja za kraći boravak, po pravilu na dnevnoj ili nedeljnoj osnovi, u kompletno namještenim sobama ili prostoru za boravak/ručavanje i spavanje. Obično se ne pruža usluga korisnicima na licu mjesta, a komplementarne usluge, ako ih ima, su minimalne.
				Obuhvata smještaj u:
				- kuće i apartmani za odmor;
				- stanove za posjetioce i bungalovi;
				- vikendice i kolibe bez usluga održavanja;
				- hosteli;
				- jedinice sa noćenjem i doručkom;
				- gostinske sobe koje obezbjeđuju privatna domaćinstva;
				- planinarske kuće i domovi.
				Ne obuhvata:
				- smještaj sa uslugama dnevnog čišćenja i spremanja kreveta i usluge korisnicima na licu mjesta, vidjeti grupu 55.10;
				- uslužne djelatnosti posredovanja u pružanju smještaja, vidjeti grupu 55.40;
		55.3		Kampovi, autokampovi i prostori za kampovanje
			55.30	Kampovi, autokampovi i prostori za kampovanje
				Obuhvata:
				- usluge smještaja za kraći boravak posjetilaca u kampovima, na primjer rekreativnim kampovima, kampovima za lov i ribolov;
				- obezbjeđivanje prostora i objekata za rekreativna vozila.
				Takođe obuhvata:
				- glamping smještaj;
				- smještaj koji pružaju zaštitni skloništa ili jednostavne šatorske infrastrukture.
				Ne obuhvata:
				- uslužne djelatnosti posredovanja u pružanju smještaja, vidjeti grupu 55.40.
		55.4		Djelatnosti posredovanja u pružanju smještaja
			55.40	Djelatnosti posredovanja u pružanju smještaja
				Obuhvata:
				- usluge posredovanja u rezervaciji smještaja za kraći boravak uspostavom kontakta između naručioca i pružaoca usluga smještaja uz naknadu ili proviziju. Ove usluge posredovanja mogu se obavljati na digitalnim

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>platformama ili putem nedigitalnih kanala (telefon, pošta itd.). Naknada ili provizija može se primiti ili od naručioca ili od pružaoca smještaja. Prihodi od usluga posredovanja mogu uključivati i druge izvore prihoda, npr. prihode od prodaje reklamnog prostora.</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge razmjene vremena boravka (time-share); - usluge rezervacije smještaja. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedinice koje pružaju usluge rezervacije uz dodatne savjete ili stručnost u vezi sa smještajem, vidjeti grupu 79.11; - posredovanje ili prodaja kombinacije smještaja, putovanja i hrane, tj. turističkih agencija i turoperatora, vidjeti grupe 79.11, 79.12.
		55.9		Ostali smještaj
			55.90	Ostali smještaj
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge privremenog smještaja u kućama, stanovima ili apartmanima kao i jednokrevetnim ili zajedničkim sobama ili studentskim domovima za studente, sezonske radnike i druga lica. <p>Ova klasa uključuje smještaj u:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kućama i namještenim ili nenamještenim stanovima ili apartmanima na period kraći od godinu dana, - radničkim domovima, - pansionima, - studentski smještaj obezbijeden na manje od godinu dana, - željeznička spavaća kola (vagon za spavanje) koja se ne koriste od strane željezničkih kompanija. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - željeznička spavaća kola (vagon za spavanje) kao integrirani dio rada željezničkih kompanija, vidjeti grupu 49.11; - rad brodova za krstarenje, vidjeti grupe 50.10, 50.30; - posredovanje u pružanju smještaja, vidjeti grupu 55.40; - svaki smještaj na period od godinu dana ili duže, vidjeti grupu 68.20; - posredovanje ili prodaja kombinacije smještaja, putovanja i hrane, odnosno turističkih agencija i turoperatora, vidjeti grupe 79.11, 79.12.
		56		Djelatnost pripreme i posluživanja hrane i pića
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripremanje kompletnih obroka i pića za konzumiranje na licu mjesta, bilo u tradicionalnim restoranima, restoranima za samoposluživanje ili restoranima sa uslugom "za ponijeti", u stalnim ili pokretnim kioscima sa ili bez sjedišta. Odlučujući kriterijum za razvrstavanje jesu obroci koji se nude (spremni su za konzumiranje na licu mjesta), a ne vrsta objekta u kojima se nude.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- proizvodnju obroka koji nijesu podesni ili nijesu predviđeni za konzumiranje na licu mjesta, kao ni proizvodnja hrane koja se ne smatra obrokom, vidjeti oblast 10 i 11;
- takođe se ne obuhvata prodaja hrane pripremljene na drugom mjestu, koja se ne smatra obrokom ili nije pripremljena za konzumiranje na licu mjesta, vidjeti sektor G;
- aparate za doziranje kafe i automati za prodaju hrane i pića koje priprema sama mašina, vidjeti oblast 47.

56.1 Djelatnosti restorana i pokretnih objekata za posluživanje hrane

Obuhvata:

- djelatnosti posluživanja hrane u restoranima i pokretnim objektima za posluživanje hrane široj javnosti, na redovitoj osnovi.

56.11 Djelatnosti restorana

Obuhvata:

- pružanje pretežno prehrambenih usluga kupcima, npr. u tradicionalnim restoranima, samouslužnim restoranima ili restoranima za ponijeti, sa ili bez sjedišta, u stalnim ili privremenim objektima.

Ova grupa obuhvata djelatnosti:

- restorana,
- kafeterija,
- restorana brze hrane,
- restorana sa uslugom "za ponijeti".

Takođe obuhvata:

- rad restorana na transportnoj opremi i u okviru transportnih objekata, ako njima upravljaju posebne jedinice koje nijesu dio prevoznika;
- rad restorana u hotelu, ako njime upravljaju posebne jedinice koje nijesu dio hotela;
- rad restorana za ponijeti u supermarketu, ako njime upravljaju posebne jedinice koje nijesu dio supermarketeta.

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo hranom putem automata, vidjeti granu 47.2;
- rad željezničkih vagona - restorana kao integrisani rad željezničkih kompanija, vidjeti grupu 49.11;
- pokretne djelatnosti posluživanja hranom, vidjeti grupu 56.12;
- ugostiteljske aktivnosti, vidjeti grupu 56.21;
- koncesioni rad objekata za ishranu, vidjeti grupu 56.22;
- djelatnosti izvođača ugostiteljskih usluga, npr. za transportne kompanije, vidjeti grupu 56.22;
- djelatnosti čajdžinica, vidjeti grupu 56.30.

56.12 Djelatnosti pokretnih objekata za posluživanje hrane

Obuhvata:

- pripremu i serviranje pretežno hrane za neposrednu potrošnju sa pokretnih kolica ili prenosivih tezgi.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ova grupa uključuje pokretne djelatosti poslužitelja hrane kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamioni sa toplom hranom, - prodavci hrane, - prodavci sladoleda, - priprema hrane na pijačnim tezgama, - prodavci grickalica, - prodavci smrznutog jogurta, - prodavci palačinki. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo hranom putem automata, vidjeti granu 47.2; - dostava hrane od strane nezavisnih jedinica, vidjeti grupu 53.20; - pripremanje i serviranje hrane sa pokretnih i privremenih kolica ili prenosivih tezgi na osnovu ugovora sa kupcem, za konkretan događaj, vidjeti grupu 56.21; - koncesioni rad objekata za ishranu, vidjeti grupu 56.22; - pokretne prodavce pića, vidjeti grupu 56.30.
			56.2	<p>Djelatnosti kateringa za razne događaje, usluge kateringa na osnovi ugovora i ostale djelatnosti pripreme i posluživanja hrane</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti kateringa za pojedinačne događaje ili svečanosti, ili za određeni vremenski period, kao i djelatnosti koncesione prodaje hrane, npr. u sportskim ili sličnim objektima. Usluge se pružaju na osnovu ugovora i namijenjene su ograničenom broju korisnika.
			56.21	<p>Djelatnosti kateringa za razne događaje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluga pripremanja i posluživanja hrane na osnovu ugovornih aranžmana sa potrošačima i na lokaciji naznačenoj od strane potrošača, i to za određene prilike. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kvarljivih prehrambenih artikala, vidjeti grupu 10.89; - trgovina na malo kvarljivim prehrambenim proizvodima, vidjeti granu 47.2;
			56.22	<p>Usluge kateringa na osnovi ugovora i ostale djelatnosti pripreme i posluživanja hrane</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - industrijski katering, odnosno pripremu i posluživanje hranom na osnovu ugovora sa kupcem, na određeno vreme. Takođe uključuje i davanje koncesija za hranu, na primjer u sportskim i sličnim objektima. Hrana se može pripremiti direktno u radnim prostorijama klijenta ili u centralnoj jedinici. - djelatnosti izvođača ugostiteljskih usluga, npr. za transportne kompanije; - rad kantina ili kafeterija, npr. za fabrike, kancelarije, bolnice ili škole, na osnovu koncesije. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju ostalih prehrambenih proizvoda, vidjeti grupu 10.89; - trgovinu na malo ostalim prehrambenim proizvodima, vidjeti granu 47.2.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		56.3		Djelatnosti pripreme i posluživanja pića
			56.30	Djelatnosti pripreme i posluživanja pića
				Obuhvata:
				- posluživanje pića za neposrednu potrošnju u prostorijama. Aktivnost može uključivati pružanje npr. muzike u živo i plesne aktivnosti.
				Ova grupa uključuje aktivnosti u:
				- barovima,
				- koktel salonima,
				- pivnicama,
				- kafićima,
				- čajnim sobama,
				- barovima sa voćnim sokovima,
				- pokretne prodavnice pića.
				Takođe obuhvata:
				- barove na prevoznim sredstvima na primjer vozu ili brodu, kada se sprovode od strane posebnih jedinica.
				Ne obuhvata:
				- preprodaja upakovanih/gotovih pića, vidjeti oblast 47;
				- maloprodaju pića putem automata, vidjeti granu 47.2;
				- obezbjeđivanje pripremanja i snadbijevanja pića na osnovu ugovorenih aranžmana sa kupcem, na određeno vreme, vidjeti grupu 56.22;
				- rad koncertnih dvorana i muzičkih prostorija, vidjeti grupu 90.31;
				- rad na podijumima za igru gdje posluživanje pića nije glavna djelatnost, vidjeti grupu 93.29.
		56.4		Uslužne djelatnosti posredovanja u pripremi i posluživanju hrane i pića
			56.40	Uslužne djelatnosti posredovanja u pripremi i posluživanju hrane i pića
				Obuhvata:
				- posredovanje u uslugama hrane i pića okupljanjem klijenata i pružalaca usluga uz naknadu ili proviziju bez posrednika koji pruža usluge posredovanja hrane i pića. Ove aktivnosti posredovanja mogu se obavljati na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, telefonom, poštom, itd.). Naknadu ili proviziju može primiti ili klijent ili pružalac usluga hrane i pića. Prihodi za posredovanje mogu uključivati i druge izvore prihoda, npr. prihodi od prodaje oglasnog prostora.
				Takođe obuhvata:
				- usluge rezervacije za restorane.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti na online platformama koje omogućavaju ljudima da rezervišu dostavu hrane, vidjeti grupu 53.30.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

J

IZDAVAČKE, EMITERSKE I DJELATNOSTI PROIZVODNJE I DISTRIBUCIJE SADRŽAJA

Obuhvata:

Ovaj sektor obuhvata proizvodnju i izdavanje, emitovanje i drugu distribuciju informativnih proizvoda.

Ovaj sektor obuhvata aktivnosti izdavanja knjiga, novina, časopisa i softvera (oblast 58), proizvodnju filmskih, video i televizijskih programa, snimanje zvuka i izdavanje muzike (oblast 59), kao i radio i televizijsko emitovanje, kao i proizvodnju i distribuciju televizijskih ili radio programa, uključujući rad sa platformama za strimovanje, preuzimanje i distribuciju sadržaja (dijeljenje) koji nisu povezani sa izdavanjem sadržaja, rad blogova i wiki sajtova, društvenih mreža, kao i rad sajtova za online igre/video igre (oblast 60).

Izdavanje se odnosi na sticanje autorskih prava na sadržaj (informativne proizvode) i omogućavanje dostupnosti tog sadržaja široj javnosti kroz reprodukciju i distribuciju tog sadržaja u različitim oblicima. Izdavači mogu samo izdavati i licencirati prava drugim osobama za distribuciju svog sadržaja, ili mogu izdavati i distribuirati sadržaj koji sami kreiraju ili posjeduju. Ovaj sektor obuhvata sve oblike izdavanja (u štampanom, elektronskom, digitalnom, analognom ili bilo kojem drugom formatu) kao i aktivnosti samostalnog izdavanja.

Komponente individualnog televizijskog programa, kao što su filmovi, televizijske serije, proizvode se aktivnostima u oblasti 59, dok je stvaranje kompletnog programa televizijskog kanala, od komponenti proizvedenih u oblasti 59 ili drugih komponenti (npr. programi sa vijestima uživo), obuhvaćeno u oblasti 60. Oblast 60 takođe obuhvata emitovanje ovog programa od strane proizvođača.

Takođe obuhvata:

- stvaranje i iznajmljivanje autorskih prava za objavljeni sadržaj.

Ne obuhvata:

- veleprodaju i maloprodaju snimljenih medija, vidjeti sektor G
- aktivnosti pružanja telekomunikacionih i sličnih usluga, tj. prenos glasa, podataka, teksta, zvuka i videa, aktivnosti računarskog programiranja, računarske infrastrukture i hosting usluga i web pretraživačkih portala, vidjeti sektor K;
- pružanje finansijskih i osiguravajućih usluga koristeći objavljeni softver za finansijske i osiguravajuće tehnologije, vidjeti sektor L;
- upravljanje autorskim pravima, vidjeti grupu 74.91;
- iznajmljivanje video diskova, vidjeti sektor O;
- aktivnosti nezavisnih muzičara i glumaca (uključujući influensere koji se pojavljuju u vlogovima), pisaca i blogera, čiji sadržaj objavljuje treća strana, kao i sajtova za kockanje, vidjeti sektor S.

58

Izdavačke djelatnosti

Obuhvata:

- izdavanje knjiga, brošura, prospekata, riječnika, enciklopedija, atlasa, mapa i karata; izdavanje novina, časopisa i periodičnih časopisa; imenika i adresara i drugih publikacija, kao i izdavanje softvera.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Izdavanje uključuje sticanje autorskih prava na sadržaj (informacioni proizvodi) i stavljanje ovog sadržaja na raspolaganje široj javnosti angažovanjem (ili dogovaranjem) umnožavanja i distribucije ovog sadržaja u različitim oblicima. Izdavači mogu da licenciraju prava drugima da distribuiraju njihov sadržaj, ili mogu da objavljuju i distribuiraju sadržaj koji kreiraju ili posjeduju. Svi mogući oblici izdavanja (u štampanom, elektronskom, digitalnom, analognom ili bilo kom drugom obliku) i samoizdavačke djelatnosti uključeni su u ovu oblast, osim izdavanja filmova i muzike.</p> <p>Ova podjela pokriva striming sadržaja, npr. softver i knjige, od izdavača sadržaja.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju filmova, video-zapisa, izdavanje muzike i produkciju originalnih tonskih master snimaka, vidjeti oblast 59; - dobijanje prava od izdavača da emituju i distribuiraju sadržaj, vidjeti oblast 60; - aktivnosti računarskog programiranja, vidjeti oblast 62; - štampanje, vidjeti grupu 18.11; - masovno umnožavanje snimljenih medija, vidjeti grupu 18.20.
			58.1	<p>Izdavanje knjiga, novina i ostale izdavačke djelatnosti, osim izdavanja softvera</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdavanje knjiga, novina, revija i ostalih periodičnih časopisa, adresara, kompilacija, poštanskih imenika, kao i fotografija, kataloga, kalendara, čestitki, razglednica, obrazaca, postera i reprodukciju umjetničkih djela. Ova djela karakteriše neophodnost postojanja intelektualne kreativnosti nužne za njihov razvoj i obično su zaštićena autorskim pravima. Svi mogući oblici izdavanja (u štampanom, elektronskom, digitalnom, analognom ili bilo kom drugom obliku) uključeni su u ovu granu.
			58.11	<p>Izdavanje knjiga</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdavanje knjiga, brošura i sličnih publikacija, - izdavanje riječnika i enciklopedija, - izdavanje atlasa, mapa i karata, - izdavanje knjiga u elektronskom obliku, u audio-zapisu, - izdavanje stripova i grafičkih romana. <p>Svi mogući oblici izdavanja (u štampanom, elektronskom, digitalnom, analognom ili bilo kom drugom obliku) uključeni su u ovu oblast.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju globusa, vidjeti grupu 32.99; - izdavanje reklamnog materijala, vidjeti grupu 58.19; - izdavanje zvučnih i muzičkih zapisa, vidjeti grupu 59.20; - zajedničko objavljivanje i distribucija podcasta, vidjeti grupu 59.20; - aktivnosti striminga audio knjiga koje nisu povezane sa njihovim izdavanjem, vidjeti grupu 60.10; - aktivnosti nezavisnih autora, vidjeti grupu 90.11.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

58.12 Izdavanje novina

Obuhvata:

- izdavanje novina

Svi mogući oblici izdavanja (u štampanom, elektronskom, digitalnom, analognom ili bilo kom drugom obliku) uključeni su u ovu oblast.

PRAVILO IMPLEMENTACIJE:

Novine (uključujući reklamne novine) treba da budu pod uređivačkom odgovornošću i kontrolom, da se pojavljuju ili redovno ažuriraju najmanje četiri puta nedjeljno, da se sastoje uglavnom od književnih djela novinarske prirode u vezi sa vijestima, i da imaju svrhu da obavještavaju širu javnost. Ako je proizvod objavljen i u štampanom i u elektronskom formatu, učestalost objavljivanja će se procjenjivati na osnovu učestalosti objavljivanja štampane verzije;

Za ekskluzivno onlajn izdavanje časopisa, časopisa ili novina, klasifikacija treba da se zasniva na sadržaju (novine su primarni izvor pisanih informacija o aktuelnim događajima u vezi sa javnim poslovima, međunarodnim pitanjima, politikom, a druge periodične publikacije obično se bave sa jednom ili više specijalizovanih tema).

Takođe obuhvata:

- reklamne novine.

Ne obuhvata:

- produkciju televizijskih ili video programa vijesti, vidjeti grupu 59.11;
- aktivnosti novinskih agencija, vidjeti grupu 60.31;
- aktivnosti fotoreportera, ne samo - objavljivanje njihovog sopstvenog kreiranog sadržaja, vidjeti grupu 74.20;
- aktivnosti novinara čiji sadržaj objavljuje treća strana, vidjeti grupu 90.11.

58.13 Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija

Obuhvata:

- izdavanje časopisa i periodičnih publikacija;
- izdavanje radijskog i televizijskog programa.

Svi mogući oblici izdavanja (u štampanom, elektronskom, digitalnom, analognom ili bilo kom drugom obliku) uključeni su u ovu oblast.

PRAVILO IMPLEMENTACIJE:

Objavljivanje periodično ili redovno ažurirane zbirke informacija trebalo bi da bude pod uredničkom odgovornošću i kontrolom, koja se sastoji uglavnom od književnih djela novinarske prirode, i ima za cilj informisanje šire javnosti. Periodične publikacije i drugi časopisi izlaze manje od četiri puta nedjeljno. Ako je proizvod objavljen i u štampanom i u elektronskom formatu, učestalost objavljivanja će se procjenjivati na osnovu učestalosti objavljivanja štampane verzije;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Za ekskluzivno onlajn izdavanje časopisa ili novina, klasifikacija treba da se zasniva na sadržaju (novine su primarni izvor pisanih informacija o aktuelnim događajima u vezi sa javnim poslovima, međunarodnim pitanjima, politikom, a druge periodične publikacije obično se bave jednom ili više specijalizovanih tema).

Ne obuhvata:

- produkciju televizijskih ili video programa vijesti, vidjeti grupu 59.11;
- objavljivanje u blogovima, vidjeti grupu 60.39;
- aktivnosti fotoreportera, ne samo - objavljivanje njihovog sopstvenog kreiranog sadržaja, vidjeti grupu 74.20;
- aktivnosti novinara čiji sadržaj objavljuje treća strana, vidjeti grupu 90.11.

58.19 Ostale izdavačke djelatnosti, osim izdavanja softvera

Obuhvata:

- objavljivanje u bilo kom formatu, uključujući štampano, digitalno ili na internetu:
  - * direktorijume i mailing liste,
  - * kompilacije, npr. sudska praksa, farmaceutski zbornik,
  - * kataloga,
  - * fotografija, gravura i razglednica,
  - * kalendara,
  - * čestitki,
  - * formulara,
  - * postera,
  - * reprodukcija umjetničkih djela,
  - * nevezani letci i reklamni materijal,
  - * statističke i druge informacije,
  - * skupovi podataka/baze podataka bez povezanih usluga obrade podataka.

Ne obuhvata:

- maloprodaja softvera na fizičkim medijima, vidjeti grupu 47.40;
- izdavanje reklamnih novina, vidjeti grupu 58.12;
- izdavanje softvera, vidjeti granu 58.2;
- proizvodnju video sadržaja, vidjeti grupu 59.11;
- rad platformi za distribuciju (dijeljenje) sadržaja, uključujući blogove i wiki sajtove, sajtove društvenih mreža i sajtove za onlajn igre/video igre, koji nisu povezani sa objavljivanjem sadržaja, vidjeti grupu 60.39;
- hostovanje aplikacija, vidjeti grupu 63.10;
- rad web portala za pretragu, vidjeti grupu 63.91;
- sastavljanje informacija ili direktorijuma na osnovu naknade ili ugovora, vidjeti grupu 63.92.

58.2 Izdavanje softvera

Obuhvata:

- izdavanje softvera, npr. operativni sistemi, softver i aplikacije za poslovne i finansijske tehnologije, video igrice. Razvoj i kontinuirano ažuriranje samo - objavljenih video igara i softvera su uključeni ovdje.

Takođe obuhvata:

- posredničke usluge za izdavanje softvera i tržišta za preuzimanje softvera.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

58.21 Izdavanje video igara

Obuhvata:

- izdavanje video igara za sve platforme i sve uređaje;
- obezbjeđivanje kupovine unutar igre i unutar aplikacije od strane izdavača, za sve korisnike, uključujući pretplatnike.

Takođe obuhvata:

- posredničke usluge za izdavanje softvera za video igre.

Ne obuhvata:

- reprodukciju softvera za video igre, vidjeti grupu 18.20;
- maloprodaju nestandardizovanog softvera za video igre na fizičkom mediju, vidjeti grupu 47.40;
- rad sajtova za strimovanje video igara samo za gledanje, vidjeti grupu 60.20;
- rad sajtova za onlajn igre/video igre, koji nisu povezani sa objavljivanjem, vidjeti grupu 60.39;
- razvoj softvera za video igre, u ime drugih, vidjeti grupu 62.10;
- hostovanje aplikacija, vidjeti grupu 63.10;
- rad sajtova za kockanje, vidjeti grupu 92.00.

58.29 Ostalo izdavanje softvera

Obuhvata:

- izdavanje ostalih softvera, uključujući:
  - * operativne sisteme,
  - * poslovne i druge aplikacije, npr. tehnologija distribuirane knjige (DLT), softver za finansijske tehnologije,
  - * softver za sajber bezbjednost,
  - * softver za modeliranje,
  - * posredničke usluge za izdavanje softvera i preuzimanje softvera.

Ne obuhvata:

- reprodukciju softvera, vidjeti grupu 18.20;
- maloprodaju nestandardizovanog softvera za video igre na fizičkom mediju, vidjeti grupu 47.40;
- izdavanje video igara, vidjeti grupu 58.21;
- pružanje softvera online, koje nije povezano sa objavljivanjem, vidjeti grupu 60.39;
- rad sajtova za onlajn igranje ili video igre, koji nisu povezani sa objavljivanjem, vidjeti grupu 60.39;
- razvoj softvera, koji nije povezan sa objavljivanjem, vidjeti grupu 62.10;
- prevođenje ili prilagođavanje nestandardizovanog softvera za određeno tržište na osnovu naknade ili ugovora, vidjeti grupu 62.10;
- hosting aplikacija, vidjeti grupu 63.10;
- korišćenje objavljenog softvera za pružanje finansijskih i osiguravajućih aktivnosti, vidjeti sektor L.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
59				<p>Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje zvučnih zapisa i izdavanje muzičkih zapisa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju pozorišnih i nepozorišnih filmskih video zapisa ili audiovizuelnih djela, bilo za direktnu projekciju u pozorištima, za emitovanje ili striming; podrška postprodukcijским aktivnostima, npr. montaža, rezanje, presnimavanje ili konverzija u formate video strimovanja; distribuciju filmova i ostalih filmskih proizvoda drugim djelatnostima; projekciju filmova i drugih filmskih proizvoda. Uključuje i kupovinu i prodaju prava na distribuciju igranih filmova i ostalih filmskih proizvoda. <p>Obuhvata i snimanje zvuka, tj. proizvodnju originalnih (master) zvučnih zapisa, objavljivanje, promociju i distribuciju i izdavanje muzičkih zapisa, kao i uslužne aktivnosti u vezi sa snimanjem zvuka u studiju ili na drugom mjestu.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluga striming distribucije i preuzimanja koja nisu povezana sa objavljivanjem sadržaja, vidjeti oblast 60; - aktivnosti nezavisnih muzičara i glumaca, reditelja, scenografa i prateće aktivnosti za izvođačke umjetnosti, vidjeti sektor S; - veleprodaja i maloprodaja audio zapisa i video snimci na fizičkim medijima, vidjeti sektor G; - iznajmljivanje video zapisa, vidjeti sektor O.
59.1				<p>Filmska, video-produkcija i produkcija televizijskog programa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju teatarskih i neteatarskih filmova, video ili audiovizuelnih djela, bilo na filmu, hard disku ili drugom digitalnom mediju za skladištenje, uključujući digitalnu distribuciju, za direktnu projekciju u bioskopima ili za emitovanje ili strimovanje; podršku postprodukcijским aktivnostima, npr. montažu filmova, rezanje, sinhronizaciju ili konverziju u formate za video strimovanje; distribuciju filmova ili drugih audiovizuelnih produkcija drugim industrijama, kao i njihovu projekciju. <p>Uključene su kupovina i prodaja prava na distribuciju filmova i ostalih filmskih proizvoda.</p>
59.11				<p>Proizvodnja filmova, video-zapisa i televizijskog programa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju filmova, video-filmova, televizijskog programa; - proizvodnju reklamnih filmova; - produkciju animiranih audiovizuelnih djela; - produkciju televizijskog ili video informativnog programa; - produkciju vlogova; - produkciju video podcasta. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na veliko snimljenih medija, vidjeti grupu 46.49;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - umnožavanje filmova (izuzev kopija namijenjenih za distribuciju bioskopima), zvučnih i video traka, kao i reprodukciju audio i video zapisa na fizičkim medijima sa master kopija, vidjeti grupu 18.20; - trgovinu na malo snimljenih medija, vidjeti grupu 47.69; - postprodukcione aktivnosti, vidjeti grupu 59.12; - reprodukciju filmskih ostvarenja za teatarsku distribuciju, vidjeti grupu 59.12; - obradu filmskog materijala, vidjeti grupu 59.12; - snimanje zvučnih zapisa i snimanje audio knjiga, vidjeti grupu 59.20; - emitovanje televizijskog programa, vidjeti granu 60.2; - stvaranje kompletnog programa televizijskog kanala, vidjeti granu 60.2; - obradu filmova, isključujući obradu filmskog materijala, vidjeti grupu 74.20; - aktivnost pozorišnih i umjetničkih agenata ili agencija, vidjeti grupu 74.90; - iznajmljivanje video-traka, DVD-ova, vidjeti grupu 77.22; - prevodjenje direktnih televizijskih prenosa sastanaka, konferencija i dr., vidjeti grupu 82.99; - aktivnosti crtača animiranih filmova, vidjeti grupu 90.12; - aktivnosti slobodnih glumaca, vidjeti grupu 90.20; - aktivnosti nezavisnih scenografa i drugih podržavajućih aktivnosti u izvođačkim umjetnostima, vidjeti granu 90.3; - aktivnosti nezavisnih direktora, vidjeti grupu 90.39.
			59.12	<p>Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, video-filmova i televizijskog programa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti postprodukcije filmskih, video ili audiovizuelnih i televizijskih programa, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * postprodukcijsko uređivanje, izradu titlova, podnaslova, objavnih špica; * prenos filma/traka; * konverzija u formate video strimovanja. - aktivnosti koje se obavljaju u filmskim laboratorijama i specijalnim laboratorijama za izradu animiranih filmova: <ul style="list-style-type: none"> * razvijanje i obrada filmskog materijala; * reprodukcija filmskog materijala za bioskopsku distribuciju. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti biblioteka filmskih arhiva sa stock materijalom itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umnožavanje filmova, zvučnih i video traka, kao i reprodukciju audio i video zapisa sa master kopija, vidjeti grupu 18.20; - trgovinu na veliko snimljenim medijima, vidjeti grupu 46.49; - trgovinu na malo snimljenim medijima, vidjeti grupu 47.69; - produkciju animacije, vidjeti grupu 59.11; - obradu filmova, osim obrade za filmsku industriju, vidjeti grupu 74.20; - iznajmljivanje snimljenih medija široj javnosti, vidjeti grupu 77.22; - titlovanje u stvarnom vremenu (tj. istovremeno), vidjeti grupu 82.99; - aktivnosti slobodnih glumaca, crtača, direktora, scenografa i tehničkih stručnjaka, vidjeti oblast 90.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

59.13 Distribucija filmova i video-filmova

Obuhvata:

- sticanje autorskih prava ili prava distribucije za npr. filmska i audiovizuelna djela;
- distribuciju filmova, video-traka i sličnih proizvoda bioskopima, televizijskim stanicama i mrežama i drugim prikazivačima.

Ne obuhvata:

- izradu kopija filmova i reprodukciju audio-traka, video-traka, sa originala, vidjeti grupu 18.20;
- trgovinu na veliko snimljenim medijima, vidjeti grupu 46.49;
- trgovinu na malo snimljenim medijima, vidjeti grupu 47.69;
- reprodukciju filmskog materijala za bioskopsku distribuciju, vidjeti grupu 59.12;
- aktivnosti usluge distribucije video strimovanja i preuzimanja koje nisu povezane sa njegovim objavljivanjem, vidjeti grupu 60.20;
- upravljanje autorskim pravima i pravima distribucije filmova, vidjeti grupu 74.91;
- iznajmljivanje snimljenih medija, vidjeti grupu 77.22.

59.14 Djelatnost prikazivanja filmova

Obuhvata:

- prikazivanje filmova i video-traka u bioskopima, na otvorenom prostoru ili u drugim objektima pogodnim za prikazivanje

59.2 Snimanje i izdavanje zvučnih zapisa i muzike

59.20 Snimanje i izdavanje zvučnih zapisa i muzike

Obuhvata:

- produkciju originalnih (zvučnih) master snimaka, uključujući digitalne, dostupne na mreži ili putem bilo kojeg štampanog medija;
- uslužne aktivnosti snimanja zvuka, uključujući proizvodnju snimljenog radio programa, audio podkasta, zvuka za film, televiziju, knjige itd.;
- muzičko izdavaštvo, tj. aktivnost i:
  - * sticanje i registracija autorskih prava na muzičke kompozicije;
  - * promovisanje, licenciranje i korišćenje ovih kompozicija u snimcima, radiju, televiziji, filmovima, nastupima uživo, štampanim i drugim medijima;
  - * zajedničko objavljivanje i distribucija zvučnih zapisa putem striminga i preuzimanja.

Izdavanje, promocija i distribucija zvučnih zapisa veleprodajnim i maloprodajnim subjektima ili direktno javnosti može uključivati proizvodnju master snimaka ili pribavljanje prava na reprodukciju i distribuciju master snimaka.

Takođe obuhvata:

- konverziju zvučnih zapisa u audio formate za striming;
- izdavanje muzike i notnih knjiga.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

60

Ne obuhvata:

- reprodukciju muzičkih ili drugih zvučnih zapisa sa master kopija, vidjeti grupu 18.20;
- trgovinu na veliko snimljenim medijima, vidjeti grupu 46.49;
- trgovinu na malo snimljenim medijima, vidjeti grupu 47.69;
- pružanje usluga distribucije zvučnih zapisa putem strimovanja i preuzimanja, koje nisu povezane sa izdavanjem, vidjeti grupu 60.10;
- aktivnosti muzičara, vidjeti grupu 90.20.

Djelatnosti emitovanja radijskog i televizijskog programa, djelatnosti novinskih agencija i ostale djelatnosti distribucije sadržaja

Obuhvata:

Ova oblast obuhvata aktivnosti stvaranja sadržaja ili sticanja autorskih prava na distribuciju sadržaja i naknadno emitovanje tog sadržaja. Vrste proizvedenog ili distribuiranog sadržaja obuhvaćene u ovoj oblasti su radio, televizija, audio i audiovizuelna zabava, vijesti, razgovori itd., uključujući programe koji su obično usko specijalizovani (ograničeni format, npr. vijesti, sport, obrazovanje, program namijenjen mladima). Emitovanje ili distribucija sadržaja može se obavljati korišćenjem različitih tehnologija, preko radio-talasa, satelita, kablovske mreže ili interneta – emitovanjem uživo, strimovanjem ili preuzimanjem. Ova oblast takođe obuhvata emitovanje podkasta uživo, distribuciju snimljenih podkasta i preuzimanja na zahtjev trećih strana, kao i aktivnosti novinskih agencija, sajtova društvenih mreža, blogova i wiki sajtova i sajtova za onlajn igre/video igre. Sadržaj može biti dostupan korisnicima besplatno ili samo na osnovu pretplate ili naknade.

Ne obuhvata:

- upravljanje kablovskim ili satelitskim televizijskim prenosnim mrežama, vidjeti oblast 61.;
- produkciju audio i audiovizuelnih snimaka (uključujući snimljene podkastove), aktivnosti vlog sajtova i distribuciju filmova, video zapisa ili audiovizuelnih djela kao i sličnih produkcija u bioskopima, televizijske mreže i stanice, i izlagače vidjeti oblast 59;
- veleprodaju/maloprodaju audio i video zapisa na fizičkim medijima, vidjeti oblasti 46,47;
- maloprodajne objekte za prodaju novina, vidjeti oblast 47;
- iznajmljivanje video diskova vidjeti, oblast 77;
- aktivnosti nezavisnih glumaca (uključujući influensere koji se pojavljuju u vlogovima) i nezavisnih blogera, vidjeti oblast 90;
- izdavanje video igara i drugog softvera, vidjeti oblast 58;
- obezbjeđivanje računarske infrastrukture i aktivnosti hostinga, kao i aktivnosti web portala za pretragu, vidjeti oblast 63;
- aktivnosti sajtova za kockanje, vidjeti oblast 92.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		60.1		Djelatnosti emitovanja radijskog programa i distribucija audio sadržaja
			60.10	Djelatnosti emitovanja radijskog programa i distribucija audio sadržaja
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emitovanje podkasta uživo; - emitovanje audio signala putem radio-stanica i opreme za prenos radio-programa široj javnosti, filijalama ili pretplatnicima; - usluge audio strimovanja i preuzimanja na zahtjev trećih strana sa pravima distribucije. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti radio-mreža, tj. sastavljanje i prenos radio-programa filijalama ili pretplatnicima emitovanjem preko radio-talasa, kablovske mreže ili satelita; - radio-emitovanje putem interneta (internet radio-stanice); - emitovanje radio programa uz istovremeno snimanje za video emitovanje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na veliko audio zapisa na fizičkim medijima, vidjeti grupu 46.49; - trgovinu na malo audio zapisa na fizičkim medijima, vidjeti grupu 47.69; - izdavanje audio knjiga, uključujući usluge strimovanja i preuzimanja knjiga izdavača, vidjeti grupu 58.11; - izdavanje muzičkih i drugih zvučnih zapisa, uključujući usluge strimovanja i preuzimanja muzike i drugih izdavača zvučnih zapisa, vidjeti grupu 59.20; - proizvodnju radio-programa i audio podkasta, vidjeti grupu 59.20; - pružanje tehničke infrastrukture u vezi sa uslugama audio strimovanja bez sticanja prava na audio sadržaj, vidjeti grupu 63.10.
		60.2		Djelatnost emitovanja televizijskog programa i video distribucija
			60.20	Djelatnost emitovanja televizijskog programa i video distribucija
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju kompletnog televizijskog programa jednog kanala, koji može sadržati kupljene komponente (npr. filmove, dokumentarne emisije, itd.), sopstveno proizvedene programske komponente (npr. lokalne vijesti, reportaže sa lica mjesta), ili njihovu kombinaciju. <p>Kompletan televizijski program može emitovati sama produkcijska jedinica ili može biti proizveden za prenos koji obavljaju operateri prenosnih sistema, kao što su kablovske kompanije ili satelitski televizijski provajderi.</p> <p>Program može biti opšteg ili specijalizovanog karaktera (posebni programi kao što su vijesti, sportski programi, obrazovni programi i programi za mlade) i može biti dostupan besplatno ili uz pretplatu.</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programiranje kanala sa video sadržajem na zahtjev;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti video strimovanja i preuzimanja koje nisu povezane sa objavljivanjem; - prenos nastupa i događaja uživo; - sajtove za strimovanje video igara isključivo za gledanje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdavače video igara i aktivnosti distribucije striminga i preuzimanja od izdavača video igara, vidjeti grupu 58.21; - produkciju komponenti televizijskog programa (filmova, dokumentaraca, zabavnih emisija, reklama itd.), vidjeti grupu 59.11; - sastavljanje paketa kanala i njihovu distribuciju putem kablovskih ili satelitskih mreža do gledaoca, vidjeti grupu 61.10; - pružanje tehničke infrastrukture za usluge audio strimovanja bez sticanja prava na video sadržaj, vidjeti grupu 63.10; - iznajmljivanje snimljenih video zapisa na fizičkim medijima široj javnosti, vidjeti grupu 77.22.
		60.3		<p>Djelatnosti novinskih agencija i ostale djelatnosti distribucije sadržaja</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti novinskih agencija i sajtova za distribuciju sadržaja, kao što su društvene mreže, wiki sajtovi, sajtovi za onlajn igre/video igre. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnost biblioteka i arhiva, vidjeti granu 91.1.
		60.31		<p>Djelatnosti novinskih agencija</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti novinskih sindikata i novinskih agencija koje dostavljaju vijesti, slike i priloge medijima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo novinama, vidjeti grupu 47.62; - izdavačku djelatnost, vidjeti granu 58.1; - aktivnosti emitovanja i audio ili video strimovanja (koji imaju prava distribucije), vidjeti grupe 60.10, 60.20; - pružanje usluga tehničke infrastrukture u vezi sa audio strimingom bez stečenihprava na audio ili video sadržaj, vidjeti grupu 63.10; - aktivnosti nezavisnih fotoreportera, vidjeti grupu 74.20; - aktivnosti nezavisnih novinara, vidjeti grupu 90.11.
		60.39		<p>Ostale djelatnosti distribucije sadržaja</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje e-knjiga kao usluge strimovanja ili preuzimanja koje nije povezano sa objavljivanjem; - usluge distribucije sajtova za dijeljenje sadržaja, npr. wiki sajtovi, društvene mreže, koji objavljuju sadržaj koji proizvode i uređuju korisnici i nisu pod uređivačkom odgovornošću i kontrolom; - rad sajtova za onlajn igre/video igre, nezavisno od objavljivanja igara; - pružanje softvera online, koji nije povezan sa objavljivanjem; - objavljivanje u blogovima.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- aktivnosti posredovanja u maloprodaji, vidjeti granu 47.9;
- posredničke aktivnosti u prevozu putnika, vidjeti grupu 52.32;
- posredničke usluge za smještaj, vidjeti grupu 55.40;
- izdavanje e-knjiga, vidjeti grupu 58.11;
- izdavanje video igara i drugog softvera, vidjeti granu 58.2;
- aktivnosti audiovizuelne produkcije, vidjeti grupu 59.11;
- aktivnosti muzičkih platformi, vidjeti grupu 60.10;
- aktivnosti sajtova za strimovanje video igara samo za gledanje, vidjeti grupu 60.20;
- aktivnosti novinskih agencija, vidjeti grupu 60.31;
- pružanje usluga hostinga audio ili video podataka za strimovanje ili preuzimanje (tj. posebno skladištenje i slanje podataka) bez sticanja prava na audio ili video sadržaj, vidjeti grupu 63.10;
- pružanje računarske infrastrukture i usluga hostinga, vidjeti grupu 63.10;
- aktivnosti web pretraživača, vidjeti grupu 63.91;
- aktivnosti novinara i drugih pisaca, čiji sadržaj objavljuje treća strana, vidjeti grupu 90.11;
- aktivnosti glumaca i drugih pojedinaca, vidjeti grupu 90.20;
- djelatnost biblioteka i arhiva, vidjeti granu 91.1;
- aktivnosti sajtova za kockanje, vidjeti grupu 92.00.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

K

TELEKOMUNIKACIJE, RAČUNARSKO PROGRAMIRANJE, KONSULTANTSKE DJELATNOSTI, RAČUNARSKA INFRASTRUKTURA I OSTALE INFORMACIONE DJELATNOSTI

Obuhvata:

Ovaj sektor obuhvata telekomunikacijske i povezane usluge, tj. prenos glasa, podataka, teksta, zvuka i videa (oblast 61), računarsko programiranje, konsultantske usluge i povezane aktivnosti (oblast 62), te pružanje računarske infrastrukture, obradom podataka, hosting i druge usluge u oblasti informacija (oblast 63).

Ne obuhvata:

- izdavanje, emitovanje i proizvodnju sadržaja, uključujući izdavanje softvera, postprodukcijske usluge za konverziju audio i video sadržaja u formate za strimovanje i nezavisno pružanje usluga strimovanja ili preuzimanja sadržaja na zahtev od strane trećih strana, vidjeti sektor J;
- pružanje finansijskih i osiguravajućih usluga koristeći objavljene tehnologije finansijskog i osiguravajućeg softvera, vidjeti sektor L;
- aktivnosti kockarskih sajtova, vidjeti sektor S;
- popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, vidjeti sektor T.

61

Telekomunikacije

Obuhvata:

- djelatnosti pružanja telekomunikacija i povezanih uslužnih djelatnosti, odnosno prenosa glasa, podataka, teksta, zvuka i videa. Prenosni objekti koji obavljaju ove djelatnosti mogu biti bazirani na jednoj tehnologiji ili kombinaciji tehnologija. Zajednička karakteristika aktivnosti klasifikovanih u ovoj oblasti je prenos sadržaja, bez učešća u njegovom stvaranju ili izmjeni. U slučaju prenosa televizijskih signala to može uključivati kompletne pakete kanala (proizvedene u oblasti 60) u programske pakete;
- pružanje usluga za komunikaciju između mašina;
- prenos audio ili video podataka bez sticanja prava na audio ili video zapis sadržaja.

Ne obuhvata:

- proizvodnju i postprodukciju filmskih, audiovizuelnih, televizijskih programa i zvučnih zapisa, uključujući usluge za konverziju audio i video sadržaja u formate za strimovanje, vidjeti oblast 59;
- djelatnosti emitovanja i obezbeđivanja audio i video striminga ili distribucije usluga za preuzimanje, vidjeti oblast 60.

61.1

Kablovske, bežične i satelitske telekomunikacione djelatnosti

61.10

Kablovske, bežične i satelitske telekomunikacione djelatnosti

Obuhvata:

- upravljanje, održavanje ili omogućavanje pristupa objektima za prenos glasa, podataka, teksta, zvuk i video koristeći žičanu, bežičnu ili satelitsku telekomunikacionu infrastrukturu, uključujući:

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * rad i održavanje uređaja za prebacivanje i prenosne infrastrukture kako bi se omogućila komunikacija od tačke do tačke putem fiksnih linija, mikrotalasa ili kombinacije fiksnih linija i satelitskih veza, * upravljanje kablovskim distributivnim sistemima (npr. za distribuciju podataka i televizijskih signala), sa ili bez pružanja korisnicima usluga video na zahtjev od strane trećih strana, * obezbjeđivanje pristupa internetu od strane operatera infrastrukture, * održavanje i rad mobilnih i drugih bežičnih telekomunikacionih mreža (uključujući sisteme za pejdžing), * isporuku vizuelnog, zvučnog ili tekstualnog programa primljenog od kablovskih mreža, lokalnih televizijskih stanica ili radio mreže potrošačima putem satelitskih sistema direktno do kuće ili putem interneta protokola TV (jedinice klasifikovane ovdje generalno ne stvaraju programski materijal), * pružanje Voice Over Internet Protocol (VOIP) usluga od strane operatera infrastrukture. <p>Prenosni objekti koji obavljaju ove aktivnosti mogu biti zasnovani na jednoj tehnologiji ili kombinacija tehnologija.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalaciju telekomunikacionih, računarskih mreža i kablovskih televizijskih žica u zgradama, uključujući optičke vlaknaste žice, bez operativnih objekata za prenos podataka, vidjeti grupu 43.21; - objavljivanje aplikacija za razmjenu trenutnih poruka ili satelitske geolokacije, vidjeti grupu 58.29; - preprodaju telekomunikacija i posredničke uslužne djelatnosti za telekomunikacije, vidjeti grupu 61.20 - pružanje telefonskog i internet pristupa u objektima otvorenim za javnost, npr. internet kafići, vidjeti grupu 61.20; - pružanje Voice Over Internet Protocol (VOIP) usluga, bez objekata za prenos podataka, vidjeti grupu 61.90.
			61.2	Djelatnosti preprodaje telekomunikacionih usluga i djelatnosti posredovanja u telekomunikacionim djelatnostima
			61.20	Djelatnosti preprodaje telekomunikacionih usluga i djelatnosti posredovanja u telekomunikacionim djelatnostima
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprodaju žičanih, bežičnih i satelitskih telekomunikacija (tj. kupovinu i preprodaju mrežnih kapaciteta), uključujući aktivnosti telekomunikacionih posrednika i preprodavaca pripejd telefonskih kartica i usluga; - posredničke usluge za žičane, bežične i satelitske telekomunikacione aktivnosti, uključujući: <ul style="list-style-type: none"> * agencijske aktivnosti za telekomunikacione operatere, * prodaja mobilnih telefonskih usluga na osnovu agencijskog ugovora, * aktivnosti agenata za prodaje planova usluga bežične telefonije, prodaja u ime bežičnih telekomunikacionih operatera, * aktivnosti agenata za mobilne virtuelne mrežne operatere (MVNO), * obezbeđivanje telefonskog i internet pristupa u objektima otvorenim za javnost. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje telekomunikacionih usluga od strane operatora telekomunikacione infrastrukture, vidjeti grupu 61.10.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

61.9 Ostale telekomunikacione djelatnosti

61.90 Ostale telekomunikacione djelatnosti

Obuhvata:

- pružanje specijalizovanih telekomunikacionih aplikacija, npr. satelitsko praćenje, komunikaciona telemetrija, rad radarskih stanica;
- rad satelitskih terminalnih stanica i pratećih objekata koji su operativno povezani sa jednom ili više zemaljskih komunikacionih sistema i sposobni za prenos telekomunikacija prema ili od satelitskih sistema;
- obezbeđivanje pristupa Internetu preko mreža između klijenta i Internet provajdera koji nije u vlasništvu ili pod kontrolom Internet provajdera, npr. dial-up pristup internetu;
- prenos tekstualnih poruka (SMS) putem interneta;
- pružanje Voice Over Internet Protocol (VOIP) usluga, tekstualnih poruka (SMS), naprednih podataka (SMS+, MMS+) i pružanje SMS push usluga, bez operativnih mogućnosti za prenos podataka.

Takođe obuhvata:

- pružanje usluga obavještanja (npr. SMS bankovno upozorenje, oglašavanje).

Ne obuhvata:

- pružanje internet pristupa od strane operatera telekomunikacijske infrastrukture, vidjeti grupu 61.10;
- preprodaju telekomunikacijskih usluga i posredničke usluge za telekomunikacije, vidjeti grupu 61.20.

62 Računarsko programiranje, konsultantske i srodne adjelatnosti

Obuhvata:

- poslove pružanja ekspertskih usluga u oblasti informacionih tehnologija, dizajniranja strukture i sadržaja i/ili pisanje, modifikovanje, prilagođavanje, testiranje i podrška za softver i aplikacije;
- planiranje i projektovanje računarskih sistema koji integrišu računarski hardver, softver i komunikacione tehnologije;
- upravljanje i rad računarskih sistema i/ili objekata za obradu podataka na lokaciji klijenata;
- konsultantske usluge za računarski hardver, softver i sisteme.

Ne obuhvata:

- izdavanje softvera, vidjeti oblast 58;
- pružanje sajtova za onlajn igre/video igre koji nisu povezani sa njihovim izdavanjem, vidjeti oblast 60;
- obezbeđivanje računarske infrastrukture, obrade podataka i hostinga, vidjeti oblast 63;
- pružanje finansijskih i osiguravajućih usluga koristeći objavljene tehnologije finansijskog i osiguravajućeg softvera, vidjeti sektor L;
- aktivnosti sajtova za kockanje, vidjeti oblast 92;
- popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, vidjeti sektor T.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		62.1		Računarsko programiranje
			62.10	Računarsko programiranje
				Obuhvata:
				- dizajniranje strukture i sadržaja, pisanje, modifikovanje (uključujući ažuriranja i zakrpe), testiranje i održavanje softvera i aplikacija, uključujući:
				* sistemski softver,
				* softver i aplikacije za video igre,
				* aplikacije za igre,
				* srednji softver za video igre,
				* poslovne i finansijske softverske aplikacije,
				* aplikacije za mašinsko učenje,
				* aplikacije za vještačku inteligenciju i mašinsku viziju,
				* aplikacije za sajber bezbjednost,
				* aplikacije za distribuirane knjige (blockchain)
				* baze podataka i web stranice;
				- prilagođavanje softvera, odnosno modifikovanje i konfigurisanje postojećih aplikacija kako bi bile funkcionalne u informacionom sistemu klijenata;
				Takođe obuhvata:
				- razvoj aplikacija.
				Ne obuhvata:
				- izdavanje softvera ili usluga igranja na zahtjev, cloud- based softvera i aplikacija za igranje, vidjeti granu 58.2;
				- razvoj softvera povezanog sa izdavaštvom, vidjeti granu 58.2;
				- prevod ili prilagođavanje neprilagođenog softvera za određeno tržište za sopstveni račun, vidjeti grupu 58.29;
				- rad sajtova za onlajn igre/video igre, vidjeti grupu 60.39;
				- planiranje i projektovanje računarskih sistema koji integrišu računarski hardver, softver i komunikacione tehnologije, čak iako obezbjeđivanje softvera može biti sastavni dio, vidjeti grupu 62.20;
				- aktivnosti obrade podataka, npr. korišćenjem blockchain / tehnologije distribuirane knjige (DLT), vidjeti grupu 63.10;
				- rad sajtova za kockanje, vidjeti grupu 92.00;
				- popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, vidjeti grupu 95.10.
		62.2		Računarske konsultantske djelatnosti i upravljanje računarskim sistemima
			62.20	Računarske konsultantske djelatnosti i upravljanje računarskim sistemima
				Obuhvata:
				- konsultantske aktivnosti vezane za računarski hardver, softver i sisteme, uključujući konsultantske aktivnosti vezane za sajber bezbjednost;
				- planiranje i projektovanje računarskih sistema, koji integrišu računarski hardver, softver i komunikacione tehnologije;
				- pružanje usluga upravljanja i rada na lokaciji klijenata za njihove računarske sisteme i/ili centre za obradu podataka, kao i povezane usluge podrške;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - instaliranje sistema i obezbjeđivanje obuke i podrške korisnicima sistema; - poslovi revizije i sertifikacije računarske infrastrukture i usluga za obradu podataka. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praćenje, testiranje i analizu mreže i sistema sajber bezbjednosti; - pružanje savjeta o softverskim zahtjevima i nabavci hardverskih i softverskih komponenti računarskog sistema. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalaciju glavnog i pomoćnih računara, vidjeti grupu 33.20; - prodaju računarskog hardvera ili softvera na fizičkim medijima, vidjeti grupu 46.50, 47.40; - izdavanje softvera, vidjeti granu 58.2; - instalaciju (podešavanje) personalnih računara, vidjeti grupu 62.90; - instalaciju softvera, vidjeti grupu 62.90; - usluge oporavka računarskih sistema nakon katastrofa, vidjeti grupu 62.90; - opštu obuku o sajber bezbednosti, vidjeti grupu 85.59.
		62.9		Ostale uslužne djelatnosti u vezi sa informacionom tehnologijom i računarima
			62.90	Ostale uslužne djelatnosti u vezi sa informacionom tehnologijom i računarima
				<p>Ova grupa obuhvata druge aktivnosti vezane za informatičku tehnologiju i računare koje nisu na drugom mjestu klasifikovane, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge oporavka računara od katastrofe; - instalacija (podešavanje) personalnih računara; - usluge instalacije softvera treće strane. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalaciju glavnog i pomoćnih računara, vidjeti grupu 33.20; - računarsko programiranje, vidjeti grupu 62.10; - računarsko savjetovanje, vidjeti grupu 62.20; - upravljanje računarskim centrima, vidjeti grupu 62.20; - obezbjeđivanje računarske infrastrukture, obrada podataka i hosting, vidjeti grupu 63.10.
		63		Računarska infrastruktura, obrada podataka, usluge servera i ostale informacione uslužne djelatnosti
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obezbjeđivanje računarske infrastrukture, obradu podataka i hosting aktivnosti, kao i aktivnosti web portala za pretragu i druge aktivnosti koje prvenstveno pružaju informacije. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdavanje softvera, vidjeti oblast 58; - aktivnosti novinskih agencija i obezbjeđivanje sajtova za on-line igranje /video igre, koje nisu povezane sa izdavaštvom, vidjeti oblast 60; - telekomunikacione djelatnosti, vidjeti oblast 61; - računarsko programiranje, dizajniranje računarskih sistema i poslove upravljanja računarskim centrima, vidjeti oblast 62; - aktivnosti sajtova za kockanje, vidjeti oblast 92; - popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, vidjeti oblast 95.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		63.1		Računarska infrastruktura, obrada podataka, usluge servera i srodne djelatnosti
			63.10	Računarska infrastruktura, obrada podataka, usluge servera i srodne djelatnosti
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obezbjeđivanje računarske infrastrukture, uključujući cloud infrastrukturu i obezbjeđivanje platforme (IaaS, PaaS); - cloud računarska tehnologija (osim izdavanja softvera i dizajniranja računarskih sistema), sa ili bez obezbeđivanja infrastrukture; - obezbjeđivanje tehničke infrastrukture koja se odnosi na usluge strimovanja, usluge obrade podataka i povezane aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> * potpuna obrada podataka dostavljenih od strane klijenata, * generisanje specijalizovanih izveštaja iz podataka koje dostavljaju klijenti, * aktivnosti obrade podataka korišćenjem blockchain/tehnologije distribuirane knjige (DLT). - specijalizovane aktivnosti hostinga, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * web hosting, * hostovanje aplikacija, - opšte obezbjeđivanje time – share usluga glavnog računara klijentima; - digitalizacija fajlova (za dalju obradu podataka); - pružanje usluga unosa podataka; - aktivnosti kolokacije data centara (tj. iznajmljivanje serverskog i mrežnog prostora u data centrima, uključujući rutinsko praćenje servera); - digitalno skladištenje podataka. <p>PRAVILO IMPLEMENTACIJE</p> <p>Aktivnosti u kojima pružalac usluge koristi računare samo kao alat se klasifikuju prema prirodi pruženih usluga.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdavanje softvera, vidjeti granu 58.2; - obezbjeđivanje aplikacija putem preuzimanja ili strimovanja, vidjeti granu 58.2; - usluge postprodukcije za pretvaranje video sadržaja u striming formate, vidjeti grupu 59.12; - usluge postprodukcije za pretvaranje audio sadržaja u striming formate, vidjeti grupu 59.20; - aktivnosti distribucije audio striminga i preuzimanja koje nisu povezane sa objavljivanjem, vidjeti grupu 60.10; - usluge distribucije video strimovanja koje nisu povezane sa objavljivanjem, vidjeti grupu 60.20; - dizajniranje računarskih sistema, vidjeti grupu 62.20; - elektronsko skladištenje arhivske građe za pristup široj javnosti, vidjeti grupu 91.12; - popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, vidjeti grupu 95.10; - aktivnosti gdje pružalac usluga koristi računare samo kao alat klasifikuju se prema prirodi usluga koje se pružaju.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

63.9 Djelatnosti internet portala i ostale informacione uslužne djelatnosti

Obuhvata:

- rad web sajtova koji koriste pretraživač za generisanje i održavanje opsežnih baza podataka internet adresa i sadržaja u lako pretraživom formatu (poznato kao web pretraživački portali);
- druge informacione usluge koje nisu klasifikovane na drugom mjestu, npr.
  - * informacione usluge putem telefona,
  - * usluge pretraživanja informacija na osnovu ugovora ili naknade,
  - * usluge kliping vijesti, usluge press klipinga.

Primarni izvor prihoda od oglasa nema uticaja na klasifikaciju ovih aktivnosti.

Ne obuhvata:

- djelatnosti posredovanja u maloprodaji, vidjeti granu 47.9;
- posredničke aktivnosti u prevozu putnika, vidjeti grupu 52.32;
- posredničke usluge za smještaj, vidjeti grupu 55.40;
- izdavačke djelatnosti, vidjeti oblast 58;
- emitorske aktivnosti, vidjeti oblast 60;
- aktivnosti novinskih agencija i novinskih sindikata, vidjeti grupu 60.31;
- aktivnosti pozivnih centara, vidjeti grupu 82.20.

63.91 Djelatnosti internet portala

Obuhvata:

- rad web sajtova koji koriste pretraživač za generisanje i održavanje obimnih baza podataka internet adresa i sadržaj u lako pretraživom formatu, ovi web pretraživački portali nisu odgovorni za sadržaj;
- rad web sajtova za poređenje cijena, specifikacija proizvoda, itd., sa povezivanjem na druge web sajtove.

Ne obuhvata:

- posredničke uslužne aktivnosti za specijalizovane građevinske usluge, vidjeti grupu 43.60;
- posredničke uslužne aktivnosti za maloprodaju, vidjeti granu 47.9;
- posredničke uslužne aktivnosti za transport, vidjeti granu 52.3;
- posredničke uslužne aktivnosti za poštanske i kurirske aktivnosti, vidjeti granu 53.3;
- posredničke uslužne aktivnosti za smještaj, vidjeti grupu 55.40;
- posredničke uslužne aktivnosti za usluge ishrane i pića, vidjeti granu 56.4;
- izdavačke aktivnosti, vidjeti oblast 58;
- emitorske aktivnosti, vidjeti oblast 60;
- aktivnosti novinskih agencija i novinskih sindikata, vidjeti grupu 60.31;
- posredničke uslužne aktivnosti za telekomunikacije, vidjeti grupu 61.20;
- posredničke uslužne aktivnosti za poslove sa nekretninama, vidjeti grupu 68.31;
- posredničke uslužne aktivnosti za iznajmljivanje i lizing materijalnih dobara i nefinansijskih nematerijalnih sredstava, vidjeti granu 77.5;
- aktivnosti call centara, vidjeti grupu 82.20
- posredničke uslužne aktivnosti za poslovnu podršku, vidjeti granu 82.4;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- posredničke usluge za kurseve i tutore, vidjeti grupu 85.61;
- posredničke uslužne aktivnosti za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge, vidjeti grupu 86.97;
- posredničke usluge za usluge smještaja i brige o starima, vidjeti grupu 87.91;
- posredničke uslužne aktivnosti za popravku i održavanje računara, ličnih i kućnih aparata, motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.4;
- posredničke uslužne aktivnosti za lične usluge, vidjeti granu 96.4.

63.92 Ostale informacione uslužne djelatnosti

Obuhvata:

- druge informacijske usluge koje nisu klasifikovane na drugom mjestu, npr.
  - * usluge pretraživanja informacija na osnovu ugovora ili naknade (npr. webscraping),
  - * usluge isijecanja vijesti, usluge pres klipinga,
  - * sastavljanje informacija ili direktorijuma na osnovu naknade ili ugovora.

Ne obuhvata:

- posredničke uslužne aktivnosti za specijalizovane građevinske usluge, vidjeti grupu 43.60;
- posredničke uslužne aktivnosti za maloprodaju, vidjeti granu 47.9;
- posredničke uslužne aktivnosti za transport, vidjeti granu 52.3;
- posredničke uslužne aktivnosti za poštanske i kurirske djelatnosti, vidjeti granu 53.3;
- posredničke usluge za smještaj, vidjeti grupu 55.40;
- posredničke uslužne aktivnosti za usluge ishrane i pića, vidjeti granu 56.4;
- izdavačke aktivnosti, vidjeti oblast 58;
- emitterske aktivnosti, vidjeti oblast 60;
- aktivnosti novinskih agencija i novinskih sindikata, vidjeti grupu 60.31;
- posredničke uslužne aktivnosti za telekomunikacije, vidjeti grupu 61.20;
- posredničke uslužne aktivnosti za poslove sa nekretninama, vidjeti grupu 68.31;
- posredničke uslužne aktivnosti za iznajmljivanje i lizing materijalnih dobara i nefinansijskih nematerijalnih dobara, vidjeti granu 77.5;
- aktivnosti call centara, vidjeti grupu 82.20;
- posredničke uslužne aktivnosti poslovnu podršku, vidjeti granu 82.4;
- posredničke usluge za kurseve i tutore, vidjeti grupu 85.61;
- posredničke uslužne aktivnosti za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge, vidjeti grupu 86.97;
- posredničke uslužne aktivnosti smještaja i brige o starima, vidjeti grupu 87.91;
- posredničke uslužne aktivnosti za popravku i održavanje računara, ličnih i kućnih aparata i motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.4;
- posredničke uslužne aktivnosti za lične usluge, vidjeti granu 96.4.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

L

FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA

Obuhvata:

- finansijske uslužne djelatnosti, djelatnosti osiguranja i pomoćne finansijske djelatnosti, bez obzira na tehnologije koje se koriste za obavljanje ovih djelatnosti ili usluga podrške.
Tri glavne vrste djelatnosti klasifikovane u ovom sektoru su: prikupljanje, dobijanje i obezbjeđivanje finansijskih sredstava u oblasti 64, udruživanje rizika ugovaranjem osiguranja i anuiteta u oblasti 65 i pružanje specijalizovanih usluga pomoći ili podrške finansijskim djelatnostima ili djelatnostima osiguranja u oblasti 66.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti holding kompanija i kanala finansiranja i djelatnosti povjereničkih fondova (trastova), investicionih fondova i sličnih finansijskih subjekata (u oblasti 64), kao i djelatnosti reosiguranja i penzijskih fondova (u oblasti 65).

Ne obuhvata:

- djelatnosti podrške finansijskim uslugama koje nisu finansijske prirode (npr. usluge IT podrške bankarskim djelatnostima).

64

Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova

Obuhvata:

- djelatnosti pribavljanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava, osim za potrebe osiguranja, penzijskih fondova ili obaveznog socijalnog osiguranja.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti holding kompanija i kanala finansiranja i djelatnosti povjereničkih fondova (trastova), investicionih fondova i sličnih finansijskih subjekata, koje prema NACE principu obuhvatanja ekonomske proizvodnje ne predstavljaju djelatnosti. Jedinice klasifikovane u granama 64.2 i 64.3 obično nemaju nikakav prihod od prodaje proizvoda niti zapošljavaju osoblje i integrisane su u NACE kako bi se olakšala klasifikacija jedinica u statističkim biznis registrima.

Ne obuhvata:

- djelatnosti institucija za promociju ekonomskog razvoja kroz dugoročna ulaganja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou pod uslovom da one djeluju kao produžena ruka Vlade u izvršavanju mandata javne politike, vidjeti grupu 84.13.

64.1

Monetarno posredovanje

Obuhvata:

- pribavljanje i obezbjeđivanje sredstava u vidu prenosivih depozita ili bliskih supstituta, tj. sredstava sa fiksnom nominalnom vrijednošću koja se prikupljaju na dnevnoj osnovi, kao i distribuciju ovih sredstava.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

64.11 Centralna banka

Obuhvata:

- izdavanje i upravljanje novčanicama i digitalnom valutom;
- vođenje monetarne politike, uključujući praćenje i kontrolu novčane mase;
- promovisanje finansijske stabilnosti;
- uzimanje depozita koji se koriste za obračun/kliring između monetarnih posrednika;
- nadzor bankarskog i nebankarskog monetarnog poslovanja, osim ako ga obavlja neki drugi subjekt;
- upravljanje međunarodnim rezervama zemlje;
- obavljanje dužnosti državnog bankara.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti sistema centralnih banaka, valutnog odbora i centralnih monetarnih agencija.

Ne obuhvata:

- poslovanje i nadzor finansijskih tržišta, osim nadzora od strane centralnih banaka i državnih organa, vidjeti grupu 66.11;
- djelatnosti finansijskog nadzora za osiguranje i penzijske fondove (osim nadzora od strane centralne banke), vidjeti grupu 66.29;
- finansijsku regulativu koja se odnosi na poslovanje i zaštitu potrošača i druge šire finansijske regulatorne djelatnosti, vidjeti grupu 84.13;
- djelatnosti međunarodnih organizacija, npr. Svjetske banke, vidjeti grupu 99.00.

64.19 Ostalo monetarno posredovanje

Obuhvata primanje depozita i/ili bliskih supstituta za depozite i, sa druge strane, obezbjeđivanje kreditnih ili zajmovnih fondova korisnicima. Kreditiranje se, pored uobičajenih bankarskih kredita, može javiti u različitim oblicima, kao što su: hipotekarni krediti, zajmovi po kreditnim karticama itd. Ove djelatnosti uglavnom obavljaju monetarne institucije, osim centralne banke, kao što su:

- banke
- štedionice
- kreditne zadruge i sindikati

Takođe obuhvata:

- djelatnosti poštanskih žiro banaka i poštanskih štedionica
- odobravanje kredita od strane specijalizovanih depozitnih institucija, npr. za kupovinu kuća, poljoprivredu
- institucije koje obavljaju djelatnost slanja novčanih doznaka

Ne obuhvata:

- odobravanje stambenih i drugih vrsta kredita od strane nedepozitnih kreditnih institucija, vidjeti grupu 64.92;
- obradu transakcija izvršenih putem kreditnih kartica, kliring i saldiranje za račun drugih lica, vidjeti grupu 66.19.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

64.2 Djelatnosti holding kompanija i kanala finansiranja

Obuhvata:

- djelatnosti holding kompanija i kanala finansiranja. To su vlastiti finansijski subjekti korporativnih grupa, odnosno jedinice koje je stvorila finansijska ili nefinansijska grupa za obavljanje određenih finansijskih djelatnosti, čija je glavna djelatnost posjedovanje grupe ili organizovanje i kanalisanje finansijskih sredstava unutar grupe.

Ne obuhvata:

- zatvoreni faktoring i kompanije za fakturisanje, vidjeti grupu 64.92;
- investicione aktivnosti za sopstveni račun, npr. od strane kompanija riziko (venture) kapitala, kompanija privatnog kapitala, vidjeti grupu 64.99;
- aktivno upravljanje kompanijama i preduzećima, strateško planiranje i donošenje odluka, vidjeti grupu 70.10;
- ostale djelatnosti vlastitih finansijskih subjekata korporativnih grupa, koje će biti obuhvaćene u okviru relevantnih grana djelatnosti.

64.21 Djelatnosti holding kompanija

Obuhvata:

- djelatnosti holding kompanija, odnosno jedinica koje se bave "držanjem" imovine jednog ili više zavisnih privrednih društava (posedujući kontrolni nivo njihovog osnovnog kapitala) i čija je jedina svrha posjedovanje zavisnih privrednih društava. Holding kompanije u ovoj grupi ne pružaju nijednu drugu uslugu društvima čiji kapital posjeduju, tj. one ne obavljaju tekuće administrativne i menadžerske poslove zavisnih privrednih društava.

Ne obuhvata:

- djelatnosti akcionarskih društava koja ne posjeduju kontrolni nivo kapitala, vidjeti grupu 64.32;
- poslovanje na finansijskim tržištima za sopstveni račun, vidjeti grupu 64.99;
- djelatnosti upravljanja imovinom na bazi provizije ili ugovorene naknade, vidjeti grupu 66.30;
- pružanje menadžerskih usluga, kao što su: strateško planiranje, donošenje odluka i administrativne usluge glavnog predstavništva, vidjeti grupu 70.10;
- aktivno upravljanje kompanijama i preduzećima, strateško planiranje i donošenje odluka na nivou kompanije, vidjeti grupu 70.10;

64.22 Djelatnosti kanala finansiranja

Obuhvata:

- djelatnosti kanala finansiranja, tj. jedinica koje su formirane od strane finansijske ili nefinansijske grupe u cilju prikupljanja ili pozajmljivanja sredstava (često na otvorenom tržištu) i doznake tih sredstava svom matičnom ili drugom subjektu unutar grupe.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- djelatnosti zatvorenih finansijskih institucija uključenih u međugrupno kreditiranje;
- kompanije sa strukturom "fiktivnog preduzeća" koje se bave prikupljanjem sredstava i njihovim prosleđivanjem matičnoj kompaniji, odnosno jedinicama koje su u vlasništvu (direktno ili indirektno) nerezidentne jedinice, čiji veliki dio bilansa čine potraživanja i obaveze prema nerezidentim jedinicama, a koje imaju malo ili nimalo zaposlenih i oskudno ili nikakvo fizičko prisustvo u jurisdikciji u kojoj su registrovane.

Ne obuhvata:

- usluge upravljanja javnim fondovima i javnim dugom, vidjeti grupu 84.11

64.3

Djelatnosti povjereničkih fondova (trastova), investicionih fondova i sličnih finansijskih entiteta

Obuhvata:

pravne subjekte organizovane sa ciljem udruživanja hartija od vrijednosti ili druge finansijske imovine, bez upravljanja ili administriranja njima, u ime akcionara ili korisnika. Njihovi portfoliji su prilagođeni postizanju određenih investicionih karakteristika, kao što su: diversifikacija ulaganja, rizik, stopa prinosa i promjenljivost cijena. Ovi subjekti ostvaruju prihode od kamata, dividendi i ostale prihode od imovine, pri čemu imaju malo zaposlenih radnika ili ih nemaju, i nemaju prihod od prodaje usluga.

Ne obuhvata:

- djelatnosti subjekata koji ostvaruju profit od prodaje dobara ili usluga. Ovi subjekti su klasifikovani prema njihovoj osnovnoj djelatnosti u drugim oblastima NACE (kao što su: oblast 66 za upravljanje fondovima, oblast 68 za iznajmljivanje i upravljanje nekretninama ili oblast 77 za iznajmljivanje i davanje u zakup brodova ili aviona);
- obavljanje transakcija sekjuritizacije izdavanjem finansijskih instrumenata, vidjeti grupu 64.92
- transakcije sekjuritizacije imovine, osim kredita, izdavanjem finansijskih instrumenata, vidjeti grupu 64.99
- povjereničke račune, račune imovine i račune o zastupanju, koji ostvaruju prihod od prodaje dobara ili usluga, vidjeti NACE grupu prema njihovoj osnovnoj djelatnosti.

64.31 Djelatnosti novčanih i nenovčanih investicionih fondova

Obuhvata:

- djelatnosti investicionih fondova na novčanom i nenovčanom tržištu, odnosno kolektivne investicione šeme koje prikupljaju sredstva izdavanjem akcija ili udjela javnosti, od kojih se prihodi ulažu prvenstveno u finansijska sredstva (uključujući kratkoročna sredstva).

Također obuhvata:

- otvorene investicione fondove,
- zatvorene investicione fondove,
- jedinice i investicioni povjerenički fond (trast).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti holding kompanija, vidjeti grupu 64.21; - djelatnosti akcionarskih društava sa manjinskim učešćem, koja ne posjeduju kontrolne nivoe kapitala, vidjeti grupu 64.32; - povjereničke fondove (trastove), imovinske račune i račune o zastupanju koji ne djeluju kao kolektivne investicione šeme, vidjeti grupu 64.32; - djelatnosti kompanija rizičnog kapitala, vidjeti grupu 64.99; - penzijske fondove, vidjeti grupu 65.30; - upravljanje fondovima, vidjeti grupu 66.30.
			64.32	<p>Djelatnosti povjereničkih fondova (trastova), imovinskih računa i računa o zastupanju</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravne subjekte koji ne djeluju kao kolektivne investicione šeme, organizovane s ciljem udruživanja hartija od vrijednosti, imovine i drugih finansijskih sredstava, bez upravljanja njima, u ime akcionara ili korisnika. Njihovi portfoliji su prilagođeni postizanju određenih investicionih karakteristika, poput diversifikacije ulaganja, rizika, stope prinosa, i promjenljivosti cijena. Ovi subjekti ostvaruju prihode od kamata, dividendi i ostale prihode od imovine, pri čemu imaju malo zaposlenih radnika ili ih nemaju i nemaju prihod od prodaje usluga. <p>Obuhvata i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povjereničke fondove (trastove), imovinske račune ili račune o zastupanju, kojima se upravlja u ime više korisnika prema uslovima povjereničkog ugovora, volje ili ugovora o zastupanju. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti akcionarskih društava, koja ne posjeduju kontrolni nivo kapitala; - kompanije rizičnog kapitala gdje je jedino finansiranje putem akcija i ne primaju naknadu. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje sredstava izdavanjem akcija ili udjela i djelovanje kao kolektivne investicione šeme, vidjeti grupu 64.31.
			64.9	<p>Ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i djelatnosti penzijskih fondova, osim onih koje pružaju monetarne institucije, holding kompanije i kanali finansiranja, povjerenički fondovi (trastovi), ostali fondovi i slični subjekti. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti osiguranja i penzijskih fondova, vidjeti oblast 65.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

64.91 Finansijski lizing

Obuhvata:

- djelatnosti finansijskog lizinga, ugovora prema kojem zakupodavac kao zakonski vlasnik sredstva prenosi rizike i benefite/koristi od vlasništva nad sredstvom na primaoca lizinga. U okviru finansijskog lizinga, smatra se da davalac lizinga daje primaocu lizinga kredit kojim zakupac stiče sve ekonomske koristi i rizike lizinga.

Nakon toga, sredstvo lizinga se prikazuje u bilansu stanja zakupca, a ne zakupodavca; odgovarajući kredit je prikazan kao imovina zakupodavca i obaveza primaoca lizinga.

Takođe obuhvata:

- finansijski lizing trajnih dobara, npr. vozila.

Ne obuhvata:

- operativni lizing, prema vrsti dobara koja se daju u lizing, vidjeti oblast 77.

64.92 Ostale usluge kreditiranja

Obuhvata:

- finansijske uslužne djelatnosti koje se prvenstveno odnose na posredovanje putem preuzimanja obaveza, osim u obliku valuta, depozita ili bliskih supstituta za depozite, pri čemu odobravanje kredita može imati različite oblike, kao što su: krediti, hipoteke, kreditne kartice, pružanje sljedećih vrsta usluga:

- * odobravanje potrošačkih kredita od strane nedepozitnih institucija,
- * finansiranje međunarodne trgovine,
- * obezbjeđivanje dugoročnih finansijskih sredstava industriji,
- * pružanje bankarskih usluga bez bankarske licence, u saradnji sa licenciranom bankom,
- * pozajmljivanja novčanih sredstava izvan bankarskog sistema,
- * odobravanje stambenih kredita od strane specijalizovanih nedepozitnih institucija,
- * sekjuritizacija kredita,
- * djelatnosti faktoringa i finansiranja lanca snabdijevanja,
- * djelatnosti zalagaonica i založnih brokera.

Ne obuhvata:

- odobravanje kredita od strane specijalizovanih depozitnih institucija, vidjeti grupu 64.19;
- finansijski lizing, vidjeti grupu 64.91;
- sekjuritizaciju sredstava, osim kredita, vidjeti grupu 64.99;
- operativni lizing, prema vrsti dobara koja se daju u lizing, vidjeti oblast 77;
- donatorske i slične djelatnosti organizacija koje se finansiraju na osnovu članarina, vidjeti grupu 94.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

64.99 Ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova, na drugom mjestu nepomenute

Obuhvata:

- ostale finansijske uslužne djelatnosti koje se prvenstveno odnose na raspodjelu sredstava, osim putem odobravanja kredita:
  - usluge koje se odnose na svopove, opcije i druge hedžing instrumente
  - djelatnosti kompanija za vijatičke nagodbe (otkup polisa životnog osiguranja)
- djelatnosti investiranja i trgovanja za sopstveni račun, kao što su aktivnosti kompanija rizičnog kapitala, investicionih klubova, investicionih klubova;
- djelovanje u svojstvu druge ugovorne strane za kliring i poravnanje transakcija.

Takođe obuhvata:

- poslovanje na finansijskim tržištima za sopstveni račun;
- promet potraživanja za sopstveni račun;
- dilere hartijama od vrijednosti i derivatima (koji rade za sopstveni račun);
- djelatnosti finansijskih društava posebne namjene, osim sekjuritizacije;
- transakcije sekjuritizacije imovine osim kredita izdavanjem finansijskih instrumenata;
- trgovina svopovima ili opcijama za sopstveni račun;
- promet robnih ugovora za sopstveni račun;
- izdavanje kripto imovine sa odgovarajućom obavezom (osim od strane monetarne vlasti);
- trgovanje kripto imovinom sa odgovarajućom obavezom za sopstveni račun;
- razmjena valute za sopstveni račun.

Ne obuhvata:

- finansijski lizing, vidjeti grupu 64.91;
- sekjuritizaciju kredita, vidjeti grupu 64.92;
- poslovanje s hartijama od vrijednosti i robnim ugovorima za tuđ račun (posredništvo), vidjeti grupu 66.12;
- razmjena valute na bazi provizije, npr. mjenjačnice, vidjeti grupu 66.12;
- posredovanje u poslovanju sa kripto imovinom, vidjeti grupu 66.12;
- hipotekarno posredovanje, vidjeti grupu 66.19;
- upravljanje investicionim fondovima, vidjeti grupu 66.30;
- trgovinu, lizing i davanje u zakup nepokretnosti, vidjeti oblast 68;
- poslove naplate potraživanja za račun drugih lica bez otkupa dugova („bill collection“), vidjeti grupu 82.91;
- izdavanje kripto imovine bez odgovarajuće obaveze (osim od strane monetarne vlasti), vidjeti grupu 82.99;
- donatorske i slične djelatnosti organizacija koje se finansiraju na osnovu članarina, vidjeti grupu 94.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			65	<p>Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja</p> <p>Obuhvata usluge osiguranja putem prodaje polisa životnog, rentnog (anuitetnog) i neživotnog osiguranja i investiranje prihoda od premija sa ciljem formiranja portfolija finansijskih sredstava koji će se koristiti za namirenje odštetnih zahtijeva vlasnika polisa u budućnosti. Obuhvata i obezbjeđenje direktnog osiguranja, penzijskih fondova i reosiguranja.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluga u vezi sa osiguranjem na bazi provizije ili ugovorene naknade, videti oblast 66.
			65.1	<p>Osiguranje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - životno osiguranje sa značajnim elementima štednje ili bez njih i neživotno osiguranje; - životno osiguranje i životno reosiguranje sa značajnim elementima štednje ili bez njih, kao i druga neživotna osiguranja; - djelatnosti pružalaca osiguranja za sopstveni račun; - udruživanje i preuzimanje rizika osiguranja. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti vlastitih društava za osiguranje <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brokersku prodaju osiguranja, vidjeti grupu 66.22
			65.11	<p>Životno osiguranje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oročeno životno osiguranje; - trajno životno osiguranje; - polise životnog osiguranja i rentnog (anuitetnog) osiguranja, polise osiguranja od invaliditeta, od smrti izazvane nesrećnim slučajem i od gubitka dijela tijela ili oštećenja funkcionalnosti tjelesnih organa (sa značajnim elementima štednje ili bez njih). <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopunsko osiguranje koje se sklapa uz životno osiguranje, naročito osiguranje od povrede, uključujući nesposobnost za zaposlenje (za rad), osiguranje od smrti izazvane nesrećnim slučajem i osiguranje od invaliditeta nastalog usled nesreće ili bolesti; - vrste trajnog zdravstvenog osiguranja koje ne podliježu otkazu.
			65.12	<p>Neživotno osiguranje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluga osiguranja, osim usluga životnog osiguranja: * osiguranje od nesreća,

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * medicinsko i zdravstveno osiguranje, * putno osiguranje, * osiguranje imovine od požara i prirodnih nepogoda, * osiguranje drugih šteta na imovini, * osiguranje motornih vozila, željezničkih vozila, brodova, aviona i drugo transportno osiguranje, - osiguranje tereta <ul style="list-style-type: none"> * osiguranje od novčanih gubitaka i od odgovornosti - osiguranje kredita; - osiguranje sudskih troškova; - osiguranje zaštite prihoda; - osiguranje odštete radnika. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šeme obaveznog socijalnog osiguranja, vidjeti grupu 84.30.
		65.2	Reosiguranje	
			65.20	Reosiguranje
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti preuzimanja ukupnog rizika ili dijela rizika u vezi sa postojećom polisom osiguranja inicijalno izdatom od strane drugih društava za osiguranje. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnost finite reosiguranja (finite reosiguranje - reosiguranje ograničenog rizika).
		65.3	Penzijski fondovi	
			65.30	Penzijski fondovi
				<p>Ova grupa obuhvata pružanje beneficija za penzionisanje isključivo za zaposlene ili članove sponzora, kao i drugih osiguravajućih proizvoda koji se regulišu kao fondovi povezani s poslodavcem. To obuhvata penzione planove s definisanim beneficijama, kao i one s definisanim doprinosima.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obezbjeđivanje planova beneficija za zaposlene; - obezbjeđivanje penzijskih fondova i planova; - obezbjeđivanje planova za penzionisanje. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upravljanje penzijskim fondovima, vidjeti grupu 66.30; - šeme obaveznog socijalnog osiguranja, vidjeti grupu 84.30.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	66			<p>Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju</p> <p>Ova oblast obuhvata pružanje usluga koje su uključene u finansijske transakcije ili su podrška finansijskim transakcijama sa finansijskom imovinom i obavezama, bez preuzimanja vlasništva nad finansijskom imovinom i obavezama koje su predmet transakcija.</p> <p>Ove usluge se mogu pružati putem različitih medija/na različite načine, uključujući i pružanje usluga preko interneta.</p>
		66.1		<p>Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova</p> <p>Ova grana obuhvata obezbjeđivanje fizičkih ili elektronskih tržišta u cilju olakšavanja kupovine i prodaje akcija, berzanskih opcija, obveznica ili robnih ugovora, kao i trgovanje kripto imovinom sa obavezama. Takođe obuhvata i druge usluge, uključujući pružanje finansijskih savjetodavnih usluga, upravljanje imovinom ili obezbjeđivanje grupnog finansiranja (crowdfunding) zasnovanog na kapitalu i dugu.</p>
			66.11	<p>Finansijske i robne berze</p> <p>Obuhvata poslovanje i nadzor finansijskih tržišta, osim nadzora od strane centralnih banaka i državnih organa, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - berze robnih ugovora; - berze robnih fjučers (futures) ugovora; - berze hartija od vrijednosti; - berze akcija; - berze akcija ili robnih opcija (opcijskih ugovora); - berze kripto imovine; - upravljanje finansijskim tržištima osim osiguranja i penzijskih fondova; - finansijski nadzor djelatnosti finansijskih usluga osim osiguranja i penzijskih fondova (osim nadzora od strane centralne banke). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - berze za električnu energiju, prenosne ili distributivne kapacitete, vidjeti oblast 35; - upravljanje finansijskim tržištima osiguranja i penzijskih fondova, vidjeti grupu 66.29; - finansijski nadzor osiguranja i penzijskih fondova (osim nadzora od strane centralne banke), vidjeti grupu 66.29; - finansijska i tržišna regulacija koja se odnosi na poslovanje i zaštitu potrošača i druge šire finansijske regulatorne aktivnosti, vidjeti grupu 84.13.
			66.12	<p>Brokerski poslovi s hartijama od vrednosti i berzanskom robom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslovanje na finansijskom tržištu za račun drugih lica (npr. berzansko posredovanje) i srodne djelatnosti; - posredovanje u vezi s hartijama od vrijednosti;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- posredovanje u vezi s akcijama investicionih fondova;
- posredovanje kod standardizovanih robnih ugovora;
- trgovina valutama za račun drugih lica;
- posredovanje u vezi s kripto imovinom;
- razmjena valute na bazi provizije, npr. mjenjačnice;
- grupno finansiranje (Crowdfunding) zasnovano na kapitalu;
- grupno finansiranje (Crowdfunding) zasnovano na dugu nuđenjem kredita i hartija od vrijednosti.

Takođe obuhvata:

- posredovanje u vezi s hartijama od vrijednosti za investicione projekte, kao što su solarni ili vjetro parkovi.

Ne obuhvata:

- poslovanje na finansijskim tržištima za sopstveni račun, vidjeti oblast 64;
- razmjenu valute za sopstveni račun, vidjeti grupu 64.99;
- posredovanje u vezi s kripto imovinom sa obavezama, vidjeti grupu 66.19;
- upravljanje portfoliom, na bazi provizije ili ugovorene naknade, vidjeti grupu 66.30
- kupovina i prodaja investicionih projekata/projekata u vezi s nekretninama, kao što su solarni i vjetro parkovi, vidjeti oblast 68;
- prikupljanje sredstava na osnovu donacija, vidjeti grupu 82.99;
- posredovanje u vezi s kripto imovinom bez obaveza, vidjeti grupu 82.99.

66.19 Ostale pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova

Obuhvata pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga, na drugom mjestu nepomenute:

- djelatnosti obrade finansijskih transakcija i saldiranja, uključujući pružanje usluga digitalnih (ili internet) plaćanja i djelatnosti saldiranja transakcija obavljenih kreditnim karticama;
- usluge investicionog konsaltinga, uključujući robo-konsalting usluge;
- djelatnosti hipotekarnih i kreditnih konsultanata i brokera;
- djelatnosti provajdera novčanika za digitalne valute;
- djelatnosti finansijskih savjetnika u vezi sa uslugama spajanja i akvizicije;
- validacija i rudarenje kripto imovine koja se smatra finansijskom imovinom;
- čuvanje hartija od vrijednosti;
- tokenizacija digitalne imovine, uključujući ponude/emisije sigurnosnih tokena i inicijalne ponude/emisije kovanica.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti kancelarija za povrat poreza;
- posredovanje u vezi s potrošačkim kreditima;
- djelatnosti provajdera usluga plaćanja, npr. usluge elektronskog transfera sredstava, uključujući usluge peer-to-peer plaćanja;
- konsultantske usluge analize finansijskih tržišta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- objavljivanje analize finansijskih tržišta, vidjeti grupu 58.19;
- usluge pretraživanja informacija u vezi sa finansijskim tržištima, vidjeti grupu 63.92
- razmjenu kripto imovine, vidjeti grupu 66.11;
- djelatnosti brokera, vidjeti grupu 66.12;
- djelatnosti agenata i brokera u osiguranju, vidjeti grupu 66.22;
- upravljanje fondovima, vidjeti grupu 66.30;
- djelatnosti agencija za naplatu dugova i serviseru neizvršivih kredita, vidjeti grupu 82.91
- posredovanje u vezi s kripto imovinom bez obaveza, vidjeti grupu 82.99.

66.2

Pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima

Obuhvata djelatnost zastupnika i posrednika u prodaji polisa osiguranja i administrativne usluge povezane sa osiguranjem i penzijskim fondovima, kao što su: obrada odštetnih zahtjeva, likvidacija šteta i posredovanje u regulisanju odštetnih zahtjeva.

Ne obuhvata:

- udruživanje i preuzimanje rizika osiguranja putem potpisivanja polisa, vidjeti oblast 65.

66.21 Obrada odštetnih zahtjeva i procjenjivanje rizika i šteta

Obuhvata pružanje administrativnih usluga osiguranja kao što su obrada i namirenje odštetnih zahtjeva:

- obrada odštetnih zahtjeva
  - * likvidacija šteta,
  - * razmatranje i ocjenjivanje rizika,
  - * ispitivanje odštetnih zahtjeva, procjena rizika i šteta
  - * likvidacija havarija u pomorskom osiguranju i drugih gubitaka pokrivenih osiguranjem,
- namirenje odštetnih zahtjeva.

Ne obuhvata:

- procjenu nepokretnosti, vidjeti grupu 68.31;
- procjenu vrijednosti imovine za druge svrhe, vidjeti grupu 74.99;
- djelatnosti privatnih istražitelja, vidjeti grupu 80.01.

66.22 Djelatnost zastupnika i posrednika u osiguranju

Obuhvata:

- djelatnosti zastupnika (agenata) osiguranja i posrednika (brokera) u osiguranju, tj. u prodaji, pregovaranju ili davanju ponuda za polise osiguranja i reosiguranja.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			66.29	<p>Pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima, na drugom mjestu nepomenute</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti koje su uključene u pružanje usluga osiguranja i penzijskih fondova ili su blisko povezane sa ovim uslugama, osim finansijskog posredovanja, obrade odštetnih zahtjeva i usluga zastupnika i posrednika u osiguranju: <ul style="list-style-type: none"> * administrativni poslovi u vezi s oštećenim stvarima i ostacima oštećenih stvari; * aktuarske usluge, * konsultantske usluge u oblasti penzija i osiguranja, * administracija finansijskih tržišta za osiguranje i penzijske fondove. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti finansijskog nadzora za osiguranje i penzijske fondove (osim nadzora od strane centralne banke). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoćne djelatnosti u pomorskom i riječnom saobraćaju u vezi sa havarijama, vidjeti grupu 52.22; - izdavanje softvera za osiguranje, vidjeti grupu 58.29.
			66.3	<p>Upravljanje fondovima</p>
			66.30	<p>Upravljanje fondovima</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti upravljanja fondovima koje uključuju i investiciono (portfolio) upravljanje, tj. ovlašćenje za donošenje investicionih odluka, na bazi provizije ili ugovorene naknade, za pojedince, preduzeća i ostale, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> - upravljanje zajedničkim fondovima; - upravljanje ostalim investicionim fondovima; - upravljanje penzijskim fondovima. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti upravljanja imovinom, na bazi provizije ili ugovorene naknade; - usluge povjerenika, fiducijarne i kastodi usluge na bazi provizije ili ugovorene naknade. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslovanje na finansijskim tržištima za sopstveni račun, vidjeti grupu 64.99; - upravljanje nekretninama, vidjeti oblast 68; - upravljanje javnim fondovima i servisiranje javnog duga, vidjeti grupu 84.11.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

M

POSLOVANJE NEKRETNINAMA

Obuhvata:

Ovaj sektor obuhvata aktivnosti posjedovanja, izdavanja, kupovine, prodaje, razvoja ili renoviranja (preuređenja) imovine. Obuhvata različite vrste investitora u nekretnine, na primjer kompanije za ulaganje u nekretnine, investicione fondove za nekretnine (REIT), firme za upravljanje nekretninama, fondove za nekretnine, kompanije za razvoj nekretnina ili trgovce nekretninama, stambene zadruge. Štaviše, obuhvata agente i/ili brokere u jednom ili više od sledećeg: prodaja ili kupovina nekretnina, iznajmljivanje nekretnina, pružanje drugih usluga u vezi sa nekretninama, npr. procjena nekretnina ili djelovanje kao agenti za deponovanje nekretnina. Aktivnosti u ovom sektoru mogu biti obavljane pomoću sopstvenih ili nekretnina uzetih u zakup (lizing) i mogu biti obavljane na osnovu naknade ili ugovora.

Takođe obuhvata:

- izradu građevinskih projekata za zgrade u sopstvenom vlasništvu ili građevinske radove za kasniju prodaju ili iznajmljivanje.

Ne obuhvata:

- opšte građevinske i specijalizovane građevinske djelatnosti za izgradnju zgrada i drugih objekata, vidjeti sektor F.

68

Poslovanje nekretninama

68.1

Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina i razvoj građevinskih projekata

Obuhvata:

- kupovinu, prodaju i organizaciju izgradnje vlastitih nekretnina.

Ne obuhvata:

- opšte i specijalizovanje građevinske djelatnosti za zgrade i ostale građevine, vidjeti sektor F;
- arhitektonske i inženjerske djelatnosti i sa njima povezano tehničko savjetovanje, vidjeti granu 71.1;
- pružanje usluga upravljanja arhitektonskim ili inženjerskim projektima za građevinske projekte, vidjeti granu 71.1.

68.11 Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Obuhvata:

- kupovinu i prodaju vlastitih nekretnina, na primjer:
  - * stambenih zgrada i stanova,
  - * nestambenih zgrada, uključujući izložbene hale, skladišne kapacitete i tržne centre,
  - * centre podataka,
  - * zemljišta.

Takođe obuhvata:

- podjelu nepokretnosti na parcele, bez poboljšanja zemljišta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- podjelu i poboljšanje zemljišta u sopstvenom vlasništvu za kasniju prodaju, vidjeti grupu 68.12;
- izradu građevinskih projekata namijenjenih prodaji, vidjeti grupu 68.12.

68.12 Razvoj građevinskih projekata

Obuhvata:

- razvoj građevinskih projekata za vlastite stambene i nestambene zgrade ili građevinske radove udruživanjem finansijskih, tehničkih i fizičkih sredstava za realizaciju građevinskih projekata za kasniju prodaju;
- podjelu i opremanje vlastitih nekretnina komunalnom infrastrukturom radi naknadne prodaje.

Takođe obuhvata:

- ponovnu izradu građevinskih projekata za vlastite stambene i nestambene zgrade ili građevinski radovi na realizaciji građevinskih projekata za kasniju prodaju.

Ne obuhvata:

- izgradnju stambenih i nestambenih zgrada, vidjeti oblast 41;
- kompletno preuređenje ili renoviranje postojećih stambenih i nestambenih zgrada uključujući nekoliko specijalizovanih građevinskih aktivnosti, vidjeti oblast 41;
- farbanje i zastakljivanje kao dio održavanja, vidjeti grupu 43.34;
- građevinske aktivnosti na unapređenju zemljišta, vidjeti sektor F;
- izradu građevinskih projekata za sopstveni račun tj. za izdavanje prostora u ovim zgradama, vidjeti granu 68.2;
- arhitektonske i inženjerske djelatnosti, vidjeti granu 71.1;
- pružanje usluga upravljanja arhitektonskim ili inženjerskim projektima za građevinske projekte, vidjeti granu 71.1.

68.2 Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima

68.20 Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima

Obuhvata:

- iznajmljivanje i upravljanje sopstvenim ili nekretninama uzetih u zakup (lizing):
  - * apartmani, stanovi,
  - * nestambene zgrade, uključujući poslovne zgrade, industrijske zgrade, skladišta, hotele i druge rekreacijske zgrade, izložbene hale, skladišne objekte, maloprodajne prodavnice i tržne centre, centre podataka,
  - * zemljište, uključujući poljoprivredno i šumsko zemljište;
- davanje kuća i namještenih ili nenamještenih stanova ili stanova na trajnije korišćenje, na godišnjem nivou ili duže;
- stambene mobilne kućice za primarno stanovanje;
- izrada građevinskih projekata za sopstveni račun, odnosno za davanje u zakup.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- izdavanje krovova, npr. za solarne instalacije;
- iznajmljivanje postrojenja i fabrika, uključujući mašine i opremu;
- obezbeđivanje prostora samo za smještaj životinja.

Ne obuhvata:

- djelatnost smještaja u hotelima, hotelskim apartmanima, sobama za izdavanje, kampovima, u okviru prostora namijenjenog za kamp - prikolice i u drugim nestambenim zgradama, kao ni djelatnost smještaja za kratkotrajni boravak (uključujući studentski smještaj) za manje od godinu dana, vidjeti oblast 55;
- razvoj građevinskih projekata za stambene i nestambene objekte, za kasniju prodaju, vidjeti grupu 68.12;
- iznajmljivanje mašina, vidjeti granu 77.3;
- djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem za starije osobe i osobe s fizičkim invaliditetom, uključujući nadzor i pomoć u svakodnevnom životu, vidjeti grupu 87.30.

68.3 Poslovanje nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora

68.31 Djelatnosti posredovanja u poslovanju nekretninama

Obuhvata:

Ova grupa obuhvata posredovanje u kupovini, prodaji i iznajmljivanju nekretnina okupljanjem klijenata i prodavaca ili pružalaca usluga uz naknadu ili proviziju. Ove posredničke aktivnosti mogu se obavljati na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknadu ili proviziju može primiti ili klijent ili prodavac nepokretnosti ili pružalac usluge nekretnina. Prihodi za posredničke aktivnosti mogu uključivati i druge izvore prihoda, npr. prihodi od prodaje oglasnog prostora trećim licima.

Ova grupa obuhvata poslove sa nekretninama od strane agencija za nekretnine ili nezavisnih agenata za:

- posredovanje u kupovini, prodaji i izdavanju nepokretnosti uz naknadu ili ugovor.

Takođe obuhvata:

- usluge popisa nekretnina.

Ne obuhvata:

- djelatnost agenata za deponovanje nekretnina, vidjeti grupu 68.32;
- pravne poslove, vidjeti grupu 69.10.

68.32 Ostalo poslovanje nekretnima uz naknadu ili na osnovu ugovora

Obuhvata:

- djelatnosti agencija za naplatu rente;
- upravljanje nepokretnom imovinom, npr. upravljanje imovinom nekretnina ili stanova u zajedničkoj svojini (uglavnom na osnovu naknade ili ugovora);

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- poslovi procjene vrijednosti nepokretnosti;
- djelatnosti agenata za deponovanje nekretnine
- savjetodavne djelatnosti uz naknadu ili na osnovu ugovora, u vezi sa kupovinom, prodajom i iznajmljivanjem nepokretnosti.

Ne obuhvata:

- pravne djelatnosti, vidjeti grupu 69.10
- aktivnosti upravljanja imovinom kao dio konsaltinga za finansijsko upravljanje, vidjeti grupu 70.20;
- usluge podrške kombinovanim objektima (pružanje kombinacije usluga podrške, npr. generalno čišćenje enterijera, održavanje i izvođenje manjih popravki, odlaganje smeća, čuvanje i obezbjeđenje), vidjeti grupu 81.10.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
N				STRUČNE, NAUČNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI
				Ovaj sektor obuhvata specijalizovane stručne, naučne i tehničke djelatnosti. Aktivnosti u ovom sektoru zahtijevaju visok stepen obuke, a specijalizovana znanja i vještine čine dostupnim korisnicima.
	69			Pravni i računovodstveni poslovi
				Obuhvata:
				- pravno zastupanje interesa jedne strane protiv druge, pred sudovima ili drugim pravnim tijelima, koje obavljaju advokati, kao što je davanje savjeta i zastupanje u građanskim sporovima, davanje savjeta i zastupanje u slučajevima krivičnih sporova, davanje savjeta i zastupanje u sporovima u vezi s radnim odnosom. Aktivnosti ove djelatnosti mogu se pružati i online.
				Takođe obuhvata:
				- pripremanje pravnih dokumenata poput ugovora o partnerstvu, ugovora o ortakluku ili sličnih dokumenata u vezi sa osnivanjem privrednih subjekata, zatim dokumenata koji se odnose na patente i autorska prava, pripremanje tapija, testamenata, dokumenata o starateljstvu i dr. Uključene su i računovodstvene i knjigovodstvene usluge kao što su revizija računovodstvenih evidencija, priprema finansijskih izvještaja i vođenje poslovnih knjiga.
	69.1			Pravni poslovi
				69.10 Pravni poslovi
				Obuhvata:
				- pravno zastupanje interesa jedne strane protiv druge, pred sudovima ili drugim pravnim tijelima, od strane lica ili pod nadzorom lica koja su članovi advokatske komore:
				* davanje savjeta i zastupanje u građanskim sporovima,
				* davanje savjeta i zastupanje u slučajevima krivičnih sporova,
				* davanje savjeta i zastupanje u sporovima u vezi s radnim odnosom,
				- opšte konsultacije i davanje savjeta u pripremi sljedećih pravnih dokumenata:
				* dokumenata u vezi s patentima i autorskim pravima,
				* tapija, testamenata, dokumenata u vezi sa starateljstvom i dr.
				- druge aktivnosti javnih bjelježnika, građansko - pravnih bjelježnika, mirovnih sudija, istražitelja, revizora i vještaka.
				Takođe obuhvata:
				- djelatnosti pravnog posredovanja;
				- djelatnosti imenovanih zakonskih staratelja, bez pružanja smještaja
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti sudova, vidjeti grupu 84.23;
				- društveno posredovanje, vidjeti grupu 88.99

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		69.2		Računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi i poresko savjetovanje
			69.20	Računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi i poresko savjetovanje
				Obuhvata:
				- praćenje trgovinskih ili drugih transakcija u poslovanju;
				- izradu finansijskih izvještaja i provjeru tih izvještaja;
				- reviziju finansijskih izvještaja;
				- ispitivanje računa i ovjera njihove tačnosti;
				- pripremanje ličnih i poslovnih prijava za plaćanje poreza;
				- savjetodavne aktivnosti i zastupanje klijenata pred poreskim organima i dr.
				- uslužne djelatnosti obračuna carine i tarife.
				Takođe obuhvata:
				- aktivnosti fakturisanja.
				Ne obuhvata:
				- izdavanje računovodstvenog softvera, vidjeti grupu 58.29
				- računarsko programiranje računovodstvenog softvera, vidjeti grupu 62.10;
				- obradu podataka i tabeliranje, vidjeti grupu 63.10;
				- savjetodavne poslove kao što su organizovanje računovodstvenih sistema i postupaka budžetske kontrole, vidjeti grupu 70.22;
				- prikupljanje računa, vidjeti grupu 82.91.
70				Upravljačke djelatnosti i savjetovanje u vezi sa upravljanjem
				Obuhvata:
				- pružanje savjetodavne pomoći poslovnim i drugim organizacijama u vezi sa upravljanjem, kao što su strategijsko i organizaciono planiranje; finansijsko planiranje i planiranje budžeta; marketinški ciljevi i politike; politika, praktična pitanja i planiranje u vezi sa ljudskim resursima; organizacija proizvodnje i planiranje sprovođenja kontrole.
				Takođe obuhvata:
				- nadgledanje i upravljanje drugim djelovima organizacije istog preduzeća ili grupe preduzeća, odnosno poslovima centrale.
		70.1		Upravljanje privrednim subjektom
			70.10	Upravljanje privrednim subjektom
				Obuhvata:
				- nadgledanje privrednog subjekta i upravljanje njime; sprovođenje strategijskog ili organizacionog planiranja i donošenje odluka koje se odnose na privredni subjekt; obavljanje kontrole i vođenje svakodnevnih poslova međusobno povezanih jedinica. Ove djelatnosti su iste bez obzira na to koje djelatnosti obavljaju jedinice kojima upravlja (finansiranje, prerađivačka trgovina itd.).

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ovdje spada i upravljanje privrednim subjektom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - centralizovane administrativne kancelarije; - korporativne kancelarije; - iz centralnih odjeljenja; - iz područnih i regionalnih odjeljenja. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnost holding kompanija koje nijesu uključene u upravljanje, vidjeti grupu 64.21
		70.2		Konsultantske aktivnosti u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem
			70.20	Konsultantske aktivnosti u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje savjeta, smjernica i operativne pomoći preduzećima i drugim organizacijama o pitanjima upravljanja, npr. korporativno strateško i organizaciono planiranje, reinženjering poslovnih procesa, upravljanje promjenama, smanjenje troškova i druga finansijska pitanja; marketinški ciljevi i politike; politike, prakse i planiranja ljudskih resursa; kompenzacije i strategije penzionisanja; planiranje proizvodnje i planiranje kontrole. <p>Obuhvata davanje savjeta, usmjeravanje i pružanje operativne pomoći u vezi sa komuniciranjem i odnosima sa javnošću:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dizajn računovodstvenih metoda ili procedura, - programi za obračun troškova, - procedure budžetske kontrole, - postupci javnih nabavki, - uslužne aktivnosti za pokretanje poslovanja, - planiranje, organizacija, efikasnost i kontrola, - informacije o upravljanju itd. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sertifikacija menadžmenta, npr. revizijama menadžmenta, - djelatnost društva za upravljanje u vršenju mandata direktora ili upravnika. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektovanje softvera za računovodstvo, vidjeti grupu 62.10; - davanje pravnih savjeta i predstavljanje, vidjeti grupu 69.10; - obavljanje računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova i poslova kontrole i davanje poreskih savjeta, vidjeti grupu 69.20; - nadzorne aktivnosti i upravljanje drugim jedinicama poduzeća ili poslovne grupe, vidjeti grupu 70.10; - arhitektonske i inženjerske konsultantske aktivnosti, vidjeti grupu 71.11 i 71.12; - pružanje savjeta, smjernica i operativne pomoći o odnosima sa javnošću i komunikaciji, vidjeti grupu 73.30; - ekološke, agronomске, bezbjednosne i slične konsultantske aktivnosti, vidjeti grupu 74.99; - djelatnost agencija za zapošljavanje, vidjeti grupu 78.10; - aktivnost konsultantskih agenata, vidjeti grupu 78.10; - aktivnosti selekcije osoblja, vidjeti grupu 78.10; - pomoćne obrazovne aktivnosti, vidjeti grupu 85.69.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
71				<p>Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i inženjersko ispitivanje i analize</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga, projektovanje, izradu planova, nadzor izgradnje, premjeravanje i kartografiju. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obavljanje fizičkih, hemijskih i drugih analitičkih ispitivanja i pružanje usluga tehničke sertifikacije.
	71.1			<p>Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje arhitektonskih i inženjerskih sluga, projektovanje, izradu planova, nadzor izgradnje, premjeravanje, kartografiju i slično.
		71.11		<p>Arhitektonska djelatnost</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - davanje arhitektonskih savjeta koji se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> * izradu nacрта i planova zgrada, * urbanističko i prostorno planiranje i projektovanje; - arhitektonske aktivnosti za podršku očuvanju i restauraciji dobara kulturnog nasleđa; - unutrašnja arhitektura, odnosno redizajn unutrašnje strukture i rasporeda zgrade. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renoviranje, obnova, rekonstrukcija i rekonstrukcija istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata, vidjeti sektor F; - usluge informacione tehnologije, vidjeti grupu 62.20; - planiranje ili nadgledanje konzervacije istorijskih građevina niskogradnje, vidjeti grupu 71.12; - usluge unutrašnjeg dekorisanja, vidjeti grupu 74.13; - konzervacija, restauracija i druge aktivnosti podrške kulturnom nasleđu, vidjeti grupu 91.30.
			71.12	<p>Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inženjerski dizajn (tj. primjenu zakona fizike i principa inženjerstva u dizajniranju mašina, materijala, instrumenata, struktura, procesa i sistema) i konsultantske aktivnosti u vezi sa: <ul style="list-style-type: none"> * mašinama industrijskim procesima, industrijskim postrojenjima, * projektima za niskogradnju, hidrogradnju i saobraćaj, * projektima upravljanja vodama, * infrastrukturu zasnovanu na prirodi; - projektovanje informacionih sistema zgrada, npr. vezano za sisteme grijanja, aparate za gašenje požara; - izradu i realizaciju elaborata u oblasti elektrotehnike, rudarstva, hemije, mašinstva, industrije i sigurnosnog sistema;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - izradu projekata koji se koriste za klimatizaciju, rashlađivanje, prečišćavanje i ispitivanje zagađenosti vazduha, u oblasti akustike itd.; - geofizička, geološka i seizmološka mjerenja; - geodetske aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> * premjeravanje granica i terena * hidrološko mjerenje * podzemno mjerenje - pružanje kartografskih i prostornih informacija; - inženjering zaštite životne sredine i srodne konsultantske djelatnosti; - inženjering sajta; - inženjering za smanjenje buke; - inženjering rješenja cirkularne ekonomije; - dizajn računarskih planova za 3D štampanje; <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnost batimetrije; - aktivnosti fotogrametrijskog snimanja, npr. prikupljanje podataka dronovima; - priprema i revizija karata; - građevinski nadzor; - aktivnosti upravljanja projektima u vezi sa inženjeringom. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - probna bušenja povezana sa iskorišćavanjem ruda, vidjeti grupu 09.10 i 09.90; - izdavanje softvera, vidjeti granu 58.2; - razvoj i programiranje softvera, vidjeti grupu 62.09; - usluge informacione tehnologije, vidjeti grupu 62.20; - razvoj sopstvenih građevinskih projekata za prodaju, vidjeti grupu 68.12; - tehničko testiranje, vidjeti grupu 71.20; - periodično ispitivanje bezbjednosti na putevima motornih vozila, npr. automobili i druga laka motorna vozila, teška motorna vozila, vidjeti grupu 71.20; - istraživanje i razvoj u inženjerstvu, vidjeti grupu 72.10; - aktivnosti koje se odnose na druge usluge projektovanja, vidjeti grupu 74.10; - snimanje iz vazduha, vidjeti grupu 74.20; - aktivnosti kvantitetskih geometara, vidjeti grupu 74.99.
			71.2	Tehničko ispitivanje i analize
			71.20	Tehničko ispitivanje i analize
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fizička, hemijska i druga analitička ispitivanja svih tipova materijala i proizvoda, uključujući: <ul style="list-style-type: none"> * ispitivanje akustike i vibracije, * ispitivanje sastava i čistoće minerala, * higijensko ispitivanje hrane, uključujući veterinarsko ispitivanje i kontrolu proizvodnje hrane, * ispitivanje fizičkih karakteristika i otpornosti materijala, kao što su čvrstina, debljina, trajnost, radio-aktivnost, * ispitivanje kvaliteta i pouzdanosti,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * ispitivanje kompletne opreme: motora, automobila, elektronskih uređaja itd.,
- * radiografsko ispitivanje zavarivanja i lemljenja,
- * analizu nedostataka,
- * ispitivanje i mjerenje ekoloških indikatora: zagađenosti vazduha i vode itd.,
- * ispitivanje kvaliteta goriva,
- izdavanje sertifikata za proizvode, uključujući potrošačku robu, motorna vozila, avione, posude pod pritiskom, nuklearna postrojenja itd.;
- sertifikacija robe široke potrošnje;
- periodično ispitivanje ispravnosti motornih vozila;
- ispitivanje uz korišćenje modela (npr. aviona, brodova, brana itd.);
- rad policijskih i forenzičkih laboratorija;
- aktivnosti procjene porijekla proizvoda i kvaliteta.

Takođe obuhvata:

- inspekcije vazdušnih kanala, cijevi za vodu i gas, koje nisu povezane sa popravkom ili instalacijom.

Ne obuhvata:

- inspekcije vazdušnih kanala, cijevi za vodu i gas, povezane sa popravkom ili ugradnjom, vidjeti sektor F;
- uzorkovanje i vaganje kao dio rukovanja robom, vidjeti grupu 52.25;
- testiranje penetracije računarskih sistema, etičko hakovanje i sajber bezbednost, vidjeti oblast 62;
- konsultantske aktivnosti koje obavljaju kompanije ili profesionalci u cilju dobijanja sertifikata, vidjeti grupu 70.20;
- sekvenciranje DNK za opšta istraživanja bioloških procesa, vidjeti grupu 72.10;
- testiranje životinjskih uzoraka, iz sanitarnih razloga i nije povezano sa proizvodnjom hrane, vidjeti grupu 75.00;
- postavljanje dijagnoze, medicinsko i stomatološko testiranje i analize, vidjeti grupu 86;
- sekvenciranje DNK za isključivanje ili liječenje određene bolesti, vidjeti grupu 86.91.

72

Naučno istraživanje i razvoj

Obuhvata tri tipa istraživanja i razvoja:

- osnovna istraživanja: eksperimentalni i teorijski rad prvenstveno radi sticanja novih znanja zasnovanih na pojavama i činjenicama, nezavisno od konkretne primjene ili upotrebe;
- primjenjena istraživanja: sprovođenje originalnih istraživanja radi sticanja novih znanja usmjerenih prvenstveno ka ostvarenju određenog cilja;
- eksperimentalni razvoj: sistematski rad zasnovan na znanjima dobijenim iz istraživanja i/ili praktičnog iskustva, usmjeren ka proizvodnji novih materijala, proizvoda i uređaja, postavljanju novih procesa, sistema i usluga, i ka suštinskom poboljšanju onih koji su već proizvedeni ili uvedeni.

Aktivnosti istraživanja i eksperimentalnog razvoja u ovoj oblasti se ne smatraju pomoćnim aktivnostima. Djelatnosti istraživačkog i eksperimentalnog razvoja u ovoj oblasti podijeljene su u dvije kategorije: prva - prirodne i inženjerske nauke, i druga - društvene i humanističke nauke.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj i proizvodnju prototipova sa primarnim ciljem da se naprave dalja poboljšanja, bez obzira da li su povezana sa njegovom proizvodnjom ili ne. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mijenja, vidjeti grupu 73.20.
			72.1	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim i inženjerskim naukama
			72.10	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim i inženjerskim naukama
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživanja i eksperimentalni razvoj u prirodnim i inženjerskim naukama. <ul style="list-style-type: none"> * istraživanje i razvoj prirodnih nauka, * istraživanje i razvoj u oblasti inženjerstva i tehnologije, * istraživanje i razvoj medicinskih, zdravstvenih i životnih i veterinarskih nauka, * istraživanje i razvoj biotehnologije, * istraživanje i razvoj u oblasti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, * interdisciplinarno istraživanje i razvoj, pretežno u prirodnim naukama i inženjerstvu. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sekvenciranje DNK za opšta istraživanja bioloških procesa. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sekvenciranje DNK za isključivanje ili liječenje određene bolesti, vidjeti grupu 86.91.
			72.2	Istraživanje i razvoj u društvenim i humanističkim naukama
			72.20	Istraživanje i razvoj u društvenim i humanističkim naukama
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživanje i razvoj u društvenim naukama, npr. ekonomija i poslovna administracija; psihologija i kognitivne nauke; obrazovanje; sociologija; pravo; političke nauke; mediji i komunikacija; - istraživanje i razvoj u humanističkim naukama i umjetnosti (npr. istorija i arheologija; književnost i jezici; filozofija); - interdisciplinarna istraživanja i razvoj, pretežno u društvenim i humanističkim naukama. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživanje i razvoj društveno-ekonomskih odnosa. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mijenja vidjeti grupu 73.20

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	73			<p>Reklamiranje, istraživanje tržišta i odnosi sa javnošću</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovanje i sprovođenje reklamnih kampanja i plasiranje takvog oglašavanja u časopisima, novinama, na radiju, na televiziji ili u drugim medijima kao i dizajn struktura za prikaz i sajtova. <p>Ove reklamne aktivnosti se često pružaju preko reklamnih agencija i predstavnika medija.</p> <p>Ova oblast takođe uključuje istraživanje tržišta i mišljenja, npr. o stavovima, vrijednostima i ponašanju stanovništva i različitih socio-demografskih i socio-ekonomskih grupa u pogledu ekonomskih, društvenih i političkih pitanja. Takođe uključuje odnose s javnošću i komunikacijske aktivnosti.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti kojima se ostvaruje prihod od oglašavanja razvrstavaju se prema stvarnoj djelatnosti, npr. izdavanje reklamnih novina; - prodaja reklamnog vremena ili prostora direktno od strane vlasnika vremena ili prostora (izdavači itd.), pogledajte odgovarajuću djelatnost.
	73.1			<p>Reklamiranje</p>
			73.11	<p>Djelatnost reklamnih agencija</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje cijelog spektra reklamnih usluga (npr. sopstvenim kapacitetima ili na osnovu podugovaranja), uključujući davanje savjeta, kreativne usluge, produkciju reklamnog materijala i prodaju; - planiranje i organizovanje reklamnih kampanja i marketinških kampanja; - postavljanje oglasa u medijima; - idejni rad na reklamnim porukama; - upravljanje tokom reklamnih kampanja; - kreiranje i realizacija reklamnih kampanja: <ul style="list-style-type: none"> * kreiranje i objavljivanje reklama u novinama, časopisima, na radiju, na televiziji, na internetu i drugim medijima, * kreiranje i postavljanje reklama na otvorenom prostoru, npr. na reklamnim tablama, panelima, biltenima, u izlozima, dizajn izložbenog prostora, oslikavanje automobila i autobusa itd. * reklamiranje iz vazduha , * distribuiranje ili isporučivanje propagandnog materijala ili uzoraka, * uređivanje štandova i ostalih objekata i prostora, - upravljanje marketinškom kampanjom i drugim uslugama: <ul style="list-style-type: none"> * promovisanje proizvoda, * merčedajzing, * marketinške aktivnosti na mjestu prodaje, * neposredno reklamiranje putem pošte, * marketinško savjetovanje, * influencer marketing. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proizvodnju reklamnog materijala, vidjeti sector C u zavisnosti od vrste materijala;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- izradu štandova za sajmove i izložbe i izlaganja proizvoda, vidjeti sektor C u zavisnosti od vrste materijala;
- postavljanje štandova za sajmove i izložbe vidjeti grupu 43.32;
- izdavanje reklamnog materijala, vidjeti grupu 58.19;
- produkciju komercijalnih poruka za televiziju i film, vidjeti grupu 59.11;
- aktivnosti proizvodnje video zapisa komercijalnih proizvoda (uključujući proizvodnju video zapisa za društvene mreže), vidjeti grupu 59.11.;
- objavljivanje sadržaja koji uključuju video, npr. od uticajnih, blogera i vlogera, vidjeti grupu 59.11;
- produkciju komercijalnih poruka za radio, vidjeti grupu 59.20;
- platforme za distribuciju (dijeljenje) sadržaja, uključujući blogove i wiki sajtove, sajtove društvenih mreža i nezavisne sajtove za igre na mreži/video igre, pogledati 60.39
- istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja vidjeti grupu 73.20
- reklamne fotografije, vidjeti grupu 74.20
- poštansko adresiranje, vidjeti grupu 82.10
- organizovanje kongresa i trgovinskih izložbi, vidjeti grupu 82.30
- usluge oglašavanja koje se koriste za finansiranje pretežne djelatnosti poslovanja koje se mogu pružati besplatno, pogledajte pretežnu djelatnost

73.12 Medijsko predstavljanje

Obuhvata:

- medijsko predstavljanje, npr. prodaju i preprodaju prostora i vremena za medijske kampanje usmjerene na traženje kupca.

Takođe obuhvata:

- prodaja reklamnog prostora od strane posrednika.

Ne obuhvata:

- aktivnosti za odnose sa javnošću i komunikacije, vidjeti grupu 73.30;
- prodaju medijskog vremena ili prostora za reklamiranje direktno od vlasnika medijskog vremena i prostora (izdavača, itd.), vidjeti odgovarajuću djelatnost.

73.2 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja

73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja

Obuhvata:

- sprovođenje studija istraživanja tržišta o svijesti, procijeni i upotrebi roba i usluga, o razvoju proizvoda i cijenama, o upotrebi medija i o opozivu i uticaju reklama;
- sprovođenje studija istraživanja javnog mnjenja o kvalitetu života i stilovima života, o društvenom i političkom učešću, o partijskim preferencijama i biračkom ponašanju.

Takođe obuhvata:

Naučno sprovođenje istraživanja tržišta i mišljenja:

- kvalitativna i kvantitativna metodološka usmjerenost;
- reaktivne i nereaktivne procedure snimanja;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje istraživačkih podataka ispitivanjem, posmatranjem, mjerenjem i brojanjem; - lični, poštanski, telefonski i onlajn intervjui za prikupljanje istraživačkih podataka. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamiranje, vidjeti granu 73.1; - aktivnosti za odnose sa javnošću i komunikacije, vidjeti grupu 73.30; - obavljanje telefonskih intervjua za istraživanje tržišta i istraživanja javnog mnjenja na osnovu ugovora ili naknade, vidjeti grupu 82.20.
		73.3		Odnosi s javnošću i komunikacije
			73.30	Odnosi s javnošću i komunikacije
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje savjeta, smjernica i operativne pomoći, uključujući aktivnosti lobiranja, preduzećima i drugim organizacijama o odnosima s javnošću i komunikaciji. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti zastupnika prodaje, u svrhu promocije <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamne agencije i usluge medijskog zastupanja, vidjeti granu 73.1; - istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja, vidjeti grupu 73.20; - dizajn i konsalting u vezi sa vizuelnom komunikacijom, vidjeti grupu 74.12.
		74		Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručne, naučne i tehničke usluge (osim: pravnih i računovodstvenih aktivnosti; arhitektonskih i inženjerskih aktivnosti; inženjerskog istraživanja i analiziranja; upravljanja i upravljačko konsultantskih aktivnosti; istraživanja i razvoja i aktivnosti reklamiranja).
		74.1		Specijalizovane dizajnerske djelatnosti
			74.11	Djelatnosti industrijskog i modnog dizajna
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modno dizajniranje tkanina, odjeće, obuće, nakita, namještaja i ostalu unutrašnju dekoraciju i ostalih modnih proizvoda za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu; - industrijski dizajn, koji se sprovodi preko specijalizovanog softvera tj. kreiranje i razvoj dizajna i kriterijuma koji poboljšavaju upotrebnu vrijednost, pakovanje i izgled proizvoda, uključujući određivanje vrste materijala, konstrukcije, mehanizma, oblika, boje i načina površinske obrade proizvoda, uzimajući u obzir osobine i potrebe ljudi, bezbjednost, zahtjeve tržišta i efikasnosti u proizvodnji, dostavljanju, korišćenju i održavanju.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inženjerski dizajn, tj. primjenu fizičkih zakona i tehničkih principa u dizajniranju mašina, materijala, instrumenata, sastava, procesa i sistema, vidjeti grupu 71.12 - dizajn računarskih planova za 3D štampanje, vidjeti grupu 71.12.
			74.12	Djelatnosti grafičkog dizajna i vizualnih komunikacija
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti grafičkih dizajnera; - grafički dizajn veb stranica; - aktivnosti dizajnera komunikacija; - djelatnosti specijalizovane za dizajn poruka i informacija, uzimajući u obzir karakteristike i potrebe ljudi, korporativne ciljeve, tržišnu atraktivnost i medije za širenje; - dizajn i konsalting u vezi sa sadržajem i spoljašnjim izgledom kampanja i komunikacionih sadržaja, koncepcijom i dizajnom vizuelnih slika (korporativni dizajn) i medija korporativne komunikacije, brend dizajnom i ažuriranjem brenda, određivanjem vizuelnog jezika, forme, boje, tipografije publikacija, didaktička ilustracija složenih i apstraktnih konteksta. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dizajn računarski proizvedene grafike za animacije, vidjeti granu 59.1; - projektovanje strukture web stranica primjenom principa softverskog inženjeringa, vidjeti grupu 62.10; - web dizajn u kombinaciji sa programiranjem web stranica, vidjeti grupu 62.10.
			74.13	Djelatnosti uređivanja interijera
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnost dekoratera enterijera; - usluge dizajna enterijera, npr. planiranje i projektovanje unutrašnjih prostora kako bi se zadovoljile estetske i funkcionalne potrebe ljudi fokusirajući se uglavnom na završnu obradu, namještaj i paletu boja; - izrada nacрта za unutrašnju dekoraciju. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti arhitektonskog projektovanja, vidjeti grupu 71.11
			74.14	Ostale specijalizovane dizajnerske djelatnosti
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dizajn računarski proizvedene grafike za animacije, vidjeti granu 59.1.
		74.2		Fotografske djelatnosti
			74.20	Fotografske djelatnosti
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izradu fotografija u komercijalne svrhe i za potrošače: <ul style="list-style-type: none"> * za dokumente, škole, vjenčanja itd.,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * fotografije za potrebe reklamiranja, za izdavačku djelatnost, modnu djelatnost, djelatnosti u vezi sa nekretninama i za potrebe turističke djelatnosti, * fotografisanje iz vazduha i pod vodom, * video-snimanje događaja: vjenčanja, sastanaka i dr.; - obradu filmova: <ul style="list-style-type: none"> * razvijanje, štampanje i uvećavanje sa negativa ili filmova preuzetih od klijenata, * laboratorije za razvijanje filmova i izradu fotografija, * fotografske radnje za brzu izradu fotografija (bez prodaje fotoaparata), * izradu slajdova, * kopiranje, restauraciju ili retuširanje fotografija; - djelatnost fotoreportera; - djelatnost umjetničke fotografije. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mikrofilmovanje dokumenata; - digitalizacija fotografija, pretvaranje video zapisa u cloud-u; - skeniranje objekata u 3D. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti štampanja fotografija (sa mobilnih telefona, memorijskih kartica, USB i drugih elektronskih nosača), vidjeti grupu 18.12; - obradu filmova povezanu s filmskom i televizijskom djelatnošću, vidjeti grupu 59.12; - pružanje kartografskih i prostornih informacija, vidjeti grupu 71.12; - fotogrametrijsko premeravanje, vidjeti grupu 71.12; - rad automata za fotografisanje, vidjeti grupu 96.99.
			74.3	Djelatnosti pismenog i usmenog prevođenja
			74.30	Djelatnosti pismenog i usmenog prevođenja
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevođenje i tumačenje svih jezika, uključujući znakovni jezik, bilo govorno ili pismeno. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdavanje softvera za prevođenje, vidjeti grupu 58.29; - razvoj alata za prevođenje i obuku mašina za prevođenje, vidjeti grupu 62.10; - aktivnosti nastave jezika, vidjeti grupu 85.59
			74.9	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute
			74.91	Djelatnosti posredovanja i promocije u vezi sa patentima
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brokerske i marketinške aktivnosti na patentima.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge upravljanja autorskim pravima i njihovim prihodima; - usluge upravljanja pravima na industrijsku svojinu (patenti, licence, žigovi, franšize itd.); - aktivnosti organizacija za kolektivno upravljanje pravima; - upravljanje pravima u intelektualnoj svojini, npr. autorskih prava i njihovih prihoda; - prodaja patenata i sličnih aktivnosti intelektualne svojine za sopstveni račun. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - davanje u zakup intelektualne svojine i sličnih proizvoda, vidjeti grupu 77.40.
			74.99	<p>Sve ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute</p> <p>Obuhvata veliki broj usluga koje se pružaju klijentima na komercijalnoj osnovi. Uključene su aktivnosti za koje je potreban viši stepen stručnosti i naučnih i tehničkih znanja, ali se ne obuhvataju tekući, rutinski poslovi koji obično kratko traju.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posredovanje pri kupovini i prodaji privrednih subjekata, npr. organizovanje kupovine i prodaje malih i srednjih preduzeća, uključujući stručnu praksu, ali ne i posredovanje prilikom prodaje nekretnina; - procjenjivanje vrijednosti, osim vrijednosti nekretnina i vrijednosti predmeta u svrhe osiguranja (antikviteta, dragocjenosti i dr.); - računovodstvenu reviziju i informacije o tarifama prevoza robe; - aktivnosti prognoze vremena; - davanje savjeta u vezi sa bezbjednošću; - davanje agronomskih savjeta; - davanje ekoloških savjeta; - davanje savjeta o uštedi energije; - davanje ostalih savjeta; - aktivnosti kvantitativnih procjenitelja. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti koje obavljaju agenti i agencije u interesu pojedinaca, i to u vezi sa dobijanjem angažmana na snimanju filmova, pozorišnih predstava ili u okviru drugih zabavnih i sportskih priredbi, plasiranja knjiga, dramskih predstava, umjetničkih djela, fotografija i sl., sa izdavačima, producentima; - ekonomske usluge za građevinske projekte, npr. od strane građevinskih ekonomista; - aktivnosti nadzornog odbora; - poslove planiranja i izrade projekata u oblasti lovstva; - aktivnosti procjene broja divljači. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti aukcijskih kuća (na veliko) i aukcijske aktivnosti na internet mreži (trgovina na veliko), vidjeti granu 46.1; - aktivnosti aukcijskih kuća (maloprodaja) i aukcijske aktivnosti na internet mreži (trgovina na malo), vidjeti granu 47.9;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- aktivnosti agenata za nekretnine, vidjeti grupu 68.31;
- knjigovodstvene aktivnosti, vidjeti grupu 69.20;
- davanje savjeta u vezi sa upravljanjem, vidjeti grupu 70.20;
- arhitektonske i inženjerske konsultacije, vidjeti granu 71.1;
- aktivnosti inženjeringa zaštite životne sredine, vidjeti grupu 71.12;
- geodetske djelatnosti, vidjeti grupu 71.12;
- industrijski i mašinski dizajn, vidjeti grupu 71.12 i 74.11;
- veterinarsko ispitivanje i kontrolu u vezi sa proizvodnjom hrane, vidjeti grupu 71.20;
- izlaganje reklama i drugog reklamnog dizajna, vidjeti grupu 73.11;
- uslužne aktivnosti unapređenja prodaje, vidjeti grupu 73.11;
- aktivnosti posredovanja u patentima, vidjeti grupu 74.91;
- upravljanje pravima industrijske svojine, npr. patenti, licence, žigovi, franšize, vidjeti grupu 74.91;
- konsultantske aktivnosti za bezbjednost, vidjeti grupu 80.09;
- organizovanje izložbi i skupova, vidjeti grupu 82.30;
- izradu programa za zadržavanje lojalnosti kupaca, vidjeti grupu 82.99;
- konsultacije sa ljekarima, vidjeti granu 86.2;
- davanje savjeta u vezi sa potrošačkim kreditima i dugovanjima, vidjeti grupu 88.99.

75

Veterinarska djelatnost

Obuhvata:

- brigu o zdravlju životinja na farmama i brigu o zdravlju kućnih ljubimaca. Ove aktivnosti obavljaju kvalifikovani veterinari u veterinarskim stanicama, kao i na samim farmama, u štenarama ili štalama, u privatnim veterinarskim ordinacijama i hirurškim ordinacijama ili na drugim mjestima.

Takođe obuhvata:

- aktivnost prevoza oboljelih životinja.

75.0

Veterinarska djelatnost

75.00

Veterinarska djelatnost

Obuhvata:

- brigu o zdravlju životinja na farmama;
- brigu o zdravlju kućnih ljubimaca.

Ove aktivnosti se obavljaju u veterinarskim stanicama, kao i na samim farmama, u štenarama ili štalama, u privatnim veterinarskim ordinacijama i hirurškim ordinacijama ili na drugim mjestima.

Takođe obuhvata:

- djelatnost veterinarskih asistenata i drugog pomoćnog veterinarskog osoblja;
- kliničko-patološke i druge dijagnostičke aktivnosti koje se odnose na životinje;
- prevoz oboljelih životinja;
- aktivnosti kiropraktičara životinja;
- aktivnosti dijetetičara za životinje.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- smještaj domaćih životinja bez zdravstvene njege, vidjeti grupu 01.62;
- šišanje ovaca, vidjeti grupu 01.62;
- ispitivanje stada, usluge vožnje i uzgoja, kopuniranje živine, vidjeti grupu 01.62;
- aktivnosti u vezi sa vještačkom oplodnjom, vidjeti grupu 01.62;
- ispitivanje i kontrola životinja pre klanja u vezi sa proizvodnjom hrane, vidjeti grupu 71.20;
- naučna istraživanja o životinjskoj genetici, vidjeti grupu 72.10;
- smještaj kućnih ljubimaca bez zdravstvene njege, vidjeti grupu 96.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

O

ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI

Obuhvata: Ovaj sektor obuhvata raznovrsne djelatnosti kojima se podržava poslovanje privrednih subjekata. Od djelatnosti u sektoru N razlikuju se po tome što njihova glavna svrha nije prenošenje specijalizovanih znanja.

77

Iznajmljivanje i lizing

Obuhvata: Ova oblast obuhvata iznajmljivanje i lizing materijalne i nefinansijske nematerijalne imovine i posredničke uslužne djelatnosti za njihovo davanje u zakup i lizing. Za aktivnosti lizinga, u ovu oblast je uključeno samo pružanje operativnog lizinga. Zakupac ili davalac lizinga ima ekonomski rizik za obezbjeđena materijalna dobra i nefinansijsku nematerijalnu imovinu, dok posrednik nema ekonomski rizik za materijalna dobra i nefinansijsku nematerijalnu imovinu koja se posreduje. U oblasti se radi o širokom spektru materijalnih dobra kao što su automobili, računari, roba široke potrošnje, industrijske mašine i oprema, za kupce u zamjenu za periodično plaćanje najma ili lizinga.

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje opreme sa rukovaocem, pogledajte odgovarajuće klase prema aktivnostima koje se obavljaju sa ovom opremom, npr. građevinarstvo (sektor F), transport (sektor H);
- striming sadržaja, npr. softvera, knjiga, od strane izdavača sadržaja, vidjeti oblast 58;
- aktivnosti striminga audio knjiga koje nisu povezane sa njenim objavljivanjem, vidjeti grupu 60.10;
- finansijski lizing, vidjeti grupu 64.91;
- iznajmljivanje nekretnina, vidjeti sektor M.

77.1

Iznajmljivanje i lizing motornih vozila

77.11 Iznajmljivanje i lizing automobila i lakih motornih vozila

Obuhvata:

- iznajmljivanje i operativni lizing motornih vozila (najveće dozvoljene mase do 3,5 tona) bez vozača, bez obzira na dužinu zakupa ili način plaćanja, npr. pretplata:
  - * putničkih vozila, kampera, drugih lakih motornih vozila bez vozača
- iznajmljivanje zajedničkih automobila.

Takođe obuhvata:

- iznajmljivanje i operativni lizing sopstvenog automobila bez vozača;
- iznajmljivanje i lizing motocikala.

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje ili lizing putničkih ili lakih motornih vozila sa vozačem, vidjeti grupu 49.33
- posredničke uslužne djelatnosti za iznajmljivanje i lizing automobila i lakih motornih vozila, vidjeti grupu 77.51.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			77.12	<p>Iznajmljivanje i lizing kamiona</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje i operativni lizing sljedećih vrsta vozila: <ul style="list-style-type: none"> * kamiona, kampera, pomoćnih prikolica i teških motornih vozila (nosivosti preko 3, 5 tona). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje ili lizing teških teretnih vozila ili kamiona sa vozačem, vidjeti grupu 49.41, 49.42 - iznajmljivanje ili lizing opreme za kopneni transport (osim motornih vozila) bez vozača, npr. kamp prikolica, vidjeti grupu 77.39
			77.2	<p>Iznajmljivanje i lizing predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu</p> <p>Obuhvata: iznajmljivanje ličnih i kućnih predmeta kao i iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport i video diskova. Ovi predmeti se uglavnom iznajmljuju na kraće vrijeme, mada u nekim slučajevima mogu biti iznajmljeni i na duže vrijeme.</p>
			77.21	<p>Iznajmljivanje i lizing opreme za rekreaciju i sport</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova grupa obuhvata iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brodova, čamaca, jedrilica i jahti bez rukovaoca; - bicikala, uključujući električna bicikla; - ležaljki i suncobrana za plažu; - skija. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje brodova i jedrilica sa posadom, vidjeti 50.10, 50.30 - iznajmljivanje video- kasete, CD-ova i DVD-ova, vidjeti grupu 77.22; - iznajmljivanje ostalih predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu, vidjeti grupu 77.22; - iznajmljivanje i lizing opreme za vodeni transport za putnike ili teret, npr. čamaca, brodova, letjelica na vazdušnom jastuku, bez rukovaoca, vidjeti grupu 77.34; - iznajmljivanje opreme za odmor i razonodu koja je sastavni dio objekata za rekreaciju, vidjeti grupu 93.29.
			77.22	<p>Iznajmljivanje i lizing ostalih predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje svih vrsta predmeta za ličnu upotrebu, upotrebu u domaćinstvu ili privrednim subjektima (izuzev opreme za rekreaciju i sport): <ul style="list-style-type: none"> * tekstila, odjevnih predmeta i obuće npr. zavjesa, kostima, haljina za vjenčanje i cipela, * namještaja, grnčarije i staklarije, kuhinjskog pribora i pribora za ručavanje, električnih aparata i kućnog posuđa,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * nakita, muzičkih instrumenta, dekoracija i kostima, * knjiga, novina i časopisa, * mašina i opreme koju koriste amateri, npr. alat za popravke u domaćinstvu, * cvijeća i biljaka, * elektronske opreme u domaćinstvu <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje video igara, video diskova, ploča itd. - izdavanje parkovskih vrtnih objekata u vidu paviljona i nadstrešnica i čvrstih metalnih konstrukcija bez dodatnih usluga. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružanje usluga smještaja u šatorima, vidjeti sektor I; - pružanje onlajn igara od strane izdavača (ne samo jednokratne kupovine, već i pretplate kao i kupovine u igri i kupovine u aplikaciji), vidjeti grupu 58.21; - nezavisne sajtove za onlajn igre/ video igre, vidjeti grupu 60.39; - iznajmljivanje automobila, motocikala, kamiona, pomoćnih prikolica i vozila za rekreaciju bez vozača, vidjeti grupu 77.1; - iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport, vidjeti grupu 77.21; - Iznajmljivanje kancelarijskog namještaja, vidjeti grupu 77.33; - iznajmljivanje kamp prikolica, vidjeti grupu 77.39; - iznajmljivanje šatora za događaje, vidjeti grupu 77.39.
			77.3	Iznajmljivanje i lizing ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara
			77.31	Iznajmljivanje i lizing poljoprivrednih mašina i opreme
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje i operativni lizing mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo bez rukovaoca: <ul style="list-style-type: none"> * iznajmljivanje proizvoda proizvedenih u grupi 28.30, kao što su poljoprivredni traktori. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo sa rukovaocem, vidjeti grupu 01.61, 02.40.
			77.32	Iznajmljivanje i lizing mašina i opreme za građevinarstvo
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje i operativni lizing mašina i opreme za građevinarstvo bez rukovaoca i to: <ul style="list-style-type: none"> * kranova * skela i radnih platformi, ne uključujući montažu i demontažu. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje mašina ili opreme za građevinarstvo sa rukovaocem, vidjeti oblast 43; - iznajmljivanje ili operativni lizing skela i radnih platformi, uključujući montažu i demontažu, vidjeti grupu 43.99; - iznajmljivanje ili operativni lizing rudarskih mašina i opreme, vidjeti grupu 77.39

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			77.33	Iznajmljivanje i lizing kancelarijskih mašina, opreme i računara
				Obuhvata:
				- iznajmljivanje i operativni lizing kancelarijskih mašina i opreme bez rukovaoca:
				* računara i računarske opreme
				* mašina za umnožavanje, pisaćih mašina i mašina za obradu teksta
				* računovodstvenih mašina i opreme: registar kasa, elektronskih kalkulatora itd.
				* kancelarijskog namještaja.
			77.34	Iznajmljivanje i lizing opreme za vodeni transport
				Obuhvata:
				- iznajmljivanje i operativni lizing opreme za vodeni transport bez rukovaoca:
				* iznajmljivanje komercijalnih čamaca, brodova i letjelica na vazdušnom jastuku.
				Ne obuhvata:
				- iznajmljivanje plovila za vodeni transport sa rukovaocem, vidjeti oblast 50;
				- iznajmljivanje brodova, jedrilica i sportskih čamaca bez rukovaoca, vidjeti grupu 77.21.
			77.35	Iznajmljivanje i lizing opreme za vazdušni transport
				Obuhvata:
				- iznajmljivanje i operativni lizing vazdušnih saobraćajnih sredstava bez posade i to:
				* aviona
				* balona sa pogonom na topli vazduh
				* helikoptera
				Ne obuhvata:
				- iznajmljivanje vazdušne saobraćajne opreme sa posadom, vidjeti oblast 51.
			77.39	Iznajmljivanje i lizing ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, na drugom mjestu nepomenutih
				Obuhvata:
				- iznajmljivanje i operativni lizing ostalih mašina i opreme bez rukovaoca, koje se obično koriste kao kapitalna dobra od strane industrija:
				* motora i turbina,
				* alatnih mašina,
				* opreme za rudarstvo i naftna polja,
				* profesionalne radijske, televizijske i komunikacione opreme,
				* opreme za filmsku produkciju,
				* mjerne i kontrolne opreme,
				* ostalih naučnih, komercijalnih i industrijskih mašina,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje i operativni lizing opreme za kopneni transport (osim motornih vozila) bez vozača: <ul style="list-style-type: none"> * kamp prikolica * željezničkih vozila - lizing guma; - iznajmljivanje opreme za događaje, sajmove i izložbe, kao što su oprema za montiranje, svjetlo, zvuk i scenska oprema; - iznajmljivanje namještaja za događaje, sajmove i izložbe; - iznajmljivanje medicinske/ bolničke opreme; - iznajmljivanje i lizing automata za kockanje. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje stambenih i kancelarijskih kontejnera; - iznajmljivanje životinja (npr. stada, trkačkih konja); - iznajmljivanje ostalih kontejnera; - iznajmljivanje paleta. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje motocikala, vidjeti grupu 77.11; - iznajmljivanje bicikala, vidjeti grupu 77.21; - iznajmljivanje mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo, vidjeti grupu 77.31; - iznajmljivanje mašina i opreme za građevinarstvo, vidjeti grupu 77.32; - iznajmljivanje kancelarijskih mašina i opreme, uključujući računare, vidjeti grupu 77.33.
			77.4	Lizing intelektualne svojine i sličnih proizvoda, izuzev autorskih prava
			77.40	Lizing intelektualne svojine i sličnih proizvoda, izuzev autorskih prava
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odobravanje korišćenja proizvoda intelektualne svojine i sličnih proizvoda za koje se vlasniku proizvoda daje naknada ili licencna isplata za korišćenje (npr. nosilac imovine). Lizing ovih proizvoda može imati različite oblike, kao što su korišćenje u drugim procesima ili u proizvodnji drugih proizvoda, vođenje poslova u okviru franšize i sl. Postojeći vlasnici mogu biti stvaraoci tih proizvoda. <p>Ova grupa obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lizing proizvoda intelektualne svojine (izuzev autorskih djela kao što su knjige, softveri); - Primanje naknade ili licencne isplate za korišćenje: <ul style="list-style-type: none"> * patenata, * trgovačkih oznaka (marki), * imena marki (brendova), * prava za eksploataciju i istraživanje rudnih nalazišta, * franšiznih ugovora. - internet domena; - prava na dizajnirane ili razvijene društvene igre. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primanje autorskih naknada ili naknada za licenciranje za rezultate naučno-istraživačkog rada.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preuzimanje prava i izadavaštva, vidjeti oblasti 58, 59; - proizvodnju, reprodukciju i distribuciju djela zaštićenih autorskim pravima (knjige, softver, film), vidjeti oblasti 58, 59; - striming sadržaja, npr. softvera, knjiga, od strane izdavača sadržaja, vidjeti oblast 58; - aktivnosti striminga audio knjiga koje nisu povezane sa njenim objavljivanjem, vidjeti grupu 60.10; - zakup nekretnina, vidjeti grupu 68.20; - zakup materijalnih dobara, vidjeti grane 77.1, 77.2, 77.3.
			77.5	Djelatnosti posredovanja u iznajmljivanju i lizingu materijalnih dobara i nefinansijske nematerijalne imovine
			77.51	Djelatnosti posredovanja u iznajmljivanju i lizingu automobila, kampera i prikolica
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posredovanje u iznajmljivanju i lizingu automobila, kampera i kamp prikolica, okupljanjem klijenata i pružalaca usluga uz naknadu ili proviziju, bez posrednika koji pruža usluge izdavanja i lizing servisa koji je posrednički. Ove posredničke aktivnosti mogu se sprovesti na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefonom, email-om, itd.). Naknadu ili proviziju može primiti ili klijent ili pružalac usluge zakupa i lizinga. Prihodi od posredničke aktivnost mogu uključivati i druge izvore prihoda, kao što su prihodi od prodaje oglasnog prostora. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge rezervacije za iznajmljivanje automobila <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje lakih motornih vozila, vidjeti grupu 77.11; - iznajmljivanje teških motornih vozila, npr. kampera, vidjeti grupu 77.12; - iznajmljivanje kamp prikolica, vidjeti grupu 77.39.
			77.52	Djelatnosti posredovanja u iznajmljivanju i lizingu ostalih materijalnih dobara i nefinansijske nematerijalne imovine
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posredovanje u iznajmljivanju i lizingu drugih materijalnih dobara i nefinansijske nematerijalne imovine, okupljanjem klijenata i pružalaca usluga uz naknadu ili proviziju, a da posrednik ne pruža usluge iznajmljivanja i lizinga koje su posredničke. Ove posredničke aktivnosti mogu se sprovesti na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefon, mejl itd.). Naknadu ili proviziju može primiti klijent ili pružalac usluge iznajmljivanja i lizing servisa. Prihodi od posredničkih aktivnosti mogu uključivati ostale izvore prihoda kao što su prihodi od prodaje oglasnog prostora. <p>Ova grupa obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obezbjeđivanje posredovanja između domaćinstava koja nude svoju robu za iznajmljivanje i domaćinstva koja iznajmljuju robu, kao što su kosilice, merdevine, bicikla.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu, vidjeti granu 77.2;
- jedinice koje imaju vlasništvo nad drugim mašinama, opremom i materijalnim dobrima i/ili nefinansijskom nematerijalnom imovinom datom u zakup i lizing, vidjeti grane 77.3 i 77.4.

78

Djelatnosti zapošljavanja

Obuhvata:

- sastavljanje ponuda slobodnih radnih mjesta i usmjeravanje, odnosno zapošljavanje kandidata koji su se prijavili za zapošljavanje. Ovdje spada i obezbjeđivanje ponude odgovarajućih radnika poslovnim klijentima za određeni period u cilju privremene zamjene radne snage klijenata.
- aktivnosti traženja i zapošljavanja kadrova;
- aktivnosti agencija za audicije;
- aktivnosti agencija za zapošljavanje;
- aktivnosti pronalaženja radne snage.

Ne obuhvata:

- aktivnosti agencija ili posrednika za samostalne umjetnike, vidjeti grupu 74.99

78.1

Djelatnost agencija za zapošljavanje

78.10

Djelatnost agencija za zapošljavanje

Obuhvata:

- sastavljanje ponuda slobodnih radnih mjesta i usmjeravanje (upućivanje) i zapošljavanje kandidata.
- pronalaženje radnika, aktivnosti u vezi sa izborom kandidata za upućivanje poslodavcu i zapošljavanje, uključujući pronalaženje i zapošljavanje izvršnih rukovodioca
- agencije i biroe za audiciju
- djelatnost agencija za zapošljavanje preko interneta

Takođe obuhvata:

- aktivnosti izviđača talenata

Ne obuhvata:

- aktivnosti usluga fakturisanja, vidjeti grupu 69.20;
- aktivnosti agencija za posredovanje u angažovanju samostalnih pozorišnih, filmskih i drugih umjetnika, vidjeti grupu 74.99;
- aktivnosti agencija koje obezbjeđuju bebisiterke i osobe koje pružaju pomoć porodicama u kojima borave obezbjeđujući brigu o djeci i određenim kućnim poslovima, a učesnici su programa međunarodne kulturne razmjene mladih, za domaćinstva, vidjeti grupu 78.20.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		78.2		Djelatnost agencija za privremeno zapošljavanje i ostalo ustupanje ljudskih resursa
			78.20	Djelatnost agencija za privremeno zapošljavanje i ostalo ustupanje ljudskih resursa
				Obuhvata:
				- obezbjeđivanje radnika klijentima za određeni period, kao dopunu ili privremenu zamjenu radne snage klijenta. U tom poslovnom aranžmanu, agencija za privremeno zapošljavanje ili ustupanje ljudskih resursa su poslodavci pojedinačnih radnika. Klijenti su odgovorni za nadzor privremeno zaposlenog. Obuhvata obezbjeđivanje ljudskih resursa za potrebe klijenata. Jedinice koje se svrstavaju u ovu grupu predstavljaju poslodavce zaposlenih i u vezi su sa isplatom zarada, oporezovanjem, ostalim fiskalnim pitanjima i pitanjima u vezi sa ljudskim resursima, ali nijesu odgovorne za upravljanje i nadzor nad zaposlenima. Ovdje svrstane jedinice obavljaju veliki broj zadataka koji se odnose na upravljanje ljudskim resursima.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti usluge fakturisanja, vidjeti grupu 69.20.
79				Djelatnost putničkih agencija, tur-operatora i ostale usluge rezervacije te djelatnosti povezane s njima
				Obuhvata:
				- aktivnosti agencija koje se prvenstveno bave prodajom i izvođenjem unaprijed dogovorenih ili prilagođenih turističkih aranžmana koji uključuju prevoz, smještaj, usluge zabavnog karaktera, turističkog vodiča i druge usluge za širu masu i komercijalne klijente kao i aktivnosti organizovanja i kreiranja aranžmana koji se prodaju preko agencija ili direktno preko agenata kao što su tur- operatori; i druge usluge povezane sa putovanjem, uključujući usluge rezervacije.
				Takođe obuhvata:
				- aktivnosti turističkih vodiča i aktivnosti promocije turizma;
				- posredničke usluge za putovanja.
				Ne obuhvata:
				- posredničke uslužne djelatnosti samo za prevoz putnika, vidjeti grupu 52.32;
				- posredničke uslužne djelatnosti samo za smještaj, vidjeti grupu 55.40;
				- posredničke uslužne djelatnosti za usluge hrane i pića, vidjeti grupu 56.40;
				- posredničke uslužne djelatnosti za iznajmljivanje automobila, kampera i prikolica, vidjeti grupu 77.51;
				- posredničke uslužne djelatnosti za zabavu, sport i ulaznice za pozorište, vidjeti grupu 82.40.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

79.1 Djelatnost putničkih agencija i tur-operatora

Obuhvata:

- Obuhvata aktivnosti agencija primarno angažovanih na prodaji unaprijed dogovorenih ili prilagođenih turističkih aranžmana koji uključuju prevoz, smještaj, turističkog vodiča i druge usluge za širu javnost i komercijalne klijente i aktivnost organizovanja i sklapanja tura koje se prodaju preko turističkih agencija ili direktno preko agenata, kao što su tur- operatori. U ovu grupu takođe spadaju i djelatnosti tur- operatora.

79.11 Djelatnost putničkih agencija

Obuhvata:

- djelatnost agencija, primarno angažovanih u prodaji paket aranžmana i krstarenja široj javnosti ili komercijalnim klijentima, uz dodatne savjete ili stručnost:
  - * usluge rezervacije uz unaprijed dogovorene aranžmane, domaće i međunarodne,
  - * usluge rezervisanja za prilagođene aranžmane za grupe, domaće ili međunarodne,
- poslovi posredovanja u zaključivanju ugovora o pružanju turističkih usluga od tur- operatora.

Takođe obuhvata:

- posredovanje u pružanju usluga turističkih aranžmana.

Ne obuhvata:

- posredničke uslužne djelatnosti samo za transport putnika, vidjeti grupu 52.32;
- posredničke uslužne aktivnosti samo za smještaj, vidjeti grupu 55.40;
- aktivnosti faktičkih i pravnih radnji u vezi sa zaključivanjem ugovora o pružanju turističkih usluga, na zahtjev naručioca, vidjeti oblast 69;
- prodaja putničkih aranžmana(paketa): oblik distribucije usluga vezane za putovanje, ali odložene usluge, koje mogu biti bilo koje prirode: hoteli, restorani, njege, slobodne aktivnosti, itd.), vidjeti grupu 82.99.

79.12 Djelatnost tur-operatora

Obuhvata:

- organizovanje, spajanje i marketing paket aranžmana:
  - * unaprijed dogovorene aranžmane, domaće i međunarodne;
  - * prilagođene aranžmane za grupe, domaće ili međunarodne.

Takav aranžman obično obuhvata transport putnika i prtljaga, smještaj, hranu i usluge razgledanja. Tur- operatori se bave funkcionisanjem paket aranžmana koje prodaju turističke agencije, uključujući organizovanje i spajanje različitih usluga u paket aranžmanu. Tur- operatori mogu biti zaposleni ili ugovoreni od strane turističke agencije, ili mogu raditi kao nezavisni tur- operatori.

Ne obuhvata:

- prodaju paket aranžmana, vidjeti grupu 79.11.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		79.9		Ostale usluge rezervacije i djelatnosti povezane s njima
			79.90	Ostale usluge rezervacije i djelatnosti povezane s njima
				Obuhvata:
				- pomoć turistima i posjetiocima:
				* obezbjeđivanje turističkih informacija,
				* djelatnost samostalnih turističkih vodiča.
				- promovisanje turističke ponude.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti rezervacije na bazi naknade za prevoz putnika, vidjeti grupu 52.32;
				- vremenski zakup smještaja, vidjeti grupu 55.40;
				- aktivnosti turističkih agencija, vidjeti grupu 79.11;
				- aktivnosti tur- operatora, vidjeti grupu 79.12;
				- organizovanje i vođenje izložbi, kongresa i konferencija, uključujući transport, smještaj, prodaju karata ako njime upravlja sam organizator, vidjeti grupu 82.30;
				- rezervisanje karata i prodajne aktivnosti za pozorišnu, sportsku i drugu zabavu, vidjeti grupu 82.40.
80				Istražne i zaštitne djelatnosti
				Obuhvata:
				- usluge povezane sa zaštitom kao što su:
				- istražne usluge u privatnom, privrednom, korporativnom, osiguranju i krivičnom pravu za ostvarivanje prava na sudu;
				- usluge obezbjeđenja i patroliranja;
				- prikupljanje i prenos novca, dokumenata, ili ostalih vrijednih stvari uz pomoć osoblja i opreme u cilju zaštite dragocjenosti tokom prenosa;
				- usluge sigurnosnog sistema i obezbjeđivanje funkcionisanja elektronskih alarmnih sistema kao što su protivprovalnički i protivpožarni alarmi, kao i usluge daljinskog nadzora i sistema video nadzora pri čemu se aktivnost fokusira na daljinsko praćenje ovih sistema, koje često uključuje njihovu prodaju, postavljanje i popravljanje.
				Takođe obuhvata:
				- usluge obezbjeđenja koje se odnose na prevenciju i bezbjednost ljudi na javnim manifestacijama i prostorijama otvorenim za javnost;
				- usluge obezbjeđenja koje pružaju usluge oklopnih vozila.
				Ne obuhvata:
				- djelatnost bezbjednosti informacionih tehnologija, vidjeti oblast 62.
		80.0		Istražne i zaštitne djelatnosti
				Obuhvata:
				Ova grana obuhvata aktivnosti obezbjeđenja koje inače obavljaju privatni operateri.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

80.01 Istražne djelatnosti i djelatnosti privatne zaštite

Obuhvata:

- istražne usluge u privatnoj, komercijalnoj, osiguravajućoj i pravnoj oblasti;
- stražarske, patrolne ili službe obezbeđenja;
- usluge podrške prikupljanju i depozitu gotovine;
- usluge bezbjednog uništavanja i uništavanja podataka;
- usluge oklopnih automobila.

Takođe obuhvata:

- delatnosti čuvara i službi obezbeđenja, npr. za prodavnice, traumatološke centre;
- pregled prtljaga i putnika na aerodromima, železničkim stanicama i drugim sličnim mestima;
- aktivnosti obezbeđenja za priredbe, koncerte, sajmove i izložbe.

Ne obuhvata:

- analiza rizika, bezbednosni savjeti i konsalting, vidjeti grupu 80.09;
- aktivnosti daljinskog nadzora, vidjeti grupu 80.09;
- usluge konsijerža, recepcije i portira, vidjeti grupu 81.10, 82.10;
- aktivnosti javnog reda i bezbednosti, vidjeti grupu 84.24;
- bezbednost, uključujući obuku o sajber bezbjednosti, vidjeti grupu 85.59.

80.09 Zaštitne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute

Obuhvata:

- pružanje jedne ili više od sledećih usluga: usluge sistema bezbjednosti kao dio centara usluga obezbeđenja ili centara za prijem alarma (ARC); usluge daljinskog nadzora i sistema video-nadzora, i samo ako se obezbijede u vezi sa kasnijim uslugama nadgledanja i daljinskog nadzora, instalacija, popravki i održavanje elektronskih bezbjednosnih sistema.

Takođe obuhvata:

- konsultantske aktivnosti u oblasti bezbjednosti;
- aktivnosti u centru za hitne pozive i usluge ili centru za prijem alarma (ARC);
- praćenje i daljinsko praćenje elektronskih bezbjednosnih sistema, npr. protivprovalni alarmi, sistemi video nadzora, protivpožarni alarmi;
- praćenje i daljinsko praćenje mehaničkih ili elektronskih uređaja za zaključavanje, sefova i trezora;
- ugradnja i održavanje elektronskih sigurnosnih sistema, npr. alarmi protiv provale ili krađe, sistemi video nadzora, požarni alarmi, ako su obezbeđeni u vezi sa kasnijim uslugama praćenja i daljinskog nadzora;
- ugradnju, popravku, modifikaciju i adaptaciju mehaničkih ili elektronskih uređaja za zaključavanje, elektronskih sigurnosnih sistema, sefova i trezora, ako su obezbijedjeni u vezi sa kasnijim uslugama praćenja i daljinskog nadzora.

Ne obuhvata:

- ugradnja sigurnosnih sistema, npr. provalnici, sistemi za nadzor, požarni alarmi, bez naknadnog praćenja i usluga daljinskog nadzora, vidjeti grupu 43.21;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- maloprodaja električnih sigurnosnih alarmnih sistema, mehaničkih ili elektronskih uređaja za zaključavanje, sefova i sigurnosnih trezora, bez naknadnih usluga nadzora, ugradnje ili održavanja, vidjeti grupu 47.54;
- konsultantske aktivnosti u oblasti sajber bezbjednosti, vidjeti grupu 62.20
- aktivnosti javnog reda i bezbjednosti, npr. policija, vidjeti grupu 84.24;
- pružanje usluga umnožavanja ključnih riječi, vidjeti grupu 95.29.

81

Usluge u vezi sa upravljanjem i održavanjem zgrada i djelatnosti uređenja i održavanja okoline

Obuhvata pružanje niza opštih usluga podrške, npr.:

- pružanje kombinacije usluga podrške u objektima klijenata;
- unutrašnje i spoljašnje čišćenje objekata svih vrsta;
- čišćenje industrijskih mašina, čišćenje vozova, autobusa, aviona itd.;
- čišćenje unutrašnjosti drumskih i morskih tankera;
- aktivnosti dezinfekcije i uništavanja zgrada, brodova, vozova itd.;
- čišćenje boca;
- čišćenje ulica;
- uklanjanje snijega i leda;
- pružanje usluga njege i održavanja pejzaža i pružanje ovih usluga.

81.1

Kombinovane pomoćne djelatnosti za objekte

81.10

Kombinovane pomoćne djelatnosti za objekte

Obuhvata:

- pružanje kombinovanih usluga podrške unutar objekata klijenata. Ove usluge obuhvataju opšte čišćenje enterijera, održavanje, odlaganje smeća, usluge vratarata i nadzora, usmjeravanje pošte, prijem, pranje veša i srodne usluge za podršku operacijama unutar objekata. Ove aktivnosti podrške obavlja operativno osoblje, koje nije uključeno ili odgovorno za osnovnu delatnost ili aktivnosti klijenta.

Ne obuhvata:

- obezbeđivanje upravljanja na licu mjesta i rada klijentovih računarskih sistema i/ili objekata za obradu podataka, vidjeti grupu 62.20;
- upravljanje nekretninama, npr. upravljanje imovinom nekretnina ili stanova u zajedničkoj svojini (uglavnom na osnovu naknade ili ugovora), vidjeti grupu 68.32;
- djelatnosti čuvara i obezbjeđenja, vidjeti grupu 80.01;
- rad popravnih ustanova na osnovu ugovora ili naknade, vidjeti grupu 84.23
- pružanje samo jedne od usluga podrške (npr. opšte usluge čišćenja enterijera) ili rešavanje samo jedne funkcije (npr. grijanje), pogledajte odgovarajuću klasu u skladu sa pruženom uslugom;
- obezbeđivanje rukovodećeg i operativnog osoblja za kompletan rad objekta klijenta, npr. hotel, restoran.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

81.2 Djelatnosti čišćenja

Obuhvata:

- opšte, specijalizovane i druge djelatnosti čišćenja. Razlika između njih nije zasnovana na vrsti kupaca, već na vrsti čišćenja. U ovu grupu spadaju delatnosti generalnog unutrašnjeg čišćenja svih vrsta zgrada, spoljašnjeg čišćenja zgrada, specijalizovanih aktivnosti čišćenja zgrada ili drugih specijalizovanih aktivnosti čišćenja, čišćenja industrijskih mašina, čišćenja unutrašnjosti putnih i morskih tankera, dezinfekcije i istrebljenja. Za zgrade i industrijske mašine, čišćenje flaša, čišćenje ulica, uklanjanje snijega i leda.

Ne obuhvata:

- kontrola poljoprivrednih štetočina, vidjeti grupu 01.61
- pranje tepiha, čišćenje draperija i zavesa, vidjeti grupu 96.10.

81.21 Osnovno čišćenje zgrada

Obuhvata:

- generalno (nespecijalizovano) čišćenje svih vrsta objekata, npr.
  - * kancelarije,
  - * privatni stanovi, npr. kuće ili stanove,
  - * fabrike,
  - * prodavnice,
  - * institucije.
- generalno (nespecijalizovano) čišćenje ostalih poslovnih i profesionalnih prostorija i višestambenih zgrada

Ove opšte aktivnosti čišćenja su uglavnom unutrašnje čišćenje, mada mogu uključivati i čišćenje povezanih spoljašnjih površina, npr. prozori, prolazi.

Ne obuhvata:

- specijalizovane aktivnosti čišćenja, npr. čišćenje prozora, dimnjaka, kamina, bojlera, izduvnih jedinica, vidjeti grupu 81.22.

81.22 Ostale djelatnosti čišćenja zgrada i industrijskog čišćenja

Obuhvata:

- spoljašnje čišćenje objekata svih vrsta, npr. kancelarije, fabrike, prodavnice, škole i druge ustanove, druge poslovne i profesionalne prostorije i višestambene zgrade;
- specijalizovane aktivnosti čišćenja za preduzeća u prehrambenoj industriji, uključujući proizvodnju, maloprodaju, restorane itd.;
- specijalizovane aktivnosti čišćenja zgrada, npr. čišćenje fasada i prozora, čišćenje dimnjaka i čišćenje kamina, peći, spalionica, kotlova, ventilacionih kanala i izduvnih jedinica;
- specijalizovano industrijsko čišćenje, npr. čišćenje industrijskih mašina;
- čišćenje vodovodnih cevovoda;
- čišćenje vazdušnih kanala;
- druge specijalizovane djelatnosti čišćenja zgrada i industrijskog čišćenja;
- čišćenje novih objekata odmah nakon izgradnje;
- čišćenje parom, peskarenje i slične aktivnosti za spoljašnje objekte.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

81.23 Ostale djelatnosti čišćenja

Obuhvata:

- aktivnosti čišćenja i održavanja bazena;
- čišćenje vozova, autobusa, aviona itd.;
- čišćenje unutrašnjosti drumskih i morskih tankera;
- aktivnosti dezinfekcije, dezinfekcije i istrebljenja;
- čišćenje boca;
- čišćenje ulica i uklanjanje snijega i leda;
- ostale aktivnosti čišćenja.

Ne obuhvta:

- kontrola štetočina u poljoprivredi, vidjeti grupu 01.61;
- čišćenje motornih vozila, uključujući pranje automobila, vidjeti grupu 95.31

81.3 Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja okoline

81.30 Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja okoline

Obuhvata:

- sadnju, njegu i održavanje:
  - * parkovi i bašte za:
    - * privatno i javno stanovanje,
    - * javne i polujavne zgrade (škole, bolnice, administrativne zgrade, crkvene zgrade itd.),
    - * opštinske površine (parkovi, zelene površine, groblja itd.),
    - * zelenilo autoputa (putevi, željezničke i tramvajske pruge, vodeni putevi, luke),
    - * industrijske i poslovne zgrade.
- sadnju, njegu i održavanje zelenila za:
  - * zgrade (krovne bašte, fasadno zelenilo, zatvorene bašte itd.)
  - * sportski tereni (fudbalski tereni, tereni za golf itd.), igrališta, travnjaci za sunčanje i drugi rekreativni parkovi
  - * stacionarne i tekuće vode (bazeni, naizmjenične vlažne površine, bare, bazeni, rovovi, vodotokovi, kanalizacioni sistemi postrojenja)
- sadnja vegetacije za zaštitu od buke, vjetra, erozije, vidljivosti;
- zaštita i obnova pejzaža, npr. za parkove, bašte;
- ekološki inženjerski radovi u cilju ekološkog očuvanja lokaliteta

Takođe obuhvata:

- obnova prirodnih sredina, npr. biljno inženjerstvo, renaturacija ekosistema;
- aktivnosti kontrole erozije u planinskim sredinama, mrestištima i obalama rijeka;
- stvaranje i premještanje staništa vrsta, npr. kutije za gnežđenje, skloništa, hibernacula;
- aktivnosti prevencije, kontrole i reagovanja protiv unošenja i širenja invazivnih vrsta u faunu ili floru;
- upravljanje životnom sredinom, npr. izvođenje mjera zaštite i održavanja dina, ritova, močvara ili drugih osjetljivih područja, eko-paše.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti zaštite ili restauracije poljoprivrednog i šumskog zemljišta, vidjeti oblasti 01, 02; - komercijalno gajenje i sadnju za komercijalno gajenje biljaka, drveća, vidjeti oblasti 01, 02; - rasadnici drveća i šumski rasadnici, vidjeti grupu 01.30, 02.10; - održavanje zemljišta u dobrom ekološkom stanju za poljoprivrednu upotrebu, vidjeti grupu 01.61; - obnova morskih ekosistema, vidjeti 03.30 obnova morskih ekosistema, vidjeti grupu 03.30; - građevinske aktivnosti za potrebe uređenja, vidjeti sektor F; - aktivnosti pejzažnog dizajna i arhitekture, vidjeti grupu 71.11; - rad nacionalnih parkova, rezervata prirode itd., uključujući očuvanje i održavanje, vidjeti granu 91.4.
82				<p>Kancelarijsko-administrativne i druge poslovne pomoćne djelatnosti</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova podjela obuhvata pružanje niza svakodnevnih kancelarijskih administrativnih usluga, kao i stalne rutinske funkcije poslovne podrške za druge, na osnovu ugovora ili naknade.</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <p>Ovaj odeljak takođe uključuje sve aktivnosti podrške koje se obično pružaju preduzećima koja nisu klasifikovana na drugom mjestu.</p>
	82.1			<p>Kancelarijsko-administrativne i pomoćne djelatnosti</p>
		82.10		<p>Kancelarijsko-administrativne i pomoćne djelatnosti</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova grupa uključuje pružanje kombinacije svakodnevnih kancelarijskih administrativnih usluga, npr. prijem, finansijsko planiranje, fakturisanje i vođenje evidencije, usluge osoblja i pošte itd. za druge na osnovu ugovora ili honorara.</p> <p>Ova grupa obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema dokumenta, npr. uređivanje, lektura, kucanje, obrada teksta i prethodno arhiviranje; - druge usluge sekretarske podrške; - prepis dokumenata; - pisanje pisma ili životopisa; - pružanje iznajmljivanja poštanskih sandučića i drugih poštanskih i poštanskih usluga, npr. prethodno sortiranje, adresiranje; - umnožavanje; - nacrt; - rad sa fotokopirnim mašinama za fotokopiranje kao samousluga; - digitalizacija fajlova (bez dalje obrade podataka); - formatiranje e-knjiga. <p>Takođe obuhvata:</p> <p>Ova grupa takođe obuhvata aktivnosti podrške za druge na osnovu ugovora ili naknade koje su stalne rutinske funkcije podrške poslovanju koje preduzeća i organizacije tradicionalno rade za sebe.</p>

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

Jedinice klasifikovane u ovu grupu ne obezbjeđuju operativno osoblje za obavljanje kompletnih operacija poslovanja. Jedinice angažovane u jednom određenom aspektu ovih aktivnosti klasifikovane su prema toj konkretnoj djelatnosti.

Ova grupa ne obuhvata:

- štampanje dokumenata (ofset štampa, brza štampa digitalna štampa, itd.), vidjeti grupu 18.12;
- usluge pripreme za štampu, vidjeti grupu 18.13;
- skladištenje papirnih datoteka, vidjeti grupu 52.10;
- kurirske usluge, vidjeti grupu 53.20;
- obrada podataka i digitalizacija datoteka povezanih sa daljom obradom podataka, vidjeti grupu 63.10;
- skladištenje datoteka sa podacima, vidjeti grupu 63.10;
- iznajmljivanje neopremljenih kancelarija, co-working mesta i potpuno opremljenih kancelarija, vidjeti grupu 68.20;
- aktivnosti zajedničkih servisnih centara (SSC) sa strateškim i menadžerskim aktivnostima/centralizovanim aktivnostima, vidjeti grupu 70.10;
- razvoj i organizovanje reklamnih kampanja putem pošte, vidjeti grupu 73.11;
- iznajmljivanje kontejnera koji će se koristiti kao kancelarije, vidjeti grupu 77.39;
- javne stenografske usluge i specijalizovane usluge stenografije, npr. sudski izveštaji, vidjeti grupu 82.99;
- arhiviranje svih vrsta dokumenata (u papirnoj ili elektronskoj formi), vidjeti grupu 91.12.

82.2 Djelatnost pozivnih centara

82.20 Djelatnost pozivnih centara

Obuhvata:

- pozivne centre za dolazne pozive (inbound), pri čemu na pozive korisnika odgovara operater ili se koristi automatska distribucija poziva, integrisani računalno-telefonski sistemi, interaktivni govorni sistemi ili slične metode za primanje narudžbi, pružanje informacija o proizvodima, odgovaranje na upite kupaca ili rješavanje žalbi;
- odlazne pozivne centre koji koriste slične metode za plasiranje robe ili usluga potencijalnim kupcima, vođenje telefonskih intervjuova za istraživanje tržišta i istraživanja javnog mnjenja na osnovu ugovora ili naknade;
- web kontakt centre.

Takođe obuhvata:

- centre koji se bave zahtjevima korisnika za pomoć ili se obraćaju pritužbama korisnika putem drugih kanala komunikacije.

Ne obuhvata:

- aktivnosti brokera i agenata za električnu energiju i prirodni gas, vidjeti granu 35.4;
- posredničke uslužne djelatnosti za specijalizovane građevinske usluge, vidjeti granu 43.6;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - posredničke uslužne djelatnosti za maloprodaju, vidjeti granu 47.9; - posredničke uslužne djelatnosti za transport, vidjeti granu 52.3; - posredničke uslužne djelatnosti za poštanske i kurirske djelatnosti, vidjeti granu 53.3; - posredničke usluge za smještaj, vidjeti granu 55.4; - posredničke uslužne djelatnosti za usluge ishrane i pića, vidjeti granu 56.4; - posredničke usluge za izdavanje softvera za video igre, vidjeti grupu 58.21; - posredničke usluge za izdavanje softvera i preuzimanje softvera, vidjeti grupu 58.29; - posredničke uslužne djelatnosti za telekomunikacione djelatnosti, vidjeti granu 61.2; - usluge finansijskog posredovanja i posredovanja u osiguranju, vidjeti sektor L (npr. grupu 66.22 za aktivnosti agenata osiguranja i brokera); - posredničke uslužne djelatnosti za poslove sa nekretninama, vidjeti grupu 68.31; - istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja i njihova statistička analiza, vidjeti grupu 73.20; - uslužne aktivnosti posredovanja (marketinga) patenata, vidjeti grupu 74.91; - posredničke uslužne djelatnosti za iznajmljivanje i lizing materijalnih dobara i nefinansijskih nematerijalnih sredstava, vidjeti granu 77.5; - aktivnosti turističkih agencija, vidjeti grupu 79.11; - posredničke uslužne djelatnosti za poslovne aktivnosti (osim finansijskog posredovanja), vidjeti grupu 82.40; - posredničke usluge za kurseve i tutore, vidjeti grupu 85.61; - posredničke uslužne djelatnosti za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge, vidjeti grupu 86.97; - posredničke uslužne djelatnosti za aktivnosti smještaja, vidjeti grupu 87.91; - posredničke uslužne djelatnosti za popravku i održavanje računara, ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo i motornih vozila i motocikala, vidjeti granu 95.4; - posredničke uslužne djelatnosti za lične usluge, vidjeti granu 96.4.

82.3 Organizovanje sastanaka i sajmova

82.30 Organizovanje sastanaka i sajmova

Obuhvata:

Ova grupa uključuje organizaciju, promociju i/ili upravljanje događajima, npr.

- poslovni i trgovinski sajmovi,
- događaji kompanije,
- opšte ili specijalizovane izložbe,
- konferencije i konvencije,
- seminari, simpozijumi i radionice,
- pijace i sajmovi zanata.

Ova grupa može dalje uključivati upravljanje i obezbjeđivanje osoblja za upravljanje objektima u kojima se odvijaju gore pomenuti događaji, ali samo ako se upravljanje i obezbjeđivanje osoblja vrši u saradnji sa organizacijom, promocijom i/ili upravljanjem takvim događajima.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje izložbenih štandova/čizama u zavisnosti od izvedene montaže, vidjeti oblast 43; - organizacija kulturnih događaja, npr. filmski festivali, mjuzikli ili plesni festivali, vidjeti grupu 90.39; - tehničko planiranje, nabavku, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata u vezi sa organizacijom umetničkih događaja, vidjeti grupu 90.39; - organizacija sportskih događaja, vidjeti grupu 93.19; - tehničko planiranje, nabavka, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata u vezi sa organizacijom neumetničkih događaja, vidjeti grupu 93.29; - organizacija ličnih ceremonija ili proslava, uključujući venčanja, ceremonije davanja imena, rođendanske zabave itd., vidjeti 96.99.
	82.4			Uslužne djelatnosti posredovanja za poslovne pomoćne usluzne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute
		82.40		Uslužne djelatnosti posredovanja za poslovne pomoćne usluzne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute
				<p>Obuhvata:</p> <p>Ova grupa obuhvata posredničke usluge za aktivnosti podrške poslovanju, okupljanjem klijenata i pružaoca usluga uz naknadu ili proviziju. Ove posredničke aktivnosti mogu da se sprovede na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknada ili provizija može se dobiti ili od klijenta ili od pružaoca usluga poslovne podrške. Prihodi za posredničke aktivnosti mogu uključivati i druge izvore prihoda, npr. prihodi od prodaje oglasnog prostora.</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge rezervacije ulaznica za zabavu i sport. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti brokera i agenata za električnu energiju i prirodni gas, vidjeti granu 35.4; - posredničke usluzne djelatnosti za specijalizovane građevinske usluge, vidjeti granu 43.6; - posredničke usluzne djelatnosti za maloprodaju, vidjeti granu 47.9; - posredničke usluzne djelatnosti za transport, vidjeti granu 52.3; - posredničke usluzne djelatnosti za poštanske i kurirske djelatnosti, vidjeti granu 53.3; - posredničke usluge za smještaj, vidjeti granu 55.4; - posredničke usluzne djelatnosti za usluge ishrane i pića, vidjeti granu 56.4; - posredničke usluge za izdavanje softvera za video igre, vidjeti grupu 58.21; - posredničke usluge za izdavanje softvera i preuzimanje softvera, vidjeti grupu 58.29; - posredničke usluzne djelatnosti za telekomunikacione delatnosti, vidjeti granu 61.2; - usluge finansijskog posredovanja i posredovanja u osiguranju, vidjeti sektork L (npr. grupu 66.22 za aktivnosti agenata osiguranja i brokera);

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - posredničke uslužne djelatnosti za poslove sa nekretninama, vidjeti grupu 68.31; - aktivnosti turističkih agencija, vidjeti grupu 79.11; - uslužne aktivnosti posredovanja (marketinga) patenata, vidjeti grupu 74.9; - posredničke uslužne djelatnosti za iznajmljivanje i lizing materijalnih dobara i nefinansijskih nematerijalnih sredstava, vidjeti grupu 77.5. - posredničke usluge za kurseve i tutore, vidjeti grupu 85.61 - rezervacije termina za ljekarske posete, vidjeti grupu 86.97 - posredničke uslužne djelatnosti za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge, vidjeti grupu 86.97 - posredničke uslužne djelatnosti za aktivnosti smještaja, vidjeti grupu 87.91 - posredničke uslužne djelatnosti za popravku i održavanje računara, ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo i motornih vozila i motocikala, vidjeti grupu 95.4. - posredničke uslužne djelatnosti za lične usluge, vidjeti grupu 96.4
		82.9		<p>Poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova grana obuhvata aktivnosti agencija za naplatu, kreditnih biroa, agencija za poslovne informacije i sve prateće aktivnosti koje nisu klasifikovane na drugom mjestu. Aktivnosti se uglavnom pružaju preduzećima.</p>
			82.91	<p>Djelatnost agencija za naplatu potraživanja i kreditnih biroa</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naplatu potraživanja i doznaka naplaćenih uplata klijentima, npr. usluge naplate računa ili dugova; - prikupljanje i pružanje informacija, npr. kreditnu ili radnu istoriju, finansijskim institucijama, trgovcima na malo i drugima koji imaju potrebu da procene kreditnu sposobnost pojedinaca ili preduzeća. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti rejting agencija - usluge povrata imovine <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - faktoring aktivnosti, videti 64.9
			82.92	<p>Djelatnosti pakovanja</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti pakovanja uz naknadu ili na osnovu ugovora, bez obzira da li one uključuju automatizovani proces ili ne: <ul style="list-style-type: none"> * flaširanje tečnosti, uključujući pića i hranu, * pakovanje čvrstih materija (blister pakovanje, prekriveno folijom itd.), * sigurnosna ambalaža farmaceutskih preparata, * etiketiranje, žigosanje i štampanje, * pakovanje paketa i poklona, - sterilizacija proizvoda u vezi sa pakovanjem.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- proizvodnju bezalkoholnih pića i proizvodnju mineralne vode, vidjeti grupu 11.07
- aktivnosti pakovanja u vezi sa transportom, vidjeti grupu 52.26 52.29

82.99 Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute

Obuhvata:

- usluge organizacije prikupljanja sredstava na osnovu ugovora ili naknade
- usluge sudskog izveštavanja ili snimanja stenotipa;
- javne stenografske usluge;
- u realnom vremenu (tj. simultano) titlovanje sastanaka, konferencija;
- usluge bar kodiranja;
- usluge utiskivanja bar koda;
- usluge prikupljanja novčića na parking metrima;
- poslovi rukovanja vizom i radnom dozvolom;
- uslužne aktivnosti rukovanja restoranskim vaučerima;
- pružanje pomoći u registraciji motornih vozila;
- uslužne djelatnosti preseljenja;
- administracija poklon paketa za slobodne aktivnosti;
- aktivnosti izdavanja i rukovanja vaučerima;
- dobrotvorno finansiranje;
- usluge domicilacije preduzeća;
- očitavanje potrošnje toplote i tople vode, uključujući alokaciju troškova
- administracija programa lojalnosti;
- prodaja putnih kutija: oblik distribucije usluge vezane za putovanja, ali usluge odložene, koja može biti prirode: hoteli, restorani, njege, aktivnosti u slobodno vrijeme itd.).

Ne obuhvata:

- aktivnosti aukcijskih kuća (na veliko) i online aukcijske aktivnosti (trgovina na veliko), vidjeti granu 46.1.;
- aktivnosti aukcijskih kuća (maloprodaja) i aukcijske aktivnosti na mreži (trgovina na malo), vidjeti granu 47.9.;
- pružanje usluga titlovanja ili titlovanja filmova ili traka, vidjeti grupu 59.12;
- aktivnosti zajedničkih servisnih centara (SSC) sa strateškim i menadžerskim aktivnostima/centralizovanim aktivnostima, vidjeti grupu 70.10;
- poslovne i druge konsultantske aktivnosti u vezi sa upravljanjem, vidjeti grupu 70.20;
- aktivnosti zajedničkih servisnih centara (SSC) sa dve ili više kombinovanih aktivnosti (skup administrativnih usluga) koje pružaju operativne zadatke za celo preduzeće ili grupu, npr. prijem, finansijsko planiranje, fakturisanje i vođenje evidencije, kadrovske i poštanske usluge za istu grupu preduzeća, vidjeti grupu 82.10;
- pružanje usluga prepisivanja dokumenata, vidjeti grupu 82.10;
- posredničke uslužne djelatnosti za uslužne djelatnosti poslovne podrške., vidjeti grupu 82.40.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
P				JAVNA UPRAVA I ODBRANA, OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE
				<p>Obuhvata:</p> <p>Ovaj sektor aktivnosti državne uprave koje obavlja državna administracija. Obuhvata donošenje zakona i sudsko tumačenje zakona i odgovarajućih propisa, kao i realizovanje programa koji su zasnovani na tim zakonima i propisima, zakonodavnu vlast, oporezivanje, odbranu, javni red i bezbjednost i tajnost podataka, imigracione usluge, vanjske poslove i obavljanje poslova državne uprave.</p> <p>Pripadnost ovom sektoru ne određuje se na osnovu samog zakonskog ili institucionalnog statusa, već na osnovu karaktera opisanih aktivnosti. Djelatnosti koje su klasifikovane na drugom mjestu ne pripadaju ovom sektoru, iako se njima bave državne institucije. Na primjer, upravljanje školskim sistemom (tj. propisi, kontrola, nastavni programi) pripada ovom sektoru, ali ne i podučavanje, koje je svrstano u sektor Q. Zatvorske bolnice svrstane su u sektor R. Pojedine aktivnosti opisane u ovom sektoru mogu vršiti nevladine jedinice.</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <p>Ovaj sektor takođe obuhvata obavezno socijalno osiguranje.</p>
84				Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje
	84.1			Državna uprava, ekonomska, socijalna i ekološka politika
				<p>Obuhvata:</p> <p>Ova grana obuhvata administraciju uopšte (npr. izvršna i zakonodavna vlast, finansijska administracija i dr. - na svim nivoima) i nadzor u socijalnoj i ekonomskoj oblasti i politici zaštite životne sredine.</p>
		84.11		Djelatnost državnih organa
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakonodavnu i izvršnu vlast državnih organa na svim nivoima; - aktivnosti ministarstava na nacionalnom i regionalnom nivou; - vođenje i nadzor fiskalnih poslova: <ul style="list-style-type: none"> * rad poreskih organa, * naplatu carina i poreza i praćenje primjene poreskih propisa, * upravu carina. - izvršenje budžeta i upravljanje javnim fondovima i dugovima: <ul style="list-style-type: none"> * prikupljanje, naplaćivanje i kontrolisanje trošenja novca, - upravljanje istraživačko-razvojnog politikom i fondovima namijenjenim za te svrhe; - upravljanje privrednim i društvenim razvojem i statističkim poslovima na svim nivoima vlasti. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centralnu banku, vidjeti grupu 64.11; - upravljanje zgradama koje država posjeduje ili uzima u zakup, vidjeti grane 68.2 i 68.3;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - upravljanje istraživanjima i razvojem usmjerenim na poboljšanje kvaliteta života pojedinaca i fondovima namijenjenim za te svrhe, vidjeti grupu 84.12; - upravljanje istraživanjima i razvojem usmjerenim na poboljšanje ekonomskih aktivnosti i konkurentnosti, vidjeti grupu 84.13; - upravljanje istraživanjima i razvojem povezanim sa odbranom i fondovima namijenjenim za te svrhe, vidjeti grupu 84.22; - rad državnih arhiva, vidjeti grupu 91.12.
			84.12	<p>Regulisanje zdravstvenih, obrazovnih, kulturnih i drugih društvenih usluga</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upravljanje državnim programima čiji je cilj poboljšanje kvaliteta života pojedinaca: zdravlje, obrazovanje, kultura, sport, rekreacija, životna sredina, stanovanje i socijalne usluge, - upravljanje istraživanjima i razvojem u ovim oblastima i fondovima namijenjenim za te svrhe. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sponzorisanje kulturnih i rekreativnih djelatnosti; - raspodjela donacija umjetnicima; - upravljanje programima za snabdijevanje vodom za piće; - upravljanje programima za prikupljanje i iznošenje otpada; - upravljanje programima za zaštitu životne sredine; - upravljanje stambenim programima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje, odstranjivanje i reciklažu otpadaka i otpadnih voda, vidjeti oblasti. 37, 38 i 39; - obavezno socijalno osiguranje, vidjeti grupu 84.30; - djelatnost obrazovanja, sektor Q; - djelatnost zdravstvene zaštite stanovništva, vidjeti oblast. 86; - djelatnost muzeja i drugih kulturnih ustanova, vidjeti oblast. 91; - djelatnost državnih biblioteka i arhiva, vidjeti granu. 91.1; - sportske i druge rekreativne djelatnosti, vidjeti oblast 93;
			84.13	<p>Regulisanje i poboljšanje poslovanju u oblasti ekonomije</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - državno upravljanje različitim ekonomskim oblastima i njihovo uređenje, uključujući i raspodjelu subvencija: poljoprivreda, korišćenje zemljišta, energetika i rudarstvo, infrastruktura, saobraćaj i veze, ugostiteljstvo i turizam, trgovina na veliko i malo; - upravljanje istraživanjima za unaprijeđenje ekonomske djelatnosti, upravljanje razvojem, kao i fondovima namijenjenim za te svrhe; - upravljanje opštim poslovima u oblasti rada; - primjena mjera regionalnog razvoja, npr. mjere za smanjenje nezaposlenosti; <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti nacionalnih agencija za sajber bezbjednost;

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				- finansijski propisi koji se odnose na vođenje poslovanja i zaštitu potrošača i druge šire finansijske regulatorne aktivnosti;
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti organa finansijskog nadzora od strane centralne banke, vidjeti grupu 64.11;
				- organ finansijskog nadzora aktivnosti finansijskih usluga osim osiguranja i finansiranja na čekanju (ne od strane centralne banke), vidjeti grupu 66.11;
				- organ finansijskog nadzora osiguranja i penzijskog finansiranja (ne od strane centralne banke), vidjeti grupu 66.29;
				- djelatnosti istraživanja i razvoja, vidjeti oblast 72.
		84.2		Pomoćne aktivnosti za funkcionisanje države
				Ova grana obuhvata spoljne poslove, poslove odbrane, pravosuđa i očuvanje javnog reda i bezbjednosti.
		84.21		Spoljni poslovi
				Obuhvata:
				- rukovođenje i aktivnosti ministarstva spoljnih poslova i diplomatskih i konzularnih predstavništava u inostranstvu ili pri međunarodnim organizacijama;
				- rukovođenje, aktivnosti i podršku službama za kulturu i informisanje namijenjenim za širenje informacija izvan državnih granica;
				- pružanje pomoći stranim zemljama bez obzira na to da li se pomoć upućuje preko međunarodnih organizacija;
				- pružanje vojne pomoći stranim državama;
				- upravljanje spoljnom trgovinom, međunarodnom finansijskom i tehničkom pomoći;
				Ne obuhvata:
				- međunarodne službe za izbeglice u slučaju katastrofa ili sukoba, vidjeti grupu 88.99;
				- djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela, vidjeti grupu 99.00.
		84.22		Poslovi odbrane
				Obuhvata:
				- upravljanje, nadzor i rad vojnih odbrambenih poslova i kopnenih, pomorskih, vazdušnih i kosmičkih odbrambenih snaga, npr.:
				* borbene snage vojske, mornarice i vazduhoplovstva,
				* inženjerske, transportne, komunikacione, obavještajne, materijalne, personalne i druge neborbene snage i komande,
				* rezervne i pomoćne snage odbrambenih snaga,
				* vojna logistika (obezbjeđivanje opreme, struktura, zaliha itd.),
				* zdravstvene aktivnosti za vojna lica na terenu;
				- upravljanje, rad i podršku snagama civilne odbrane;
				- podrška izradi planova za vanredne situacije i izvođenje vježbi u koje su uključene civilne institucije i stanovništvo;
				- upravljanje politikama istraživanja i razvoja u oblasti odbrane i srodnim fondovima.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- djelatnosti istraživanja i razvoja, oblast 72;
- pružanje vojne pomoći stranim zemljama, vidjeti grupu 84.21;
- aktivnosti vojnih sudova, vidjeti grupu 84.23;
- obezbjeđivanje zaliha za domaću upotrebu u vanrednim situacijama u slučaju mirnodopskih nesreća, vidjeti grupu 84.24;
- obrazovne aktivnosti vojnih škola, koledža i akademija, vidjeti granu 85.4;
- aktivnosti vojnih bolnica, vidjeti grupu 86.10.

84.23 Sudske i pravosudne djelatnosti

Obuhvata:

- upravljanje sudovima i rad sudova za parnične i krivične postupke, vojnog sudstva i sudskog sistema;
- donošenje presuda i tumačenje zakona;
- djelatnost državnih tužilaca;
- arbitražu u građanskim sporovima;
- upravljanje zatvorima i kazneno-popravnim domovima, uključujući i rehabilitacione usluge, bez obzira na to da li ove usluge pružaju državne ili privatne ustanove za naknadu

Ne obuhvata:

- savjetovanje i zastupanje u građanskim, krivičnim i ostalim sporovima, vidjeti grupu 69.10;
- aktivnosti zatvorskih škola, vidjeti oblast 85;
- aktivnosti zatvorskih bolnica, vidjeti grupu 86.10.

84.24 Obezbeđivanje javnog reda i bezbjednosti

Obuhvata:

- upravljanje redovnim i rezervnim policijskim snagama i njihov rad, zatim rad lučkih, graničnih i obalskih straža i drugih specijalnih policijskih snaga, uključujući regulisanje saobraćaja i registraciju stranaca, kao i vođenje evidencije o uhapšenima;
- obezbeđivanje zaliha za domaću upotrebu u vanrednim situacijama u slučaju mirnodopskih nesreća.

Takođe obuhvata:

- aktivnosti dobrovoljnih udruženja koja obezbeđuju zaštitu javne bezbjednosti, npr. civilna garda.

Ne obuhvata:

- aktivnosti policijskih laboratorija, vidjeti grupu 71.20;
- korišćenje osoblja - obezbeđenja za događaje, koncerte, sajmove i izložbe, vidjeti grupu 80.01;
- upravljanje i djelovanje vojnih oružanih snaga, vidjeti grupu 84.22.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

84.25 Djelatnost vatrogasnih jedinica

Obuhvata:

- vatrogasne aktivnosti:
*upravljanje i rad redovnih i pomoćnih vatrogasnih jedinica u preventivi požara, gašenju požara, spasavanje ljudi i životinja, pomoć u građanskim katastrofama, poplavama, saobraćajnim nesrećama itd., uključujući gašenje požara po jedinicama na osnovu ugovora ili naknade;
- aktivnost nadzornika plaža, odnosno spasilaca;
- aktivnost spasilačkih operacija na otvorenim vodama i planinama.

Ne obuhvata:

- šumsku protivpožarnu službu, ako ona djelatnost ne obavlja samostalno, vidjeti grupu 02.40;
- vatrogasne službe na naftnim i gasnim poljima i službe za prevenciju požara, vidjeti grupu 09.10;
- zaštitu od požara i gašenje požara na aerodromima vidjeti grupu 52.23.

84.3 Obavezno socijalno osiguranje

84.30 Obavezno socijalno osiguranje

Obuhvata:

- finansiranje i administracija programa socijalnog osiguranja koje obezbjeđuje vlada, npr.: osiguranje od bolesti, nezgode na radu i nezaposlenosti: starosne penzije, pokriće gubitaka prihoda zbog materinstva, privremene nesposobnosti, gubitka partnera zbog udovstva.

Ne obuhvata:

- dopunsko ili dopunsko neživotno osiguranje, vidjeti grupu 65.12;
- obezbeđivanje penzija isključivo za zaposlene ili članove sponzora, vidjeti grupu 65.30;
- administracija zdravstvenih i socijalnih usluga, vidjeti grupu 84.12;
- pružanje usluga pomoći u njezi, vidjeti oblast 87;
- pružanje socijalnih usluga i socijalnog rada (bez smještaja), vidjeti grupu 88.10, 88.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Q

OBRAZOVANJE

Obuhvata obrazovanje na svim nivoima i za sve profesije. Podučavanje se može izvoditi usmeno ili pismeno i može biti realizovano posredstvom radija, televizije, interneta ili dopisnim putem. Obrazovne aktivnosti su one koje imaju obrazovni program, vremenski okvir i određenu evaluaciju stečenog znanja. Obuhvata formalno početno obrazovanje na različitim nivoima koje pružaju različite institucije u redovnom školskom sistemu dizajnirano za učenike kao kontinuirani obrazovni put prije njihovog prvog ulaska na tržište rada, kao i formalno obrazovanje van redovnog školskog sistema sa programskim sadržajem i kvalifikacije koje su ekvivalentne kvalifikacijama takvog početnog obrazovanja (obrazovanje odraslih, programi opismenjavanja itd.). Obuhvata obrazovanje koje pružaju različite institucije u okviru redovnog školskog sistema, na različitim nivoima, kao i obrazovanje odraslih, programe opismenjavanja itd.

Takođe obuhvata vojne škole i akademije, zatvorske škole itd. U ovaj sektor spadaju državno i privatno obrazovanje. Na svakom nivou, u početnim fazama obrazovanja uključeno je i specijalno obrazovanje za tjelesno i mentalno hendikepirane učenike.

Grane 85.1, 85.2, 85.3 i 85.4 uzimaju u obzir formalne obrazovne aktivnosti predviđene prema ISCED-P 2011 klasifikaciji, odnosno međunarodnoj klasifikaciji obrazovnih programa. Kao posljedica toga, podjela kategorija u ovom odjeljku zasniva se na nivou obrazovanja koji se nudi kako je definisano nivoima ISCED-P 2011*. Aktivnosti obrazovnih institucija koje pružaju kurseve na nivou ISCED-P 2011 02 su klasifikovane u 85.10, na ISCED-P 2011 nivo 1 u 85.20, na ISCED-P 2011 nivoe 2 u grupi 85.31, na ISCED-P 2011 nivoe 3 u razredu. 2, na nivou ISCED-P 2011 4 u grupu 85.33 i na nivou ISCED-P 2011 5-6-7-8 u grupi 85.4.

Kategorizacija izvršena u ovom sektoru zasniva se na nivoima obrazovanja koji su definisani u Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED-1997), nivo 0-6. Ovaj sektor obuhvata i podučavanje u okviru sportskih i rekreativnih aktivnosti (kao što su tenis i golf), kao i pomoćne aktivnosti u obrazovanju.

Mapiranja između nivoa obrazovanja i naziva kvalifikacija na nacionalnom jeziku mogu se naći ovdje <https://europa.eu/mDvIbG>.

Obrazovne institucije klasifikovane u grane od 85.2 do 85.4 su ovlašćene da potvrde uspješan završetak obrazovnog programa, obično u obliku dokumenta koji je zvanično priznat od relevantnih nacionalnih obrazovnih vlasti.

Takođe obuhvata:

Ovaj sektor se takođe zasniva na razlici između formalnih i neformalnih obrazovnih programa predviđenih Evropskom klasifikacijom aktivnosti učenja (CLA). Dakle, ovaj sektor obuhvata i neformalnu nastavu koja se prvenstveno odnosi na sportske i rekreativne aktivnosti, npr. tenis ili golf i aktivnosti podrške obrazovanju (u grupama 85.5-85.6).

Ovaj sektor takođe uključuje obrazovne aktivnosti koje vode samozaposleni/za sopstveni račun/pojedinci/nezavisni predavači (tutori, akademici, instruktori). Takve aktivnosti treba svrstati u granu 85.5.

Ovaj sektor takođe uključuje aktivnosti koje se odnose na administraciju, inspekciju, rad ili podršku školama i drugim institucijama koje pružaju obrazovanje, kao i koordinaciju sportskih programa.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata: - aktivnosti dnevne brige o djeci (ISCED-P 2011 nivo 01 obrazovni razvoj u ranom djetinjstvu), vidjeti grupu 88.91.
	85			Obrazovanje
		85.1		Predškolsko obrazovanje
			85.10	Predškolsko obrazovanje
				Obuhvata: - predškolsko obrazovanje koje prethodi osnovnom obrazovanju; Predškolsko obrazovanje definisano je kao početna etapa organizovanog podučavanja tokom koje se djeca privikavaju na školsku sredinu, odnosno u ovoj etapi obrazovanja omogućava se djeci da premoste razlike između porodičnog i školskog okruženja.
				Ne obuhvata: - dnevno čuvanje djece i brigu o njima, (ISCED-P 2011 nivo 01 obrazovni razvoj u ranom djetinjstvu), vidjeti grupu 88.91.
		85.2		Osnovno obrazovanje
			85.20	Osnovno obrazovanje
				Obuhvata osnovno obrazovanje: nastavni programi kojima se učenicima omogućava da steknu prva znanja u čitanju, pisanju, matematici i elementarnom razumijevanju ostalih predmeta kao što su npr. istorija, geografija, umjetnost i muzika. Ovakvo obrazovanje obično je namijenjeno djeci, mada obuhvata i programe opismenjavanja (unutar ili izvan školskog sistema) koji su slični programima osnovnog obrazovanja, a namijenjeni su onima koji su prerasli upis u osnovnu školu. Ova grupa takođe uključuje obezbjeđivanje obrazovnih programa unutar ili van školskog sistema, koji su po sadržaju ekvivalentni programima u osnovnom obrazovanju, ali su namenjeni onima koji se smatraju prestarim za ulazak u osnovne škole. Primjeri takvih programa su programi opismenjavanja odraslih, programi druge šanse ili programi reintegracije.
				Ne obuhvata: - obrazovanje odraslih definisano u grani. 85.5; - neformalno obrazovanje i obuka bez obzira na uzrast ili oblast obrazovanja, grana. 85.5; - dnevno čuvanje djece i brigu o njima, uključujući dnevnu brigu o učenicima u tzv. dnevnom boravku, vidjeti grupu 88.91.
		85.3		Srednje obrazovanje i obrazovanje poslije srednjeg koje nije visoko
				Obuhvata obezbjeđivanje opšteg i stručnog srednjeg obrazovanja.
				Takođe obuhvata: Ova grana takođe uključuje obezbeđivanje programa unutar ili van školskog sistema, koji su po sadržaju ekvivalentni programima u srednjem

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

obrazovanju, ali su namenjeni onima koji se smatraju prestarim za upis u srednje škole. Primjeri takvih programa su programi opismenjavanja odraslih, programi druge šanse ili programi reintegracije.

Ne obuhvata:

- neformalno obrazovanje i obuku, vidjeti granu 85.5.

85.31 Srednje opšte obrazovanje

Ovom nastavom obezbjeđuje se vrsta obrazovanja koje stvara osnovu za permanentno obrazovanje i razvoj ličnosti i osposobljava za više obrazovne programe. Jedinice koje se svrstavaju u ovu grupu obezbjeđuju programe koji su predmetno orijentisani i koje predaju predmetni nastavnici. Specijalizacija po pojedinim predmetnim oblastima na ovom nivou često ima uticaj na obrazovanje onih koji pohađaju opšti obrazovni program. Takvi programi pripremaju učenike za tehničko i stručno obrazovanje ili za prelaz na visoko obrazovanje.

Obuhvata:

- srednje obrazovanje koje, po pravilu, omogućava pristup visokom obrazovanju;
- niže opšte srednje obrazovanje koje manje-više odgovara uzrastu za obavezno školovanje;
- više opšte srednje obrazovanje, bez obzira da li omogućava pristup visokom obrazovanju ili ne.

Ne obuhvata:

- neformalno obrazovanje i obuku, vidjeti granu 85.5

85.32 Srednje stručno obrazovanje

Ovom nastavom obezbjeđuje se vrsta obrazovanja u kome su naglašeni specijalizovani predmeti. Ona omogućava sticanje teoretskih osnova i savladavanje praktičnih vještina povezanih sa postojećim ili budućim zanimanjem, kao i pripremanje za zapošljavanje radi obavljanja opštih i veoma specifičnih poslova.

Obuhvata:

- tehničko i stručno obrazovanje koje spada u tercijalno obrazovanje definisano u grani 85.4;

Takođe obuhvata:

- obuku za upravljanje redovnim i pomoćnim vatrogasnim brigadama za zaštitu od požara i njihov rad, gašenje požara, spasavanje ljudi i životinja, pružanje pomoći u nesrećama, prilikom poplava, u saobraćajnim nesrećama itd.;
- obuku za turističkog vodiča;
- obuku za kuvara, ugostitelja, vlasnika restorana i sl.;
- obuku za kozmetičara i frizera;
- obuku za popravku računara;
- obuku za profesionalne vozače (npr. za vozače kamiona, autobusa i drugih vozila).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- tehničko i stručno više srednje obrazovanje, netercijarno, vidjeti grupu 85.33;
				- više i visoko obrazovanje, vidjeti vidjeti grupu 85.4
				- neformalno stručno obrazovanje i obuka, vidjeti grupu 85.5
				- obučavanje za rad po sistemu "uradi sam", radi rekreacije, hobija i u svrhe samousavršavanja, vidjeti grupu 85.52;
				- škole za vozače koje nijesu namijenjene za profesionalne vozače, vidjeti grupu 85.53;
				- obučavanje za rad kao dio socijalnog rada bez smještaja, vidjeti grupu 88.10 i 88.99.
			85.33	Obrazovanje poslije srednjeg koje nije visoko
				Obuhvata nastavak srednjeg obrazovanja koje ne može biti smatrano za visoko obrazovanje. Ova grana obuhvata obezbeđivanje višeg obrazovanja, opšteg i stručnog, koje se ne može smatrati tercijarnim obrazovanjem. Ovaj nivo se odnosi na programe opšteg i stručnog obrazovanja i obuke nakon srednjeg obrazovanja. Ovo takođe može uključivati naknadno srednje obrazovanja kod priprema za tercijarno obrazovanje ili post-srednje netercijarno stručno obrazovanje. Na primjer, naknadno srednje obrazovanje kod pripreme za visoko obrazovanje ili specijalizacija pri stručnim školama.
				Ne obuhvata:
				- visoko tehničko i stručno obrazovanje, vidjeti granu 85.4;
				- neformalno obrazovanje i obuku, vidjeti granu 85.5;
			85.4	Visoko obrazovanje
			85.40	Visoko obrazovanje
				Ova grupa obuhvata pružanje tercijarnih akademskih, profesionalnih i strukovnih kurseva, kao i dodjelu diploma na kratkom ciklusu, na nivou bachelor ili ekvivalentnom nivou, te na nivou mastera ili ekvivalentnom nivou. Obuhvata obrazovanje na javnim i privatnim univerzitetima na sljedećim nivoima:
				- kratki ciklusi studija, obično zasnovani na praktičnom učenju koje je prilagođeno obavljanju određenog zanimanja i pripremi studenata za ulazak na tržište rada ili nastavak obrazovanja na drugim programima visokog obrazovanja;
				- osnovne studije (prvi ciklus) na koje se primaju kandidati sa diplomom srednje škole i koje vode do sticanja kvalifikacija prvog nivoa;
				- master studije (drugi ciklus), koje su otvorene za kandidate sa najmanje završenim osnovnim studijama i vode do sticanja kvalifikacija drugog nivoa;
				- kombinovane master studije, otvorene za kandidate sa svjedočanstvom o završenoj srednjoj školi, koje vode do sticanja kvalifikacija drugog nivoa.
				- postdiplomske studije, koje su otvorene za kandidate koji su završili najmanje osnovne studije i vode do sticanja postdiplomskih kvalifikacija;
				- obrazovanje na doktorskim studijama (studije trećeg ciklusa), na koje se primaju kandidati koji su završili najmanje master studije, a koje vode do sticanja kvalifikacija trećeg nivoa.
				Obrazovanje se može sprovesti kao redovne i vanredne studije.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- kratke cikluse stručnog obrazovanja i programa obuke na nivou ISCED-P 2011 nivo 5;
- više stručno i profesionalno obrazovanje i programe obuke na ISCED-P 2011 nivou 6 i ISCED-P 2011 nivou 7, na primjer one koji vode do majstorskih kvalifikacija;
- obrazovne aktivnosti škola izvođačkih umjetnosti koje pružaju tercijarno obrazovanje;
- programe obrazovanja odraslih ili kontinuiranog obrazovanja, koji su po složenosti sadržaja ekvivalentni obrazovanju koje je već klasifikovano na ovom nivou.

Ne obuhvata:

- neformalno obrazovanje i obuku, vidjeti granu 85.5.

85.5 Ostalo obrazovanje

Ova grana uključuje obrazovanje (uključujući i neformalno), koje nije dio početnog obrazovanja u redovnom školskom sistemu, niti je ekvivalentno programskim sadržajima i kvalifikacijama tim programima. To uključuje obuku za bilo koju profesionalnu, hobi ili samorazvojnu svrhu za djecu i odrasle, uključujući neformalno kontinuirano stručno obrazovanje i obuku. Neformalno obrazovanje je ISCED-P 2011 definisano kao institucionalizovano, namjerno i planirano obrazovanje koje pruža pružalac obrazovanja kao dodatak, alternativa i/ili dopuna formalnom obrazovanju u okviru procesa doživotnog učenja pojedinaca. Ciljana je na ljude svih uzrasta, ali ne mora nužno da primjenjuje kontinuiranu strukturu puta; može biti kratkog trajanja i/ili niskog intenziteta i obično se pruža u obliku kratkih kurseva, radionica ili seminara. U ovu grupu spadaju i obrazovne aktivnosti koje vode samozaposleni/za sopstveni račun/pojedinci/nezavisni predavači (tutori, akademici, instruktori).

Ova grana obuhvata pružanje atletske nastave za grupe ili pojedince, nastavu stranog jezika, nastavu iz umjetnosti, drame ili muzike ili drugu nastavu ili specijalizovanu obuku, koju pružaju kampovi i škole, što nije uporedivo sa obrazovanjem u granama 85.1-85.4.

Obuhvata opšte i stručno obrazovanje i obučavanje za obavljanje bilo kog zanimanja, za bavljenje bilo kojim hobbijem ili u svrhe samousavršavanja. Obuka se može odvijati u kampovima i školama koje omogućavaju obučavanje u sportskim aktivnostima, stranim jezicima, umjetnosti, glumi, muzici ili obezbjeđivanje druge specijalizovane obuke, i to kako grupama tako i pojedincima.

Ne obuhvata:

- predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, vidjeti grane 85.1-85.4.

85.51 Sportsko i rekreativno obrazovanje

Obuhvata obučavanje u sportskim aktivnostima koje je namijenjeno grupama ili pojedincima, a koje se obavlja u kampovima ili školama. Sportski kampovi sa obezbijeđenom nastavom i prenoćištem i dnevni kampovi ovdje su također obuhvaćeni. Obuka se može odvijati u različitim objektima, kao što su sale za trening čiji su vlasnici klijenti, zatim u

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

obrazovnim ustanovama i drugdje. Obuka svrstana u ovu grupu formalno je organizovana. Instrukcije svrstane u ovu grupu nude strukturirane obrazovne aranžmane, npr. odnosi učenik - nastavnik, koji su posebno dizajnirani za obrazovanje i učenje. Međutim, to ne vodi do kvalifikacija na primarnom - visokom nivou.

Obuhvata:

- sportsku nastavu (košarka, fudbal, odbojka, tenis itd.);
- sportsku nastavu u kampovima;
- gimnastičku obuku;
- obuku u jahanju;
- obuku u plivanju;
- aktivnosti profesionalnih sportskih instruktora, učitelja i trenera;
- obuku u borilačkim vještinama;
- obuku u igranju karata (bridž);
- časove joge ili pilatesa;
- e-sport obuke

Ne obuhvata:

- aktivnosti koje obezbjeđuju akademske škole, fakulteti i univerziteti, vidjeti grupu 85.40;
- umjetničko obrazovanje, vidjeti grupu 85.52
- sportska obuka sportskih klubova, vidjeti grupu 93.12
- fitnes instrukcije koje pružaju fitnes centri, joga studiji i slični objekti, vidjeti 93.13.

85.52 Umjetničko obrazovanje

Obuhvata obučavanje za bavljenje umjetničkim, glumačkim i muzičkim aktivnostima. Strukturirani obrazovni aranžmani posebno dizajnirani za obrazovanje i učenje, npr. obezbjeđuju se odnosi i/ili interakcije između učenika i nastavnika. Takva nastava je uglavnom u svrhu hobija, rekreacije ili samorazvoja i ne vodi do kvalifikacija na nivou osnovnog i visokog obrazovanja.

Obuhvata:

- muzičku obuku;
- obuku u slikanju;
- plesnu obuku;
- obuku u glumi (osim akademija);
- škole lijepih umjetnosti (osim akademija);
- škole izvođačkih umjetnosti (osim akademija);
- škole fotografije (osim komercijalnih).

Ne obuhvata:

- obrazovne aktivnosti dramskih, likovnih, scenskih i fotografskih škola, koje vode do kvalifikacija na srednje-tercijarnom nivou, vidjeti grane 85.3, 85.4;
- nastava stranog jezika, vidjeti 85.59;
- aktivnosti posredovanja, vidjeti 88.99.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			85.53	Djelatnost škola za vozače
				Takođe obuhvata:
				- škole letjenja, jedrenja i upravljanja brodovima, za sticanje dozvola čije izdavanje nema karakter komercijalnih potvrda i dozvola
				Ne obuhvata:
				- škole za profesionalne vozače i pilote, vidjeti grupu 85.32
			85.59	Ostalo obrazovanje, na drugom mjestu nepomenuto
				Obuhvata:
				- obrazovanje koje nije definisano prema stepenima obrazovanja;
				- akademsko tutorstvo;
				- centre za učenje koji nude popravne kurseve;
				- pripremne časove za polaganje ispita;
				- učenje jezika i časove konverzacije;
				- obuku za rad na računaru (npr. opšta upotreba računara, kursevi programiranja, korišćenje računarskih aplikacija);
				- kursevi opuštanja (npr. kursevi meditacije, tehnike disanja, kursevi svijesti kroz pokret, kursevi o tehnikama oslobađanja od stresa i anksioznosti);
				- kursevi šivenja;
				- kursevi enologije;
				- kursevi porodičnog života, npr. kursevi za roditelje;
				- obuka o sredstvima za zaštitu bilja;
				Takođe obuhvata:
				- obuku za spasioce na bazenima i plažama
				- obuku za preživljavanje u prirodnom okruženju
				- obuku za javne nastupe
				- obuku u brzom čitanju
				Ne obuhvata:
				- programe opismenjavanja za odrasle, vidjeti grupu 85.20;
				- opšte srednje obrazovanje, vidjeti grupu 85.31;
				- tehničko i stručno srednje obrazovanje, vidjeti grupu 85.32;
				- zabavne aktivnosti u domovima za penzionere, videti 93.29
			85.6	Pomoćne obrazovne djelatnosti
			85.61	Djelatnosti posredovanja za kurseve i mentorstva
				Obuhvata:
				Ova grupa uključuje posredovanje u uslužnim aktivnostima za kurseve i tutore tako što okuplja klijente i pružaoce usluga uz naknadu ili proviziju, bez da posrednik pruža posredničke usluge. Ove posredničke aktivnosti mogu se sprovoditi na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, uključujući od vrata do vrata, telefonom, poštom, itd.). Naknadu ili proviziju možete dobiti ili od klijenta ili od pružaoca uslužnih aktivnosti za kurseve i tutore. Prihodi za posredničke aktivnosti mogu uključivati i druge izvore prihoda, na primer prihode od prodaje oglasnog prostora.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

85.69 Pomoćne obrazovne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute

Nenastavne aktivnosti koje daju podršku obrazovnim procesima ili sistemima:

- obrazovni konsalting;
- savjetodavne aktivnosti za usmjeravanje u obrazovanju u vezi sa zanimanjem i karijerom;
- aktivnosti savjetovanja o obrazovanju
- aktivnosti testiranja i ocjenjivanja testova;
- organizovanje programa studentske razmjene;
- aktivnosti obrazovnog testiranja
- ispitivanje i testiranje regulisanih profesija, npr. piloti;
- razvoj nastavnih planova i programa;
- stručne i rehabilitacione aktivnosti koje ispituju sposobnost učenja;

Ne obuhvata:

- istraživanje i razvoj u društvenim naukama i humanističkim naukama, vidjeti grupu 72.20.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

R

ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA

Obuhvata aktivnosti iz oblasti zdravstvenog i socijalnog rada, počevši od zdravstvene zaštite koju obezbjeđuje stručno medicinsko osoblje u bolnicama i zdravstvenim ustanovama, do brige i zdravstvene njege u ustanovama za trajni smještaj (rezidencijalnim ustanovama) i aktivnosti socijalnog rada bez učešća zdravstvenih radnika.

86

Zdravstvene djelatnosti

Obuhvata:

- aktivnosti u okviru bolnica za kratkotrajno ili dugotrajno liječenje, opšte ili specijalističke medicine, hirurgije, psihijatrije i bolnice za zlostavljane osobe, sanatorijuma (preventorijuma), domova za stara lica sa medicinskom njegom, bolnica za liječenje mentalno oboljelih, rehabilitacionih centara, leprozarijuma i drugih ustanova koje imaju smještajne kapacitete i koje su angažovane na obezbjeđivanju dijagnostičkog i medicinskog tretmana.

Takođe obuhvata:

- zdravstvenu zaštitu i liječenje u okviru opšte i specijalističke medicine, od strane ljekara opšte prakse, ljekara specijalista i hirurga.

Obuhvata opštu, specijalističku i ortodontsku zubarsku praksu i aktivnosti. Pored toga, ova oblast obuhvata zdravstvenu zaštitu koju ne obavlja zdravstvena služba već paramedicinsko osoblje kome je zakonski priznata mogućnost liječenja pacijenata.

Ova oblast takođe obuhvata druge zdravstvene aktivnosti, npr. aktivnosti medicinskih laboratorija, banaka krvi, banaka sperme, banke organa za transplantaciju itd. uključujući prikupljanje, obradu, skladištenje i otpremu.

Ne obuhvata:

- veterinarske usluge, vidjeti grupu 75.00.

86.1

Djelatnost bolnica

86.10

Djelatnost bolnica

Obuhvata:

- dijagnostičke aktivnosti, kratkotrajno ili dugotrajno liječenje u bolnicama (kao što su opšte bolnice, specijalne bolnice, klinike, instituti, kliničko-bolnički centri, klinički centri, bolnice neprofitnih organizacija, univerzitetske bolnice, vojne bolnice i zatvorske bolnice) i specijalizovane bolnice (npr. zavodi za mentalno zdravlje, bolnice za zlostavljane, za liječenje zaraznih bolesti, ginekološki i specijalizovani sanatorijumi).

Aktivnosti su pretežno usmjerene na hospitalizovane bolesnike i uključuju:

- * usluge medicinskog i pomoćnog medicinskog osoblja,
- * usluge laboratorija i tehničke usluge, uključujući radiološke i anesteziološke usluge,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- * usluge službe hitne pomoći,
- * obavljanje operacionih zahvata, usluge bolničkih apoteka, usluge ishrane i druge bolničke usluge,
- * usluge centara za planiranje porodice u kojima se obezbeđuje medicinski tretman kao što je sterilizacija ili prekid trudnoće, sa smještajem,

Takođe obuhvata:

- * usluge bolnica za mentalno zdravlje ili psihijatrijskih bolnica, pružanje dijagnostičkog i medicinskog liječenja u oblasti mentalnog zdravlja.

Ne obuhvata:

- laboratorijsko ispitivanje i kontrolisanje svih vrsta materijala i proizvoda, izuzev medicinskog, vidjeti grupu 71.20;
- veterinarske aktivnosti, vidjeti grupu 75.00;
- zdravstveno zbrinjavanje vojnog osoblja na terenu, vidjeti grupu 84.22;
- stomatološke aktivnosti opšte i specijalizovane prirode, na primjer: stomatologija, endodontska i dječija stomatologija; oralna patologija i ortodontske aktivnosti, vidjeti grupu 86.23;
- privatne konsultantske usluge hospitalizovanim bolesnicima, vidjeti granu 86.2;
- usluge dijagnostičkog snimanja i aktivnosti medicinskih laboratorija, koje nisu dio bolničkih aktivnosti, vidjeti grupu 86.91;
- prevoz sanitetskim vozilima, vidjeti grupu 86.92.

86.2

Medicinska i stomatološka praksa

Obuhvata zdravstveno savjetovanje i liječenje od strane ljekara opšte prakse i ljekara specijalista, uključujući hirurge, stomatologe itd. Ove aktivnosti se mogu obavljati u privatnoj praksi, kao grupna terapija, u vanbolničkim ambulancama za spoljne pacijente i u posebnim jedinicama zdravstvene zaštite kao što su one u okviru domova zdravlja, firmi, škola, domova za stare, radničkih i društvenih organizacija. Aktivnosti ove vrste mogu se obavljati i u stanovima pacijenata. Uključuje i usluge privatnih konsultacija koje se pružaju hospitalizovanim pacijentima.

86.21

Opšta medicinska praksa

Obuhvata:

- medicinsko savjetovanje i liječenje u oblasti opšte medicine koje obavljaju ljekari opšte prakse;

Ne obuhvata:

- djelatnost bolnica, vidjeti grupu 86.10;
- specijalistička medicinska praksa, vidjeti grupu 86.22;
- paramedicinske djelatnosti koje obavljaju babice, medicinske sestre i fizioterapeuti, vidjeti grupu 86.94;
- paramedicinske djelatnosti koje obavljaju fizioterapeuti, vidjeti grupu 86.95;
- aktivnosti tradicionalne, komplementarne i alternativne medicine, vidjeti grupu 86.96.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

86.22 Specijalistička medicinska praksa

Obuhvata:

- medicinske konzultacije i liječenje u oblasti specijalizovane medicine od strane ljekara specijalista i hirurga;

Takođe obuhvata:

- centri za planiranje porodice koji pružaju medicinski tretman, na primjer, sterilizaciju, prekid trudnoće, bez smještaja;
- poslovi estetske hirurgije koje obavljaju lekari specijalisti
- liječenje u ambulantama ili dnevnim klinikama, npr. dijaliza, hemoterapija, insulinska terapija, respiratorni tretman, liječenje zračenjem;
- medicinska analiza i interpretacija dijagnostičkih medicinskih slika (rendgenski snimak, elektrokardiogram, endoskopija itd.);
- aktivnosti koje pružaju psihijatri;
- aktivnosti centara za vakcinaciju (imunizacija, inokulacija);
- aktivnosti centara za trombozu.

Ne obuhvata:

- djelatnosti bolnica, vidjeti grupu 86.10;
- paramedicinske djelatnosti koje obavljaju babice, medicinske sestre, vidjeti grupu 86.94;
- paramedicinske djelatnosti koje obavljaju fizioterapeuti, vidjeti grupu 86.95;
- aktivnosti tretmana ljepote koje ne obavljaju ljekari specijalisti, već npr. kozmetičari, vidjeti grupu 96.22.

86.23 Stomatološka praksa

Obuhvata:

- stomatološku aktivnost opšte i specijalističke prakse, npr. stomatologija, endodontska i dječija stomatologija;
- ortodontske aktivnosti.

Takođe obuhvata:

- stomatološke aktivnosti u operacionim salama

Ne obuhvata:

- izradu vještačkih zuba, proteza i protetičkog pribora u zubarskim laboratorijama, vidjeti grupu 32.50;
- djelatnost bolnica, vidjeti grupu 86.10;
- aktivnosti paramedicinskog stomatološkog osoblja kao što su stomatološki higijeničari, vidjeti grupu 86.99.

86.9 Ostala zdravstvena zaštita

Ova grupa obuhvata medicinske, kurativne, rehabilitacione ili preventivne aktivnosti (bez pružanja usluga smještaja) koje obavljaju paramedicinski praktičari i zdravstveni radnici koji nisu bolnice ili lekari u privatnoj praksi.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			86.91	Usluge dijagnostičkog snimanja i djelatnosti medicinskih laboratorija
				Obuhvata:
				- aktivnosti medicinskih laboratorija koje pružaju analitičke ili dijagnostičke usluge (bez same medicinske analize ili interpretacije), uključujući analizu tjelesnih tečnosti ili genetsko testiranje, direktno ambulantnim pacijentima sa ili bez preporuke zdravstvenih radnika, npr.: <ul style="list-style-type: none"> * rendgen laboratorije i druge laboratorije sa dijagnostikom na bazi snimaka; * laboratorije za analizu krvi; * sekvenciranje DNK za isključivanje ili liječenje određene bolesti.
				Takođe obuhvata:
				* aktivnosti laboratorijske doping kontrole.
				Ne obuhvata:
				- nemedicinsko laboratorijsko ispitivanje, ispitivanje ispravnosti hrane, djelatnost forenzičkih laboratorija, vidjeti grupu 71.20
				- medicinsku analizu i interpretaciju dijagnostičkih medicinskih snimaka (rendgenski snimak, elektrokardiogram, endoskopija, itd.), vidjeti grupu 86.22;
				- aktivnosti genom centara ili banaka krvi i organa, vidjeti grupu 86.99.
			86.92	Prevoz sanitetskim vozilima
				Obuhvata:
				- sanitetski prevoz pacijenata bilo kojim vidom transporta, uključujući i avione. Sanitatska vozila su uglavnom opremljena opremom za reanimaciju (equipment for lifesaving), uz prisustvo pomoćnog medicinskog osoblja/ljekara.
				Takođe obuhvata:
				* specijalizovani prevoz pacijenata uz pratnju pomoćnog medicinskog osoblja
				* pružanje primarne njege tokom sanitetskog prevoza od strane pomoćnog medicinskog osoblja ili ljekara
				Ne obuhvata:
				- prevoz pacijenata vozilima bez prisustva pomoćnog medicinskog osoblja/ljekara i opreme za reanimaciju, vidjeti grupu 49.50
				- prevoz pacijenata avionom bez prisustva pomoćnog medicinskog osoblja/ljekara i opreme za reanimaciju vidjeti grupu 51
				- transport krvi i organa/tjelesnih tečnosti, vidjeti grupu 86.99
			86.93	Djelatnost psihologa i psihoterapeuta, osim doktora medicine
				Obuhvata:
				Ova grupa uključuje savjetovanje i liječenje od strane psihologa, npr. kliničkih psihologa, health psychologists/zdravstvenih psihologa, psihoterapeuta, osim doktora medicine.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Također obuhvata:

- muzikoterapiju koju obavljaju psihoterapeuti/psiholozi;

Ne obuhvata:

- aktivnosti koje obavljaju psihijatri, vidjeti grupu 86.22.

86.94 Djelatnost medicinskih sestara i babica

Obuhvata:

Ova grupa obuhvata aktivnosti medicinskih sestara i babica, npr. obuhvata:

- aktivnosti samostalnih medicinskih sestara, koje rade u sopstvenim prostorijama ili u stanovima pacijenata ;
- djelatnost porodilišta bez stalnog nadzora doktora medicine.

Također obuhvata:

- njegovatelji;
- palijativno zbrinjavanje ambulantnih pacijenata.

Ne obuhvata:

- porodilišta u bolnicama, pod neposrednim nadzorom doktora medicine, vidjeti grupu 86.10;
- rezidencijalne ustanove za njegu, vidjeti grupu 87.10;
- usluge kućne njege, vidjeti grupu 88.10

86.95 Djelatnost fizioterapeuta

Ova grupa uključuje terapije koje pružaju nezavisni profesionalci za poboljšanje mobilnosti, vraćanje funkcije ili smanjenje bolova. Ove terapije obuhvataju fizioterapiju itd.

Obuhvata:

- djelatnost medicinskih masaža od strane terapeuta;
- djelatnost ergoterapeuta;
- djelatnosti radnih terapeuta.

Ne obuhvata:

- djelatnost osteopata, vidjeti grupu 86.96;
- djelatnost kiropraktičara, vidjeti grupu 86.96;
- tehnike tretmana tijela, npr. šiacu, tajlandska masaža, vatsu, tuina čigong, vidjeti grupu 86.99;
- djelatnost salona za nemedicinsku masažu, vidjeti granu 96.2.

86.96 Djelatnost tradicionalne, komplementarne i alternativne medicine

Ova grupa obuhvata pružanje preventivnih, kurativnih ili rehabilitacionih zdravstvenih usluga od strane zdravstvenih radnika. Zdravstvene koristi ovih usluga nisu zasnovane na naučnim studijama za dijagnostikovanje i liječenje bolesti i do sada nisu u potpunosti procjenjene na načine koji bi mogli da budu univerzalno prihvaćeni kao zasnovani na dokazima.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Obuhvata:

- pružanje usluga tradicionalne medicine koje se sastoje od niza dugogodišnjih praksi koje su još uvijek u razvoju, koje su razvijene u različitim društvima prije ili tokom razvoja moderne medicine, na primjer, tradicionalne kineske terapije, akupunktura, kineski biljni lijekovi, unani, tradicionalni afrički lijekovi;
- pružanje komplementarnih terapijskih usluga, npr. Aleksandra terapija, aromaterapija, Bah terapija i druge terapije cvijećem, terapija tijela, ajurvedska, biljna medicina, naturopatija, nutricionistička terapija;
- pružanje alternativnih terapijskih usluga, npr. homeopatija, kiropraktika, osteopatija, kristaloterapija, iridologija, kineziologija, radionika;

Takođe obuhvata:

- aktivnosti iscjeljitelja;
- hipnoterapija;
- refleksoterapijske aktivnosti;
- korektivna terapija Cesar – Mensendieck;
- naprapatija.

Ne obuhvata:

- tehnike tretmana tijela, npr. šiacu, tajlandska masaža, vatsu, tuina čigong, vidjeti grupu 86.99;
- aktivnosti zdravstvenih organizacija, videti 94.99

86.97 Uslužne djelatnosti posredovanja za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge

Ova grupa uključuje posredovanje u medicinskim, stomatološkim i drugim zdravstvenim uslugama ljudi, dovođenje klijenata i pružalaca usluga uz naknadu ili proviziju, bez pružanja medicinskih, stomatoloških i drugih zdravstvenih usluga od strane posrednika. Ove posredničke aktivnosti mogu se obavljati na digitalnim platformama ili putem nedigitalnih kanala (licem u lice, vrata do vrata, telefonom, poštom itd.). Naknadu ili proviziju može primiti ili klijent ili pružalac medicinskih, stomatoloških i drugih zdravstvenih usluga. Prihodi od posredničkih aktivnosti mogu uključivati i druge izvore prihoda, na primjer prihode od prodaje oglasnog prostora.

Obuhvata:

- rezervacije termina za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge.

Ne obuhvata:

- posredničke uslužne djelatnosti za aktivnosti smještaja, vidjeti grupu 87.91

86.99 Ostala zdravstvena zaštita, na drugom mjestu nepomenuta

Ova grupa obuhvata:

- aktivnosti za zdravlje ljudi, na drugom mjestu nepomenute:
  - * aktivnosti paramedicinskog osoblja u oblasti optometrije, hidroterapije, logopedije, podijatrije/kiropodije itd.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- aktivnosti stomatološkog paramedicinskog osoblja, npr. stomatoloških terapeuta, školskih stomatoloških sestara, stomatoloških higijeničara, koji mogu raditi na daljinu, ali ih periodično nadgledaju stomatolozi;
- aktivnosti banaka krvi, banaka tkiva, banaka sperme, banaka organa za transplantaciju, biobanka, centara podataka genoma itd., uključujući prikupljanje, obradu, skladištenje i otpremu;
- rad registara donora koštane srži;
- djelatnost ortoptičara;
- aktivnosti podijatarara;
- aktivnosti kožnih terapeuta;
- aktivnosti monitoringa zdravlja (ishrana odojčadi, zdravlje djece);
- aktivnosti dijetetičara;
- preventivne zdravstvene aktivnosti i otkrivanje bolesti (rak, tuberkuloza, venerične bolesti);
- transport krvi i organa i tjelesnih tečnosti;
- šiacu, tajlandska masaža, vatsu, tuina čigong;
- aktivnosti terapije životinjama, odnosno hipoterapije;
- hidroterapija debelog crijeva;
- terapija plesom i pokretom;
- art terapija;
- aktivnosti stomatološkog paramedicinskog osoblja, npr. stomatoloških higijeničara, stomatoloških terapeuta.

Ne obuhvata:

- proizvodnju vještačkih zuba, proteza i protetskih aparata u zubotehničkim laboratorijama, vidjeti grupu 32.50;
- nemedicinska laboratorijska ispitivanja, vidjeti grupu 71.20;
- aktivnosti ispitivanja u oblasti higijene hrane, vidjeti grupu 71.20;
- bolničke djelatnosti, vidjeti grupu 86.10;
- djelatnosti medicinske i stomatološke prakse, vidjeti grupu 86.2;
- usluge dijagnostičkog snimanja i medicinske laboratorijske aktivnosti, vidjeti grupu 86.91;
- aktivnosti psihologa, npr. kliničkih psihologa, zdravstvenih psihologa, psihoterapeuta, osim doktora medicine, vidjeti grupu 86.93;
- medicinske sestre i babice, vidjeti grupu 86.94;
- fizioterapijske aktivnosti, vidjeti grupu 86.95;
- djelatnosti terapeuta medicinske masaže, vidjeti grupu 86.95;
- rezidencijalne ustanove za negu, vidjeti grupu 87.10.

87

Socijalna zaštita sa smještajem

Obuhvata njegu sa smještajem kombinovanu sa drugom vrstom njege, njegu sa nadzorom ili druge tipove njege, po zahtjevu osoba koje su smještene u takvim ustanovama. Njega obezbjeđena u njima predstavlja kombinaciju zdravstvene i socijalne zaštite.

Takođe obuhvata:

U ovu oblast spadaju i aktivnosti smještajnih ustanova (pružanje redovnog smještaja na mjestima posebno izgrađenim ili prilagođenim za određene ciljane grupe). Smještajne ustanove su klasifikovane u zavisnosti od ciljnih grupa (djeca do tri godine, starije osobe, osobe sa invaliditetom itd.).

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- djelatnost medicinski sestara i babica, vidjeti grupu 86.94;
				- djelatnost socijalne zaštite bez smještaja, vidjeti grupu 88.
			87.1	Djelatnosti smještajnih ustanova s medicinskom njegom
			87.10	Djelatnosti smještajnih ustanova s medicinskom njegom
				Ova grupa uključuje pružanje socijalne zaštite sa smještajem, uz medicinsku pomoć, njegu i rehabilitaciju. Ove ustanove imaju stalno osoblje registrovanih ili licenciranih medicinskih sestara koje, zajedno sa drugim osobljem, pružaju njegu u kombinaciji sa ličnom njegom. Usluge medicinske njege obično uključuju davanje lijekova, postavljanje medicinskih dijagnoza i previjanje rana i uglavnom se pružaju bez nadzora ljekara koji se nalazi u prostorijama.
				Obuhvata:
				- domove za stara lica sa njegom;
				- domove za oporavak s medicinskom njegom, osim ustanova za mentalno zdravlje i zavisnike od supstanci;
				- domovi za odmor sa njegom;
				- ustanove za njegu;
				- domovi za stare i hospicije;
				- hospicije za stacionarnu negu za palijativno zbrinjavanje.
				Ne obuhvata:
				- palijativno zbrinjavanje ambulantnih pacijenata, vidjeti grupu 86.94;
				- domove za starije bez medicinske njege ili sa minimalnom medicinskom njegom, vidjeti grupu 87.30;
				- aktivnosti socijalnog rada sa smještajem, kao što su sirotišta, dječija odmarališta i domovi i privremena skloništa za beskućnike, vidjeti grupu 87.99 87.90
			87.2	Socijalno staranje u smještajnim ustanovama za lica koja boluju od nedijagnostifikovane ili dijagnostifikovane mentalne bolesti ili bolesti zavisnosti
			87.20	Socijalno staranje u smještajnim ustanovama za lica koja boluju od nedijagnostifikovane ili dijagnostifikovane mentalne bolesti ili bolesti zavisnosti
				Obuhvata obezbjeđivanje smještaja i njege (bez licence za bolničku njegu) mentalno oboljelim licima i licima sa bolestima zavisnosti. Ustanove pružaju smještaj, hranu, nadzor, zaštitu, konsultovanje i neke oblike zdravstvene njege.
				Obuhvata:
				- djelatnost ustanova sa smještajem:
				* ustanove za tretman zavisnika od alkohola i droge,
				* domove za psihijatrijski oporavak,
				* domove za smještaj lica sa emocionalnim problemima,
				* ustanove za lica s teškoćama u mentalnom razvoju,
				* dnevne bolnice za mentalno zdravlje.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bolnice za mentalno zdravlje, vidjeti grupu 86.10; - socijalni rad sa obezbjeđenim smještajem i privremena skloništa za beskućnike, vidjeti grupu 87.99 87.90; - aktivnosti socijalnog rada sa smještajem i medicinskom njegom za pojedince koja ne žive sa ili nemaju dijagnozu mentalne bolesti, vidjeti grupu 87.10 ili 87.30; - djelatnost socijalne zaštite bez smještaja, za lica koje žive sa ili imaju dijagnozu mentalne bolesti, npr. centrima za mentalno zdravlje, vidjeti oblast 88.
			87.3	Djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem za stara lica ili lica sa fizičkim invaliditetom
			87.30	<p>Djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem za stara lica ili lica sa fizičkim invaliditetom</p> <p>Obuhvata smještaj i usluge njege za stara lica i lica sa fizičkim invaliditetom koja nijesu u stanju da se staraju sama o sebi ili ne žele da žive samostalno. Njega uključuje smještaj, hranu, nadzor i pomoć u svakodnevnom životu, kao što je usluga održavanja domaćinstva. U nekim slučajevima ove jedinice obezbjeđuju kvalifikovanu medicinsku njegu za one koji se nalaze u izdvojenim prostorijama u okviru ustanove.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba; - trajnu njegu penzionerima; - domove za stara lica sa minimalnom medicinskom njegom; - domove za smještaj starih i onemoćalih lica bez bolničke njege. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domove za stara lica sa medicinskom njegom, vidjeti grupu 87.10; - socijalno staranje u smještajnim ustanovama za lica s teškoćama u razvoju, duševno oboljele osobe i osobe s bolestima zavisnosti, vidjeti grupu 87.20; - ostali oblici socijalne zaštite sa smještajem, vidjeti grupu 87.99.
			87.9	Ostali oblici socijalne zaštite sa smještajem
			87.91	<p>Djelatnost posredovanja za socijalnu zaštitu sa smještajem</p> <p>Ova grupa djelatnosti uključuje posredovanje u aktivnostima socijalne zaštite sa smještajem, okupljanjem klijenata i pružalaca usluga uz naknadu ili proviziju, a da posrednik ne pruža usluge socijalne zaštite sa smještajem kojima posreduje.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslužne djelatnosti posredovanja za medicinske, stomatološke i druge zdravstvene usluge, vidjeti grupu 86.97.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			87.99	<p>Ostali oblici socijalne zaštite sa smještajem, na drugom mjestu nepomenuti</p> <p>Obuhvata usluge njege sa smještajem lica koja nisu sposobna potpuno se brinuti o sebi ili koja ne žele živjeti samostalno, osim starijim i nemoćnim licima.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cjelodnevno pružanje socijalne pomoći djeci i specijalnim kategorijama ljudi sa izvjesnim ograničenjima u sposobnosti za brigu o sebi, ali gdje medicinska njega ili obrazovanje nijesu bitni elementi: <ul style="list-style-type: none"> * sirotišta, * dječiji domovi i prihvatilišta, * privremena prihvatilišta za beskućnike, izbjeglice i imigrante, * druge aktivnosti podrške porodici u rezidencijalnim uslovima. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> * grupe domova za resocijalizaciju lica sa društvenim i ličnim problemima, * domovi za resocijalizaciju prestupnika i počinioc krivičnih djela, * popravni domovi za maloljetnike. <p>Aktivnosti mogu obavljati državne ustanove i privatne organizacije.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansiranje i upravljanje programima obaveznog socijalnog osiguranja, vidjeti grupu 84.30 - smještajne ustanove sa medicinskom negom, vidjeti grupu 87.10; - socijalno staranje u smještajnim ustanovama za lica s teškoćama u razvoju, duševno oboljele osobe i osobe s bolestima zavisnosti, vidjeti grupu 87.20; - aktivnosti stacionarnog zbrinjavanja za osobe s dijagnozom intelektualne invalidnosti, vidjeti grupu 87.20; - domove za stara lica i lica s fizičkim invaliditetom, vidjeti grupu 87.30; - aktivnosti u vezi sa usvajanjem, vidjeti grupu 88.99; - djelatnost dnevne brige o djeci, vidjeti grupu 88.91.
			88	<p>Socijalna zaštita bez smještaja</p> <p>Obuhvata različite usluge socijalne pomoći korisnicima. Aktivnosti u ovoj oblasti ne obuhvataju usluge smještaja, izuzev na privremenoj osnovi.</p>
			88.1	<p>Socijalna zaštita bez smještaja za stara lica ili lica sa invaliditetom</p>
			88.10	<p>Socijalna zaštita bez smještaja za stara lica ili lica sa invaliditetom</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - socijalne, savjetodavne, zdravstvene i slične usluge starim licima i licima sa invaliditetom koje se pružaju u njihovim domovima ili drugdje, od strane države ili privatnih organizacija i domaćih ili lokalnih organizacija za samopomoć i specijalista koji pružaju savjetodavne usluge: <ul style="list-style-type: none"> * obilazak starih lica i lica sa invaliditetom, * dnevnu njegu za stara lica ili lica sa invaliditetom, * usluge pomoći u kući za starije osobe ili osobe sa invaliditetom,

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				* stručnu rehabilitaciju i osposobljavanje lica sa invaliditetom i ograničenjem u mogućnosti obrazovanju.
				Takođe obuhvata:
				* aktivnosti njegovatelja (pomoć u kući)/ activities of caregivers (home assistance)
				* usluge kućne njege.
				Ne obuhvata:
				- finansiranje i upravljanje fondovima obaveznog socijalnog osiguranja, vidjeti grupu 84.30;
				- aktivnosti slične opisanim u ovoj grupi, ali sa smještajem, vidjeti grupu 87.30;
				- dnevnu njegu za djecu sa invaliditetom, vidjeti grupu 88.91.
88.9				Ostali oblici socijalne zaštita bez smještaja
			88.91	Djelatnost dnevne brige o djeci
				Obuhvata:
				- dnevnu brigu o djeci u privatnim domovima ili centrima za dnevni boravak;
				- aktivnosti poslijepodnevne brige o djeci.
				Takođe obuhvata:
				- dnevnu brigu o djeci sa invaliditetom.
88.99				Ostali oblici socijalne zaštite bez smještaja, na drugom mjestu nepomenuti
				Obuhvata:
				- socijalne, savjetodavne, zdravstvene usluge, usluge izbjeglicama, usluge upućivanja na medicinske pretrage i slične usluge koje se pružaju licima u njihovim domovima ili drugdje, od strane državnih ili privatnih organizacija za pomoć u slučaju nesreće i domaćih ili lokalnih organizacija za samopomoć, kao i specijalista koji pružaju savjetodavne usluge:
				* aktivnosti socijalnog usmjeravanja djece i omladine,
				* usvajanje, aktivnosti za spriječavanje nasilja nad djecom i ostalim licima,
				* konsultovanje u vezi s vođenjem porodičnog budžeta, bračno i porodično savjetovanje, savjeti u vezi s kreditom i dugovanjem,
				* aktivnosti u užoj i široj zajednici (mjesnoj zajednici, naselju i sl.),
				* pomoć žrtvama nesreće, izbjeglicama, imigrantima i dr., uključujući privremena ili trajna skloništa za njih,
				* profesionalna rehabilitacija i stručno osposobljavanje nezaposlenih lica uz ograničenja u obrazovanju,
				* utvrđivanje ispunjenosti kriterijuma za primanje socijalne pomoći, dodataka za stanarinu ili ishranu,
				* dnevne ustanove za beskućnike i ostale socijalno ugrožene grupe,
				* dobrotvorne aktivnosti (npr. prikupljanje sredstava) i ostale aktivnosti podrške socijalnog rada,

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

* aktivnosti kulturnog i međukulturalnog posredovanja koje imaju za cilj prevenciju nelagodnosti odraslih koji imaju poteškoća u socijalnoj integraciji i integraciji na tržište rada, otklanjanje društvene marginalizacije djece i adolescenata, rehabilitaciju odraslih i maloljetnika u zatvoru, uslovno i van zatvora i reintegraciju odraslih u aktivan život;

* aktivnosti preseljenja izbjeglica.

Ne obuhvata:

- aktivnosti pravnog posredovanja, vidjeti grupu 69.10;
- finansiranje i upravljanje fondovima obaveznog socijalnog osiguranja, vidjeti grupu 84.30;
- aktivnosti slične opisanim u ovoj grupi, ali sa smještajem, vidjeti grupu 87.99

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

S

UMJETNOST, SPORT I REKREACIJA

Obuhvata:

- djelatnosti kojima se zadovoljavaju različite kulturne, zabavne ili rekreativne potrebe i interesovanja, uključujući izvođenje priredbi, zabavu, rad muzeja i kockanje.

Takođe obuhvata:

- Ovaj odeljak takođe uključuje usluge koje omogućavaju zabavne događaje i nastupe uživo.

90

Umjetničko stvaralaštvo i izvođačke umjetnosti

Obuhvata:

Obuhvata umjetničko stvaralaštvo i izvođačke umjetnosti i upravljanje objektima i pružanje usluga radi zadovoljavanja kulturnih i zabavnih interesa javnosti. Obuhvaćene su proizvodnja, promocija i izvođenje predstava, održavanje događaja i priređivanje izložbi namijenjenih publici; obezbjeđivanje umjetničkih, kreativnih i tehničkih mogućnosti za stvaranje umjetničkih djela i izvođenje predstava.

Ne obuhvata:

- proizvodnju i distribuciju filmova i video-filmova, vidjeti grupu 59.11, 59.12, 59.13;
- prikazivanje filmova, vidjeti grupu 59.14;
- emitovanje radijskih i televizijskih programa, vidjeti oblasti 60.1, 60.2;
- fotografske aktivnosti, vidjeti grupu 74.20;
- kulturno obrazovanje (ne-akademska nastava sviranja instrumenta, slikanja, glume, plesa...), vidjeti grupu 85.52;
- rad muzeja svih vrsta, botaničkih i zooloških vrtova, održavanje istorijskih mjesta, aktivnosti nacionalnih parkova i prirodnih rezervata, vidjeti oblast 91;
- konzervacija i restauracija kulturnog nasleđa, vidjeti granu 91.3;
- kockanje i klađenje, vidjeti oblast 92;
- sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti, vidjeti oblast 93.

90.1

Umjetničko stvaralaštvo

Obuhvata:

- aktivnosti u oblasti kreativnih i izvođačkih umjetnosti i srodne aktivnosti.

90.11 Književno i muzičko stvaralaštvo

Obuhvata:

- aktivnosti pojedinačnih pisaca, za sve predmete, uključujući beletrističko pisanje;
- muzička kompozicija;
- pisanje tekstova i sastava u tuđe ime;
- pisanje scenarija;
- aktivnosti novinara, čiji sadržaj objavljuje treće lice;
- aktivnosti blogera, čiji sadržaj objavljuje treća strana.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Takođe obuhvata - tehničko pisanje
				Ne obuhvata : - (re)produkciju, distribuciju knjiga i muzike, vidjeti sektor J; - prevodioce koji rade na uređivanju knjiga, vidjeti granu 74.3; - aktivnosti nezavisnih muzičara i glumaca koji učestvuju u video i audiovizuelnim sadržajima svih vrsta, vidjeti grupu 90.20.
			90.12	Vizuelne umjetnosti
				Obuhvata: Obuhvata stvaralačku djelatnost i produkciju dijela vizuelnih umetnosti. Ova klasa uključuje: - aktivnosti slobodnih umjetnika kao što su vajari, slikari, crtači crtanih filmova, karikaturisti, graveri, bakroresci, grafičari; - digitalne forme vizuelnog stvaralaštva; - stvaranje umjetničke djelatnosti sa svjetlosnim instalacijama.
				Ne obuhvata: - izradu statua, osim umjetničkih djela vidjeti grupu 23.70 - proizvodnju filmova i video-filmova, vidjeti grupu 59.11, 59.12; - rad bioskopa, vidjeti grupu 59.14; - fotografske aktivnosti, vidjeti grupu 74.20; - djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija, vidjeti grupu 74.99; - djelatnosti kastinga, vidjeti grupu 78.10; - djelatnost rezervacije i prodaje ulaznica za pozorišnu, sportsku i drugu zabavu, vidjeti grupu 82.40; - djelatnosti koreografije, vidjeti grupu 90.13; - stvaranje i prezentacija svjetlosnih i zvučnih emisija, vidjeti grupu 93.29.
			90.13	Ostalo umjetničko stvaralaštvo
				Obuhvata: - koreografske djelatnosti
				Ne obuhvata: - renoviranje, obnova, rekonstrukciju istorijskih i arheoloških lokaliteta i zgrade, vidjeti sektor F; - rad muzeja svih vrsta, vidjeti grupu 91.2; - popravka namještaja koji se ne smatra kulturnim nasleđem i neistorijskim, vidjeti grupu 95.24.
			90.2	Izvođačke umjetnosti
			90.20	Izvođačke umjetnosti
				Obuhvata: Ova klasa uključuje djelatnosti scenskih umjetnosti i povezane djelatnosti - scenske produkcije uživo (pozorišne predstave, koncerti, opera, ples i stalo):

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>* djelatnosti izvođačkih grupa, cirkusa ili društava, orkestrara ili bendova</p> <p>* djelatnosti izvođača, npr. glumaca (uključujući stand-up komičare), plesača, muzičara (uključujući aktivnosti nezavisnih orguljaša), dirigenti</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnosti fotomodela; - djelatnosti samostalnih muzičara i glumaca koji se pojavljuju u video i audiovizuelnim sadržajima svih vrsta; - rad objekata scenskih umjetnosti za vlastiti ansambl; - djelatnosti influensera koji se pojavljuju u vlogovima. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objavljivanje tekstova i fotografija i drugih sadržaja bez videa od strane influencera ili blogera, vidjeti grupu 58.19; - produkcija video i audio-vizuelnih sadržaja, vidjeti grupu 59.11; - djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija, vidjeti grupu 74.99; - djelatnosti kastinga, vidjeti grupu 78.10; - djelatnosti blogera koji sami ne objavljuju sopstveni kreirani sadržaj, vidjeti grupu 90.11.
		90.3		<p>Pomoćne djelatnostima u umjetničkom stvaralaštvu i izvođačkim umjetnostima</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova grupa uključuje djelatnosti podrške stvaralačkim i izvođačkim umjetnostima. Obuhvata djelatnosti podrške produkciji pozorišnih, operских i baletskih predstava, mjuzikla, manifestacija i drugih, djelatnosti producenta umjetničkih predstava, unutar ili izvan prostorija.</p>
			90.31	<p>Rad umjetničkih objekata i lokaliteta</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rad umjetničkih objekata, npr. koncert, pozorišne dvorane, kulturni centri - rad umjetničkih objekata, koji podržavaju umjetničko stvaralaštvo u vizualnim umjetnostima <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rad muzičkih prostorija, muzičkih klubova i sličnih objekata za nastupe uživo. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trgovinu na malo slikama i skulpturama (djelatnost komercijalnih umjetničkih galerija), vidjeti grupu 47.69; - aktivnosti barova, pabova i sličnih objekata, koje mogu uključivati pružanje muzike uživo i plesne aktivnosti, ali koji pretežno služe pića, vidjeti grupu 56.30; - rad bioskopa, vidjeti grupu 59.14; - aktivnosti rezervacije i prodaje ulaznica za pozorišnu, sportsku i drugu

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- zabavu, vidjeti grupu 82.40;
- rad umjetničkih objekata za vlastiti ansambl, vidjeti grupu 90.20;
- rad muzeja svih vrsta, vidjeti grupu 91.21;
- rad plesnih podijuma i plesnih dvorana u kojima posluživanje pića nije glavna djelatnost, vidjeti grupu 93.29.

90.39 Ostale pomoćne djelatnosti u umjetničkom stvaralaštvu i izvođačkim umjetnostima

Obuhvata:

- pomoćne djelatnosti u okviru izvođačke umjetnosti, pozorišnih plesnih predstava, koncerata i operских predstava i drugih vrsta scenskog izvođenja:
  - * djelatnosti režisera, producenata, scenografa i scenskih radnika, majstora svijetla
- organizacija kulturnih i zabavnih događaja, npr. filmski festivali, mjuzikli, muzički i plesni festivali;
- djelatnosti filmskih i pozorišnih reditelja, dramaturga, filmskih promotera i kreatora programa.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti producenata ili organizatora umjetničkih događaja uživo, sa ili bez scenske opreme;
- tehničko planiranje, nabavka, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata vezanih za organizaciju umjetničkih događaja

Ne obuhvata:

- filmsku proizvodnju, uključujući digitalnu distribuciju, za direktnu projekciju u bioskopima ili za emitovanje ili striming, vidjeti grupu 59.1;
- emitovanje nastupa i događaja uživo, vidjeti grupu 60.20;
- djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija, vidjeti grupu 74.99;
- djelatnosti kastinga, vidjeti grupu 78.10;
- organizovanje konferencija, konvencija i sajmova, vidjeti grupu 82.30;
- djelatnosti proizvođača ili promotera sportskih događaja, sa ili bez objekata, vidjeti grupu 93.19;
- tehničko planiranje, nabavka, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata povezanih s organizacijom neumjetničkih događaja, vidjeti grupu 93.29.

91

Biblioteke, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti

Obuhvata:

Obuhvata djelatnosti biblioteka i arhiva; rad muzeja svih vrsta, zbirki baštine svih vrsta, uključujući bibliotečke i arhivske dokumente, botaničke i zoološke vrtove; funkcionisanje arheoloških i istorijskih lokaliteta ili zgrada i prirodnih rezervata. Ove aktivnosti uključuju identifikaciju, prikupljanje, inventarizaciju, konzervaciju-restauraciju i posredovanje kulturnog ili prirodnog, materijalnog i nematerijalnog naslijeđa.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- aktivnosti u vezi sa očuvanjem i izlaganjem predmeta, istorijskih spomenika i prirodnih znamenitosti koje su od kulturno-istorijskog i obrazovnog značaja (npr. mjesta svjetske kulturne baštine).

Ne obuhvata:

- proizvodnju muzičkih instrumenata, vidjeti grupu 32.20;
- renoviranje, obnova, rekonstrukcija i rekonstrukcija istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata, vidjeti sektor F;
- trgovinu na malo slikama i skulpturama (djelatnost komercijalnih umjetničkih galerija), vidjeti grupu 47.69;
- trgovinu na malo polovnom robom, vidjeti grupu 47.79;
- djelatnosti transporta i skladištenja, vidjeti oblast 52;
- djelatnosti osiguranja, vidjeti oblast 66;
- sudske aukcije, vidjeti grupu 69.10;
- arhitektonske aktivnosti za podršku očuvanju i restauraciji dobara kulturnog nasljeđa, vidjeti grupu 71.11;
- istraživačke aktivnosti, konzervatorske nauke posvećene kulturnoj baštini, vidjeti oblast 72;
- aktivnosti vodiča - predavača, vidjeti grupu 79.90;
- sportske i zabavne i rekreativne aktivnosti, kao što su aktivnosti plaža i rekreativnih parkova, vijeti oblast 93;
- popravka muzičkih instrumenata koji se ne smatraju kulturnom baštinom i neistorijskih, vidjeti grupu 95.29.

91.1 Djelatnosti biblioteka i arhiva

Obuhvata:

- aktivnosti vezane za upravljanje, brigu, čuvanje, procjenu biblioteka i arhiva.
- dokumentacione i informacione aktivnosti biblioteka svih vrsta, čitaonica, slušaonica i posebnih prostorija za gledanje filmova i video materijala, javnih arhiva koji pružaju usluge korisnicima kao što su student, naučnici, službenici;
- rad javnih arhiva (na državnom, regionalnom ili lokalnom nivou) ili privatnih arhiva (arhivi umjetnika, istoričara, pisaca itd.)
- pripremanje zbirki, bez obzira na to da li su specijalizovane ili ne
- iznajmljivanje i čuvanje knjiga, mapa, periodike, filmova, ploča, traka, umjetničkih djela itd.;
- pronalaženje informacija po zahtjevu korisnika.

Ne obuhvata:

- očuvanje i restauraciju kulturnog nasljeđa, vidjeti granu 91.3.

91.11 Djelatnost biblioteka

Obuhvata:

- dokumentaciono-informacione delatnosti biblioteka svih vrsta (uključujući digitalne biblioteke), čitaonice, slušaonice i prostorije za gledanje:
  - * pripremanje zbirki, bez obzira da li su specijalizovane ili ne;
  - * izrada kataloga zbirki i kolekcija
  - * pozajmljivanje i čuvanje knjiga, mapa, periodičnih publikacija, filmova, ploča, traka, umjetničkih dijela itd.
  - * pronalaženje informacija po zahtevu korisnika itd.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ne obuhvata:

- očuvanje i restauraciju kulturnog nasleđa, vidjeti granu 91.3

91.12 Djelatnost arhiva

Obuhvata:

Arhivska delatnost obuhvata poslove koje obavljaju arhivske službe svih vrsta, u cilju izgradnje, čuvanja, klasifikacije fizičkih ili digitalnih arhivskih zbirki i njihovog saopštavanja široj javnosti ili određenoj kategoriji korisnika.

Ova grupa obuhvata:

- djelatnosti javnih arhiva koje pružaju usluge široj javnosti ili posebno klijenteli, npr. studenti, naučnici, osoblje, članovi kao i rad državnih arhiva;
- poslovi u vezi sa pribavljanjem ili prikupljanjem arhivske građe;
- poslovi u vezi sa identifikacijom, inventarizacijom, opisom i klasifikacijom arhivske građe
- poslovi koji se odnose na bezbjednost i održavanje arhivske građe (praćenje sanitarnog statusa i klimatskih uslova, bezbjednost i zaštita, sanacija);
- aktivnosti koje se odnose na saopštavanje arhiva javnosti na licu mesta ili na daljinu;
- digitalizacija arhivskih dokumenata za digitalne arhivske zbirke.

Takođe obuhvata:

- arhiviranje svih vrsta dokumenata (u papirnom ili elektronskom obliku)

Ne obuhvata:

- maloprodaju rukopisa, vidjeti grupu 47.69
- skladištenje datoteka sa podacima, vidjeti grupu 63.10;
- digitalizaciju datoteka (povezana sa daljom obradom podataka), vidjeti grupu 63.10;
- digitalizaciju datoteka (bez bilo koje druge povezane aktivnosti), vidjeti grupu 82.10;
- očuvanje i restauraciju kulturnog nasljeđa, vidjeti granu 91.3

91.2 Muzeji, zbirke, istorijski lokaliteti i spomenici kulture

Obuhvata:

Ova grana uključuje rad, upravljanje, brigu, očuvanje, izlaganje i procjenu kulturnog nasljeđa: materijalnog, nematerijalnog i digitalnog u širokom spektru svih vrsta zbirki (privatnih i javnih). Uključuje aktivnosti vezane za mjesta kulturnog naslijeđa kao rezultat ljudske intervencije u okolini, od pejzaža do vrtova, od istorijskih i arheoloških lokaliteta do zgrada.

Ne obuhvata:

- renoviranje, obnovu, rekonstrukciju i restauraciju istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata, vidjeti sektor F;
- trgovinu na malo slikama i skulpturama (djelatnost komercijalnih umjetničkih galerija), vidjeti grupu 47.69;
- arhitektonske aktivnosti za podršku očuvanju i restauraciji dobara

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- kulturnog nasljeđa, vidjeti grupu 71.11;
- aktivnosti vezane za očuvanje i restauraciju kulturnog naslijeđa, vidjeti granu 91.3.

91.21 Djelatnost muzeja i zbirki

Obuhvata:

- vođenje, upravljanje, brigu, čuvanje, procjenu i izlaganje muzejskih zbirki svih vrsta:
  - * muzeji ili muzeji umjetnosti, primijenjene umjetnosti i muzeji dizajna (npr. za nakit, namještaj, kostime, keramiku, srebrno posuđe),
  - * prirodnjački, naučni i tehnološki muzeji, istorijski muzeji, uključujući vojne muzeje,
  - * drugi specijalizovani muzeji.
- muzeji na otvorenom, eko-muzeji kao i digitalni i virtuelni muzeji;
- zbirke u istorijskim kućama i nacionalnim galerijama, interpretacijski centri za etnografsku, vjersku i narodnu umjetnost na lokalnom ili regionalnom nivou.
- djelatnost umjetničkih galerija, izlaganje umjetnina (koje nisu na prodaju).

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo slikama i skulpturama (djelatnost komercijalnih umjetničkih galerija), vidjeti grupu 47.69;
- bibliotečke djelatnosti, vidjeti grupu 91.11;
- arhivske djelatnosti, vidjeti grupu 91.12;
- očuvanje i restauraciju kulturnog naslijeđa, vidjeti granu 91.3;
- popravku namještaja koji se ne smatra kulturnom baštinom i neistorijskim dobrom, vidjeti grupu 95.24

91.22 Djelatnost istorijskih lokaliteta i spomenika kulture

Obuhvata:

- Ova grupa uključuje rad i očuvanje naslijeđa kao rezultat ljudske intervencije u njegovoj okolini, od pejzaža do vrtova, od zgrada do lokaliteta (građevno naslijeđe, kao i prirodno naslijeđe).
- zaštitu i održavanje istorijskih lokaliteta i zgrada
  - zaštitu i održavanje arheoloških lokaliteta otvorenih za posjetioce

Ne obuhvata:

- renoviranje, obnovu, rekonstrukciju i restauraciju istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata, vidjeti sektor F;
- očuvanje i restauraciju kulturnog nasleđa, vidjeti granu 91.3;
- arhitektonske aktivnosti za podršku očuvanju i restauraciji dobara kulturnog naslijeđa, vidjeti grupu 71.11;
- arheološka iskopavanja, vidjeti granu 72.2.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		91.3		Konzervacija, restauracija i ostale prateće djelatnosti kulturnog naslijeđa
			91.30	Konzervacija, restauracija i ostale prateće djelatnosti kulturnog naslijeđa
				Obuhvata:
				- očuvanje i restauraciju istorijskih i arheoloških dobara od svih vrsta materijala, bilo da su pokretni ili nepokretni.
				Takođe obuhvata:
				- savjetovanje u vezi sa očuvanjem i restauracijom
				- neophodne aktivnosti za digitalizaciju kulturne baštine, npr.:
				* prikupljanje informacija i podataka potrebnih za kreiranje virtuelnih replika
				Ne obuhvata:
				- renoviranje, obnovu, rekonstrukciju i restauraciju istorijskih i arheoloških lokaliteta i objekata, vidjeti sektor F;
				- arhitektonske aktivnosti za podršku očuvanju i restauraciji dobara kulturnog naslijeđa, vidjeti grupu 71.11;
				- nauku o očuvanju (istraživačke i razvojne aktivnosti posvećene kulturnoj baštini), vidjeti oblast 72;
				- arheološka iskopavanja, vidjeti granu 72.2;
				- popravku namještaja koji se ne smatra kulturnom baštinom i neistorijskim dobrom, vidjeti grupu 95.24;
				- popravku muzičkih instrumenata koji se ne smatraju kulturnom baštinom i neistorijskih, vidjeti grupu 95.29.
		91.4		Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova
			91.41	Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova
				Obuhvata:
				- djelatnost botaničkih i zooloških vrtova, uključujući zoološke vrtove za djecu;
				- funkcionisanje akvarijuma.
				Ne obuhvata:
				- aktivnosti u okviru pejzažne arhitekture i uređivanja i održavanja vrtova, vidjeti grupu 81.30;
				- aktivnosti na očuvanju terena za sportski lov i ribolov, vidjeti grupu 93.19.
			91.42	Djelatnost nacionalnih parkova
				Obuhvata:
				- upravljanje prirodnim rezervatima, uključujući očuvanje divljih životinja, itd.;
				- usluge očuvanja i održavanja nacionalnih parkova, parkova prirode i rezervata.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti zaštite ili obnove poljoprivrednog zemljišta, vidjeti oblast 01; - aktivnosti zaštite ili obnove šumskog zemljišta, vidjeti oblast 02; - zaštitu ili obnavljanje pejzažnih aktivnosti (npr. parkovi, vrtovi), vidjeti grupu 81.30; - poslovanje rezervata za sportski lov i ribolov, vidjeti grupu 93.19;
92				<p>Kockanje i kladenje</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova oblast obuhvata funkcionisanje objekata za kockanje, kao što su kazina, bingo sale, video-terminali, kockarnice i kladionice i pružanje kockarskih usluga, kao što je lutrija. Djelatnosti kockanja i kladenja mogu se obavljati u objektima za kockanje ili online.</p>
	92.0			<p>Kockanje i kladenje</p>
		92.00		<p>Kockanje i kladenje</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Ova klasa uključuje aktivnosti kockanja i kladenja, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kladenje i druge slične radnje kladenja - kladenje izvan terena na kojima se odvijaju događaji u vezi sa čijim ishodom se sprovodi kladenje - rad kazina, uključujući kazina na plovnim objektima - prodajalistića lutrije (lozova i slično) - eksploatacija automata za igre na sreću - pretplata na aplikaciju za kviz s nagradama - sportsko kladenje - funkcionisanje kartaških igara kao kladenje - upravljanje kockanjem ili lutrijskim igrama <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcionisanje objekata za kartanje, npr. briž palice, vidjeti grupu 93.1
93				<p>Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti</p> <p>Obuhvata:</p> <p>Obuhvata sportske aktivnosti kao bilo koji oblik fizičke aktivnosti koji se preduzimaju, povremeno ili participativno, s ciljem iskazivanja i poboljšanja fizičke spremnosti i mentalnog blagostanja, te uspostavljanja društvenih veza ili postizanja rezultata na takmičenjima na svim nivoima. Ova oblast uključuje pružanje zabavnih i rekreativnih aktivnosti (osim aktivnosti muzeja, očuvanja istorijskih lokaliteta, botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata; i aktivnosti kockanja i kladenja).</p> <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizaciju sportskih događaja

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- dramsku, muzičku i druge vrste umjetnosti i razonodu, npr. izvođenje pozorišnih predstava, koncerata, opera ili plesno izvođenje I izvođenje drugih vrsta scenskih umjetnost, vidjeti oblast 90.
			93.1	Sportske djelatnosti
				Obuhvata:
				- rad sportskih objekata;
				- aktivnosti sportskih ekipa ili klubova koji prvenstveno učestvuju u sportskim događajima koji se odigravaju pred publikom za plaćene ulaznice;
				- samostalne sportiste koji učestvuju u sportskim ili trkačkim događajima koji se odigravaju pred publikom za plaćene ulaznice, npr. automobilske trke, trke pasa i konja, kao i aktivnosti sportskih trenera koji pružaju posebne usluge učesnicima u sportskim priredbama ili takmičenjima; operateri sala i stadiona;
				- druge aktivnosti organizacije, promocije ili vođenja sportskih događaja.
				Ne obuhvata:
				- sportsko-rekreativno obrazovne aktivnosti, vidjeti grupu 85.51.
			93.11	Djelatnosti sportskih objekata
				Obuhvata:
				- rad otvorenih ili zatvorenih sportskih objekata (otvoreni, ograđeni ili pokriveni, sa tribinama za sjedenje ili bez njih);
				- organizaciju sportskih priredbi na otvorenom i zatvorenom i upravljanje njima, za profesionalne sportiste i amatere, u sopstvenim objektima.
				Takođe obuhvata:
				- upravljanje i obezbjeđivanje osoblja za rad ovih objekata
				- obezbjeđivanje opreme za rad ovih objekata;
				- rad na sportskim površinama, što može uključivati rad žičara, ski liftova i uspinjača;
				- upravljanje otvorenim sportsko opremljenim površinama;
				- funkcionisanje osnovnih sportskih aktivnosti.
				Ne obuhvata:
				- prevoz žičarama, ski liftovima i uspinjača, što može uključivati pripremu skijaških staza, vidjeti grupu 49.34
				- iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport, vidjeti grupu 77.21
				- organizaciju i vođenje sportskih događaja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za profesionalce ili amatere od strane sportskih klubova, vidjeti grupu 93.12
				- aktivnosti fitnes objekata, vidjeti grupu 93.13
				- organizaciju i vođenje sportskih događaja na otvorenom ili u zatvorenom za profesionalce ili amatere od strane organizacija (ne od strane sportskih klubova) bez vlastitih objekata, vidjeti grupu 93.19
				- aktivnosti u parku i na plaži, vidjeti grupu 93.29

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

93.12 Djelatnost sportskih klubova

Obuhvata:

Ova grupa uključuje aktivnosti sportskih klubova, koji, bilo da su profesionalni, poluprofesionalni ili amaterski klubovi, daju svojim članovima mogućnost bavljenja sportom.

Sportski klubovi su tipično neprofitni subjekti, ali je uključivanje u sportski sektor legitimisano preovlađujućom svrhom aktivnosti koje se obavlja (promocija sportske prakse). Aktivnosti edukacije, obuke, prodaje reklamnog prostora, pružanja usluga klupskih kuća su, u ovom kontekstu, pomoćne djelatnosti, koje mogu imati prevladavajuću težinu na ekonomskom nivou, ali koje su instrumentalne u odnosu na preovlađujuću svrhu djelatnosti koja se obavlja i za njen opstanak.

Ova grupa uključuje:

- djelatnosti sportskih klubova:
  - * fudbalski klubovi,
  - * kuglane,
  - * klubovi za plivanje,
  - * klubovi za golf,
  - * klubovi za boks,
  - * zimski sportski klubovi,
  - * šahovski klubovi,
  - * tereni i stadioni za atletska takmičenja,
  - * streljački klubovi,
  - * e-sportski klubovi,
  - * klubovi za kartaške igre, npr bridž klubovi.

Takođe obuhvata:

- organizaciju i vođenje sportskih događaja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za profesionalce ili amatere od strane sportskih klubova;
- pružanje klupskih usluga od strane sportskih klubova;
- sportski trening od strane sportskih klubova.

Ne obuhvata:

- sportsku nastavu od strane individualnih nastavnika, trenera, vidjeti grupu 85.51;
- funkcionisanje sportskih objekata, vidjeti grupu 93.11;
- aktivnosti pojedinačnih sportista i atletičara, sudija, arbitara, mjerača vremena, vidjeti grupu 93.19;
- aktivnosti pojedinačnih učesnika za vlastiti račun e-sportova, vidjeti grupu 93.19;
- aktivnosti sportskih saveza, vidjeti grupu 93.19

93.13 Djelatnost fitness klubova

Obuhvata:

- aktivnosti fitness klubova;
- aktivnosti joga studija;
- aktivnosti pilates studija;
- aktivnosti tai chi studija.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- instrukcije koje pružaju fitness klubovi, joga studiji i slični objekti.

Ne obuhvata:

- sportsko podučavanje koje obavljaju treneri, vidjeti grupu 85.51.

93.19 Sportske djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute

Obuhvata:

- djelatnosti producenata sportskih događaja;
- aktivnosti samostalnih sportista i sportista, sudija, arbitara, merača vremena itd.;
- aktivnosti samostalnih učesnika e-sporta za vlastiti račun;
- aktivnosti sportskih saveza, sportskih liga i organa upravljanja sportom;
- aktivnosti povezane sa promocijom sportskih događaja;
- aktivnosti u okviru ergela, odgajivačnica i štala
- sportsko-rekreativni lov i ribolov u rezervatima;
- aktivnosti planinskih vodiča;
- pomoćne usluge u sportsko-rekreativnom lovu i ribolovu;
- rad vertikalnih, aerodinamičkih aerotunela;
- aktivnosti koje se odnose na obuku životinja za sport ili zabavu;
- organizacija i vođenje sportskih događaja na otvorenom ili u zatvorenom za profesionalce ili amatere od strane organizacija (ne od strane sportskih klubova) bez vlastitih objekata.

Ne obuhvata:

- emitovanje nastupa i događaja uživo, vidjeti grupu 60.20;
- iznajmljivanje sportske opreme, vidjeti grupu 77.21;
- organizovanje konferencija, konvencija i sajmova, vidjeti 82.30;
- djelatnost sportskih škola i škola za igre, vidjeti grupu 85.51;
- aktivnosti sportskih instruktora, učitelja i trenera, vidjeti grupu 85.51;
- tehničko planiranje, nabavku, postavljanje i rad audio-vizuelne opreme i specijalnih efekata u vezi sa organizacijom umjetničkih događaja, vidjeti grupu 90.39;
- obezbjeđivanje osoblja i opreme kao dio organizacije i vođenja sportskog događaja (ne od strane sportskih klubova) sa vlastitim objektima, vidjeti grupu 93.11.
- funkcionisanje e-sports klubova, vidjeti grupu 93.12
- organizaciju sportskih događaja od strane sportskih klubova, na otvorenom ili zatvorenom, u upravljanje njima, za profesionalce ili amatere, vidjeti grupu 93.12
- tehničko planiranje, nabavku, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata u vezi sa organizacijom neumjetničkih događaja, vidjeti grupu 93.29
- aktivnosti organizovane u parkovima i na plažama, vidjeti grupu 93.29

93.2 Zabavne i rekreativne aktivnosti

Obuhvata:

Obuhvata jedinice koje upravljaju objektima ili obezbeđuju usluge za različita rekreativna interesovanja korisnika. Uključuje djelatnosti koje sadrže različite atraktivne sadržaje, kao što su mehanički ringišpil,

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

tobogani, igre na vodi, predstave, performansi, tematske izložbe i uređene izletničke terene.

Ne obuhvata:

- scenske, muzičke i druge umjetnosti, vidjeti oblast 90;
- sportske aktivnosi, vidjeti granu 93.1;
- aktivnosti koje se odnose na infrastrukturu i sadržaje za sport (npr. bazeni, igrališta), vidjeti grupu 93.11.

93.21 Djelatnosti zabavnih i tematskih parkova

Obuhvata:

Uključuje rad zabavnih parkova i tematskih parkova koji nude različite atraktivne sadržaje na lokacijama, npr. mehanički ringišpil, vrteške, igre, streljane, predstave, tematske izložbe, tereni za piknik, koji su obezbeđeni prema ekonomskoj i operativnoj direktivi centralnog operatera. Ovi parkovi se obično nalaze u strukturalno ograničenim područjima, za koje kupci moraju platiti ulaz.

Takođe obuhvata:

- djelatnosti akva/vodenih parkova

Ne obuhvata:

- kockanje i igre na sreću (lutrija), vidjeti grupu 92.00;
- upravljanje mehaničkim ringišpilima, igrama i emisijama nezavisnih pružatelja usluga, npr. vašar, narodni festivali, božićni bazar, vidjeti grupu 93.29.

93.29 Zabavne i rekreativne aktivnosti, na drugom mjestu nepomenute

Obuhvata:

Obuhvata aktivnosti koje se odnose na razonodu i rekreaciju (osim djelatnosti zabavnih i tematskih parkova) koje nisu pomenute na drugom mjestu:

- rad automata za igranje igrice;
- iznajmljivanje opreme za odmor i razonodu kao sastavnog dijela rekreativnih sadržaja;
- upravljanje mehaničkim ringišpilima, igrama i emisijama nezavisnih pružatelja usluga, npr. vašar, narodni festivali, božićni bazar;
- aktivnosti plaža, uključujući iznajmljivanje sredstava kao što su kabine, ormarići, stolice;
- aktivnosti samostalnih animatora u zabavnim i rekreativnim objektima;
- rad plesnih podija i plesnih dvorana u kojima posluživanje pića nije glavna djelatnost;
- funkcionisanje računarskih prostorija za igranje računarskih igrice;
- rad sa samouslužnim uređajima za zabavu, npr. stolice za ljuljanje/konji/automobili/svemirski brodovi;
- funkcionisanje airsoft i paintball terena;
- rad igara/iskustva stvarnosti virtuelno ili geolocirano;
- zabavno-rekreativne aktivnosti vezane za infrastrukturu marina;
- rad sala za bilijar;
- rad igraonica;
- rad kuglana;
- kreiranje i prezentacija svjetlosnih i zvučnih emisija;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- aktivnosti vodiča za podvodne izlete;
- kreiranje i prezentacija vatrometa;
- rad izletišta;
- rad laserskih igara;
- zabavne aktivnosti u domovima za penzionere.

Takođe obuhvata:

- aktivnosti proizvođača ili organizatora zabavnih i rekreativnih priredbi uživo, u objektima ili izvan njih;
- tehničko planiranje, nabavku, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata vezanih za organizaciju neumjetničkih događaja

Ne obuhvata:

- funkcionisanje žičara, uspinjača i ski liftova, što može uključivati pripremu skijaških staza, vidjeti grupu 49.34;
- rekreativni ribolov na krstarenju, vidjeti grupu 50.10, 50.30;
- obezbjeđivanje prostora i objekata za kraći boravak posjetilaca u rekreativnim parkovima, šumama i kampovima, vidjeti grupu 55.30;
- parkirališta za prikolice u kampovima, kampovi za lov i ribolov, kamp-mjesta i kamp-terene, vidjeti grupu 55.30;
- aktivnosti usluživanja hrane, vidjeti grupu 56.12;
- organizovanje konferencija, konvencija i sajmova, vidjeti grupu 82.30;
- pružanje usluga za sajmove, događaje i izložbe koji su dio aktivnosti javnog reda i mira, vidjeti grupu 84.24;
- pozorišne i cirkuske grupe, vidjeti grupu 90.20;
- funkcionisanje umjetničkih objekata, npr. koncertne dvorane, muzički klubovi, pozorišne dvorane, objekti u kojima umjetnici nastupaju, vidjeti grupu 90.31;
- tehničko planiranje, nabavku, postavljanje i rad audiovizuelne opreme i specijalnih efekata povezanih s organizacijom umjetničkih događaja, vidjeti grupu 90.39;
- funkcionisanje kockarnica ili lutrija, vidjeti grupu 92.00
- rad sportskih objekata, npr. bazeni, klizaanje na ledu, vidjeti grupu 93.11;
- aktivnosti klubova za vodene sportove (kanu, veslanje, itd.), vidjeti grupu 93.12;
- aktivnosti zabavnih i tematskih parkova, vidjeti grupu 93.21.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

T

OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI

Ovaj sektor (kao rezidualna kategorija) obuhvata djelatnosti organizacija na bazi učlanjenja, popravku računara, popravku predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu, motornih vozila i motocikala, i različite lične uslužne djelatnosti na drugom mjestu nepomenute.

94

Djelatnosti udruženja

Obuhvata aktivnosti organizacija koje zastupaju interese posebnih grupa ili promovišu njihove ideje. Ove organizacije obično funkcionišu na bazi učlanjenja, ali se u njihove aktivnosti mogu uključiti i oni koji nijesu članovi, a imaju interes. Osnovna podjela u ovoj oblasti određuje se svrhom kojoj te organizacije služe, i to interesima zaposlenih, samozaposlenih i naučnih zajednica (grana 94.1), interesima zaposlenih (grana 94.2) ili promovisanjem ideja i aktivnosti koje se odnose na religijska, politička, kulturna, obrazovna pitanja ili na pitanja i aktivnosti iz oblasti rekreacije (grana 94.9).

94.1

Djelatnost poslovnih i profesionalnih organizacija i poslodavaca

Obuhvata:

Obuhvata djelatnost jedinica koje promovišu interese članova poslovnih organizacija i poslodavaca.

Takođe obuhvata :

U slučaju profesionalnih organizacija na bazi učlanjenja - uključuje i aktivnosti promovisanja stručnih interesa profesionalaca.

94.11 Djelatnosti poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca

Obuhvata:

- aktivnosti organizacija čiji se članovi udružuju radi razvoja i unaprijeđenja rada poslovnih subjekata u određenoj oblasti, uključujući poljoprivredu, ili zbog ekonomskog rasta i opšte poslovne klime određenog regionalnog područja ili administrativno-teritorijalne jedinice, bez obzira na oblast poslovanja;
- aktivnosti saveza takvih asocijacija;
- aktivnosti privrednih komora, esnafskih udruženja i sličnih organizacija;
- širenje (diseminacija) informacija, zastupanje pred državnim ustanovama, odnose s javnošću i pregovaranje o radu organizacija poslovnih subjekata i poslodavca.

Ne obuhvata:

- aktivnosti strukovnih udruženja, vidjeti grupu 94.12;
- aktivnosti sindikata, vidjeti grupu 94.20;
- aktivnosti ostalih organizacija na bazi učlanjenja, vidjeti grupu 94.99
- aktivnosti međunarodnih organizacija administrativnog karaktera, vidjeti grupu 99.00.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			94.12	Djelatnosti strukovnih udruženja
				Obuhvata:
				- aktivnosti organizacija čiji članovi imaju interes prvenstveno u okviru;
				- određene stručne discipline ili profesije, kao što su ljekarska društva;
				- udruženja pravnika, udruženja računovođa, društva inženjera i tehničara; udruženja arhitekata i dr.;
				- aktivnosti udruženja specijalista iz posebnih oblasti angažovanih u naučnim, akademskim ili kulturnim aktivnostima, kao što su pisci, slikari, umjetnici svih vrsta, novinari i dr.;
				- širenje informacija, uspostavljanje standarda koji se primjenjuju u praksi i nadziranje njihove primjene, zastupanje pred državnim organima i odnose sa javnošću stručnih udruženja.
				Takođe obuhvata:
				- aktivnosti naučnih društava.
				Ne obuhvata:
				- obrazovanje koje nude ove organizacije, vidjeti oblast 85;
				- aktivnosti poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca, vidjeti grupu 94.11
				- aktivnosti sindikata, vidjeti grupu 94.20
				- aktivnosti ostalih organizacija na bazi učlanjenja, vidjeti grupu 94.99.
			94.2	Djelatnost sindikata
			94.20	Djelatnost sindikata
				Obuhvata:
				- promovisanje interesa radničkih organizacija i sindikata zaposlenih.
				Takođe obuhvata:
				- aktivnosti udruženja čiji su članovi zaposlena lica zainteresovana prije svega za zastupanje sopstvenih stavova u vezi sa zaradama i uslovima rada, kao i zajedničko djelovanje kroz organizaciju.
				Ne obuhvata:
				- obrazovanje koje nude ove organizacije, vidjeti oblast 85;
				- aktivnosti strukovnih udruženja, vidjeti grupu 94.12.
			94.9	Djelatnost ostalih organizacija na bazi učlanjenja
				Obuhvata aktivnosti jedinica (izuzev organizacija i udruženja poslovnih subjekata i poslodavaca, stručnih udruženja i sindikata) koje promovišu interese svojih članova.
			94.91	Djelatnost vjerskih organizacija
				Obuhvata:
				- aktivnosti religijskih organizacija ili pojedinaca koji vjernicima direktno pružaju usluge u bogomoljama ili drugim sličnim mjestima;
				- aktivnosti manastira i samostana;
				- aktivnosti religijskih utočišta.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Takođe obuhvata:

- aktivnosti u vezi sa pružanjem pogrebnih religijskih usluga.

Ne obuhvata:

- obrazovanje koje nude ove organizacije, vidjeti oblast 85;
- zdravstvene aktivnosti ovih organizacija, vidjeti oblast 86;
- socijalni rad ovih organizacija, vidjeti oblast 87 i 88.

94.92 Djelatnost političkih organizacija

Obuhvata:

- aktivnosti političkih organizacija i njihovih djelova (npr. omladinskih sekcija političkih partija). Te organizacije se prije svega bave uticanjem na donošenje odluka u državnim organima postavljanjem članova stranke ili njihovih pristalica u državne organe, kao i diseminacijom informacija, odnosima s javnošću, prikupljanjem novčanih sredstava i dr.

94.99 Djelatnost ostalih organizacija na bazi učlanjenja, na drugom mjestu nepomenutih

Obuhvata:

- aktivnosti organizacija koje nijesu u direktnoj vezi sa političkim strankama, iako se bave javnim pitanjima i ciljevima i utiču na javno obrazovanje, ispoljavaju politički uticaj, prikupljaju sredstva itd.:
  - * građanske inicijative ili protestni pokreti,
  - * ekološki pokreti i pokreti za zaštitu životne sredine,
  - * organizacije koje potpomažu društvenu zajednicu i obrazovne ustanove, na drugom mjestu nepomenute,
  - * organizacije za zaštitu i unaprijeđenje položaja posebnih grupa, na primjer, etničkih i manjinskih grupa,
  - * patriotska udruženja, uključujući i udruženja boraca,
  - * udruženja namijenjena unapređenju zdravlja, npr. Samarićani,
  - * djelatnost udruženja za zaštitu životinja,
  - * udruženja potrošača.
- aktivnosti automobilskih udruženja (osim sportskih);
- udruženja sa svrhom društvenog zbližavanja (npr. rotari klubovi, masonske lože itd.);
- omladinske organizacije, udruženja mladih, studentske organizacije, klubovi i bratstva itd.;
- udruženja za bavljenje kulturnim ili rekreativnim aktivnostima ili hobijem (osim sporta i igara), npr. pjesnički, književni i čitalački klubovi, istorijski klubovi, klubovi baštovanstva, klubovi za film i fotografiju, muzički i umjetnički klubovi, klubovi zanatlija i kolekcionara, društveni klubovi, karnevalski klubovi, itd.

Takođe obuhvata:

- pružanje pomoći od strane organizacija na bazi učlanjenja i drugih organizacija;
- aktivnosti filantropskih posrednika i promocija volonterizma;
- aktivnosti međunarodne saradnje i solidarnosti;
- uslužne aktivnosti promovisanja lova i postavljanja zamki.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrotvorne aktivnosti kao što je prikupljanje novčanih sredstava - namijenjenih socijalnom radu, vidjeti grupu 88.99; - aktivnosti profesionalnih umjetničkih grupa ili organizacija, vidjeti grupu 90.1; - aktivnosti sportskih klubova, vidjeti grupu 93.12; - aktivnosti sportskih saveza, vidjeti grupu 93.19; - aktivnosti profesionalnih udruženja, vidjeti grupu 94.12; - aktivnosti međunarodnih organizacija po međunarodnim ugovorima - između država, vidjeti grupu 99.00.
95				<p>Popravka i održavanje računara, predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu i motornih vozila i motocikala</p> <p>Obuhvata popravku i održavanje računara i računarske opreme, komunikacione opreme, elektronskih uređaja, opreme za baštu, obuće, kožnih stvari, namještaja, odjeće, sportske opreme, muzičkih instrumenata i drugih ličnih i kućnih dobara, kao i popravku i održavanje motornih vozila i motocikala.</p> <p>Ne obuhvata specijalizovano održavanje i popravku industrijskih, komercijalnih i sličnih mašina i opreme, koju domaćinstvo ne koristi, vidjeti grupu 33</p>
		95.1		<p>Popravka i održavanje računara i komunikacione opreme</p>
			95.10	<p>Popravka i održavanje računara i komunikacione opreme</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku i održavanje elektronske opreme kao što su računara, računarske mašine, periferna i komunikaciona oprema. Obuhvata popravku i održavanje: <ul style="list-style-type: none"> * desktop računara, laptopa, magnetnih i fleš diskova, optičkih diskova, obnovu diskova, štampača, monitora, tastatura, web kamera, slušalica, bežičnih slušalica, miševa, džojstika, unutrašnjih i spoljašnjih računarskih modema, namjenskih terminala, servera, skenera uključujući i bar kod skenera, čitača kartica, kaciga za virtuelnu stvarnost, računarskih projektora, bežičnih telefona, pametnih telefona i tableta, nosača telekomunikacione opreme, opreme za prenos komunikacije (npr rutera, spojnice, modema), dvosmjernog radija, komercijalne TV i video kamere itd. <p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku i održavanje računarskih terminala kao što su bankomati (ATM), terminali za čitanje bar kodova (POS) i džepnih računara (PDA). <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopunu ketridža sa mastilom i tonerom od strane prodavaca na malo, vidjeti grupu 47.40; - popravku i održavanje elektronskih aparata za široku upotrebu, vidjeti grupu 95.21.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		95.2		Popravka i održavanje predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo Obuhvata popravku i održavanje predmeta za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu.
			95.21	Popravka i održavanje elektronskih aparata za široku upotrebu Obuhvata popravku i održavanje elektronskih uređaja: * televizora, radio-prijemnika, audio i video plejera, video-kamera i fotografske opreme za amatersku upotrebu, uređaja za video igre, i sl.
			95.22	Popravka i održavanje aparata za domaćinstvo i kućne i baštenske opreme Obuhvata popravku i održavanje aparata za kućnu upotrebu, i kućne i baštenske opreme: * frižidera, štednjaka, veš-mašina, mašina za sušenje odjeće, klima-uređaja, itd.; * kosilica, bočnih kosilica, duvaljki za lišće i snijeg, mašina za održavanje živih ograda itd. Ne obuhvata: - popravku ručnih električnih alata i komercijalnih rashladnih uređaja, vidjeti grupu 33.12; - popravku centralnih klimatizacionih sistema, vidjeti grupu 43.22.
			95.23	Popravka i održavanje obuće i predmeta od kože Obuhvata popravku i održavanje obuće i predmeta od kože: - čizama, cipela, kožnih kofera i sličnih predmeta; - namještanje potpetica. Ne obuhvata: - aktivnost čistača cipela, vidjeti grupu 96.99.
			95.24	Popravka i održavanje namještaja Obuhvata: - ponovno tapaciranje, doradu i obnavljanje namještaja i opreme u kući, uključujući kancelarijski namještaj; - montažu samostojećeg namještaja.
			95.25	Popravka i održavanje satova i nakita Obuhvata: - popravku satova i njihovih djelova, npr. kućišta, od svih vrsta materijala; - popravku nakita.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Ne obuhvata:
				- popravku štoperica, pokazivača vremena/datuma, vremenskih brava i sličnih obilježivača vremena, vidjeti grupu 33.13
			95.29	Popravka i održavanje predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo, na drugom mjestu nepomenutih
				Obuhvata popravku i održavanje ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo:
				* bicikala, električnih bicikala, jedotočkaša, hoverborda, trotineta;
				* odjeće;
				* sportske opreme (izuzev sportskog oružja) i opreme za kampovanje;
				* knjiga;
				* muzičkih instrumenata (izuzev istorijskih instrumenata);
				* igračaka i sličnih stvari;
				* drugih predmeta za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu;
				* štimovanje klavira;
				* oštrenje noževa;
				* kopiranje ključa;
				Takođe obuhvata:
				* „dok-čekaš“ graviranje.
				Ne obuhvata:
				- industrijsko graviranje metala, vidjeti grupu 25.53;
				- popravku sportskog i rekreativnog oružja, vidjeti grupu 33.11;
				- popravku ručnog električnog alata, vidjeti grupu 33.12;
				- djelatnost bravara, vidjeti grupu 80.09.
			95.3	Popravka i održavanje motornih vozila i motocikala
				Obuhvata popravku i održavanje motornih vozila i motocikala.
			95.31	Popravka i održavanje motornih vozila
				Obuhvata popravku i održavanje motornih vozila, uključujući prikolice i poluprikolice:
				* mehaničke popravke;
				* električne popravke;
				* popravku elektronskih sistema za ubrizgavanje;
				* redovan servis;
				* popravku karoserije;
				* popravku djelova motornog vozila;
				* pranje, poliranje i dr.;
				* prskanje i bojenje;
				* popravku vjetrobrana i prozora;
				* popravku sjedišta;
				* usluge popravke i dijagnostike mehatroničkog sistema;
				- popravku, podešavanje ili zamjenu spoljnih i unutrašnjih guma;
				- zaštitu od korozije;
				- naknadno ugrađivanje djelova i dodatne opreme;
				- popravku i održavanje nevojnih amfibijskih vozila.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<p>Takođe obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku i održavanje auto i kamp kućica. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - protektiranje i obnovu guma, vidjeti grupu 22.11; - usluge opremanja auto i kamp kućica, vidjeti grupu 29.20; - popravka viljuškara i poljoprivrednih traktora, vidjeti grupu 33.12.
			95.32	<p>Popravka i održavanje motocikala</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku i održavanje motocikala; - prskanje i bojenje motocikala i opreme za motocikla; - popravku karoserije na motociklima; - pranje, poliranje i dr. motocikala. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku bicikala i električnih bicikala, vidjeti grupu 95.29.
			95.4	<p>Djelatnosti posredovanja u popravci i održavanju računara, predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu i motornih vozila i motocikala</p>
			95.40	<p>Djelatnosti posredovanja u popravci i održavanju računara, predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu i motornih vozila i motocikala</p> <p>Obuhvata uslužne djelatnosti posredovanja za popravku i održavanje računara, ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo, motornih vozila i motocikala, spajanjem klijenata i pružaoca usluga uz određenu naknadu ili proviziju, bez posrednika koji pruža posredničke usluge. Aktivnost se može obavljati preko digitalnih platformi ili kroz ne-digitalne kanale (licem-u-lice, uključujući od-vrata-do-vrata, putem telefona, mejla, itd). Naknada ili provizija može biti ili od klijenta ili od pružaoca usluge popravke ili održavanja. Prihod od usluge posredovanja može uključivati i druge izvore prihoda, npr prihod od oglašavanja.</p>
			96	<p>Lične uslužne djelatnosti</p> <p>Obuhvata sve uslužne aktivnosti koje nijesu pomenute na drugom mjestu: posebno pranje i hemijsko čišćenje tekstilnih i krznenih predmeta, frizerske, kozmetičke, pedikirske, usluge spa centara, pogrebne i slične aktivnosti.</p>
			96.1	<p>Pranje i hemijsko čišćenje tekstilnih i krznenih proizvoda</p>
			96.10	<p>Pranje i hemijsko čišćenje tekstilnih i krznenih proizvoda</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pranje i hemijsko čišćenje, peglanje i sl. svih vrsta odjeće (uključujući i krzno) i tekstila, pomoću mehaničke opreme, ručno ili u samouslužnim perionicama, za domaćinstvo, industrijske ili poslovne korisnike;

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> - čišćenje tepiha i prekrivača, pranje zavjesa i draperija, bilo u prostorijama korisnika ili ne; - pružanje usluge kombinovanja iznajmljivanja i njege, uključujući pranje i čišćenje tekstila, npr posteljine, radnih uniformi i sl.; - pranje pelena. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popravku i prepravku odjeće kao samostalne aktivnosti, vidjeti grupu 95.29.
		96.2		Djelatnost frizerskih i kozmetičkih salona, spa centara i sličnih djelatnosti
			96.21	Djelatnost frizera i berbera
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pranje, podšišivanje i šišanje kose, pravljenje frizure, bojenje i blajhanje kose, uvijanje, ispravljanje i slične usluge; - brijanje i potkresivanje brade. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izradu perika, vidjeti grupu 32.99.
			96.22	Djelatnost salona ljepote i ostalih tretmana za uljepšavanje
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge tretmana ljepote koje ne obavljaju medicinski specijalisti, npr kozmetičari, npr masažu lica, manikir, pedikir, trajnu šminku, depilaciju i solarijum. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - djelatnost estetske hirurgije koju obavljaju ljekari specijalisti, vidjetigrupu 86.22
			96.23	Djelatnost spa centara, sauna i parnih kupatila
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti turskih kupatila, sauna i parnih kupatila, spa centara, solarijuma, salona za mršavljenje, itd. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge fizičkog blagostanja, kao dio usluge smještaja, vidjeti oblast 55; - djelatnost terapeuta medicinske masaže, vidjeti grupu 86.95; - djelatnost praktičara shiatsu, thai masaže, watsu, tuina qigong, vidjeti grupu 86.99; - fitnes klubove i teretane, vidjeti grupu 93.13.
		96.3		Pogrebne i srodne djelatnosti
			96.30	Pogrebne i srodne djelatnosti
				<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sahranjivanje i spaljivanje ljudskih i životinjskih posmrtnih ostataka:

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<ul style="list-style-type: none"> * pripremu posmrtnih ostataka za sahranjivanje, spaljivanje i balzamovanje i pogrebne usluge; * usluge sahranjivanja i kremiranja; * iznajmljivanje opremljenog prostora za ceremonije sahrane na groblju. <ul style="list-style-type: none"> - iznajmljivanje i prodavanje grobnih mjesta; - održavanje grobova i spomenika. <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uređenje groblja, vidjeti grupu 81.30; - izvođenje religioznih pogrebnih obreda, vidjeti grupu 94.91.
			96.4	Djelatnosti posredovanja u ličnim uslugama
			96.40	Djelatnosti posredovanja u ličnim uslugama
				<p>Obuhvata uslužne djelatnosti posredovanja u ličnim uslugama, spajanjem klijenata i pružaoca usluga uz određenu naknadu ili proviziju, bez posrednika koji pruža posredničke usluge. Aktivnost se može obavljati preko digitalnih platformi ili kroz ne-digitalne kanale (licem-u-lice, uključujući od-vrata-do-vrata, putem telefona, mejla, itd). Naknada ili provizija može biti ili od klijenta ili od pružaoca lične usluge. Prihod od usluge posredovanja može uključivati i druge izvore prihoda, npr prihod od oglašavanja.</p>
			96.9	Ostale lične uslužne djelatnosti
			96.91	Pružanje ličnih uslužnih djelatnosti domaćinstvima
				<p>Obuhvata pružanje niza ličnih uslužnih aktivnosti kao što su kuvanje, pranje, čišćenje, peglanje, kod kuće za domaćinstva. Ako se samo jedna aktivnost obavlja, klasifikuje se prema ovoj djelatnosti.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge redovnog čišćenja zgrada, vidjeti grupu 81.21; usluge kućne njege za starije osobe, uključujući usluge njege u kući, vidjeti grupu 88.10; - djelatnost dnevne brige o djeci mlađoj od tri godine koju pruža dadilja u svojoj kući ili kući djeteta, vidjeti grupu 88.91; - usluge brige posle škole, vidjeti grupu 88.91.
			96.99	Ostale lične uslužne djelatnosti, na drugom mjestu nepomenute
				<p>Ove aktivnosti se uglavnom pružaju pojedincima.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvođenje astroloških i spiritističkih seansi; - organizovanje pratnji, zakazivanje sastanaka, usluge bračnog posredovanja; - pružanje ili organizovanje seksualnih usluga, organizovanje događaja povezanih sa prostitucijom ili radom javnih kuća; - usluge zbrinjavanja kućnih ljubimaca (smještaj i ishrana, češljanje, čuvanje i treniranje); - rad azila za napuštene životinje; - aktivnosti organizacija za otkrivanje porijekla (genealogija);

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

- aktivnost studija za tetoviranje i pirsing;
- aktivnost čistača cipela, nosača, lica za naplatu parkiranja automobila itd.;
- obavljanje djelatnosti na bazi licence sa samouslužnim automatima (foto-kabine, vage, "sefovi" za stvari i garderobu, itd.);
- rad foto aparata za štampanje fotografija sa elektronskih zapisa, npr. sa telefona, memorijskih kartica, fleški;
- aktivnosti sajtova za upoznavanje i sličnih aktivnosti;
- djelatnost tattoo majstora, koristeći biološke supstance, npr. kanu, za privremenu dekoraciju;
- djelatnost šaptača konjima;
- čuvanje kuće;
- planiranje vjenčanja.

Ne obuhvata:

- veterinarske aktivnosti, vidjeti grupu 75.00;
- usluge čišćenja kuća, vidjeti grupu 81.21;
- instruktor joge ili pilatesa, vidjeti grupu 85.51;
- pružanje usluga alternativnih terapija, npr homeopatije, kiropraktike, osteopatije, terapije kristalima, iridologije, kineziologije i radionika, vidjeti grupu 86.96;
- djelatnost iscjelitelja, vidjeti grupu 86.96;
- djelatnost praktičara shiatsu, thai masaže, watsu, tuina qigong, vidjeti grupu 86.99;
- usluge kućne njege za starije osobe, uključujući usluge njege u kući, vidjeti grupu 88.10;
- djelatnost dnevne brige o djeci mlađoj od tri godine koju pruža dadilja u svojoj kući ili kući djeteta, vidjeti grupu 88.91;
- usluge brige posle škole, vidjeti grupu 88.91 ;
- mašine za kockanje i igrice, vidjeti grupu 92.00;
- samouslužne veš-mašine u perionicama, vidjeti grupu 96.10.

Ne obuhvata:

- veterinarske aktivnosti, vidjeti grupu 75.00;
- usluge čišćenja kuća, vidjeti grupu 81.2;
- instruktor joge ili pilatesa, vidjeti grupu 85.51;
- pružanje usluga alternativnih terapija, npr homeopatije, kiropraktike, osteopatije, terapije kristalima, iridologije, kineziologije i radionika, vidjeti grupu 86.96;
- djelatnost iscjelitelja, vidjeti grupu 86.96;
- djelatnost praktičara shiatsu, thai masaže, watsu, tuina qigong, vidjeti grupu 86.99;
- usluge kućne njege za starije osobe, uključujući usluge njege u kući, vidjeti grupu 88.10;
- djelatnost dnevne brige o djeci mlađoj od tri godine koju pruža dadilja u svojoj kući ili kući djeteta, vidjeti grupu 88.91;
- usluge brige poslije škole, vidjeti grupu 88.91
- mašine za kockanje i igrice, vidjeti grupu 92.00
- samouslužne veš-mašine u perionicama, vidjeti grupu 96.10.

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
U				DJELATNOST DOMAĆINSTAVA KAO POSLODAVACA, DJELATNOST DOMAĆINSTAVA KOJA PROIZVODE ROBU I USLUGE ZA SOPSTVENE POTREBE
	97			Djelatnost domaćinstava koja zapošljavaju posluhu Obuhvata samo aktivnosti privatnih domaćinstava koja zapošljavaju posluhu. Rezultat ovih aktivnosti se smatra proizvodnjom u SNA, i s tom svrhom kao i za određena istraživanja, ova podjela je uključena u NACE Rev. 2.1. Ista aktivnost, kada je sprovode samostalno pružaoci usluga (za razliku od zaposlenih angažovanih i plaćenih od strane domaćinstva), nije klasifikovana ovdje: na primjer, čuvanje djece se klasifikuje kao vidjeti grupu 88.91, pranje tekstilne robe vidjeti grupu 96.10 i djelatnost sobara, vidjeti grupu 96.91, itd.
		97.0		Djelatnost domaćinstava koja zapošljavaju posluhu
			97.00	Djelatnost domaćinstava koja zapošljavaju posluhu Obuhvata: - aktivnosti domaćinstava koja zapošljavaju posluhu kao što su: kuvari, čistačice, baštovani, šoferi, guvernante, dadilje, lični asistenti. Dozvoljava se da posluga zaposlena u domaćinstvu iskaže djelatnost svog poslodavca u popisima i istraživanjima, čak i kada je poslodavac fizičko lice. Proizvodi i usluge koji nastaju na bazi te djelatnosti troše se u samomdomaćinstvu poslodavca. Ne obuhvata: - obezbjeđivanje ličnih usluga i usluga domaćinstvu (npr čišćenje, peglanje, kuvanje, baštovanstvo, usluge kućne njege) od davaoca usluga (za profit, neprofitno, od javnih organizacija ili samozaposlenih), vidjeti prema tipu usluge.
	98			Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe Obuhvata različitu proizvodnju dobara i usluga u domaćinstvima. Domaćinstvo treba svrstati ovdje samo u slučaju kada nije moguće identifikovati pretežnu djelatnost na osnovu koje se ono izdržava. Ako domaćinstvo proizvodi za tržište, ono se razvrstava prema pretežnoj djelatnosti koju obavlja.
		98.1		Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu za sopstvene potrebe
			98.10	Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu za sopstvene potrebe Obuhvata proizvodnju raznovrsnih dobara koja se koriste u domaćinstvu, tj. različite aktivnosti domaćinstava u proizvodnji robe za sopstvene potrebe. Te aktivnosti uključuju lov, sakupljanje plodova, baštovanstvo, proizvodnju na poljoprivrednim gazdinstvima, izgradnju stambenih objekata, šivenje odjeće i ostalu proizvodnju za sopstvene potrebe. Ako domaćinstvo proizvodi robu za tržište, ono se razvrstava prema pretežnoj djelatnosti koju obavlja.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		98.2		Djelatnost domaćinstava koja obezbjeđuju usluge za sopstvene potrebe
			98.20	Djelatnost domaćinstava koja obezbjeđuju usluge za sopstvene potrebe
				Obuhvata različite uslužne aktivnosti domaćinstva za sopstvene potrebe. Ove aktivnosti obuhvataju kuvanje, obrazovanje, brigu za članove domaćinstva i druge usluge u domaćinstvu za sopstvene potrebe. Ako domaćinstvo proizvodi usluge za tržište, ono se razvrstava prema pretežnoj djelatnosti koju obavlja.

KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI - KD 2025

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DJELATNOSTI
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
V				DJELATNOST EKSTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA
	99			Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela
		99.0		Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela
			99.00	Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela
				Obuhvata:
				- djelatnosti međunarodnih organizacija pod međunarodnim ugovorima između zemalja, npr: Organizacija ujedinjenih nacija i njene specijalizovane agencije, regionalna tijela, Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka, Svjetska carinska organizacija, Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj, Organizacija zemalja izvoznica nafte, Evropsko udruženje za slobodnu trgovinu;
				- djelatnost institucija i tijela Evropske unije;
				Takođe obuhvata:
				- djelatnost opštih državnih agencija drugih zemalja, npr ambasade, konzulati, vojne baze, naučne baze.

